

**IZVJEŠTAJ O RADU MINISTARSTVA SOCIJALNOG
STARANJA, BRIGE O PORODICI I DEMOGRAFIJE**
za 2024. godinu

Mart, 2025. godine

SADRŽAJ

- 1. UVOD**
- 2. NADLEŽNOST I ORGANIZACIJA RADA**
 - 2.1. DIREKTORAT ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE I BORAČKU I INVALIDSKU ZAŠTITU**
 - 2.2. DIREKTORAT ZA SOCIJALNO STARANJE**
 - 2.3. DIREKTORAT ZA BRIGU O PORODICI I DJEČJU ZAŠTITU**
 - 2.4. DIREKTORAT ZA RAZVOJ I PRAĆENJE PRUŽANJA USLUGA**
 - 2.5. DIREKTORAT ZA INFORMATIKU I ANALITIČKO – STATISTIČKE POSLOVE**
 - 2.6. DIREKTORAT ZA DEMOGRAFIJU**
 - 2.7. DIREKTORAT ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU**
 - 2.8. ODJELJENJE ZA EVROPSKE INTEGRACIJE I MEĐUNARODNU SARADNJU**
 - 2.9. ODJELJENJE ZA PROGRAMIRANJE I IMPLEMENTACIJU EU FONDOVA**
 - 2.10. ODJELJENJE ZA INSPEKCIJSKI NADZOR SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE**
 - 2.11. KABINET MINISTRA**
 - 2.12. SLUŽBA ZA FINANSIJSKO – RAČUNOVODSTVENE POSLOVE I JAVNE NABAVKE**
 - 2.13. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE I LJUDSKE RESURSE**
- 3. IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORATA ZA RAD**
- 4. IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORATA ZA PRISTUP I POLITIKU TRŽIŠTA RADA**
- 5. IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORATA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE I BORAČKU I INVALIDSKU ZAŠTITU**
- 6. IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORATA ZA SOCIJALNO STARANJE**
 - 6.1. IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORATA ZA BRIGU O PORODICI I DJEČJU ZAŠTITU**
 - 6.2. IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORATA ZA RAZVOJ I PRAĆENJE PRUŽANJA USLUGA**
 - 6.3. IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORATA ZA INFORMATIKU I ANALITIČKO – STATISTIČKE POSLOVE**

7. IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORATA ZA DEMOGRAFIJU

7.1. IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORATA ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

**7.2. IZVJEŠTAJ O RADU ODJELJENJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE I
MEĐUNARODNU SARADNJU**

**7.3. IZVJEŠTAJ O RADU ODJELJENJA ZA PROGRAMIRANJE I
IMPLEMENTACIJU EU FONDOVA**

**7.4. IZVJEŠTAJ O RADU ODJELJENJA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR
SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE**

8. IZVJEŠTAJ O RADU KABINETA

**9. IZVJEŠTAJ O RADU SLUŽBE ZA FINANSIJSKO – RAČUNOVODSTVENE
POSLOVE I JAVNE NABAVKE**

10. IZVJEŠTAJ O RADU SLUŽBE ZA OPŠTE POSLOVE I LJUDSKE RESURSE

1. UVOD

Izveštaj o radu i stanju u upravnim oblastima iz nadležnosti Ministarstva socijalnog staranja je pripremljen u skladu sa obavezom utvrđenom Zakonom o državnoj upravi („Službeni list Crne Gore“, br. br. 078/18, 070/21, 052/22) kao i Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list Crne Gore“, br. 098/23, 102/23, 113/23, 071/24, 072/24, 090/24, 093/24, 093/24, 104/24, 117/24)

Izveštaj sadrži pregled najznačajnijih aktivnosti Ministarstva tokom protekle godine, koji je sačinjen na osnovu podataka organizacionih jedinica Ministarstva.

Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave, osnovano je Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije.

Članom 12a Uredbe propisano je da Ministarstvo rada i socijalnog staranja vrši poslove uprave koji se odnose na: pripremu propisa iz oblasti socijalne i dječje zaštite, penzijskog i invalidskog osiguranja, boračke i invalidske zaštite; zaštitu boraca, vojnih invalida, porodica palih boraca, civilnih invalida rata i članova njihovih porodica; zaštitu lica sa invaliditetom, zaštitu starijih lica, zaštitu od nasilja u porodici, zaštitu od nasilja nad djecom; novčanu pomoć strancu koji traži međunarodnu zaštitu i azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom; porodičnu zaštitu; saradnju sa organima lokalne uprave na razvoju usluga za kojima postoji potreba u opštinama; saradnju sa Crvenim krstom Crne Gore, nevladinim organizacijama, agencijama Ujedinjenih nacija i drugim međunarodnim organizacijama; unapređenje i razvoj demografske politike; upravni postupak iz nadležnosti ministarstva; izdavanje licenci i vođenje Registra licenciranih pružalaca usluga socijalne i dječje zaštite; usklađivanje domaćih propisa iz okvira svoje nadležnosti sa pravnom tekovinom Evropske unije; sprovođenje inspekcijskog nadzora u okviru nadležnosti i ovlašćenja utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor i propisima u oblasti socijalne i dječje zaštite; upravni nadzor u oblastima za koje je ministarstvo osnovano; kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost.

Članom 49 Uredbe nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada organa uprave i zakonitošću upravnih akata i drugih upravnih aktivnosti organa uprave vrše: Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije nad: Zavodom za socijalnu i dječju zaštitu.

2. NADLEŽNOST I ORGANIZACIJA RADA

Za obavljanje poslova iz djelokruga i nadležnosti Ministarstva osnivaju se unutrašnje organizacione jedinice:

1. Direktorat za penzijsko i invalidsko osiguranje i boračku i invalidsku zaštitu

- 1.1. Direkcija za penzijsko i invalidsko osiguranje i boračku i invalidsku zaštitu
- 1.2. Direkcija za drugostepeni upravni postupak

2. Direktorat za socijalno staranje

- 2.1. Direkcija za zaštitu odraslih i starijih lica
- 2.2. Direkcija za koordinaciju rada centara za socijalni rad
- 2.3. Direkcija za zaštitu ranjivih grupa
- 2.4. Direkcija za zaštitu lica sa invaliditetom
- 2.5. Direkcija za drugostepeni upravni postupak u socijalnoj i dječjoj zaštiti

3. Direktorat za brigu o porodici i dječju zaštitu

- 3.1. Direkcija za zaštitu djece i mladih
- 3.2. Direkcija za brigu o porodici i zaštitu od rodno zasnovanog nasilja

4. Direktorat za razvoj i praćenje pružanja usluga

- 4.1. Direkcija za nadzor nad stručnim radom javnih ustanova i pružalaca usluga socijalne i dječje zaštite ustanovama socijalne i dječje zaštite
- 4.2. Direkcija za razvoj usluga socijalne i dječje zaštite
- 4.3. Direkcija za saradnju sa nevladinim organizacijama i monitoring projekata

5. Direktorat za informatiku i analitičko-statističke poslove

- 5.1. Direkcija za informatiku
- 5.2. Direkcija za analitičko-statističke poslove

6. Direktorat za demografiju

7. Odjeljenje za unutrašnju reviziju

8. Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju

9. Odjeljenje za programiranje i implementaciju EU fondova

10. Odjeljenje za inspekcijski nadzor socijalne i dječje zaštite

11. Kabinet ministra

- 11.1. Biro za odnose sa javnošću

12. Služba za finansijsko-računovodstvene poslove i javne nabavke

- 12.1. Kancelarija za finansijsko-računovodstvene poslove
- 12.2. Kancelarija za javne nabavke

13. Služba za opšte poslove i ljudske resurse

- 13.1. Kancelarija za opšte poslove
- 13.2. Kancelarija za ljudske resurse

2.1. DIREKTORAT ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE I BORAČKU I INVALIDSKU ZAŠTITU

U Direktoratu za penzijsko i invalidsko osiguranje i boračku i invalidsku zaštitu obavljaju se poslovi koji se odnose na: kreiranje i utvrđivanje politike penzijskog sistema i oblasti boračke i invalidske zaštite sa vršenjem nadzora nad njenim sprovođenjem; praćenje stanja i proučavanje pojava od interesa za sprovođenje utvrđene politike i funkcionisanje sistema penzijskog i invalidskog osiguranja i oblasti boračke i invalidske zaštite; vođenje politike penzijskog sistema u skladu sa međunarodnim standardima sa ciljem da se obezbijedi fiskalna održivost sistema u skladu sa materijalnim mogućnostima Crne Gore; uspostavljanje dugoročno održivog sistema kojim bi se obezbijedila veća materijalno-socijalna sigurnost korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i oblasti boračke i invalidske zaštite; izradu analiza, izvještaja, informacija, studija i programa kao stručnu osnovu za utvrđivanje i sprovođenje politike penzijskog i invalidskog osiguranja; neposredni nadzor nad primjenom zakona, drugih propisa i opštih akata iz ove oblasti, a posebno nad radom Fonda PIO; poslove drugostepenog upravnog postupka u postupku ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i boračke i invalidske zaštite; obezbjeđivanje zaštite boraca, vojnih invalida, porodica palih boraca, civilnih invalida rata, članova njihovih porodica i drugih poslova u skladu sa propisima iz ove oblasti; obradu pitanja i problema od značaja za boračku i invalidsku zaštitu sa ciljem unapređivanja ove zaštite; stručna mišljenja o primjeni propisa; pripremu analiza, informacija i izvještaja; nadzor nad radom prvostepenih organa; saradnju sa relevantnim institucijama, organizacijama i drugim asocijacijama zainteresovanim za ovu problematiku.

U Direkciji za penzijsko i invalidsko osiguranje i boračku i invalidsku zaštitu obavljaju se poslovi koji se odnose na: iniciranje i predlaganje politike razvoja penzijskog sistema u skladu sa međunarodnim standardima; praćenje stanja i proučavanje pojava od interesa za sprovođenje utvrđene politike i funkcionisanje sistema penzijskog i invalidskog osiguranja; pripremanje predloga za donošenje nacrti i predloga zakona, kao i podzakonskih i drugih akata koji se donose na osnovu Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju; praćenje i proučavanje uporednih sistema penzijskog i invalidskog osiguranja; vršenje neposrednog nadzora nad primjenom Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, drugih propisa i opštih akata iz ove oblasti, a posebno nad radom Fonda PIO; pripremanje analiza, informacija, izvještaja i stručnih mišljenja u vezi stanja i primjene propisa u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja; izradu analiza, izvještaja, informacija, studija i programa kao stručne osnove za utvrđivanje i sprovođenje politike penzijskog i invalidskog osiguranja; proučavanje i predlaganje modela višestubnog sistema penzijskog i invalidskog osiguranja; razvijanje i korišćenje računarskih (aktuarskih) modela i vršenje statističko-analičkih poslova za projektovanje penzijskih prihoda i rashoda i finansijsku, odnosno, aktuarsku analizu različitih mjera (mijenjanje starosnih granica, način usklađivanja i smanjenja stopa doprinosa); analiziranje demografskih kretanja i kretanja na tržištu rada i tržištu kapitala i s tim u vezi vršenje analiza na kratki, srednji i dugi rok, predlaganje adekvatnih mjera u oblasti politike penzijskog osiguranja u cilju stvaranja njegove finansijske održivosti; pripremanje analiza, informacija i stručnih mišljenja u vezi primjene sporazuma o socijalnom osiguranju i preporuka međunarodnih organizacija koji se odnose na penzijsko i invalidsko osiguranje, pripremanje zakona, podzakonskih i drugih akata iz oblasti boračke i invalidske zaštite; pripremanje analiza, informacija, izvještaja i davanje stručnih mišljenja iz ove oblasti kako za pojedince tako i institucije; praćenje stanja i primjenu propisa u oblasti boračke i invalidske zaštite; vršenje nadzora nad zakonitošću rada u prvostepenom upravnom postupku koji u skladu sa zakonom obavljaju nadležni organi lokalne samouprave kao prenešene poslove; postupanje po zahtjevima za ponavljanje postupka; postupanje po presudama Upravnog i Vrhovnog suda Crne Gore; davanje odgovora na tužbu nadležnim sudovima bilo u parničnom ili vanparničnom postupku pokrenutom od strane pojedinca korisnika prava iz ove oblasti; pripremanje i stručna obrada upravnih predmeta za rad prvostepene i drugostepene ljekarske komisije nadležne za utvrđivanje procenta vojnog invaliditeta, dodatka za njegu i pomoć od strane drugog lica i ortopedskog dodatka; obezbjeđivanje zaštite boraca, vojnih invalida, porodica palih boraca, civilnih invalida rata, članova njihovih porodica i drugih poslova u skladu sa propisima iz ove oblasti; saradnju sa relevantnim organizacijama i odgovarajućim asocijacijama zainteresovanim za ovu problematiku.

U Direkciji za drugostepeni upravni postupak obavljaju se poslovi koji se odnose na: vođenje drugostepenog upravnog postupka i donošenje rješenja o pravima osiguranika iz penzijskog i invalidskog osiguranja na osnovu rada ostvarenog u Crnoj Gori i inostranstvu (revizija prvostepenih rješenja, odlučivanje po žalbama i zahtjevima za ponavljanje postupka); stručne i administrativne poslove za potrebe drugostepene invalidske komisije potrebnih za donošenje nalaza ocjene i mišljenja a koje se odnose na ocjenu potpunog ili djelimičnog gubitka radne sposobnosti, tjelesnog oštećenja, uzroka potpunog ili djelimičnog gubitka radne sposobnosti, uzroka tjelesnog oštećenja, nesposobnosti za samostalan život i rad i potpune nesposobnosti za rad i vrše neposredne preglede osiguranika po izjavljenim žalbama; predlaganje mjera za unapređenje postupka i obavljanje drugih poslova shodno propisima o vođenju upravnog postupka; izrada analiza, informacija i izvještaja iz ove oblasti.

2.2. DIREKTORAT ZA SOCIJALNO STARANJE

U Direktoratu za socijalno staranje i dječju zaštitu obavljaju se poslovi koji se odnose na: zaštitu trudnica bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život; odraslo i staro lice sa invaliditetom, koje zlorabljuje alkohol, drogu ili druga opojna sredstva, koje je žrtva zanemarivanja, zlostavljanja, eksploatacije i nasilja u porodici ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva, žrtva trgovine ljudima, koje je beskućnik, trudnica bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život, odraslog lica kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite; priprema nacrti i predloga propisa i drugih akata; rješavanje u drugostepenom upravnom postupku o pravima iz oblasti socijalne i dječje zaštite, porodičnih odnosa, prava na povlastice na putovanja lica sa invaliditetom; kao i na osnovu drugih propisa iz kojih proizilazi nadležnost za vođenje postupka;

U Direkciji za zaštitu odraslih i starijih lica; obavljaju se poslovi koji se odnose na: praćenje i proučavanje stanja u ovoj oblasti i predlaganje mjera za unapređenje ove oblasti; praćenje i pripremu propisa, strateških dokumenata i drugih akata u ovoj oblasti; pripremu analiza, informacija, izvještaja i stručnih mišljenja u vezi stanja i primjene propisa iz ove oblasti; samohrani roditelj sa djetetom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život i odraslog lica kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite; obavljanje poslova evidencije zahtjeva za dodjelu jednokratne novčane pomoći i njihovu obradu, pribavljanje nalaza i mišljenja i prosleđivanje na odlučivanje i plaćanje i vođenje evidencije ostalih socijalnih davanja; zaštitu odraslog i starijeg lica sa invaliditetom; ostvarivanje saradnje sa relevantnim organizacijama, drugim organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organizacijama civilnog društva i građanima; druge poslove koji proizilaze iz obaveza u skladu sa međunarodnim sporazumima, nacionalnim zakonodavstvom i važećim procedurama za upravljanje pretprijetnom podrškom.

U Direkciji za koordinaciju rada Centara za socijalni rad obavljaju se poslovi koji se odnose na: praćenje i proučavanje stanja u pogledu normativa i standarda i načina rada Centara za socijalni rad i područnih jedinica; pripremanje analiza, informacija, izvještaja i stručnih mišljenja u vezi stanja i primjene propisa iz ove oblasti, priprema strateških dokumenata, izvještaja, informacija u ovoj oblasti, pripremanje saglasnosti na akte o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji centara za socijalni rad, obavljanje poslova koji se odnose na pripremu akata za davanje saglasnosti na Statute centara za socijalni rad, obavljanje poslova koji se odnose na pripremu akata o davanju saglasnosti na izbor direktora, ostvarivanje saradnje sa organima državne uprave, organima lokalne samouprave, relevantnim institucijama i organizacijama, predlaganje odgovarajućih mjera za unapređenje rada centara za socijalni rad i područnih jedinica;

U Direkciji za zaštitu ranjivih grupa vrše se poslovi koji se odnose na: praćenje i proučavanje stanja u ovoj oblasti i predlaganje mjera za unapređenje ove oblasti; praćenje i pripremu propisa, strateških dokumenata i drugih akata u ovoj oblasti; pripremu analiza, informacija, izvještaja i

stručnih mišljenja u vezi stanja i primjene propisa iz ove oblasti; zaštitu pripadnika romske i egipćanske zajednice, raseljenih i interno raseljenih lica, izbjeglih lica, lica vraćenih po readmisiji, pripadnika LGBT zajednice, beskućnika i lica u potrebi za socijalnim stanovanjem.

Saradjuje sa Visokim komesarijatom UN za izbjeglice, Crvenim krstom Crne Gore i drugim organizacijama i institucijama.

U Direkciji za zaštitu lica sa invaliditetom vrše se poslovi koji se odnose na: praćenje i proučavanje stanja u ovoj oblasti i predlaganje mjera za unaprjeđenje ove oblasti; praćenje i pripremu propisa, strateških dokumenata i drugih akata u ovoj oblasti; pripremu analiza, informacija, izvještaja i stručnih mišljenja u vezi stanja i primjene propisa iz ove oblasti; predlaganje odgovarajućih mjera za unapređenje položaja djece sa smetnjama u razvoju i lica sa invaliditetom; **vršenje poslova koji se odnose na kontrolu baze podataka o osobama sa invaliditetom u Zavodu za vještačenje invaliditeta**; pružnje stručne podrške Zavodu za vještačenje invaliditeta; pružanje stručne podrške pružaocima usluga za djecu sa smetnjama u razvoju i osobe sa invaliditetom; praćenje primjene Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom iz oblasti socijalne i dječje zaštite; ostvarivanje saradnje sa međunarodnim organizacijama, drugim organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organizacijama osoba sa invaliditetom i građanima; ostvarivanje saradnje sa drugim direkcijama i Direktoratima u okviru Ministarstva sa ciljem poboljšanja položaja djece sa smetnjama u razvoju i lica sa invaliditetom.

U Direkciji za drugostepeni upravni postupak u socijalnoj i dječjoj zaštiti vrše se poslovi koji se odnose na: praćenje i proučavanje stanja u ovoj oblasti i predlaganje mjera za unaprjeđenje ove oblasti; praćenje i pripremu propisa, strateških dokumenata i drugih akata u ovoj oblasti; pripremu analiza, informacija, izvještaja i stručnih mišljenja u vezi stanja i primjene propisa iz ove oblasti; predlaganje odgovarajućih mjera za unapređenje položaja djece sa smetnjama u razvoju i lica sa invaliditetom; **vršenje poslova koji se odnose na kontrolu baze podataka o osobama sa invaliditetom u Zavodu za vještačenje invaliditeta**; pružnje stručne podrške Zavodu za vještačenje invaliditeta; pružanje stručne podrške pružaocima usluga za djecu sa smetnjama u razvoju i osobe sa invaliditetom; praćenje primjene Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom iz oblasti socijalne i dječje zaštite; ostvarivanje saradnje sa međunarodnim organizacijama, drugim organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organizacijama osoba sa invaliditetom i građanima; ostvarivanje saradnje sa drugim direkcijama i Direktoratima u okviru Ministarstva sa ciljem poboljšanja položaja djece sa smetnjama u razvoju i lica sa invaliditetom.

2.3 DIREKTORAT ZA BRIGU O PORODICI I DJEČJU ZAŠTITU

U Direktoratu za brigu o porodici i dječju zaštitu vrše se poslovi koji se **odnose na** zaštitu pojedinca; porodice; djeteta bez roditeljskog staranja, čiji roditelj nije u stanju da se o njemu stara, sa smetnjama i teškoćama u razvoju, sa problemima u ponašanju, koje zloupotrebljava alkohol, drogu ili druga opojna sredstva, koje je žrtva zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva, žrtva trgovine ljudima, kojem roditelji nijesu saglasni oko načina vršenja roditeljskog prava koje se zatekne van mjesta prebivališta bez nadzora roditelja, usvojioca ili staratelja; samohrani roditelj sa djetetom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život, koordinaciju i pripremu informacija vezanih za ulogu Posredničkog tijela za upravljanje politikama, koja je dodijeljena MSSD, kada je u pitanju Višegodišnji operativni program za sektor zapošljavanja i socijalnih politika, u okviru IPA III finansijske perspektive;

U Direkciji za zaštitu djece i mladih obavljaju se poslovi koji se odnose na: praćenje i

proučavanje stanja u ovoj oblasti i predlaganje mjera za unaprjeđenje ove oblasti; praćenje i pripremu propisa, strateških dokumenata i drugih akata u ovoj oblasti; pripremu analiza, informacija, izvještaja i stručnih mišljenja u vezi stanja i primjene propisa iz ove oblasti; zaštitu djeteta bez roditeljskog staranja ili čiji roditelj nije u stanju da se o njemu stara, sa smetnjama i teškoćama u razvoju, sa problemima u ponašanju, koje zloupotrebljava alkohol, drogu ili druga opojna sredstva, koje je žrtva zlostavljanja, zanemarivanja, kojem roditelji nijesu saglasni oko načina vršenja roditeljskog prava koje se zatekne van mjesta prebivališta bez nadzora roditelja, usvojioca ili staratelja; trudnica bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život; samohrani roditelj sa djetetom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život; kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite; mlado lice: koje je bilo dijete bez roditeljskog staranja, kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite; vođenje evidencije podnosioca zahtjeva za usvojenje i djece podobne za usvojenje, kao i sprovođenje postupka davanja saglasnosti za usvojenje između stranog državljanina kao usvojioca i domaćeg državljanina kao usvojenika; ostvarivanje saradnje sa međunarodnim organizacijama, drugim organima državne uprave, organima lokalne samouprave, civilnim organizacijama i građanima, koordinaciju i pripremu informacija vezanih za ulogu Posredničkog tijela za upravljanje politikama, koja je dodijeljena MSSD, kada je u pitanju Višegodišnji operativni program za sektor zapošljavanja i socijalnih politika, u okviru IPA III finansijske perspektive.; druge poslove koji proizilaze iz obaveza u skladu sa međunarodnim sporazumima, nacionalnim zakonodavstvom i važećim procedurama za upravljanje pretpristupnom podrškom.

U Direkciji za brigu o porodici i zaštitu od rodnozasnovanog nasilja i nasilja u porodici obavljaju se poslovi koji se odnose na: praćenje i proučavanje stanja u ovoj oblasti i predlaganje mjera za unaprjeđenje ove oblasti; praćenje i pripremu propisa, strateških dokumenata i drugih akata u ovoj oblasti; pripremu analiza, informacija, izvještaja i stručnih mišljenja u vezi stanja i primjene propisa iz ove oblasti; praćenje primjene Konvencije Savjeta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; praćenje primjene Zakona o zaštiti od nasilja u porodici; koje je žrtva zanemarivanja, zlostavljanja, eksploatacije i nasilja u porodici ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva; žrtva trgovine ljudima; praćenje implementacije preporuka GREVIO Komiteta Savjeta Evrope; priprema dokumentacije i informacija za Koordinacioni odbor za koordinaciju, sprovođenje, praćenje i procjenu politika i mjera za sprječavanje i borbu protiv svih vidova nasilja obuhvaćenih Konvencijom Savjeta Evrope o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici; priprema izvještaja za Evropsku komisiju o sprovedenim aktivnostima kroz priloge Izvještaju EK o Crnoj Gori; koordinaciju i pripremu informacija vezanih za ulogu Posredničkog tijela za upravljanje politikama, koja je dodijeljena MSSD, kada je u pitanju Višegodišnji operativni program za sektor zapošljavanja i socijalnih politika, u okviru IPA III finansijske perspektive; ostvaruje saradnju sa organima državne uprave, organima lokalne samouprave, civilnim organizacijama i građanima.

2.4 DIREKTORAT ZA RAZVOJ I PRAĆENJE PRUŽANJA USLUGA

U Direktoratu za razvoj i praćenje pružanja usluga obavljaju se poslovi: predlaganje odgovarajućih mjera za unapređenje ove oblasti; pripremu analiza, informacija, izvještaja i stručnih mišljenja u vezi stanja i primjene propisa iz ove oblasti; ostvarivanje saradnje sa organima državne uprave, organima lokalne samouprave, civilnim organizacijama i građanima; vršenje nadzora nad stručnim radom javnih ustanova i pružalaca usluga u oblasti socijalne i dječije zaštite; razvoj usluga socijalne i dječije zaštite; izdavanje, obnavljanje, suspenziju i oduzimanje licence za ustanove i druge oblike organizovanja u oblasti socijalne i dječije zaštite; rješavanje o žalbi protiv rješenje o akreditaciji programa obuke; vršenje nadzora nad radom ustanova, drugih oblika organizovanja i fizičkih lica koji obavljaju djelatnost socijalne i dječije zaštite; koordinaciju i pripremu informacija vezanih za ulogu Posredničkog tijela za upravljanje politikama, koja je dodijeljena MSSD, kada je u pitanju Višegodišnji operativni program za sektor

zapošljavanja i socijalnih politika, u okviru IPA III finansijske perspektive.; druge poslove koji proizilaze iz obaveza u skladu sa međunarodnim sporazumima, nacionalnim zakonodavstvom i važećim procedurama za upravljanje pretprijetnom podrškom;

U Direkciji za nadzor nad stručnim radom javnih ustanova i pružalaca socijalne i dječje zaštite vrše se poslovi koji se odnose na: predlaganju odgovarajućih mjera za unapređenje ove oblasti, pripremu analiza, informacija, izvještaja i stručnih mišljenja u vezi stanja i primjene propisa iz ove oblasti; ostvarivanje saradnje sa organima državne uprave, organima lokalne samouprave, civilnim organizacijama i građanima; vršenje nadzora nad stručnim radom javnih ustanova i drugih pružalaca usluga u oblasti socijalne i dječje zaštite; utvrđivanje da li su ispunjeni uslovi u odnosu na primjenu propisanih stručnih procedura i na korišćenje stručnih znanja i vještina tokom prijema, procjene, planiranja, pregleda efekata realizovanih aktivnosti i završetka rada sa korisnikom, na osnovu uvida u dokumentaciju i uvida u proces pružanja i efekata usluga; sačinjavanje zapisnika o vršenju nadzora nad stručnim radom; sačinjavanje izvještaja o vršenju nadzora nad stručnim radom; koordinaciju i pripremu informacija vezanih za ulogu Posredničkog tijela za upravljanje politikama, koja je dodijeljena MSSD, kada je u pitanju Višegodišnji operativni program za sektor zapošljavanja i socijalnih politika, u okviru IPA III finansijske perspektive.

U Direkciji za razvoj usluga socijalne i dječje zaštite obavljaju se poslovi koji se odnose na: praćenje i proučavanje stanja u oblasti usluga i predlaganje mjera za unapređenje ove oblasti; pripremanje informacija, izvještaja i stručnih mišljenja u vezi stanja i primjene propisa u oblasti usluga; praćenje i pripremu propisa i drugih akata u ovoj oblasti; pripremu konkursa/javnih poziva za finansiranje usluga; monitoring usluga; sprovođenje finansijske analize i izradu finansijskog predloga investiranja u ovoj oblasti; izučavanja uticaja ekonomskih i socijalnih mjera u oblasti usluga i predlaganje mjera za unapređenje usluga; sprovođenje finansijske analize i izrade finansijskog predloga investiranja (analiza troškova usluga i troškova sistema, priprema finansijskih predloga za postojeće i buduće usluge); utvrđivanje cijene usluga socijalne i dječje zaštite koje obezbjeđuje država i usklađivanje cijena usluga socijalne i dječje zaštite; utvrđivanje visine sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijuma za raspodjelu sredstava lokalnim samoupravama; informisanje pružalaca usluga i lokalnih samouprava; analizu postojećih kapaciteta i potreba za uvođenjem novih usluga u cilju identifikovanja potreba za uvođenjem novih usluga; praćenje vremenskog važenja ugovora o ustupanju i stanja ustupljenih objekata za potrebe uspostavljanja usluga; saradnju sa organima državne uprave, organizacijama civilnog društva, organima lokalne samouprave, građanima i drugim subjektima u oblasti razvoja usluga; poslove izdavanja, obnavljanja, suspenzije i oduzimanja licence za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite ustanovama i drugim oblicima organizovanja u oblasti socijalne i dječje zaštite; odlučivanje o zahtjevu za izdavanje, obnavljanje, suspenziji i oduzimanju licence za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite; druge poslove koji proizilaze iz obaveza u skladu sa međunarodnim sporazumima, nacionalnim zakonodavstvom i važećim procedurama za upravljanje pretprijetnom podrškom; koordinaciju i pripremu informacija vezanih za ulogu Posredničkog tijela za upravljanje politikama, koja je dodijeljena MSSD, kada je u pitanju Višegodišnji operativni program za sektor zapošljavanja i socijalnih politika, u okviru IPA III finansijske perspektive; druge poslove koji proizilaze iz obaveza u skladu sa međunarodnim sporazumima, nacionalnim zakonodavstvom i važećim procedurama za upravljanje pretprijetnom podrškom.

U Direkciji za saradnju sa nevladinim organizacijama i monitoring projekata sprovođenje konsultacija sa zainteresovanim nevladinim organizacijama koje djeluju u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa; pripremanje i objedinjavanje predloga prioriternih oblasti od javnog interesa; pripremanje i objavljivanje javnih konkursa na internet stranici ministarstva i internet portalu elektronske uprave, objavljivanje lista nevladinih organizacija koje nijesu dostavile urednu i potpunu prijavu, uz ukazivanje na utvrđene nedostatke koji se odnose na prijavu; pripremanje i

donošenje odluka o raspodjeli sredstava za finansiranje projekata i programa; zaključivanje ugovora sa nevladinim organizacijama kojoj su dodijeljena sredstva za finansiranje projekta, odnosno programa o načinu isplate i korišćenja sredstava, izvještavanju i nadzoru nad realizacijom projekta, odnosno programa za koji su dodijeljena sredstva; praćenje uspješnosti realizacije projekata, odnosno programa.

2.5 DIREKTORAT ZA INFORMATIKU I ANALITIČKO-STATISTIČKE POSLOVE

U Direktoratu za informatiku i analitičko-statističke poslove obavljaju se poslovi koji se odnose na: pripremanje, praćenje i sprovođenje strategije razvoja informacionog sistema Ministarstva; pripremanje predloga akcionih planova i programa za unapređenje i razvoj funkcionisanja informacionog sistema socijalne zaštite; uspostavljanje tehnološke i sigurnosne informatičke infrastrukture u organima i ustanovama socijalne zaštite; analizu informacionog sistema socijalne zaštite; povezivanje informacionih sistema, predlaganje standarda koji će se primjenjivati u razvoju informacionog sistema i utvrđivanje tehničkih i drugih pravila upotrebe informatičke opreme u ustanovama socijalne zaštite; kreiranje, praćenje i unapređenje projekta socijalnog elektronskog kartona; planiranje, uspostavljanje registra korisnika socijalne pomoći i obračun socijalnih davanja; izradu izvještaja i statistika o korišćenju sredstava iz oblasti socijalne i dječje zaštite i njihovo generisanje unutrašnjim i spoljnim entitetima; pružanje socijalnih usluga na »on line« način (eHehth) i internet servisa za organe i ustanove socijalne zaštite; uspostavljanje on line servisa građanima iz domena socijalne zaštite; planiranje, usmjeravanje i nadzor nad razvojem i primjenom informatičkih rješenja u penzionim fondovima, izradu analiza, izvještaja i statistika u skladu sa propisima koji služe kao osnova u izradi projekcije potrebnih sredstava za finansiranje godišnjih potreba i obaveza i investicionih ulaganja Ministarstva.

U Direkciji za informatiku obavljaju se poslovi koji se odnose na: obradu podataka za prava iz oblasti socijalne, dječje i boračko-invalidske zaštite, mjesečnog obračuna davanja ostvarenih po tim pravima, generisanja izvještaja za tekući obračun: rekapitulara, statistika i spiskova korisnika, formiranja fajlova koji se dostavljaju drugim organima radi štampanja uputnica i isplate davanja, dostavljanja spiskova obračunatih korisnika centrima za socijalni rad (CSR) i nadležnim opštinskim službama, dostavljanja svih generisanih izvještaja Direkciji za analitičko-statističke poslove radi objedinjavanja i dalje obrade; održavanja informacionog sistema, pružanja podrške Centrima za socijalni rad; razvoj informacionog sistema koji se odnosi na: unapređenje i funkcionisanje sistema socijalne zaštite; definisanje poslova uspostavljanja tehnološke i sigurnosne informatičke infrastrukture u ustanovama socijalne zaštite; praćenje sprovođenja projekta socijalnog elektronskog kartona; uspostavljanje registra korisnika socijalne pomoći i socijalnih davanja i pružanje socijalnih usluga na »on line« način (eHehth) i internet servisa za ustanove socijalne zaštite i druge odgovarajuće poslove.

U Direkciji za analitičko-statističke poslove obavljaju se poslovi koji se odnose na: saradnju sa centrima za socijalni rad i ustanovama socijalne i dječje zaštite, sublimiranje mjesečnih potreba za isplatu prava koja nijesu obuhvaćena postojećim informacionim sistemom te na osnovu toga vrši obradu zahtjeva centara za isplatu redovnih primanja korisnika iz oblasti socijalne i dječje zaštite, neposrednu saradnju sa organima lokalne samouprave u dijelu koji se odnosi na dostavljanje potrebnih informacija o promjeni statusa korisnika boračke i invalidske zaštite ažuriranje tih promjena u IS-u, kontrolu dostavljenih podataka, po završenoj mjesečnoj obradi podataka u ISSS vrši preuzimanje finansijskih podataka o svim materijalnim davanjima iz oblasti socijalne, dječje, boračke i invalidske zaštite koji predstavljaju osnovu za kreiranje rješenja za prenos sredstava za sva navedena prava iz oblasti socijalne, dječje i boračke i invalidske zaštite i njihovo dostavljanje Službi za finansijske poslove; izradu mjesečnih statistika i

rekapitulara koji obuhvataju sva prava sa podacima po opštinama i centrima za socijalni rad za potrebe izrade analiza i istraživanja drugih ministarstava, nevladinih organizacija i institucija, pripremu podataka potrebnih u izradi odgovarajućih strategija, Direkcija obavlja poslove iz oblasti analitičko-statističkog izvještavanja, a u vezi sa finansijskim tokovima koji služe kao osnova u izradi projekcije potrebnih sredstava za finansiranje godišnjih potreba i obaveza Ministarstva u ovim oblastima

2.6 DIREKTORAT ZA DEMOGRAFIJU

U Direktratu za demografiju obavljaju se poslovi koji se odnose na: analizu, kreiranje i utvrđivanje demografske politike, kao i učešće u pripremi prijedloga propisa i drugih dokumenata vezanih za demografiju; analizu migracionih tokova i drugih demografskih trendova, prognoza i scenarija za planiranje u skladu s predviđenim kretanjima; saradnju sa Upravom za statistiku, organima državne uprave, jedinicama lokalne samouprave i međunarodnim organizacijama na kreiranju i sprovođenju demografske politike zasnovane na demografskim podacima, s ciljem unapređenja socio-ekonomskog razvoja društva i održivog upravljanja ljudskim kapitalom; pružanje stručne podrške u kreiranju javnih politika drugih relevantnih resora s ciljem odgovora na demografske promjene; utvrđivanje prioriternih oblasti za podršku finansiranju programa i projekata iz oblasti demografije i njihovo praćenje; razvoj mjera i usluga u zajednici s ciljem ublažavanja efekata depopulacije i praćenje efekata istih; aktivno učešće u pripremi i sprovođenju nacionalnih i međunarodnih projekata iz oblasti demografije, uključujući istraživačke projekte, projekte razvojne pomoći i druge vrste projekata usmjerene na demografske izazove; kao i druge poslove iz oblasti demografije utvrđene djelokrugom rada Ministarstva.

2.7 ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

U Odjeljenju za unutrašnju reviziju obavljaju se poslovi koji se odnose na: operativno planiranje, organizovanje i obavljanje unutrašnje revizije svih poslovnih funkcija iz nadležnosti Ministarstva u skladu sa Međunarodnim standardima unutrašnje revizije i Etičkim kodeksom unutrašnjih revizora, a u cilju poboljšanja poslovanja; procjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrola na osnovu upravljanja rizicima; izradu izvještaja unutrašnje revizije koje dostavlja ministru i odgovornom licu organizacione jedinice kod koje je obavljena revizija; vršenje posebne revizije na zahtjev ministra; praćenje sprovođenja preporuka datih u izvještajima iz prethodno obavljenih revizija; izradu strateškog i operativnih planova i programa rada koji su osnova za realizaciju funkcije unutrašnje revizije; saradnju sa Direktoratom za centralnu harmonizaciju finansijskog upravljanja i kontrole i unutrašnje revizije u javnom sektoru Ministarstva finansija i dostavljanje godišnjeg izvještaja; saradnju sa Državnom revizorskom institucijom, međunarodnim i domaćim strukovnim institucijama i udruženjima; praćenje i predlaganje edukacije unutrašnjih revizora u skladu sa međunarodnim standardima unutrašnje revizije; praćenje sprovođenja preporuka Državne revizorske institucije.

2.8. ODJELJENJE ZA EVROPSKE INTEGRACIJE I MEĐUNARODNU SARADNJU

U Odjeljenju za evropske integracije i međunarodnu saradnju obavljaju se poslovi koji se odnose na: koordinaciju i praćenje sprovođenja aktivnosti i obaveza u okviru Poglavlja 19 i drugih pregovaračkih poglavlja u kojima učestvuje Ministarstvo iz procesa pristupanja EU u oblasti socijalnog sistema; koordinacija Grupom za oblast inovacija, ljudskih resursa, informacionog društva i socijalne politike, za oblasti pravne tekovine Evropske unije koje se odnose na pregovaračka poglavlja 2 – Sloboda kretanja radnika, 10 – Informatičko društvo i mediji, 19 – Socijalna politika i zapošljavanje, 25 – Nauka i istraživanje, 26 – Obrazovanje i kultura i organizacija i vođenje sektorskog pododobra sa Evropskom Unijom; praćenje ispunjavanja obaveza iz pregovaračkog procesa uz podršku institucija i organa uprave nadležnih za donošenje i implementaciju propisa usklađenih sa evropskim pravnim poretom; izradu izvještaja za Vladu i Evropsku komisiju o napretku u procesu integracija u okviru Poglavlja 19 i

realizaciji preuzetih obaveza; pripremu informacija o obavezama i napretku u procesu pristupanja EU u oblasti socijalne politike, uključujući međusektorsku koordinaciju; komunikaciju sa kancelarijom Glavnog pregovarača Crne Gore i pripremanje i dostavljanje inputa za izvještaje koji se pripremaju na nacionalnom nivou, uključujući izradu priloga za godišnji izvještaj Evropske komisije o napretku u procesu pristupanja EU iz nadležnosti Ministarstva; koordinacija pružanja stručno-tehničke i administrativne podrške kancelariji Glavnog pregovarača za Poglavlje 19; koordiniranje pripreme priloga i informacija za sastanke u okviru Poglavlja 19; obezbjeđivanje informacija o primjeni akcionog plana za realizaciju završnih mjerila u okviru Poglavlja 19; saradnju sa nadležnim organima i institucijama u vezi sa procesom pristupanja EU i praćenja aktivnosti ovih organa u procesu pridruživanja EU; učešće u praćenju i usklađivanju propisa iz nadležnosti Ministarstva sa odgovarajućim propisima Evropske unije; pripremanje programa, informacija i izvještaja iz ove oblasti podršku u izradi Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG) iz nadležnosti Ministarstva i praćenje usaglašenosti sa Programom rada Vlade; praćenje sprovođenja aktivnosti iz PPCG-a iz nadležnosti Ministarstva; ostvarivanje saradnje sa Stalnom misijom Crne Gore u Briselu; koordinaciju aktivnosti na utvrđivanju relevantnosti Celex-a iz nadležnosti Ministarstva; koordinacija rada nad sprovođenjem odluka koje donosi Ministarstvo koje se odnose na aktivnosti potrebne za EU integracije; usklađivanje pravnog sistema i praćenje razvoja evropske regulative u cilju harmonizacije zakonodavstva iz nadležnosti Ministarstva; pripremu informacija, analiza, izvještaja o napretku Ministarstva u oblasti EU integracija; koordinaciju pripreme i realizacije Taix programa EU podrške na nivou Ministarstva; ostvarivanje saradnje sa drugim organima državne uprave, institucijama EU i ostalim međunarodnim tijelima, u oblasti evropskih integracija i pregovora o pristupanju EU, koordiniranje procesa stručne redakture crnogorske verzije pravne tekovine EU u oblastima nadležnosti Ministarstva; sprovođenje politike međunarodne saradnje za oblast socijalne politike na bilateralnom i multilateralnom nivou; koordinaciju aktivnosti sa ciljem potpisivanja i sprovođenja bilateralnih i multilateralnih sporazuma/inicijativa/ugovora/konvencija; saradnju sa diplomatsko-konzularnim predstavništvima u Crnoj Gori; saradnju sa diplomatsko-konzularnim predstavništvima Crne Gore u inostranstvu; koordinaciju aktivnosti na identifikaciji potreba za međunarodnom pomoći; učešće u pripremi predloga za informisanje javnosti - koordinaciju izrade izjava, prezentacija, stručnih materijala, podataka od drugih resora i organizacionih jedinica Ministarstva u vezi sa pripremama za učešće na međunarodnim događajima i druge poslove u skladu sa propisima.

2.9 ODJELJENJE ZA PROGRAMIRANJE I IMPLEMENTACIJU EU FONDOVA

U Odjeljenju za programiranje i implementaciju EU fondova vrše se poslovi koji se odnose na: učešće u procesu programiranja i pripreme programskih dokumenata, sprovođenja i praćenja realizacije programa/projekata u oblasti socijalne zaštite i drugih oblasti koje su u nadležnosti Ministarstva koji se finansiraju iz pretpristupnih fondova Evropske unije (IPA) i ostalih međunarodnih izvora finansiranja; poslove u pružanju podrške kancelariji nacionalnog IPA koordinatora (NIPAK-a) u procesu programiranja i nadzora na nivou sektora i implementacionim agencijama u tehničkoj implementaciji na nivou ugovora, obezbjeđivanje inputa za određivanje aktivnosti programskih dokumenata, saradnja sa implementacionim agencijama u planiranju EU sredstava, nacionalnog ko-finsiranja, procesu praćenja i sprovođenja aktivnosti u vezi sa sektorskim nadglednim odborom i učešće u njegovom radu; pripremanje izvještaja i praćenje realizacije projekata finansiranih iz sredstava IPA, učešće u izradi tenderske dokumentacije i obezbjeđenje sprovođenja postupka javnih nabavki i ugovaranja u saradnji sa implementacionim agencijama i korisničkim institucijama; upravljanje i koordinacija projektima iz nadležnosti Ministarstva koji se finansiraju iz IPA sredstava; pripremu informacija o sprovođenju programskih dokumenata i projekata; za programe u okviru IPA II finansijske perspektive ima ulogu Jedinice za implementaciju projekata (PIU), dok za programe u okviru IPA III finansijske perspektive ima ulogu Tijela za izvršavanje zadataka upravljanja

područjem politike za koje je odgovorno u sistemu Vlade ili administraciji korisnice IPA III (Posredničkog tijela za upravljanje politikom); pruža tehničko i stručno znanje i iskustvo za programiranje, realizaciju, upravljanje i kontrolu programa; predlaže operacije za finansiranje i nacрте programskih dokumenata; priprema tehničku dokumentaciju neophodnu za raspisivanje poziva za tendere i podnošenje ponuda i pomaže u pripremi odgovora na zahtjeve za pojašnjenje; predlaže članove odbora sa pravom glasa u odborima za ocjenjivanje i vrednovanje ponuda; prati tehničke aspekte aktivnosti i ugovora; potvrđuje da su ugovorene usluge obezbijeđene; za IPA III Višegodišnji operativni program za sektor zapošljavanja i socijalne politike priprema informacije i pruža podršku Upravljačkom tijelu (MA) koje je odgovorno za cjelokupno upravljanje Operativnim programom, sarađuje sa nadležnim akreditovanim tijelima na aktivnostima i mjerama u ostalim programima, druge poslove koji proizilaze iz obaveza u skladu sa međunarodnim sporazumima, nacionalnim zakonodavstvom i važećim procedurama za upravljanje prepristupnom podrškom EU (IPA).

2.10 ODJELJENJE ZA INSPEKCIJSKI NADZOR SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE

U Odjeljenju za inspekcijski nadzor socijalne i dječje zaštite vrše se poslovi koji se odnose na: inspekcijski nadzor nad primjenom zakona, podzakonskih akata i drugih propisa iz oblasti socijalne i dječje zaštite: preduzimanje i izvršenje upravnih i drugih mjera i radnji u cilju da se utvrđene nepravilnosti otklone i poslovanje uskladi sa propisima; izdavanje prekršajnih naloga, podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka, podnošenje krivičnih i drugih odgovarajućih prijava (iniciranje postupaka pred nadležnim organima); predlaganje inicijativa za izmjenu zakona, drugih propisa i opštih akata i predlaganje mjera za unapređivanje stanja u ovoj oblasti nadzora; pripremu analiza, izvještaja i informacija iz djelokruga rada Odjeljenja; koordinacija aktivnosti uspostavljanja i sprovođenja procesa upravljanja rizicima u Odjeljenju; ostvarivanje saradnje sa drugim organima uprave, institucijama i privrednim subjektima; kao i druge poslove iz nadležnosti Odjeljenja.

2.11 KABINET MINISTRA

U Kabinetu ministra obavljaju se poslovi koji se odnose na: organizacione administrativno - tehničke poslove potrebne za ostvarivanje funkcije ministra; saradnju, pribavljanje dokumentacije i materijala od drugih organizacionih jedinica Ministarstva, u skladu s odlukama i nalogima ministra; obezbjeđivanje blagovremenog i potpunog informisanja ministra o pojavama, događajima i saznanjima od značaja za rad Ministarstva; komunikaciju prema Vladi i drugim organima državne uprave i lokalne samouprave i građanima;

pripremu materijala za sastanke ministra; organizaciju sastanaka ministra; pripremanje materijala za potrebe ministra; pripremu sjednica kolegijuma ministra i praćenje sprovođenja zaključaka; poslove protokola za potrebe ministra, pripreme posjeta stranih zvaničnika, kao i druge poslove od značaja za ostvarivanje funkcije ministra; blagovremeno, kontinuirano i tačno informisanje javnosti o aktivnostima ministra i Ministarstva; priprema potrebnih saopštenja, biltena, publikacija i drugih štampanih materijala, video materijala i sl.; verifikaciju sadržaja za objavljivanje; organizovanje i davanje smjernica za istupanje ministra i predstavnika Ministarstva u medijima, kao i druge poslove od značaja za ostvarivanje funkcije ministra.

U Birou za odnose sa javnošću obavljaju se sljedeći poslovi informisanje domaće i međunarodne javnosti o aktivnostima ministra, pripremu saopštenja i informacija za javnost i komunikacionih platformi koje se odnose na informisanje javnosti o raznim aspektima rada Ministarstva; koncipiranje komunikacionih kampanja, razvoj komunikacionih alata, izradu komunikacionih planova i medijsko planiranje za potrebe strateških politika Ministarstva; promociju i odbranu politike Ministarstva; saradnju sa Biroom za odnose sa javnošću Vlade, kao i službama za odnose sa javnošću drugih ministarstava u vezi sa zajedničkim politikama; pripremu publikacija i drugih materijala za javnost; organizaciju konferencija za štampu, kao i

forumu, skupova; uređivanje i održavanje veb stranica i portala Ministarstva; pružanje tehničke pomoći zaposlenima u Ministarstvu vezano za informatičke potencijale; obezbjeđivanje tehničke podrške organizacionim jedinicama Ministarstva; informatičke, stručne i dokumentacione poslove; obavljanje ispitivanja i izdavanja rešeršnih izvještaja; saradnja sa relevantnim organizacijama i institucijama; ažuriranje i organizacija press clipinga; poslove koji se odnose na praćenje kanala na društvenim mrežama; redovno ažuriranje web sajta ministarstva; sprovođenje definisane komunikacione strategije.

2.12 SLUŽBA ZA FINANSIJSKO-RAČUNOVODSTVENE POSLOVE I JAVNE NABAVKE

U Službi za finansijsko računovodstvene poslove i javne nabavke obavljaju se poslovi koji se odnose na: finansijsko knjigovodstveno i računovodstveno poslovanje; projektovanje i realizaciju programskog budžeta; praćenje i realizaciju ugovora i drugih finansijskih obaveza; praćenje namjenske upotrebe sredstava; sačinjavanje predračuna sredstava za rad Ministarstva i finansijskih planova; realizaciju svih ugovora koje zaključuje Ministarstvo; sačinjavanje potrebnih informacija u vezi stanja finansijskih sredstava; obračun zarada i drugih naknada službenika i namještenika Ministarstva i sastavljanje obračunskih lista; blagajničko poslovanje; praćenje i realizaciju sprovođenja naloga u vezi sa javnim nabavkama za ministarstvo; sačinjavanje i sprovođenje akcionih finansijskih planova; sačinjavanje redovnih i vanrednih finansijskih izvještaja po nalogu ministra i sekretara; sprovođenje postupaka javnih nabavki u Ministarstvu; praćenje propisa koji se odnose na javne nabavke; planiranje javnih nabavki i pripremu Plana javnih nabavki; stručno-administrativne poslove realizacije javnih nabavki; vođenje prvostepenog upravnog postupka u dijelu koji se odnosi na postupak javnih nabavki; sprovođenje postupaka javnih nabavki; pripremu izvještaja o sprovedenim javnim nabavkama; vođenje evidencija; priprema ugovora vezanih za javne nabavke; davanja periodičnih izvještaja ministru i sekretaru ministarstva, u dijelu sprovođenja javnih nabavki; postupanje prema nadležnim drugostepenim organima i druge poslove predviđene propisima.

U Kancelariji za finansijsko računovodstvene poslove obavljaju se poslovi koji se odnose na: pripremu projekcije potrebnih sredstava; izradu i realizaciju budžeta Ministarstva; izradu finansijskog plana; obradu zahtjeva za budžetsku potrošnju i isplatu Ministarstva i organa u sastavu Ministarstva; praćenje i realizaciju ugovora i drugih finansijskih obaveza; praćenje namjenske upotrebe sredstava; ovjeravanje zahtjeva za plaćanje; praćenje mjesečnog varanta; vođenje poslovnih knjiga, periodičnih obračuna i završnih računa; izradu finansijskih iskaza i dostavljanje podataka trezoru; pripremu obračunskih lista za obračun zarada i drugih primanja; blagajničko poslovanje i vođenje finansijskih statistika.

U Kancelariji za javne nabavke obavljaju se poslovi koji se odnose na: praćenje i realizaciju sprovođenja naloga u vezi sa javnim nabavkama za ministarstvo; sprovođenje postupaka javnih nabavki u Ministarstvu; praćenje propisa koji se odnose na javne nabavke; planiranje javnih nabavki i pripremu Plana javnih nabavki; pripremu informacija i vođenje evidencije o sprovođenju postupaka javnih nabavki javnih ustanova; stručno-administrativne poslove realizacije javnih nabavki; vođenje prvostepenog upravnog postupka u dijelu koji se odnosi na postupak javnih nabavki; davanje potrebnih izjašnjenja; sprovođenje postupaka javnih nabavki; pripremu izvještaja o sprovedenim javnim nabavkama; vođenje evidencija; pružanje savjeta službenicima u vezi sa postupkom javnih nabavki; priprema ugovora vezanih za javne nabavke; davanja periodičnih izvještaja ministru i sekretaru ministarstva, u dijelu sprovođenja javnih nabavki; postupanje prema nadležnim drugostepenim organima i druge poslove predviđene propisima.

2.13 SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE I LJUDSKE RESURSE

U Službi za opšte poslove i ljudske resurse obavljaju se poslovi koji se odnose na: praćenje i primjenu propisa iz oblasti radnih odnosa; pripremanje pojedinačnih akata kojima se utvrđuju prava, obaveze i odgovornost službenika i namještenika; prijem, razvrstavanje, raspoređivanje,

evidentiranje, čuvanje i arhiviranje akata; vođenje službenih evidencija; elektronsko upravljanje dokumentima u skladu sa propisima o elektronskoj upravi i kancelarijskom poslovanju; otpremanje pošte; rukovanje pečatima i štambiljima; umnožavanje materijala; izradu i kontrolu primjene rasporednih rješenja službenika i namještenika Ministarstva; upravljanje, planiranje i razvoj ljudskim resursima; razvoj kadrovskih kapaciteta; saradnju sa Upravom za kadrove u sprovođenju postupaka u vezi sa: zapošljavanjem, ocjenjivanjem, napredovanjem, utvrđivanjem sposobnosti, stručnim usavršavanjem, obukom zaposlenih, osposobljavanjem pripravnika za samostalno vršenje poslova; izradu prijedloga Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji; praćenje primjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji; pripremu predloga za imenovanje i prestanak mandata rukovodećih lica; sačinjavanje izjašnjenja Komisiji za žalbe; prijavljivanje i odjavljivanje službenika kod nadležnih fondova i drugih državnih organa; praćenje i evidencija disciplinskih postupaka; pripremu Kadrovskog plana, formiranje i čuvanje personalnih dosijea i vođenje kadrovske evidencije službenika i namještenika; unos podataka u Kadrovski informacioni sistem; ostvarivanje saradnje sa Zaštitnikom imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, Centrom za alternativno rješavanje radnih sporova i drugim javno-pravnim organima u cilju rješavanja pitanja od značaja za ostvarivanje pravnih interesa Ministarstva, vođenje evidencije podataka o imovini koju koristi i kojom upravljaju Ministarstvo i ustanove socijalne i dječje zaštite; postupanje po zahtjevima za slobodan pristup informacijama; vodi prvostepeni upravni postupak u oblasti slobodnog pristupa informacijama; saradnja sa svim organizacionim jedinicama u ministarstvu kao i saradnju sa drugim organima državne uprave, organima lokalne samouprave, civilnim organizacijama i građanima; priprema i ažuriranje vodiča za slobodan pristup informacijama; blagovremeno dostavlja podataka o riješenim predmetima Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama; Plana integriteta izjašnjenja nadležnim organima i drugi poslovi iz djelokruga rada ministarstva.

U Kancelariji za opšte poslove obavljaju se poslovi koji se odnose na: raspoređivanje, evidentiranje i dostavljanje akata u rad i njihovo otpremanje; arhiviranje predmeta; fotokopiranje i umnožavanje; trebovanje kancelarijskog materijala; poslove vozača – kurira, tekuće održavanje i drugi pomoćni poslovi priprema upravnih akata iz nadležnosti ministarstva; vođenje djelovodnih i internih kancelarijskih knjiga, vođenje upisnika prvostepenih i drugostepenih predmeta i druge kancelarijske poslove u skladu sa Uredbom o kancelarijskom poslovanju; kurirsku dostavu; ostvarivanje saradnje sa organima državne uprave, organima lokalne samouprave, relevantnim organizacijama i građanima i druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima.

U Kancelariji za ljudske resurse obavljaju se poslovi koji se odnose na praćenje i primjenu propisa iz oblasti radnih odnosa, pripremu i objedinjavanje predloga za izradu akta unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta; pripremu predloga rješenja o zasnivanju radnog odnosa službenika i namještenika i rješenja o pravima i obavezama službenika i namještenika po osnovu rada; pripremu predloga za imenovanje i prestanak mandata rukovodećih lica, sačinjavanje odgovarajućih izvještaja i informacija iz oblasti službeničkih odnosa; praćenje vođenja disciplinskih postupaka i njihovu evidenciju; sačinjavanje izjašnjenja Komisiji za žalbe; koristi i obrađuje podatke određenog stepena tajnosti i ostvaruje saradnju sa Agencijom za sprječavanje korupcije; izjašnjenja nadležnim organima, ostvarivanje saradnje sa organima državne uprave, organima lokalne samouprave, civilnim organizacijama i građanima; formiranje i čuvanje personalnih dosijea i vođenje kadrovske evidencije službenika i namještenika; unos podataka Kadrovskog informacionog sistema; saradnju sa Upravom za ljudske resurse u dijelu oglašavanja, stručnog usavršavanja, ocjenjivanja državnih službenika i namještenika; osposobljavanjem pripravnika za samostalno vršenje poslova; definisanje plana razvoja i strateških ciljeva upravljanja ljudskim resursima Ministarstva; priprema Kadrovskog plana; predlaganje politike upravljanja ljudskim resursima u Ministarstvu; razvoj ljudskih resursa; koordiniranje aktivnosti edukacije ljudskih resursa; analiziranje postojećih kadrovskih potencijala

i predlaganje mjera za njihovo unapređenje; predlaganje mjera za unapređenje motivacije zaposlenih; učestvovanje u postupku selekcije kandidata za prijem u radni odnos.

3. IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORATA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE I BORAČKU I INVALIDSKU ZAŠTITU

Prioritet penzijskog sistema je i u proteklom periodu stavljen na redovnoj isplati penzija i održavanju likvidnosti Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja koji iz ovog sistema isplaćuje 130.454 prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja (podaci za decembar 2024. godine), a za čiju isplatu na mjesečnom nivou treba obezbijediti oko 63 miliona eura.

U oblasti boračke i invalidske zaštite akcenat je, takođe, stavljen na redovnoj isplati prava iz ove oblasti za šta se na godišnjem nivou opredjeljuje oko 5 miliona eura za 1735 korisnika.

I Normativne aktivnosti

1. Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 28. decembra 2024. godine utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o boračkoj i invalidskoj zaštiti;
2. Pravilnik o utvrđivanju radnih mjesta, odnosno poslova na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem i o postupku i načinu za njihovo utvrđivanje ("Službeni list CG", br. 117/24);
3. Odluka o usklađivanju mjesečnih novčanih primanja korisnika prava iz boračke i invalidske zaštite („Službeni list Crne Gore“ broj 10/24) kojom su usklađena prava korisnika od 1. jula 2024 godine za 3,45 % i
4. Odluka o usklađivanju mjesečnih novčanih primanja korisnika prava iz boračke i invalidske zaštite („Službeni list Crne Gore“ broj 81/24), kojom su usklađena prava korisnika od 1. jula 2024 godine za 2,2 %.

II Informacije, analize i izvještaji

Pripremljen je Izvještaj o sistemu socijalne sigurnosti za bazu podataka MISSCEO Savjeta Evrope, kojim se pružaju koncizne, ažurirane godišnje informacije o različitim granama socijalne sigurnosti i ostale informacije koje uključuju i priloge za redovno izvještavanje Evropske komisije o napretku u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja i koordinacije socijalnog osiguranja.

III Ostale aktivnosti

Realizovane su značajne aktivnosti u oblasti socijalnog osiguranja i to:

- U periodu od 21. do 23. oktobra 2024. godine, uspješno su završeni preliminarni razgovori sa Kanadom o mogućnostima zaključivanja sporazuma o socijalnom osiguranju, uz dogovor o nastavku pregovora u prvoj polovini 2025. godine.
- U cilju unapređenja međunarodne bilateralne saradnje u oblasti socijalnog osiguranja, u Beogradu je 23. i 24. decembra 2024. godine održan sastanak na nivou organa za vezu, iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, nadležnih organa Crne Gore i Republike Srbije, vezano za primjenu Sporazuma između Republike Crne Gore i Republike Srbije o socijalnom osiguranju;
- U cilju uređenja međusobnih odnosa u oblasti socijalnog osiguranja, konkretno penzijskog osiguranja između Crne Gore i Republike Azerbejdžan, azerbejdžanska strana je uputila Nacrt Sporazuma o saradnji između Vlade Republike Azerbejdžan i Vlade Crne Gore o penzijskim provizijama. U toku je procedura koja prethodi otpočinjanju pregovora za zaključivanje predmetnog sporazuma

- Pokrenute su inicijative za zaključivanje Sporazuma o socijalnom osiguranju sa Republikom Grčkom, Republikom Portugal, Kraljevinom Španije i sa Republikom Kipar.

Službenici direktorata učestvovali su:

- na sastanku sa predstavnikom Axco Insurance Information Services iz Londona u vezi sa stanjem u penzijskom sistemu Crne Gore nakon usvajanja Izmjena i dopuna Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju;
- na sastancima sa predstavnicima Svjetske banke;
- na sastanku Radne grupe za PP2 – Sloboda kretanja radnika;
- u radu Radne grupe za izradu Zakona o zaradama i drugim pravima nosilaca prvosudnih i ustavnosudskih funkcija;
- u radu Radne grupe za izradu Zakona o povlastici na putovanje za lica sa invaliditetom;
- u radu Radne grupe za izradu Zakona o stalnom sezuncu;
- na obukama, koje organizuje Ministarstvo finansija u saradnji sa OECD/SIGMA, u cilju adekvatne primjene Analize efekata propisa (RIA);
- pripremi redovnog godišnjeg izvještaja o sprovođenju konvencije iz oblasti kontrole naoružanja i razoružanja.

U izvještajnom periodu pripremani su odgovori i stručna mišljenja u vezi stanja i primjene propisa iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja i boračke i invalidske zaštite, kao i bilateralnih sporazuma o socijalnom osiguranju, koji su dostavljani Vladi, Ustavnom sudu, Zaštitniku imovinsko-pravnih interesa, Zaštitniku ljudskih prava i sloboda, Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja i drugim institucijama i pojedincima, kao i odgovori na poslanička pitanja poslanika u Skupštini Crne Gore, saopštenja za javnost i sl.

Obavljan je dnevni prijem i komunikacija sa strankama, Fondom penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore i njegovim područnim jedinicama, nadležnim nosiocima i nadležnim organima država sa kojima Crna Gora ima potpisane sporazume o socijalnom osiguranju kao i sekretarijatima lokalnih samouprava.

IV Upravni postupak

- **Direkcija za drugostepeni upravni postupak**

Tokom 2024. godine u radu ove direkcije bilo je ukupno 2.526 predmeta za rješavanje o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja (postupak po žalbi i revizija prvostepenih rješenja), od čega **u postupku revizije** 1.731 predmet a **u postupku po žalbi** 795 predmeta (tokom godine primljeno je 760 žalbi, dok je iz prethodne godine ostalo nezavršenih 35 predmeta).

U postupku vršenja revizije izvršena je revizija 1.624 rješenja, na način što je saglasnost data na 1.565 rješenja, 30 rješenja je poništeno i vraćeno na ponovni prvostepeni postupak i odlučivanje, dva rješenja su izmijenjeno, a 27 rješenje je poništena i meritorno je odlučeno.

Ostalo je nazavršenih 107 predmeta.

Napomena: U jednom predmetu se može nalaziti više rješenja.

U postupku po žalbi riješeno je 598 predmeta, na način što je u 131 predmetu žalba usvojena, poništeno prvostepeno rješenje i predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak, u 369 predmeta žalba je odbijena, dok je u 82 predmeta meritorno odlučeno. Riješeno je 16 žalbi zbog ćutanja uprave.

Ostalo je 197 neriješenih žalbi.

Za izvještajni period **od Upravnog suda** dostavljena je 101 presuda, od kojih je u 61 predmetu

tužba odbijena, u 26 predmeta postupak je obustavljen, a u 14 predmeta tužba je usvojena i poništeno je drugostepeno rješenje. U 26 predmeta ovaj organ je obavezan da naknadi troškove spora u ukupnom iznosu od 12.448,00 EUR-a.

Za isti period Upravnom sudu dostavljen je 101 predmet.

Vrhovni sud donio je 17 presuda, od kojih je u 15 predmeta zahtjev za ispitivanje sudske odluke odbijen, u jednom predmetu zahtjev je usvojen i ukinuta je presude Upravnog suda, a u jednom predmetu stranka je odustala od zahtjeva.

U izvještajnom periodu Vrhovnom sudu je dostavljeno 28 predmet.

Drugostepena invalidska komisija je u izvještajnom periodu zasijedala 31 put. Tom prilikom obrađeno je 1448 predmeta i izvršen neposredni pregled 405 osiguranika.

U postupku po žalbi vještačeno je 397 predmeta i izvršen neposredni pregled kod 186 osiguranika, odnosno korisnika prava. Potvrđeno je 328 Nalaza, ocjene i mišljenja Prvostepene invalidske komisije, dok je u 69 predmeta nalaz izmijenjen, na način što kod 63 osiguranika utvrđen potpuni gubitak radne sposobnosti a kod 6 osiguranika je utvrđena nesposobnost za samostalan život i rad.

U postupku medicinske revizije obrađen je 1051 predmet prilikom čega je neposredni pregled izvršen kod 219 osiguranika, odnosno korisnika prava. U ovom postupku Drugostepena invalidska komisija izmijenila je 59 nalaza Prvostepene invalidske komisije, na način što je u 52 predmeta utvrđeno da ne postoji potpuni ni djelimični gubitak radne sposobnosti, u jednom predmetu utvrđen je djelimični gubitak radne sposobnosti, u jednom predmetu utvrđeno je da ne postoji tjelesno oštećenje, u dva(2) da ne postoji nesposobnost za samostalan život i rad, u dva (2) predmeta izmijenjen je datum nastupanja invalidnosti dok je u jednom izmijenjen uzrok invalidnosti. Drugostepena invalidska komisija dala je saglasnost na 328 nalaza, ocjena i mišljenja Prvostepene invalidske komisije.

- **Direkcija za penzijsko i invalidsko osiguranje i boračku i invalidsku zaštitu**

U toku 2024. godine u oblasti boračke i invalidske zaštite, u postupku revizije završeno je 46 predmeta. U izvršenoj reviziji data je saglasnost na sva predmetna rješenja.

Za izvještajni period pred Ljekarskom komisijom koja daje nalaz i mišljenje organu koji u prvom stepenu rješava o pravima po ovom zakonu, ukupno su obrađena 44 predmeta.

Ljekarska komisija, koja daje nalaz i mišljenje organu koji u drugom stepenju rješava o pravima po ovom zakonu, ukupno je obradila 41 predmet.

U izvještajnom periodu su dostavljena dva odgovora na tužbu Upravnom sudu Crne Gore.

U cilju zaštite i socijalnog položaja korisnika boračke i invalidske zaštite za korisnike materijalnog obezbjeđenja boraca u 2024. godini obezbijeđeno je subvencioniranje za utrošenu električnu energiju u iznosu od 40% od utrošene električne energije domaćinstva (za 148 korisnika).

V Predlog mjera za unapređenje stanja u oblasti

Prioritet u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja i boračke i invalidske zaštite i u budućem periodu će biti stavljen na redovnoj isplati penzija, održavanju likvidnosti Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore i davanja iz boračke i invalidske zaštite.

U toku 2025. godine planirano je:

- donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Bosne i Hercegovine o socijalnom osiguranju,
- nastavak pregovora sa delegacijom Kanade u vezi sa zaključivanjem Sporazuma o

- socijalnom osiguranju,
- otpočinjanje pregovora za zaključivanje Sporazuma o socijalnom osiguranju između Crne Gore i Republike Portugal.
 - donošenje Odluke o usklađivanju mjesečnih novčanih primanja korisnika prava iz boračke i invalidske zaštite.

Aktivnosti drugostepenog upravnog postupka biće usmjerene na blagovremeno i zakonito rješavanje u postupku po žalbi i u postupku revizije.

Ostale redovne i tekuće aktivnosti iz nadležnosti Direktorata, koje su navedene u predmetnom izvještaju obavljaće se i u 2024. godini.

5. IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORATA ZA SOCIJALNO STARANJE

Direkcija za zaštitu odraslih i starijih lica

Usluga smještaja odraslih lica sa invaliditetom i starih lica pruža se u: JU Domu starih „Grabovac“ u Risnu, JU Domu starih „Bijelo Polje“ u Bijelom Polju, JU Dom starih „Pljevlja“

u Pljevljima, JU Dom starih „Podgorica“ u Podgorici i JU Dom starih „Nikšić“ u Nikšiću. Takođe, uslugu smještaja starih lica pružaju i dva privatna doma u Danilovgradu „Duga“ i „Nana“.

Tabelarni prikaz broja korisnika u javnim ustanovama:

Ustanova	Broj korisnika preko CSR	Broj korisnika preko Ugovora	Ukupno
JU Dom starih "Podgorica"	103	139	242
JU Dom starih "Nikšić"	108	22	130
JU Dom starih "Pljevlja"	49	10	59
JU Dom starih, Bijelo Polje	126	35	161
JU Dom starih Grabovac Risan, Kotor	149	71	220
JU Zavod „Komanski most“	117	0	117
Ukupno	652	277	929

JU Zavod „Komanski most“ pruža uslugu smještaja za odrasle osobe sa invaliditetom. Strategijom deinstitutionalizacije za period od 2025. do 2028. godine sa Akcionim planom za 2025. godinu koja je usvojena 19. 12. 2024. godine. planirano je donošenje planova transformacije i licenciranje ustanova za smještaj za pružanje usluga koje podržavaju život u zajednici. Jedna od ustanova čija transformacija je planirana je i JU Zavod „Komanski most“. JU Zavod „Komanski most“ će nastaviti da radi na deinstitutionalizaciji i transformaciji ustanove i biće uključen u sve aktivnosti koje su po ovom pitanju planirane Strategijom deinstitutionalizacije. U JU Zavod „Komanski most“ 4 korisnika borave u paviljonu C gdje se pripremaju za život u zajednici uz podršku.

Vlada Crne Gore dana, 19.12. 2024.godine usvojila je Strategiju sistema socijalne i dječije zaštite za period od 2025. do 2028. godine s Akcionim planom za 2025. godinu čije je cilj uspostavljanje irazvijanje integrativnog i održivog sistema socijalne i dječije zaštite, koji omogućava unapređenje i poboljšanje kvaliteta života korisnika

Strategija sistema socijalne i dječije zaštite za period od 2025. do 2028. godine s Akcionim planom za 2025. godinu

Vizija socijalne i dječije zaštite je integrativna, djelotvorna i efikasna socijalna i dječja zaštita, zasnovana na ljudskim pravima i u skladu sa relevantnim evropskim i međunarodnim politikama i praksom, osigurava kvalitetniji životgrađana i građanki i predstavlja važnu politiku u održivom ekonomskom razvoju Crne Gore.

Strateški cilj Strategije je uspostavljanje i razvijanje integrativnog i održivog sistema socijalne i dječije zaštite koji omogućava unaprjeđenje i poboljšanje kvaliteta života korisnika, kroz sljedeće opertavune ciljeve:

Operativni cilj 1: Unapređenje materijalnih davanja za dostojanstven i aktivan život

Operativni cilj 2: Unapređenje usluga socijalne i dječje zaštite kroz povećanje broja korisnika/ca koji imaju pristup uslugama

Operativni cilj 3: Unapređenje kvaliteta upravljanja u sistemu socijalne i dječje zaštite na svim nivoima

Operativni cilj 4: Proširenje i unapređenje funkcionalnosti i infrastrukture Informacionog sistema socijalnog staranja (e-socijala)

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije je nadležno za prikupljanje informacija i izradu objedinjenog godišnjeg izvještaja Vladi o sprovođenju strateškog dokumenta, s fokusom na realizaciji aktivnosti iz akcionog plana. Osim toga, godišnji izvještaj će dati prikaz napretka u sprovođenju i po indikatorima uticaja i učinka. Godišnji izvještaj o sprovođenju strateškog dokumenta se dostavlja na mišljenje Generalnom sekretarijatu Vlade.

Završni izvještaj o sprovođenju strateškog dokumenta priprema Ministarstvo socijalnog stara Evaluacija sprovođenja Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite 2025–2028. će biti sprovedena na polovini procesa sprovođenja Strategije (krajem 2026. godine) i nakon završetka trajanja strateškog dokumenta, i evidentiraće se u okviru srednjoročnog i završnog izvještaja o njegovom sprovođenju. nja, brige o porodici i demografije po isteku vremenskog roka za koji je strateški

Formirana je Radna grupa za izradu Nacrta Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti (13.12.2024.godine) Donošenje novog Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti ima za cilj unapređenje pokrivenosti i usmjerenosti materijalnih davanja i usluga, mjera i programa, odnosno efikasnosti i finansijske održivosti sistema u cilju sveobuhvatnog i pravovremenog odgovora na potrebe korisnika. Planirano je preispitivanje uslove za ostvarivanje prava na materijalna davanja, posebno prava na materijalno obezbjeđenje, kao i eventualno prepoznanje novih korisničkih grupa, kao i preispitivanje visine materijalnih davanja u skladu sa finansijskim mogućnostima države

U toku 2024.godine ministarstvo je dalo saglasnosti na:

- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Centar za socijalni rad za opštine Nikšić, Plužine i Šavnik
- Pravilnik o izmjenama pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Centar za socijalni rad za opštine Bar i Ulcinj
- Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Centar za socijalni rad za opštine Mojkovac i Kolašin
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Dom starih „Bijelo Polje“
- Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Dom starih „Nikšić“
- Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Dom starih „Pljevlja“
- Izmjenu Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU „Lovćen-Bečići“ Cetinje

- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Centar za socijalni rad za opštine Berane, Andrijevića i Petnjica
- Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Dom starih „Pljevlja“

U toku 2024. godine ministarstvo je dalo saglasnosti na:

- Statuta o izmjenama statuta JU Dom starih „Bijelo Polje“
- Statut o izmjenama Statuta JU Centar za socijalni rad za opštine Bar i Ulcinj

Direkcija za zaštitu lica sa invaliditetom

22. februara 2024. godine Vlada Crne Gore je usvojila Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva rada i socijalnog staranja i u okviru Direktorata za socijalno staranje i dječju zaštitu bila je formirana Direkcija za zaštitu odraslih i starijih lica i lica sa invaliditetom.

U okviru Direkcije za zaštitu odraslih i starijih lica i lica sa invaliditetom, bilo je sistematizovano mjesto samostalni/a savjetnik/ca I za zaštitu lica sa invaliditetom. Opis posla je podrazumijevao da Prati i proučava stanje u oblasti zaštite lica sa invaliditetom; učestvuje u pripremi analiza, informacija, izvještaja i priprema stručne osnove za pripremu propisa iz oblasti zaštite odraslih i starijih lica; učestvuje u predlaganju odgovarajućih mjera za unapređenje zaštite lica sa invaliditetom; obavlja stručne i administrativne poslove za Savjet za brigu o licima sa invaliditetom; ostvaruje saradnju sa drugim organima državne uprave, organima lokalne samouprave, civilnim organizacijama i građanima; obavlja i druge poslove po nalogu pretpostavljenog/e.

Novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva i socijalnog staranja, brige o porodici i demografije je donešen 27. novembra 2024. godine. U okviru Direktorata za socijalno staranje formirana je po prvi put Direkcija za zaštitu lica sa invaliditetom.

U Direkciji za zaštitu lica sa invaliditetom vrše se poslovi koji se odnose na: praćenje i proučavanje stanja u ovoj oblasti i predlaganje mjera za unapređenje ove oblasti; praćenje i pripremu propisa, strateških dokumenata i drugih akata u ovoj oblasti; pripremu analiza, informacija, izvještaja i stručnih mišljenja u vezi stanja i primjene propisa iz ove oblasti; predlaganje odgovarajućih mjera za unapređenje položaja djece sa smetnjama u razvoju i lica sa invaliditetom; vršenje poslova koji se odnose na kontrolu baze podataka o osobama sa invaliditetom u Zavodu za vještačenje invaliditeta; pružanje stručne podrške Zavodu za vještačenje invaliditeta; pružanje stručne podrške pružaocima usluga za djecu sa smetnjama u razvoju i osobe sa invaliditetom; praćenje primjene Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom iz oblasti socijalne i dječje zaštite; ostvarivanje saradnje sa međunarodnim organizacijama, drugim organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organizacijama osoba sa invaliditetom i građanima; ostvarivanje saradnje sa drugim direkcijama i Direktoratima u okviru Ministarstva sa ciljem poboljšanja položaja djece sa smetnjama u razvoju i lica sa invaliditetom.

Licima sa invaliditetom obezbjeđuju se usluge podrške za život u zajednici, savjetodavne usluge, usluge smještaja i usluga porodičnog smještaja.

U Crnoj Gori funkcioniše 21 **dnevni boravak za odrasla i stara lica sa invaliditetom i odrasla i stara lica** kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

RB	Dnevni boravci za odrasle i stare osobe s invaliditetom i odrasla i stara lica	Broj korisnika/korisnica na dan 31. 12. 2024. godine	Pol	
			ž.	m.
1.	JU Centar za dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica s invaliditetom u Prijestonici Cetinje	7	1	6
2.	JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju i odrasla lica s invaliditetom – Pljevlja	14	7	7
3.	JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju i osobe s invaliditetom – Nikšić	27	11	16
4.	NVO „Nova šansa u Novom” – Herceg Novi	14	8	6
5.	JU Dom starih Bijelo Polje	15	13	2
6.	JU Dom starih Pljevlja	6	5	1
7.	JU Dom starih „Grabovac” – Risan	0	0	0
8.	JU Dom starih „Grabovac” – Kotor	20	12	8
9.	JU Dom starih Nikšić – Duklo	16	2	14
10.	JU Dom starih Nikšić – Vardarska	9	1	8
11.	NVU „Futura” – Nikšić	12	6	6
12.	JU Centar za dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica s invaliditetom – Danilovgrad	4	3	1
UKUPNO:		144	69	75

Jedna NVO u Baru koja pruža ovu uslugu finansira se projektno.

Pored navedenog, usluge dnevnih boravaka pružaju se i u opštinama: Rožaje (13 korisnika),

Plav (11 korisnika), Petnjica (11 korisnika), Kolašin (7 korisnika), Mojkovac (7 korisnika), Danilovgradu (9 korisnika), Spužu (15 korisnika) i u Prijestonici Cetinje (11 korisnika), koje se finansiraju preko projekta „Razvoj kapaciteta za pružanje usluga socijalne zaštite u Crnoj Gori”, koji u partnerstvu sprovode MSSD i UNDP.

Crveni krst Crne Gore pruža uslugu **pomoć u kući** za odrasla i stara lica i odrasla i stara lica sa invaliditetom kojima je potreban IV stepen podrške. Na dan 31. 12. 2024. godine pružali su uslugu 993 korisnika/ce. Ostali pružaoci usluge **pomoć u kući** za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju, odrasle i stare osobe s invaliditetom i odrasla i stara lica kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika se finansira projektno.

U 2024. godini Ministarstvo socijalnog staranja brige o porodici i demografije je obezbjeđivalo sredstva za tri personalna asistenta.

Projekat Reforma sistema vještačenja invaliditeta je kompleksna, strukturna reforma koju Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije sprovodi od 2020. godine u saradnji sa UNDP koji finansira Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori. Opšti cilj je cjelokupna reforma nacionalnog sistema vještačenja invaliditeta radi uspostavljanja pravednijeg, ravnopravnijeg i lakšeg pristupa pravima na sve vrste materijalnih davanja i usluga za osobe s invaliditetom, u skladu s nacionalnim pozitivnim zakonodavstvom i ratifikovanom UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom. Cilj je i uspostavljanje jedinstvenih nacionalnih kriterijuma i metodologije za vještačenje invaliditeta zasnovanih na modelu ljudskih prava umjesto trenutno dominantnog medicinskog modela kao i jedinstvene specijalizovane ustanove za vještačenje invaliditeta.

Ključno poboljšanje je to što će pojedinci moći da pristupe svojim pravima u svim sektorima kroz jednu procjenu. Kada se reforma sprovede, osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori će mnogo lakše ostvarivati svoja prava, uz značajno smanjene administrativne procedure.

Sveobuhvatna procjena pojedinca biće osmišljena tako da se procijene oštećenja, ali i što je još važnije barijere za puno i efektivno učešće u društvu na osnovu jednakosti sa drugima. Ova procjena će pružiti informacije o podršci potrebnoj za prevazilaženje barijera u svakodnevnom funkcionisanju. Kada se uspostavi novi pravni i institucionalni okvir usklađen sa modelom ljudskih prava za procjenu invaliditeta, fokus procjena će se pomjeriti sa podobnosti za specifične novčane transfere na osnovu zdravstvenih stanja na rješavanje stvarnih potreba za podrškom osoba sa invaliditetom da žive u zajednici.

Takođe, na osnovu podataka prikupljenih u procesu vještačenja invaliditeta biće generisan prvi nacionalni e-Registar osoba s invaliditetom, koji će poslužiti kao alat za kvalitetnije kreiranje politika, planiranje usluga i budžetiranje.

Jedinstveno vještačenje invaliditeta će sprovoditi Zavod za vještačenje, putem komisija za vještačenje, u skladu sa novom metodologijom. Na ovaj način uspostaviće se pravedniji i sveobuhvatniji sistem koji će bolje odgovoriti na potrebe osoba s invaliditetom. Planirano je i uvođenje inkluzivnog dodatka za lica s invaliditetom zasnovanog na modelu ljudskih prava.

Realizovane aktivnosti:

Urađen je Predlog zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, koji se nalazi u daljoj proceduri. Planirano je da Zakon bude usvojen u 2025. godini. Pored izrade Predloga zakona radilo se i na izradi nacrtu Uredbe o jedinstvenom vještačenju invaliditeta.

Pripremljena su i dva segmenta metodologije za jedinstveno vještačenje invaliditeta. Prvi segment se odnosi na kriterijume za ocjenu oštećenja organizma i sadrži Listu oštećenja organizma. Drugi segment odnosi se na kriterijume za ocjenu funkcionalnog statusa lica. Oba segmenta metodologije izrađena su u skladu sa međunarodnim referentnim metodološkim okvirom Svjetske zdravstvene organizacije (SZO). Pored navedena dva segmenta metodologije koji su inicijalno planirani Projektom, u toku je rad na trećem segmentu koji ima za cilj kreiranje upitnika za procjenu potreba za podrškom za uključivanje u društvo na ravnopravnoj osnovi sa drugima.

U decembru 2024. godine Vlada Crne Gore je ustupila Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije na korišćenje poslovne prostorije u kojima će funkcionisati Zavod za vještačenje invaliditeta, površine 188m². U toku su aktivnosti na izradi projektnog zadatka za rekonstrukciju prostora i prostor će biti rekonstruisan u 2025. godini. U toku je rekonstrukcija prostora koja se realizuje u saradnji sa UNDP, a. Obezbijedena su sredstva i za opremanje prostora. Planirano je da Zavod počne sa radom, posle usvajanja Zakona u 2025. godini.

U kontinuitetu se sprovodi informativna i edukativna kampanja sa ciljem informisanja javnosti o problemima sa kojima se osobe sa invaliditetom i njihove porodice suočavaju u svakodnevnom životu, kao i na koji način će reforma sistema vještačenja invaliditeta doprinijeti promovisanju inkluzije.

U narednom periodu, po usvajanju Zakona, planirana je implementacija sljedećih ključnih aktivnosti:

- Nastavak izrade novog pravnog okvira uključujući Uredbu o JVI, nastavak rada na trećem segmentu metodologije za jedinstveno vještačenje invaliditeta;
- Izrada podzakonskih akata, podrška usklađivanju sistemskih zakona i podrška samom uspostavljanju Zavoda za vještačenje invaliditeta, uključujući podršku u izradi seta osnivačkih akata i institucionalnom uređenju;
- Tenderski postupci za izvođenje radova na rekonstrukciji i opremanju prostorija Zavoda za vještačenje invaliditeta;
- Razvoj i implementacija novog informacionog sistema i e-Registra lica sa invaliditetom;
- Pilotiranje novog sistema vještačenja invaliditeta
- Izrada i sprovođenje programa obuke za zaposlene u Zavodu;
- Kontinuirano sprovođenje informativne i edukativne kampanje

Usvajanje Zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta zahtijeva usklađivanje svih relevantnih propisa kako bi se obezbijedila dosljedna primjena novih rješenja. Neophodno je paralelno sprovesti prilagođavanje zakonodavnog okvira koji se odnosi na prava osoba sa invaliditetom u različitim oblastima.

Zakoni:

U 2024. godini formirana je Radna grupe za izmjenu Zakona o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom koja radi na izmjeni Zakona. U 2025. godini će biti pripremljen predlog izmjena i dopuna ovog zakona.

Pravilnici:

U 2024. godini formirana je Radna grupa koja radi na izmjeni Predloga Pravilnika o medicinskim indikacijama za ostvarivanje prava na materijalno obezbjeđenje, dodatak za njegu i pomoć, ličnu invalidninu i naknadu zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena.

Mjere:

1. Donošenje Zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta
2. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom
3. Donošenje izmjena i dopuna Pravilnika o medicinskim indikacijama za ostvarivanje prava na materijalno obezbjeđenje, dodatak za njegu i pomoć, ličnu invalidninu i naknadu zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena
4. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti – sa ciljem usklađivanja sa Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta

Direkcija za zaštitu ranjivih grupa

U centrima za socijalni rad sistematizovano je radno mjesto Saradnik u socijalnoj zaštiti romske i egipćanske zajednice u oblasti socijalne zaštite, i to u opštinama: Podgorica (2), Nikšić (1), Bar (1), Berane (1) i Bijelo Polje (1). Zadatak Saradnika u socijalnoj inkluziji za Rome i Egipćane u oblasti socijalne zaštite se sastoji u pomaganju pojedincima iz romske i egipćanske populacije u ostvarivanju prava na socijalnu i dječiju zaštitu. Budžetom za 2025. godinu planirana su sredstva za navedena radna mjesta.

U saradnji sa Savjetom Evrope pokrenuta je inicijativa za trajno zbrinjavanje Romske i Egipćanske zajednice. Kako je prepoznat fond kod kojeg je moguće aplicirati za višemilonski projekat, Ministarstvo rada i socijalnog staranja je u saradnji sa ministarstvom prosvete, nauke i inovacija, ministarstvom za ljudska i manjinska prava i NVO HELP organizovalo i sprovelo istraživanje na terenu kao polaznu osnovu za izradu Studije izvodljivosti za Crnu Goru. Istraživanje podrazumijeva sljedeće;

- Terensko istraživanje o demografskim i socioekonomskim karakteristikama Roma i Egipćana u Nikšiću, Beranama, Baru, Cetinju, Budvi, Rožajama, Petnici, Ulcinju i Bijelom Polju radi adekvatnog prilagođavanja stambenih rješenja.
- Dubinski intervjui sa relevantnim akterima kao što su Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo urbanizma i prostornog planiranja, opštine Nikšić, Berane, Bar, Ulcinj i Bijelo Polje i NVO koje se bave stambenim pitanjem.
- Procjena pravnog i regulatornog okvira, uzimajući u obzir lokalne zakone o zoniranju, građevinske propise, detaljno urbanističko planiranje, legalizaciju i sve potencijalne prepreke za pružanje pristupačnog stanovanja.
- Sveobuhvatan istraživački izvještaj sa detaljima nalaza, analiza i preporuka specifičnih za mogućnosti obezbjeđivanja socijalnih stambenih jedinica u navedenom opštinama.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja, u saradnji sa Help-om i Opštinom Herceg Novi, 16. aprila 2024. godine postavilo je kamen temeljac za početak radova na izgradnji objekta socijalnog stanovanja u Herceg-Novom, u naselju Bajkovina, za dvije raseljene i četiri socijalno ugrožne porodice, koje žive u trošnim barakama u naselju Nemila.

Kada je u pitanju unapređenje uslova stanovanja Ministarstvo socijalnog staranja brige o porodici i demografije u saradnji sa HELP-om Implementira projekat rekonstrukcije romskog naselja Trlica-Pljevlja kroz adaptaciju svih stambenih objekata kao i revitalizaciju sistema napajanja pitkom vodom. Ukupna vrijednost ovog projekta iznosi 145.000,00 eura bez PDV-a.

Direkcija za drugostepeni upravni postupak u socijalnoj i dječjoj zaštiti

Direkcija za drugostepeni upravni postupak vodi drugostepeni postupak u oblasti prava iz socijalne i dječje zaštite. Pored vođenja upravnog postupka i upravnog spora učestvuje se u radu član više komisija i radnih grupa i to: Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti; Zakona o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom; Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja; Izmjene i dopune Pravilnika o medicinskim indikacijama; Komisije za licenciranje; Komisije za polaganje stručnog ispita; Komisije za raspodjelu sredstava za skloništa za žrtvu trgovine ljudima; Komisija za raspodjelu sredstava za sklonište za žrtve nasilja; Komisija za izbor pružalaca usluge smještaja u prihvatilištima za djecu, odrasla i stara lica, odnosno punoljetno lice sa djetetom koje je žrtva zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja; Komisija za izbor pružaoca SOS telefona za odrasla i stara lica žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja i nasilja u porodici, eksploatacije ili u kojoj postoji rizik da postanu žrtve; Komisija za izbor SOS telefona za djecu žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja i nasilja u porodici, eksploatacije ili gdje postoji rizik da postanu žrtve; Komisija za izbor pružaoca usluge smještaja u prihvatilištu za punoljetno i staro lice žrtve trgovine ljudima i dr. U kontinuitetu se vrši komunikacija sa centrima za socijalni rad.

Direkcija je nadležna za donošenje o Odluke o usklađivanju visine osnova za ostvarivanje materijalnog obezbjeđenja i visine materijalnih davanja iz socijalne i dječje zaštite. i stim u vezi:

Visina naknada osnovnih materijalnih davanja iz socijalne i dječje zaštite

Materijalno obezbjeđenje, kao osnovno materijalno davanje iz socijalne zaštite ostvaruje porodica, odnosno pojedinac ako je nesposoban za rad ili sposoban za rad pod uslovima propisanim Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti. Visina materijalnog obezbjeđenja za porodicu, odnosno pojedinca u decembru 2024. godine iznosila je mjesečno od 89,84 eura za pojedinca do 170,82 eura za porodicu sa pet i više članova,

Ličnu invalidninu može imati lice sa teškim invaliditetom. Visina lične invalidnine u decembru 2024. godine iznosila je mjesečno 303,90 eura, visina lične invalidnine za lice koje nije korisnik prava na dodatak za njegu i pomoć iznosi mjesečno 192,44 eura.

Dodatak za njegu i pomoć ima lice kome je zbog tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili senzornih oštećenja ili promjena u zdravstvenom stanju neophodna njega i pomoć da bi imalo pristup zadovoljavanju potreba. Visina dodatka za njegu i pomoć u decembru 2024. godine iznosila je mjesečno 89.16 eura.

Troškovi sahrane obezbjeđuju se u slučaju smrti korisnika materijalnog obezbjeđenja, lične invalidnine i dodatka za njegu i pomoć i smještaja. Visina troškova sahrane u 2024. godini iznosila je mjesečno 445,90 eura.

Naknada roditelju ili staratelju korisnika prava na ličnu invalidninu. Jedan od roditelja, odnosno staratelj korisnika prava na ličnu invalidninu ima pravo na naknadu, za svakog korisnika pojedinačno. Pravo ima jedan od roditelja, odnosno staratelj koji ima najmanje jednog korisnika

prava na ličnu invalidninu i jednog ili više korisnika prava na dodatak za njegu i pomoć, za svakog korisnika pojedinačno. Visina naknade iznosila je u decembru 2024.godine 263,31 eura mjesečno.

Naknadu za novorođeno dijete može ostvariti jedan od roditelja, usvojlac, staralac ili hranitelj u vidu jednokratne naknade za novorođeno dijete do navršene jedne godine djeteta. Visina naknade od 3.juna 2024.godine iznosila je za prvorodeno dijete 1000 eura, drugorođeno dijete 1500 eura, trećerodeno dijete 2000 eura, za četvrtorođeno i svako naredno dijete 2500 eura.953.28 eura, a za korisnika materijalnog obezbjeđenja iznosi su veći za 10%..

Dodatak za djecu u 2024.godini naknada je iznosila: do 18.godine 30 eura, korisnik materijalnog obezbjeđenja 56.98 eura, korisnik lične invalidnine 77,70 eura, korisnik dodatka za njegu i pomoć 67,33 eura, bez roditeljskog staranja 77,70 eura , čiji je roditelj,usvojlac, staralac,hranitelj, odnosno lice kome je dijete povjereno na njegu,vaspitanje i obrazovanje kao korisnik materijalnog obezbjeđenja zasnovao radni odnos na osnovu sporazuma o aktivnom prevazilaženju socijalne situacije 56,98 eura. Visina dodatka za djecu u 2024.godini iznosila je mjesečno od 30 eura do 73.49 eura.

Naknadu po osnovu rođenja djeteta može ostvariti jedan od roditelja koji je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i student. Visina naknade u decembru 2024.godini iznosila je 107,82 eura.

ZAKONI

- Zakon o izmjenama dopunama zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti ("Sl.list CG", broj 48/24)

ODLUKE

- ODLUKA O USKLAĐIVANJU VISINE OSNOVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA MATERIJALNO OBEZBJEĐENJE I VISINE MATERIJALNIH DAVANJA IZ SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE ("Službeni list Crne Gore", broj 10/24)
- ODLUKA O USKLAĐIVANJU VISINE OSNOVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA MATERIJALNO OBEZBJEĐENJE I VISINE MATERIJALNIH DAVANJA IZ SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE ("Službeni list Crne Gore", broj 56/24)

ODLUKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O USKLAĐIVANJU VISINE OSNOVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA MATERIJALNO OBEZBJEĐENJE I VISINE MATERIJALNIH DAVANJA IZ SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE ("Službeni list Crne Gore", broj 80/24)

Broj žalbi u drugostepenom u pravnom postupku

Broj podnetih žalbi u 2024.godini po pojedinim vrstama materijalnih davanja.

6. DIREKTORAT ZA BRIGU O PORODICI I DJEČJU ZAŠTITU

Direkcija za zaštitu djece i mladih

Porodični smještaj-hraniteljstvo

Djeci bez roditeljskog staranja i djeci čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, obezbjeđuje se smještaj u Dječjem domu » Mladost « u Bijeloj ili usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva. Na porodičnom smještaju - hraniteljstvu u 2024. godini smješteno je **396** djece. Ukupan broj hraniteljskih porodica u kojima su smještena djeca i malih **257**, od čega je 219, a ne srodničkih hraniteljskih porodica 38. Ova djeca koristila su pravo na odmor i rekreaciju, kao i pravo na zdravstvenu zaštitu ukoliko ovo pravo nisu ostvarila po drugom osnovu. Takođe, djeca bez roditeljskog staranja imaju pravo na dodatak za djecu u iznosu od 66.20 eura.

Pregled broja korisnika porodičnog smještaja-hraniteljstva za 2024. godinu

DJECA NA HRANITELJSTVU – 2024. GODINA

Broj djece na smještaju na hraniteljstvu za koje je nadležan Centar 2024. god. 0-17god	UKUPNO	MUŠKO	ŽENSKO	SA SMETNJAMA U RAZVOJU(to su hraniteljstva uz intenzivnu podršku	UZRAST 0-3
Djeca na srodničkom hraniteljstvu	245	129	116	6	10
Djeca na nesrodničkom hraniteljstvu	83	45	38	5	18

Broj djece na smještaju na hraniteljstvu za koje je nadležan centar – vrste hraniteljstva – 2024. god. 0-17godina	UKUPNO	MUŠKO	ŽENSKO
Broj djece na standardnom hraniteljstvu	317	166	151
Broj djece na hraniteljstvu uz intenzivnu ili dodatnu podršku	11	8	3
Broj djece na urgentnom hraniteljstvu			

Broj djece na povremenom hraniteljstvu			
Ukupno:	328	174	154

MLADI NA HRANITELJSTVU – 2024. GODINA

Broj mladih (18-23) na smještaju na hraniteljstvu za koje je nadležan Centar – 2024. god.	UKUPNO	MUŠKO	ŽENSKO	SA SMETNJAMA U RAZVOJU
Mladi na <u>srodničkom</u> hraniteljstvu	64	31	33	0
Mladi na <u>nesrodničkom</u> hraniteljstvu	4	2	2	0

Broj mladih (18-23) na smještaju na hraniteljstvu za koje je nadležan centar – vrste hraniteljstva – prosjek 2024. god.	UKUPNO	MUŠKO	ŽENSKO
Broj mladih na standardnom hraniteljstvu	68	33	35
Broj mladih na hraniteljstvu uz intenzivnu ili dodatnu podršku	0	0	0
Broj mladih na urgentnom hraniteljstvu			
Broj mladih na povremenom hraniteljstvu			
Ukupno	68	33	35

SVI KORISNICI NA HRANITELJSTVU – 2024. GOD.

Broj lica na smještaju na hraniteljstvu (svi korisnici zajedno) za koje je nadležan centar – prosjek 2024. god.	UKUPNO	MUŠKO	ŽENSKO	SA SMETNJAMA U RAZVOJU
Korisnici na srodničkom hraniteljstvu	309	160	149	6
Korisnici na nesrodničkom hraniteljstvu	87	47	40	5

Broj lica na smještaju na hraniteljstvu (svi korisnici zajedno) za koje je nadležan centar – vrste hraniteljstva – 2024. god.	UKUPNO	MUŠKO	ŽENSKO
Broj korisnika na standardnom hraniteljstvu	385	199	186
Broj korisnika na hraniteljstvu uz intenzivnu ili dodatnu podršku	11	8	3
Broj korisnika na urgentnom hraniteljstvu			
Broj korisnika na povremenom hraniteljstvu			
Ukupno:	396	207	189

HRANITELJSKE PORODICE U 2024. GODINI

Broj hraniteljskih porodica za koje je nadležan centar – prosjek za 2024. godinu-podaci koje smo slali karisik-registr pružaoca usluga	UKUPNO
Broj srodničkih hraniteljskih porodica	219

Broj nesrodničkih hraniteljskih porodica sa licima na smještaju (djelimično slobodne i zauzete)	38
Ukupno:	257

Djeca sa smetnjama i teškoćama u razvoju

Djeci sa smetnjama i teškoćama u razvoju obezbjeđuje se smještaj u ustanovu socijalne i dječije zaštite ili porodični smještaj-hraniteljstvo, pravo na dodatak za djecu i pravo na pomoć u vaspitanju i obrazovanju. Pravo na pomoć za vaspitanje i obrazovanje djece i mladih sa posebnim obrazovnim potrebama obuhvata troškove smještaja u ustanovu i troškove prevoza.

U cilju unapređenja zaštite djece i mladih sa smetnjama i teškoćama u razvoju, do sada je osnovano 18 dnevnih centara za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju u: Bijelom Polju, Nikšiću, Pljevljima, Herceg Novom, Plavu, Ulcinju, Cetinju, Beranama, Mojkovcu, Rožajama, Danilovgradu, Podgorici, Budvi, Golubovcima, u sklopu JU Dječji dom „Mladost” u Bijeloj, u sklopu JU Resursni centar za sluh i govor “dr Peruta Ivanović” Kotor. U sklopu JU Centar “Ljubović” uspostavljena je usluga dnevnog boravka za djecu sa problemima

u ponašanju. Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije finansijski participira i u ovoj usluzi na način što plaća troškove korisnika, a jedinice lokalnih samouprava obezbjeđuju zarade i snose druge troškove.

RB	Dnevni boravci za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju	Broj korisnika/korisnica na dan 31. 12. 2024. godine	Pol		djeca	mladi
			ž.	m.		
1.	JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju „Tisa” –Bijelo Polje	39	14	25	36	3
2.	JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju i osobe s invaliditetom – Nikšić	25	8	17	5	20
3.	JU Dječji dom „Mladost” – Bijela, dnevni boravak	9	0	9	9	0
4.	JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju i	25	8	17	22	3

	odrasla lica s invaliditetom – Pljevlja					
5.	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju „Lipa” – Plav	15	3	12	12	3
6.	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju „Sirena” – Ulcinj	25	15	10	20	5
7.	JU Centar za dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica s invaliditetom – Prijestonica Cetinje	21	8	13	20	1
8.	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju – Berane	36	12	24	22	14
9.	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju – Mojkovac	5	2	3	3	2
10.	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju – Podgorica	20	5	15	7	13
11.	JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju – Herceg Novi	17	4	13	9	8
12.	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju – Rožaje	23	9	14	16	7

13.	JU Resursni centar za sluh i govor „Dr Peruta Ivanović” – Kotor, dnevni boravak (nema licencu)	10	1	9	7	3
14.	JU Centar za dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica s invaliditetom – Danilovgrad	15	5	10	13	2
15.	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju „Biseri” – Budva	18	6	12	11	7
16.	JU Centar za pružanje usluga iz oblasti socijalne i dječje zaštite za opštinu Zeta	25	8	17	21	4
17.	JU Dnevni centar za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju – Tivat	20	4	16	14	6
UKUPNO:		348	11 2	236	247	101

U cilju adekvatnije zaštite djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju koja su bez adekvatnog roditeljskog staranja, njihove socijalizacije i integracije u zajednicu na principima jednakih mogućnosti, a u skladu s njihovim sposobnostima, uspostavljena je usluga smještaja u malu grupnu zajednicu u Bijelom Polju. Svrha uspostavljanja male grupne zajednice jeste da se djeci posveti veći stepen brige i pažnje dok se ne stvore uslovi da se djeca vrate biološkim porodicama, usvoje ili smjeste u hraniteljsku porodicu i osnaže za samostalan život. U 2024. godini u maloj grupnoj zajednici smješteno je sedmero djece sa smetnjama u razvoju. Od tog broja je 5 dječaka i 2 djevojčice.

Smještaj u ustanovu djece bez roditeljskog staranja

Djeci bez roditeljskog staranja i djeci čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, obezbjeđuje se smještaj u Dječjem domu » Mladost « u Bijeloj ili usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva. Krajem decembra 2024. godini, u Dječjem domu » Mladost « u Bijeloj, boravilo je 66 djece.

U saradnji sa predstavnicima Dječjeg doma „Mladost“ Bijela urađen je Plan transformacije JU Dječjeg doma “Mladost” Bijela za period 2020-2024.godine. U skladu sa Planom transformacije do sada su uspostavljene tri usluge i to:

1. NACIONALNA DJEČJA TELEFONSKA LINIJA - Besplatna savjetodavna telefonska linija je na raspolaganju djeci 24 sata dnevno, sedam dana u nedjelji, tokom cijele godine.
2. SAVJETOVANJE- usluga namijenjena djeci i mladima nakon izlaska iz ustanove
3. DOMSKA ZAJEDNICA Usluga namijenjena djeci koja su na smještaju u ustanovu u cilju njihove pripreme za samostalan život.

Dječji dom “Mladost”, Bijela

Podaci o broju djece (na dan 31. decembar 2024.g.) koja borave u ustanovi po polu.

	Muškog pola	Ženskog pola
UKUPNO, po polu	32	34
UKUPAN BROJ DJECE	66	

Djeca sa poremećajem u ponašanju

JU Centar „Ljubović“ je ustanova socijalne i dječje zaštite u kojoj se realizuje vaspitna mjera upućivanja u ustanovu nezavodskog tipa u trajanju od 6 mjeseci do 2 godine. U okviru djelatnosti Centra, izvršava se i mjera - pojačani nadzor organa starateljstva uz dnevni boravak u vaspitnoj ustanovi, kao i mjera privremenog smještaja, do okončanja pripremnog postupka po odluci nadležnog suda.

U skladu sa sadašnjim zakonskim odredbama, Centar obezbjeđuje prihvata, zaštitu, podršku, vaspitno-terapeutske tretman, obrazovanje, profesionalno osposobljavanje djece sa poremećajem u ponašanju, nastojeći, u skladu sa novim programskim šemama, da nadoknadi propušteno, koriguje pogrešno usvojeno ponašanje i razvije odgovornost, prosocijalne stavove, uvjerenjaj ponašanja koja će omogućiti djeci sa poremećajem u ponašanju da se što prije

reintegriraju i funkcioniraju kao produktivni članovi društvene zajednice.

U svom radu, Centar se oslanja na multidisciplinarni i visoko individualizovani pristup, koji je fokusiran na dijete i zasnovan na pravima djece, njegovanju porodičnog integriteta i integriteta djeteta u lokalnu društvenu zajednicu.

Rad se bazirao na realizaciji Programa rada, detaljno planiranih individualnih planova rada, sa više obuhvaćenih područja planiranih aktivnosti, u kojima se jasno i precizno definišu ciljevi, razrađeni i prilagođeni svakom korisniku. Redovnom evaluacijom planova rada, najduže na 3 mjeseca, a u najvećem broju slučajeva i u kraćem roku, u saradnji sa nadležnim organima starateljstva, korisnicima, roditeljima i drugim licima, prati se stepen uspješnosti sprovedenog tretmana.

Planovi rada imaju jasno definisane vremenske rokove, počev od samog prijema do otpusta maloljetnika.

U skladu sa programskom šemom Centra, razrađivani su sledeći oblici rada:

1. Individualni savjetodavni rad sa korisnicima;
2. Grupni rad u vaspitnoj i životnoj grupi;
3. Rad na obrazovanju i profesionalnom osposobljavanju korisnika;
4. Rad na zaštiti i unapređenju zdravlja korisnika;
5. Rad sa porodicom i lokalnom zajednicom.

Tokom boravka korisnici su uključeni u proces nastave u redovnim školama.

U toku 2022. godine Vlada Crne Gore usvojila je Odluku o organizovanju Javne ustanove za smještaj djece i mladih sa problemima u ponašanju djece i mladih žrtava trgovine ljudima. Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije je u toku 2023. godine sprovodilo aktivnosti na uspostavljanju državnog skloništa za djecu i mlade žrtve trgovine ljudima a pružanje usluge je počelo početkom 2024. godine.

Centar "Ljubovic" na dan 31.decembar, 2024. godine

Djeca	Ukupno	Muški	Ženski
do 14	15	7	8
14-18 godina	31	19	12
preko 18 godina	4	4	/
UKUPNO	50	30	20

Nasilje nad djecom

U toku 2024. godine u centrima za socijalni rad u Crnoj Gori je evidentirano 633 prijava slučajeva nasilja nad djecom. Na osnovu evidencije centara za socijalni rad, broj djece žrtava porodičnog nasilja u procesuiranim predmetima iznosio je 166. U Centrima je za 2024. godinu prijavljeno 14 slučajeva seksualnog nasilja nad djecom i svih 14 slučajeva seksualnog nasilja je bilo nad djevojčicama. U toku 2024. godine u centrima za socijalni rad u Crnoj Gori je evidentirano je 118 slučajeva vršnjačkog nasilja.

Prihvatište za zaštitu djece od nasilja u porodici predstavlja uslugu za pomoć i podršku djeci i mladima sa različitim traumatskim iskustvima zanemarivanja i zlostavljanja u porodici, sa ciljem da se saniraju posljedice traume, uz uvažavanje individualnosti svakog djeteta, kao i njegovog prava na participaciju i dostojanstven život u zajednici. Svakom djetetu obezbijeđen je multidisciplinarni pristup koji se sprovodi od strane stručnih radnika i saradnika na poslovima njege. U decembru 2024. godine u prihvatilištu je bilo dvoje djece muškog pola.

a) Statistički podaci

NASILJE

	Broj događaja porod.nasilja u kojima su djeca dio porodice	Djeca žrtve porodičnog nasilja – procesuirani slučajevi u 2024 godini	Djeca svjedoci događaja porod.nasilja	Djeca žrtve vanporodičnog nasilja
2024 godina				
	Broj prijava	Broj prijava	Broj prijava	Broj prijava
Ukupno	391	166	294	160

Djeca žrtve nasilja – po vrsti nasilja	UKUPNO	MUŠKO	ŽENSKO
Fizičko	109	71	38
Seksualno	14	/	14
Emocionalno	241	55	62
Zanemarivanje	117	55	62
Online nasilje	8	3	5
Vršnjačko nasilje	118	86	32
Zlostavljanje vanporodično	21	15	6
Eksploatacija	5	2	3
Ukupno	633	349	284

DJECA MIGRANTI I IZBJEGLICE U SISTEMU SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE

Djeca migranti i izbjeglice 2024	Ukupno	Muški	Ženski
0-3 godina	3	3	/
4-6 godina	4	2	2
7-14 godina	37	36	1
15-17 godina	91	91	/
UKUPNO	135	132	3

Broj djece u resursnim centrima i ustanovama socijalne i dječje zaštite van Crne Gore			
	Ukupno	Muški	Ženski
0-3 godina	/	/	/
4-6 godina	/	/	/
7-14 godina	/	/	/
15-17 godina	3	1	2
UKUPNO	3	1	2

Nacionalna dječja telefonska linija

Ukupan broj poziva u 2024. godini: 531

Usluga koju pruža nacionalna dječja telefonska linija jeste telefonsko savjetovanje koje omogućava implementaciju dječjih prava, sa ciljem savjetovanja, informisanja i edukacije djece o raznim pitanjima, kao i prevencije svih vrsta nasilja i osnaživanje djece i mladih da razgovaraju o temama zbog kojih su zabrinuti.

Teme koje su zanimale korisnike:

1. Vršnjački odnosi: problemi sa prijateljima, partnerski odnosi, zaljubljenost, pritisak vršnjačke grupe (pušenje i sl.).
2. Porodični odnosi: odnos roditelj-dijete, sibliški odnosi, nerazumijevanje dječje potrebe.
3. Školski odnosi: problemi sa nastavnicima, problemi sa učenjem, problemi sa ocjenama.
4. Seksualnost: seksualni odnosi, seksualni identitet.

Vrste poziva:

- savjetodavnih 45;
- konstruktivno testirajućih 21;
- pozivi odraslih 28;
- testirajućih 426;
- pozivi tišine 10
- odrasli sa mentalnim smetnjama 1.

Zakonodavne aktivnosti

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije u kontinuitetu radi na unapređenju politika, mjera i aktivnosti koje se odnose na zaštitu djece i mladih.

Zakon o psihološkoj djelatnosti

U toku 2024. godine urađen je predlog Zakona o psihološkoj djelatnosti koji je u decembru 2024. godine usvojila Skupština Crne Gore. Ovim zakonom će se uredi oblast pružanja psiholoških usluga. Usvajanjem ovog zakona korisnici će dobijati blagovremenu i adekvatnu stručnu podršku u oblasti zaštite mentalnog zdravlja, što će spriječiti uvećanje troškova za liječenje posljedica nadekvatnim tretmanima.

Strategija prevencije i zaštite djece od nasilja 2025-2029

U skladu sa tekućom reformom sistema dječje zaštite čijoj realizaciji podršku pružaju UNICEF, UNDP i EU, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije sprovodi niz aktivnosti u cilju zaštite djece od nasilja. Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije u saradnji sa UNICEF-om sprovodi projekat za jačanje sistema zaštite za prevenciju i zaštitu djece od svih oblika nasilja i eksploatacije, koji finansira Evropska unija. U sklopu realizacije projekta urađena je nova Strategije za prevenciju i zaštitu djece od nasilja za period 2025-2029. godine sa Akcionim planom za 2025-2027. godine, čijom izradom je koordinirao Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije.

Direkcija za brigu o porodici i zaštitu od rodnozasnovanog nasilja

U skladu sa Srednjoročnim programom rada Vlade Crne Gore za period 2024–2027, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije je u 2024. godini usvojilo **Izvještaj o sprovođenju Nacionalnog plana za implementaciju Konvencije Savjeta Evrope o suzbijanju i sprječavanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija) za period 2023–2027**, koji obuhvata aktivnosti realizovane tokom 2023. i 2024. godine.

U cilju osnaživanja žrtava kroz pružanje podrške i pomoći u skladu s njihovim potrebama, a u skladu sa Istanbulskom konvencijom, neophodno je da usluge podrške budu ravnomjerno rasprostranjene širom zemlje i dostupne svim žrtvama. Takođe, profesionalni kapaciteti zaposlenih moraju biti adekvatno razvijeni kako bi mogli odgovoriti na različite oblike nasilja i pružiti odgovarajuću podršku ženama i djeci – žrtvama nasilja. S obzirom na to da skloništa imaju ključnu ulogu u zaštiti žrtava, potrebno je osigurati njihov dovoljan broj kako bi se adekvatno odgovorilo na potrebe za smještajem. Njihovo osoblje mora biti stručno osposobljeno za pružanje neophodne podrške i zaštite. Preporučuje se da skloništa budu dostupna u svakom regionu države, uz osiguranje da jedno porodično mjesto (jedna odrasla osoba i jedno do dva mjesta za djecu) bude dostupno na svakih 10.000 stanovnika, pri čemu se stvaran broj kreveta treba zasnivati na realnim potrebama.

U skladu sa tim, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije licenciralo je dva

nova skloništa za žrtve nasilja nad ženama i nasilja u porodici na jugu zemlje. Time je broj skloništa u Crnoj Gori povećan na sedam, sa ukupno 78 smještajnih jedinica za žrtve nasilja. Tokom 2024. godine, usluge prihvatilišta i skloništa koristilo je 185 osoba, što ukazuje na značaj kontinuiranog razvoja i jačanja sistema podrške. Ovim je Crna Gora ispunila standarde Istanbulske konvencije u pogledu smještajnih kapaciteta i teritorijalne pokrivenosti, čime je unaprijeđen sistem zaštite žrtava i osigurana veća dostupnost neophodnih usluga.

Prihvatilišta-skloništa	Žene:	Djeca:	Ukupno:
SOS NK	31	33	64
SŽK	21	38	59
Centar za podršku djeci i porodici BP	7	13	20
Akcija za ženska prava	4	10	14
Lea Bar	3	5	8
NVO Sistem	10	5	15
SOS PG	3	2	5

Broj korisnika/ca usluge smještaja u prihvatilištu-skloništu u 2024. godini.

Kada je u pitanju finansiranje, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije opredijelilo je sredstva za podršku žrtvama rodno zasnovanog nasilja i nasilja u porodici u iznosu od 200.000 eura za 2024. godinu, uz dodatnih 300.000 eura obezbijedenih putem sektorskih analiza. Takođe, kroz rješenja centara za socijalni rad, žrtvama je dodijeljeno 151.200 eura u 2024. godini.

Takođe, u cilju osnaživanja žrtava, **Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije** je za **2024. godinu** opredijelilo **40.000 eura** za finansiranje **SOS telefona za odrasla i stara lica** koja su žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije ili su u riziku da to postanu.

Broj osoba koje su se obratile za pomoć	409
Broj poziva koji su zaprimljeni	2114
Broj pruženih usluga	2586

Vrste pruženih usluga na Nacionalnoj SOS liniji u 2024. godini

Vrsta usluge	Broj
Informisanje	1225
Povjerljivi razgovori	927
Psihološko savjetovanje	131
Pravno savjetovanje	76
Posredovanja, urgente intervencije i upućivanja	68
Zahtjev za smještaj	114
Pratnja povjerljivog lica	45
Ukupno	2586

Podaci o broju osoba, broju poziva i broju pruženih usluga na Nacionalnu SOS liniju za žrtve nasilja u porodici za period januar – decembar 2024.

Borba protiv trgovine ljudima

Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja u prihvatilištu–skloništu propisano je da se usluga smještaja u prihvatilištu-skloništu obezbjeđuje djetetu koje je žrtva trgovine ljudima i odraslom i starom licu koje je žrtva trgovine ljudima. Ukupan broj korisnika koje su u 2024. godini koristile uslugu smještaja u prihvatilištu – skloništu je 11.

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije je donijelo odluku o otvaranju i izdavanju licence Javnoj ustanovi Centar Ljubović za pružanje usluga smještaja u prihvatilištu-skloništu namijenjenom djeci i mladima koji su žrtve trgovine ljudima, kao i žrtve ugovorenih brakova. Ova inicijativa sprovedena je 1. aprila 2024. godine. Sklonište je licencirano za 10 korisnika i ima pristup licima sa invaliditetom. Sklonište je adaptirano u skladu sa međunarodnim standardima propisanim za pružanje ove usluge, te da će poseban akcenat biti stavljen na pružanju bezbjednosti žrtvama koje budu smještane u skloništu. Projektno rješenje ispunjava sve sigurnosne standarde u cilju osiguranja bezbjednosti korisnika, i to: sigurnosna ograda, kao i tehničku zaštitu: video nadzor i kontrolu pristupa objektu. Unutrašnjost objekta omogućava nesmetano razdvajanje smještaja za korisnike i u odnosu na pol. Država je finansirala adaptaciju skloništa za djecu žrtve trgovine ljudima sa 218.000 eura.

U 2023. godini Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije licenciralo je NVO “SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić”, za obavljanje djelatnosti za uslugu smještaj u prihvatilištu – skloništu za odrasla i stara lica – žene koje su žrtve trgovine ljudima, kapaciteta za 3 korisnice sa teritorije Crne Gore. Takođe, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije raspisalo je Javni poziv za finansiranje usluge smještaja u prihvatilištu – skloništu odraslog i starog lica koje je žrtva trgovine ljudima za period od 1. januara do 31. decembra 2024. godine. Sa pomenutim pružaocem usluge potpisan je ugovor o pružanju pomenute usluge i opredijeljena su finansijska sredstva u iznosu od 50.000 eura za 2024. godinu.

Shodno Pravilniku o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja u prihvatilištu-skloništu kojim je propisano da se usluga smještaja

u prihvatilištu – skloništu obezbjeđuje djetetu koje je žrtva trgovine ljudima i odraslom i starom licu koje je žrtva trgovine ljudima, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije učestvuje u finansiranju u mjesečnom iznosu od 350,00 eura po žrtvi trgovine ljudima. Za 2024. godinu opredijelilo je 6.058,14 eura za finansiranje usluge smještaja u prihvatilištu - skloništu djetetu koje je žrtva trgovine ljudima i odraslom i starom licu koje je žrtva trgovine ljudima.

6.DIREKTORAT ZA RAZVOJ I PRAĆENJE PRUŽANJA USLUGA

Direkcija za nadzor nad stručnim radom javnih ustanova i pružalaca usluga socijalne i dječje zaštite

Realizovane aktivnosti u vršenju nadzora u izvještajnoj godini:

- U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u martu 2024. godine formirana je Direkcija za nadzor nad stručnim radom javnih ustanova i pružalaca usluga socijalne i dječje zaštite u okviru Direktorata za razvoj usluga i praćenje pružanja usluga socijalne i dječje zaštite;
- Izvršeno je 19 stručnih nadzora i sačinjeno 19 izvještaja o nadzoru u 25 predmeta/dosijea korisnika;
- Donijeto je 15 rješenja o formiranju Komisije za vršenje nadzora nad stručnim radom.

Stručni ispit u socijalnoj i dječjoj zaštiti

Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisano je da su stručni radnici nakon obavljenog pripravničkog staža kod pružaoca usluge dužni da polažu stručni ispit u socijalnoj i dječjoj zaštiti. Navedenim zakonom je propisano da se stručni ispit polaže pred Komisijom za polaganje stručnog ispita koju obrazuje organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja. U 2024. godini izdato je 61 uvjerenje stručnim radnicima o položenom stručnom ispitu u socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Direkcija za razvoj usluga socijalne i dječje zaštite

Oblast socijalne i dječje zaštite uređena je Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, a primjenjuju se i Porodični zakon, Zakon o obeštećenju bivših korisnika naknade po osnovu rođenja troje ili više djece, Zakon o privremenom izdržavanju djece, Zakon o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku, Zakon o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama, Zakon o radu, Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o zdravstvenom osiguranju, Zakon o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom, Zakon o kretanju lica sa invaliditetom uz pomoć psa pomagača, Zakon o izvršenju odluke Ustavnog suda Crne Gore U-I broj 6/16 od 19. aprila 2017. godine i dr.

Tokom prethodne godine, sprovedene su aktivnosti koje su imale za cilj unaprjeđenje kvaliteta života i osnaživanje za samostalan život pojedinca i porodice sa nepovoljnim ličnim i porodičnim okolnostima, koji uključuju prevenciju, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku posebno usmjerenu prema djeci, mladom licu i odraslom i starom licu. Uspostavljane su usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite, sa posebnim akcentom na razvoj usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici. Sprovedjene su aktivnosti koje su planirane strateškim dokumentima u oblasti socijalne i dječje zaštite.

Kada je u pitanju saradnja sa UN agencijama i drugim međunarodnim institucijama, organizacijama civilnog sektora, NVO i organima lokalne samouprave, ista se odvija u kontinuitetu.

U cilju unaprjeđenja zaštite djece i mladih sa smetnjama i teškoćama u razvoju, do sada je uspostavljeno 18 dnevnih boravaka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju i to u: Bijelom Polju, Nikšiću, Pljevljima, Herceg Novom, Plavu, Ulcinju, Cetinju, Beranama, Mojkovcu, Rožajama, Danilovgradu, Podgorici, Budvi, Golubovcima, Tivtu, u sklopu JU Dječji dom „Mladost”–

Bijela, u sklopu JU Resursni centar za sluh i govor „dr Peruta Ivanović” Kotor. Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije učestvuje u finansiranju ove usluge tako što obezbjeđuje sredstva u skladu cijenom koje je određena rješenjem o učešću države u sufinansiranju troškova usluge dnevnog boravka, a jedinice lokalnih samouprava obezbjeđuju zarade i druge troškove, osim za dnevni boravak pri JU Dječji Dom „Mladost” gdje sve troškove pokriva MSSD.

U sklopu JU Centar „Ljubović” pruža se usluga dnevnog boravka za djecu sa problemima u ponašanju, a ovoj kategoriji korisnika uslugu dnevnog boravka pružaju Centar za prava djeteta Crne Gore u Podgorici i Centar za bezbjedonosna, sociološka i kriminološka istraživanja Crne Gore „Defendologija” Nikšić.

U Crnoj Gori funkcioniše 21 dnevna boravak za odrasle i stare lica s invaliditetom i odrasla i stara lica kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite. Licencirano je 13 pružalaca usluga.

U 2024. godini Ministarstvo je izdalo 26 licence za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite. Ukupan broj do sada izdatih licenci je 151.

Prava iz socijalne i dječje zaštite su: osnovna materijalna davanja i usluge socijalne i dječje zaštite.

Usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite su: podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge, usluge smještaja, neodložne intervencije i druge usluge.

Usluge podrške za život u zajednici

Usluga dnevni boravak

U Crnoj Gori 18 pružalaca usluga pruža usluge **dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama** u razvoju (17 su javne ustanove uključujući i dnevni boravak u sklopu JU Dječji dom „Mladost” u Bijeloj, dok JU Resursni centar za sluh i govor „dr Peruta Ivanović” Kotor još nema licencu za pružanje ove usluge).

Sredstva za usluge dnevnog boravka u ustanovi za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju u potpunosti obezbjeđuju država i lokalna samouprava. U Podgorici NVU Udruženje roditelja, djece i omladine sa smetnjama u razvoju – Pružite nam šansu – Crne Gore pruža uslugu dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju i oni se finansiraju projektno. U toku 2024. godine Ministarstvo je utvrdilo učešće države u sufinansiranju troškova usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju koji koriste uslugu do 20 sati nedeljno i učešće države u sufinansiranju troškova usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju koji koriste uslugu od 21 do 40 sati nedeljno.

Za pružanje usluge dnevnog boravka za djecu s problemima u ponašanju licencirana su tri pružaoca usluga, i to: JU Centar za djecu i mlade „Ljubović” –Podgorica, dnevni boravak ,NVU Centar za prava djeteta – Podgorica i Centar za bezbjedonosna, sociološka i kriminološka istraživanja Crne Gore „Defendologija” Nikšić.

Dnevni boravak za djecu i mlade s problemima u ponašanju predstavlja značajan resurs u dijelu preventivnog rada za djecu i mlade s problemima u ponašanju.

U Crnoj Gori funkcioniše 21 dnevnih boravaka za odrasla i stara lica sa invaliditetom i odrasle i stara lica, kao i odrasle i stara lica kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite. Licencirano je 13 pružalaca usluge u sljedećim opštinama: Cetinje (1), Bar (1), Nikšić (4), Herceg Novi (1), Bijelo Polje (1), Kotor (2), Pljevlja (2) i Danilovgrad (1).

Pored navedenog, usluge dnevnih boravaka pružaju se i u opštinama: Rožaje (1), Plav (1), Petnjica (1), Kolašin (1), Mojkovac (1), Danilovgrad (2) i u Prijestonici Cetinje(1), koje se

finansiraju preko projekta „Razvoj kapaciteta za pružanje usluga socijalne zaštite u Crnoj Gori”, koji u partnerstvu sprovode MSSD i UNDP.

Usluga pomoć u kući

Uslugu pomoć u kući obezbjeđuje se odraslom i starom licu sa invaliditetom, kao i djetetu sa smetnjama i teškoćama u razvoju. Pružalac usluge pomoć u kući u skladu sa karakteristikama, kapacitetima i potrebama korisnika obezbjeđuje jednu ili više aktivnosti, i to: nabavku hrane, pomoć pri pripremi obroka i hranjenju, pomoć pri kretanju, pomoć pri održavanju lične higijene i higijene prostora, pomoć pri grijanju prostora, pomoć pri nabavci štampe i knjiga i plaćanju računa za električnu energiju, telefon, komunalije i sl, posredovanje u obezbjeđivanju različitih vrsta usluga za održavanje stana i uređaja za domaćinstvo i nabavku lijekova i odvođenje na ljebarske preglede. Za uslugu pomoć u kući za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju, odrasle i stare osobe s invaliditetom i odrasla i stara lica kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik zaštite, licencirano je 11 pružalaca usluga.

Za uslugu pomoći u kući za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju je licencirano 3 pružaoca, a pomoći u kući za odrasle i stare osobe s invaliditetom i odrasla i stara lica licencirano je 8 pružalaca.

Za uslugu pomoći u kući utvrđena je cijena i MSSD obezbjeđuje sredstva za finansiranje usluge, dok korisnici, shodno Pravilniku o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika, roditelja, odnosno srodnika u plaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i usluga smještaja, učestvuju u troškovima usluge.

Usluga svratište

Usluga se obezbjeđuje djetetu koje se zatekne bez nadzora roditelja, usvojioca, staratelja i odraslom i starom licu koje je beskućnik. Pružalac usluge svratišta korisniku obezbjeđuje jedan obrok dnevno, sredstva za održavanje lične higijene, posredovanje u nabavci odjeće i obuće, posredovanje u obezbjeđivanju usluga podrške za život u zajednici i savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i održavanje higijene prostora. Za ovu uslugu je licenciran 1 pružalac usluge NVO „JUVENTAS“ u Podgorici.

Usluga personala asistencija

Usluga personalne asistencije pruža se korisniku lične invalidnine, odnosno dodatka za njegu i pomoć koji je u radnom odnosu, odnosno uključen u sistem visokog obrazovanja, odnosno sistem obrazovanja odraslih. Pružalac usluge personalne asistencije korisniku obezbjeđuje: pomoć pri održavanju lične higijene i higijene prostora; nabavku hrane, pripremu obroka i pomoć pri hranjenju; pomoć pri oblačenju i svlačenju; pomoć pri podizanju, premještanju i kretanju unutar i izvan korisnikovog prostora, radnog mjesta i mjesta gdje se odvijaju društvene i obrazovne aktivnosti i korišćenju prevoza; pomoć pri korišćenju zdravstvenih usluga i korišćenju i održavanju ortopedskih pomagala; pomoć pri komunikaciji; i pomoć u zadovoljavanju socijalnih, kulturno-zabavnih, obrazovnih, sportskih i drugih potreba. Za ovu uslugu licencirana su 5 pružaoca usluge i to: „Udruženje za pomoć licima ometenim u psiho-fizičkom razvoju“ Nikšić, NVO „Nova perspektiva“ Rožaje, NVO „Inicijativa mladih sa invaliditetom Boke“, Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore – Podgorica, Bijelo Polje, Kotor, Udruženje paraplegičara Bijelo Polje i Mojkovac – Bijelo Polje. Za ovu uslugu utvrđena je cijena i MSSD obezbjeđuje sredstva za finansiranje usluge, dok korisnici, shodno Pravilniku o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika, roditelja, odnosno srodnika u plaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i usluga smještaja, učestvuju u troškovima usluge.

Usluge smještaja djece i mladih

Porodični smještaj-hraniteljstvo

Djeci bez roditeljskog staranja i djeci čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, obezbjeđuje se smještaj u Dječjem domu »Mladost« u Bijeloj ili usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva.

Smještaj u ustanovu djece bez roditeljskog staranja

Djeci bez roditeljskog staranja i djeci čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, obezbjeđuje se smještaj u Dječjem domu »Mladost« u Bijeloj.

Usluga smještaja u malu grupnu zajednicu

Usluga smještaja u ustanovu i malu grupnu zajednicu, obezbjeđuje se: djetetu bez roditeljskog staranja, djetetu čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, djetetu sa smetnjama u razvoju i djetetu sa poremećajima u ponašanju. U cilju adekvatnije zaštite djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju koja su bez roditeljskog staranja, njihove socijalizacije i integracije u zajednicu na principima jednakih mogućnosti, a u skladu s njihovim sposobnostima, uspostavljena je usluga smještaja u malu grupnu zajednicu u Bijelom Polju smještajnih kapaciteta za 8 korisnika.

Djeca sa porobelmima u ponašanju

JU Centar „Ljubović“ je ustanova socijalne i dječje zaštite u kojoj se realizuje vaspitna mjera upućivanja u ustanovu nezavodskog tipa u trajanju od 6 mjeseci do 2 godine. U okviru djelatnosti Centra, izvršava se i mjera - pojačani nadzor organa starateljstva uz dnevni boravak u vaspitnoj ustanovi, kao i mjera privremenog smještaja, do okončanja pripremnog postupka po odluci nadležnog suda.

Centar „Ljubović“ u skladu sa Odlukom o organizovanju Javne ustanove za smještaj djece i mladih sa problemima u ponašanju djece i mladih žrtava trgovine ljudima pruža uslugu smještaja u prihvatilištu-skloništu djetetu i mladom licu koje je žrtva trgovine ljudima.

Usluga smještaja odraslih i starih lica

Usluga porodičnog smještaja

Usluga porodičnog smještaja obezbjeđuje se trudnici, samohranom roditelju sa djetetom do navršene treće godine života, odraslom i starom licu, kojima je usljed socijalnih prilika potrebno zbrinjavanje. Usluga porodičnog smještaja obezbjeđuje se kao standardni smještaj, smještaj uz intenzivnu ili dodatnu podršku, urgentni smještaj, povremeni smještaj, kao i druga vrsta smještaja.

Smještaj odraslog i starog lica u ustanovu

Usluga smještaja lica sa intelektualnim smetnjama i smetnjama autističnog spektra pruža se u JU Zavod „Komanski most“ u Podgorici.

Usluga smještaja odraslih lica sa invaliditetom i starih lica pruža se u JU Domu starih „Grabovac“ u Risnu, JU Domu starih „Bijelo Polje“ u Bijelom Polju, JU Dom starih „Pljevlja“ u Pljevljima, JU Dom starih „Podgorica“ u Podgorici i JU Dom starih „Nikšić“ u Nikšiću. Takođe, uslugu smještaja starih lica pružaju i dva privatna doma u Danilovgradu „Duga“ i „Nana“.

Smještaj u prihvatilištu-skloništu

Nasilje nad djecom

JU Dječji dom "Mladost" Bijela pruža uslugu smještaja u prihvatilište-sklonište za djece žrtava ili svjedoka zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojih postoji opasnost da će postati žrtve.

Nasilje u porodici

Odraslom i starom licu koje je žrtva zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva obezbjeđuje se usluga smještaja u prihvatilištu sklioništu. Kao i usluga SOOS telefon.

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije je shodno preuzetim obavezama iz Akcionog plana za pregovaračkog poglavlja 23 sprovedo aktivnosti na uspostavljanju jedinstvene i besplatne SOS linije za žrtve nasilja u porodici - usluge SOS telefon za odrasla i stara lica koji su žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojih postoji opasnost da će postati žrtve, a pružalac usluge je NVO SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja u porodici iz Nikšića. Jedinstvena nacionalna, besplatna SOS linija za pomoć žrtvama nasilja u porodici počela je sa radom 09. septembra 2015. godine. Sredstva za funkcionisanje ove linije obezbjeđuje Ministarstvo u iznosu od 40.000,00 eura na godišnjem novou.

Kada je riječ o finansiranju, u skladu sa članom 8 Istanbulske konvencije država, odnosno Ministarstvo izdvaja direktno iz budžeta novac za stabilno finansiranje pružalaca usluge smještaj u prihvatilištu-skloništu za žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva. Pored navedenog sklioništa se finansiraju i 350 eura po korisniku kada se smještaju posredstvom centara za socijalni rad, odnosno na osnovu rješenja centara za socijalni rad. Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, na osnovu Javnog poziva za finansiranje usluge smještaja u prihvatilištu – sklioništu djeteta, odraslog i starog lica, odnosno odraslog lica sa djetetom koje je žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja i nasilja u porodici za 2024. godinu, opredijelilo je sredstva u iznosu od 200.000 eura.

Žrtve trgovine ljudima

Shodno Pravilniku o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja u prihvatilištu–sklioništu kojim je propisano da se usluga smještaja u prihvatilištu-sklioništu obezbjeđuje djetetu koje je žrtva trgovine ljudima i odraslom i starom licu koje je žrtva trgovine ljudima.

Pružalac usuge smještaja u prihvatilištu sklioništu djece i mladih koji su žrtve trgovine ljudima je JU Centar „Ljubović“, a pružalac usluge smještaja odraslom i starom licu koje je žrtva trgovine ljudima je NVO SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja u porodici iz Nikšića

Shodno Pravilniku o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja u prihvatilištu-sklioništu kojim je propisano da se usluga smještaja u prihvatilištu – sklioništu obezbjeđuje djetetu koje je žrtva trgovine ljudima i odraslom i starom licu koje je žrtva trgovine ljudima Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije učestvuje u finansiranju u mjesečnom iznosu od 350,00 po žrtvi trgovine ljudima. Osim navedenog, za 2024. godinu Ministarstvo je opredijelilo 50.000,00 eura za finansiranje usluge smještaja u prihvatilištu-sklioništu odraslog i starog lica koje je žrtva trgovine ljudima, kako bi se obezbijedio nesmetani rad ovog sklioništa

Beskućnici

JU Dom starih "Grabovac" u Risnu pruža uslugu smještaja u prihvatilištu sklioništu odraslom i starom licu koje je beskućnik.

Savjetodavno-terapijske usluge

Savjetodavno-terapijske usluge obezbjeđuju se: djetetu bez roditeljskog staranja; djetetu čiji roditelj nije u stanju da se o njemu stara; djetetu sa smetnjama i teškoćama u razvoju; djetetu u sukobu sa zakonom; djetetu kojem roditelji nijesu saglasni oko načina vršenja roditeljskog prava; djetetu koje se zatekne van mjesta prebivališta bez nadzora roditelja, usvojioca ili staratelja; djetetu, odraslom i starom licu koje zloupotrebljava alkohol, drogu ili druga opojna sredstva; djetetu, odraslom i starom licu koje je žrtva zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva; djetetu, odraslom i starom licu žrtvi trgovine ljudima; trudnici bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život; samohranom roditelju sa djetetom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život; odraslom i starom licu sa invaliditetom; odraslom i starom licu koje je beskućnik; djetetu, odraslom i starom licu kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite. Za uslugu savjetovanje licencirano je 23 pružalaca usluge, dok je za uslugu terapija licencirano 5 pružalaca usluge.

SOS telefon

Uslugu SOS telefon pružaju 7 licenciranih pružalaca usluge.

SOS telefon za djecu i mlade koji su žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojih postoji opasnost da će postati žrtve

Usluga je namijenjena djeci i mladima koji su žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojih postoji opasnost da će postati žrtve i aktivna je 24 h. Pružalac usluge je Dječiji dom „Mladost“ Bijela. Uslugu je, putem javnog poziva za 2024. godinu, finansiralo Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije u iznosu od 39.998,00 eura.

SOS telefon za odrasla i stara lica koji su žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojih postoji opasnost da će postati žrtve

U skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti i međunarodno preuzetim obavezama uspostavljena je usluga SOS telefon za odrasla i stara lica koji su žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojih postoji opasnost da će postati žrtve. Pružalac usluge je NVO SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić. Usluga je dostupna na crnogorskom i albanskom jeziku. Uslugu je, putem javnog poziva za 2024. godinu, finansiralo Ministarstvo u iznosu od 40.000,00 eura.

Javne ustanove koje osim usluge smještaja pružaju i druge usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite

- JU Dječji dom „Mladost“ u Bijeloj osim usluge smještaja djece i mladih u ustanovu pruža i usluge: SOS telefon za djecu i mlade koji su žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojih postoji opasnost da će postati žrtve; smještaj u prihvatilištu-skloništu za dijete koje je žrtva ili svjedok zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva; smještaj djece i mladih u malu grupnu zajednicu i dnevni boravak za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju.
- JU Dom starih „Grabovac“ Risan pored usluge smještaja odraslih i starih lica pruža i usluge: dnevni boravak za odrasla i stara lica sa invaliditetom u Risnu; dnevni boravak za odrasla i stara lica sa invaliditetom u Kotoru; smještaj u prihvatilištu-skloništu odraslog i starog lica koje je beskućnik, pomoć u kući odraslim i starim licima sa invaliditetom i lica kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite i svajetovanje odraslom i starom licu koje je beskućnik.

- JU Centar „Ljubović“ pruža uslugu smještaja u prihvatilištu-skloništu djetetu i mlado licu koje je žrtva trgovine ljudima.
- JU Dom starih „Bijelo Polje“ osim usluge smještaja odraslih i starih lica pruža i uslugu dnevni boravak za odrasla i stara lica sa invaliditetom.
- JU Dom starih „Pljevlja“ osim usluge smještaja odraslih i starih lica pruža i uslugu dnevni boravak za odrasla i stara lica sa invaliditetom.
- JU Dom starih „Nikšić“ osim usluge smještaja odraslih i starih lica pruža i uslugu dnevni boravak za odrasla i stara lica sa invaliditetom (2 dnevna boravka u Nikšiću).

Rad na projektima

Projekat „Razvoj kapaciteta za pružanje usluga socijalne zaštite“ do jula 2024. godine realizovalo je Ministarstvo rada i socijalnog staranja, a nakon jula 2024. godine Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, u saradnji sa kancelarijom UNDP u Crnoj Gori. Kroz projekat se podržava razvoj i pružanje usluga socijalne zaštite kroz unapređenje kapaciteta nacionalnih i lokalnih vlasti za upravljanje socijalnim programima, čime se povećava potencijal za pružanje usluga koje su u skladu sa standardima u pogledu infrastrukturnih, tehničkih, funkcionalnih i ljudskih kapaciteta. Tokom 2024. godine kroz projekat je pružena podrška dnevnim boravcima za odrasla i stara lica i odrasla i stara lica sa invaliditetom i to u: Nikšiću (2), Danilovgradu (2), Mojkovcu (1), Plavu (1), Cetinju (1), Rožajama (1), Bijelom Polju (1), Petnjici (1), Pljevljima (1) i Kolašin (1).

U okviru komponente koja se odnosi na izgradnju i unapređenje objekata socijalne i dječije zaštite postignuto je sledeće: preduzete su aktivnosti na rekonstrukciji objekta za potrebe uspostavljanja dnevnog boravka za stara lica i uluge smještaj u malu grupnu zajednicu u opštini Berane; angažovani su eksperti za podršku u izradi planiranih strateških dokumenata: Strategija deinstitucionalizacije i Strategija razvoja sistema socijalne i dječije zaštite za period; izrađena je metodologije i izračunavanje cijene koštanja za usluge za podršku za život u zajednici (dnevni boravak, pomoć u kući, stanovanje uz podršku, svratište, personalna asistencija) uz definisanje inputa za unapređenje podzakonskih akata kojima se definišu normative i standardi; predizete su pripremne aktivnosti za izradu Glavnog projekta za izgradnju višenamjenskog objekta u opštini Gusinje.

Pravilnici:

1. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za žitv u zajednici („Sl.list CG“, br. 53/24, 62/24 i 104/24);
2. Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o bližim uslovima za izdavanje, obnavljanje, suspenziju i oduzimanje licence za obavljanje djelatnosti socijalne i dječije zaštite („Sl.list CG“, broj 84/24);
3. Pravilnik o izmjeni Pravilnika o uslovima, programu i načinu polaganja stručnog ispita u socijalnoj i dječjoj zaštiti („Sl.list CG“, br. 84/24 i 88/24).

U toku je izrada:

- Predloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o bližim uslovima za izdavanje, obnavljanje, suspenziju i oduzimanje licence za obavljanje djelatnosti socijalne i dječije zaštite;

- Predloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika, roditelja, odnosno srodnika u plaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i usluga smještaja;
- Predloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju baze podataka i sadržaju i načinu vođenja evidencija u socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Strateški dokumenti

Vlada Crne Gore je na predlog Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, na sjednici od 19. decembra 2024. godine, usvojila **Strategiju deinstitucionalizacije za period od 2025. do 2028. godine s Akcionim planom za 2025. godinu** koja je donijeta u cilju prevencije institucionalizacije, deinstitucionalizacije korisnika/korisnica i transformacije pružalaca usluga smještaja kako bi se osigurao život korisnika u porodici i/ili zajednici, odnosno najmanje restriktivnom okruženju. Opšti cilj ove strategije je ostvarivanje prava na dostojanstven, nezavisan i kvalitetan život u zajednici kroz proces deinstitucionalizacije, prevenciju institucionalizacije, podršku socijalnoj inkluziji, razvoj održivih i dostupnih usluga koje omogućavaju korisnicima da žive u najmanje restriktivnom okruženju.

Strategijom je predviđeno uspostavljanje najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u svakoj jedinici lokalne samouprave. Mjerama koje su predviđene Strategijom, odnosno razvojem usluga podrške za život u zajednici, stvoriće se uslovi koji će podržavati život i ostanak korisnika u zajednici i/ili porodici, a koji će u skladu sa svojim mogućnostima moći najviše da doprinesu zajednici u kojoj žive, odnosno kojima će se omogućiti da svoje potrebe zadovoljavaju u zajednici.

Javni pozivi za finansiranje usluga:

Sprovedeni su postupci i zaključeni su ugovori sa pružaocima usluga:

- Po Javnom pozivu za finansiranje usluge smještaja u prihvatilištu - skloništu odraslog i starog lica koje je žrtva trgovine ljudima za period od 1. januara do 31. decembra 2024. godine u iznosu od 50.000,00 €;
- Po Javnom pozivu za finansiranje usluge SOS telefon za djecu koja su žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojih postoji opasnost da će postati žrtve za period od 1. januara do 31. decembra 2024. godine u iznosu od 39.998,00 €;
- Po Javnom pozivu za finansiranje usluge SOS telefon za odrasla i stara lica koji su žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojih postoji opasnost da će postati žrtve za period od 1. januara do 31. decembra 2024. godine u iznosu od 40.000,00 €.
- Po Javnom pozivu za finansiranje smještaj u prihvatilištu skloništu za odrasla i stara lica koji su žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, rodno zasnovanog nasilja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojih postoji opasnost da će postati žrtve za period od 1. januara do 31. decembra 2024. godine u iznosu od 200.000,00 €.

Licenca za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite

Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisano je da licencu za obavljanje djelatnosti pružaocima usluga izdaje Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije na period od šest godina. Licenca za obavljanje djelatnosti se izdaje pružaocu usluge koji je upisan u Registar i ispunjava standarde za pružanje usluge za koju traži izdavanje licence, a koji se odnose na: lokaciju, prostor, opremu, broj i vrstu stručnog kadra i program pružanja usluge. U 2024. godini Ministarstvo je izdalo 26 licence za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite. Ukupan broj do sada izdatih licenci je 151.

Stručni ispit u sistemu socijalne i dječje zaštite i licenca za rad

Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisano je da su svi stručni radnici kao i pripravnici nakon obavljenog pripravničkog staža dužni da polože stručni ispit u sistemu socijalne i dječje zaštite. Navedenim zakonom je propisano da se stručni ispit polaže pred Komisijom za polaganje stručnog ispita koju obrazuje organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja.

U 2024. godini izdato je 61 uvjerenje stručnim radnicima o položenom stručnom ispitu u socijalnoj i dječjoj zaštiti.

U toku 2024. godine izdato je ukupno 369 licenci za rad stručnim radnicima, od čega 73 nove licence i 296 obnovljenih licenci. U 2024. godini stupio je na snagu novi Pravilnik o bližim uslovima za izdavanje, obnavljanje i oduzimanje licence za rad stručnim radnicima u oblasti socijalne i dječje zaštite („Službeni list Crne Gore”, br. 003/24 od 17.01.2024. godine).

Navedeni broj novih licenci (73) po vrstama su: 41 licenca za rad za obavljanje osnovnih stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti, tri licence za rad za obavljanje specijalizovanih stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti, 17 licenci za rad za obavljanje pravnih poslova, jedna licenca za rad za obavljanje poslova planiranja i razvoja i 11 licenci za rad za obavljanje poslova radno-okupacionog terapeuta. U 2024. godini nije bilo izdatih licenci za rad za obavljanje poslova vaspitača.

Akreditacija programa obuke

Opšti, stalno otvoren javni poziv za akreditaciju programa obuke u oblasti socijalne i dječje zaštite je bio konstantno otvoren tokom cijele 2024. godine. Tematski javni pozivi su bili otvoreni 60 dana.

Prema javnim pozivima, u 2024. godini akreditovana su 23 programa, nakon donošenja odluke da programi ispunjavaju standarde za akreditaciju.

	Naziv programa	Autor/i
1.	Unapređenje emocionalne rezilijencije za produktivan rad	Ana Golubović Popović, Renata Nurković
2.	Stres i očuvanje dobrobiti stručnog radnika	Ana Golubović Popović, Petar Pajković
3.	Trening program za zaposlene u oblasti socijalne i dječje zaštite na opšte teme iz oblasti ljudskih prava djece s invaliditetom i osoba s invaliditetom	Marina Vujačić, UMHCG
4.	Participacija korisnica sa iskustvom nasilja i procjena rizika u slučajevima nasilja u porodici nad ženama i djecom	SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić, Nataša Međedović Pištalo, Nada Koprivica
5.	Program obuke za rad sa žrtvama proganjanja	SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić, Nataša Međedović Pištalo, Nada Koprivica
6.	Osnovna obuka za pružanje usluge pomoć u kući djeci i mladima sa smetnjama u razvoju i odraslim licima sa invaliditetom	Nacionalna asocijacija roditelja djece i omladine sa smetnjama u razvoju Crne Gore – NARDOS, Svetlana Dujović

7.	Rad i podrška osobama sa demencijom	Biljana Konjević, Sanja Topalović
8.	Unapređenje koordinisanog pristupa centra za socijalni rad i zdravstvenih ustanova u zaštiti dece od zlostavljanja i zanemarivanja	Lidja Milanović, Centar za istraživanje i razvoj društva IDEAS
9.	Program obuke za hraniteljstvo	NVU „Impuls“ Nikšić
10.	Program osnovne obuke za znakovni jezik	Tijana Mijušković, Darko Mijušković, Savez organizacija gluhih i nagluhih Crne Gore
11.	Rano otkrivanje, prepoznavanje prvih simptoma demencije, prevencija i edukacija za pravilan tretman i negu starijih lica i oboljelih od demencije, Alzheimerove bolesti	Alma Orahovac, NVO „FUTURA“ Podgorica
12.	Komunikacijske strategije u tretmanu maloljetnih počinitelja kaznenih djela	Prof. dr. sc. Neven Ricijaš
13.	Uticaj izmenjenih ponašanja djece sa smetnjama u razvoju i osoba sa invaliditetom na okolinu i autoritet	HO "Dečije srce" Beograd, Goran Rojević, Ivana Rojević, Sašenka Mirković, Ana Zlatković
14.	Rad sa pasivno-agresivnim roditeljima djece sa smetnjama u razvoju i osoba sa invaliditetom	HO "Dečije srce" Beograd, Goran Rojević, Ivana Rojević, Sašenka Mirković, Ana Zlatković
15.	Standardni porodični smještaj za odrasla i stara lica	Sanja Topalović
16.	Osnovna obuka za pružanje usluge stanovanje uz podršku mladom, odraslom i starom licu sa invaliditetom	Nacionalna asocijacija roditelja djece i omladine sa smetnjama u razvoju Crne Gore – NARDOS, Sabra Decević, Svetlana Dujović
17.	Psiho-socijalni pristup u radu sa starijima, postupci i reagovanja u kriznim situacijama	JU Dom starih „Grabovac“ Risan, Biljana Cimbalević
18.	Program obuke za pružanje podrške ženama sa iskustvom nasilja u porodici u skladu sa principima dužne pažnje	SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Podgorica, Biljana Zeković, Nikolina Boljević, Martina Vučelić
19.	Multisektorski odgovor na nasilje nad ženama i nasilje u porodici baziran na razumijevanju bezbjednosnih rizika i prava žrtava	NVO Centar za ženska prava Podgorica, Ana Jaredić, Maja Raičević,
20.	Obuka za pružanje usluge predaha neformalnim negovateljima koji brinu o starijima i odraslim osobama u potrebi za dugotrajnom negom	Crveni krst Crne Gore, Jelena Šofranac

21.	Jačanje kapaciteta stručnih radnika/ca i saradnika/ca za rad sa osobama u emocionalnoj krizi i sa suicidalnim rizikom sa akcentom na populaciji mladih	NVO „Centar za prevenciju suicida“ Bijelo Polje, Nebojša Žižić, Milena Bulajić
22.	Pružanje psiho-socijalne podrške u kriznim situacijama	Jelena Šofranac
23.	Specijalizovani program za rad s djecom sa neprihvatljivim oblicima ponašanja	NVO „Roditelji“ Podgorica, Katarina Čarapić, Lepa Žunjić

Mjere

1. Donošenje novog Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti.
2. Donošene ili izmjene i dopune podzakonskih akata na osnovu novog Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti.
3. Donošenje Predloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o bližim uslovima za izdavanje, obnavljanje, suspenziju i oduzimanje licence za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite;
4. Donošenje Predloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika, roditelja, odnosno srodnika u plaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i usluga smještaja;
5. Donošenje Predloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju baze podataka i sadržaju i načinu vođenja evidencija u socijalnoj i dječjoj zaštiti.
6. Nastavak aktivnosti na razvoju usluga socijalne i dječje zaštite.
7. Nastavak licenciranja pružaoca usluga socijalne i dječje zaštite.
8. Nastavak edukacija stručnih radnika u oblasti socijalne i dječje zaštite u nadležnosti Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu.

Direkcija za saradnju sa nevladinim organizacijama i monitoring projekata

Na osnovu Odluke o utvrđivanju prioriternih oblasti od javnog interesa i visine sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u 2024. godini, broj 08-056/23-5742/2, prioritetne oblasti od javnog interesa u nadležnosti Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije su:

- Zaštita žena od nasilja i nasilčja u porodici (socijalna i zdravstvena zaštita),
- Zaštita lica sa invaliditetom,
- Pomoć starijim licima i
- Društvena briga o djeci i mladima.

Na osnovu Sektorskih analiza za prioritietne oblasti i projektovanih iznosa za raspodjelu po oblastima, Komisije za raspodjelu sredstava nevladinim organizacijama, formirane rješenjima Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, su donijele Odluke na osnovu kojih su raspodijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 1.371.453,19 eura, i to:

- U oblasti zaštite lica sa invaliditetom 548.673,91 eura, za realizaciju 22 projekta,

- U oblasti zaštite žena od nasilja i nasilja u porodici 172.802,88 eura, za realizaciju 14 projekata,
- U oblasti pomoći starijim licima 324.978,40 eura, za realizaciju 14 projekata, i
- U oblasti društvene brige o djeci i mladima 324.998,00 eura, za realizaciju 14 projekata.

7. DIREKTORAT ZA INFORMATIKU I ANALITIČKO STATISTIČKE POSLOVE

Direkcija za informatiku

Za svoj doprinos reformi javne uprave, sistem e-Socijala je nagrađen u novembru 2024. godine prestižnim priznanjem Regionalne škole javne uprave (ReSPA) kao jedan od tri najbolja projekta u javnoj upravi na Zapadnom Balkanu. Cilj ovog priznanja je da se nagrade i promovišu projekti koji značajno unapređuju kvalitet javnih usluga i poboljšavaju živote građana, a projekat e-Socijala izdvaja se kao upravo takav.

Realizovane aktivnosti u 2024. godini su, pored ostalih redovnih aktivnosti i mjesečnih obračuna (kroz Informacioni sistem socijalnog staranja (ISSS) u 2024. godini isplaćeno je više od 200 miliona eura, osiguravajući pravovremene i tačne uplate po osnovu prava iz socijalne i dječje zaštite i boračko i invalidske zaštite) bile vezane za: implementaciju izmjena Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti u dijelu postupka Naknade za novorođeno dijete kroz ISSS; implementacija postupka refundacija naknade zarade za vrijeme porodijskog odsustva kroz ISSS; implementacija postupka refundacija naknade zarade za vrijeme roditeljskog odsustva kroz ISSS; izrada i puštanje u rad portala **porodiljsko.gov.me** za poslodavce/preduzetnike (G2B e-usluga); izmjene u aplikativnom dijelu vezano za Domove starih u vezi ukidanja stepene podrške; ukidanje učešća ustanove; započet je proces ISO 27001 standardizacije u skladu sa Zakonom o informacionoj bezbjednosti; na portalu JU centara za socijalni rad uveden je virtuelni asistent zasnovan na vještačkoj inteligenciji za brži pristup informacijama iz oblasti socijalne i dječje zaštite, radi se kontinuirano na održavanju i unapređenju projektu e-Socijala u saradnji sa Kancelarijom Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP).

- ✓ Analiza i izmjena u aplikativnom dijelu postupka vezano za smještaj u ustanove (Domovi starih) usled implementacije izmjena stepena podrške, definisanje izmjena procesa, testiranje izmjene postupka smještaja u ustanovu kroz ISSS, slanje instrukcija Centrima za socijalni rad za izmjenu rješenja o smještaju usled implementacije izmjena, praćenje revizija rješenja u koordinaciji sa CSR i JU SDZ.
- ✓ Rad na analizi i izmjeni u aplikativnom dijelu postupka strukture učešća u troškovima smještaja (izmjena procesa obračuna i pratećih izvještaja), ukidanje učešće u troškovima smještaja koje je bilo na teret JU SDZ za smještaj – sada učešće u troškovima smještaja ide na teret Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, definisanje izmjena u postupku, testiranje izmjena postupka, slanje instrukcija Centrima za socijalni rad za izmjenu rješenja o smještaju usled implementacije izmjena, praćenje revizija rješenja u koordinaciji sa CSR i JU SDZ.
- ✓ Za svoj doprinos reformi javne uprave, sistem e-Socijala je nagrađen u novembru 2024. godine prestižnim priznanjem Regionalne škole javne uprave (RESPA-e) kao jedan od tri najbolja projekta u javnoj upravi na Zapadnom Balkanu. Organizovana je posjeta Skoplju, Makedonija, u okviru koje je projekat primio nagradu kao jedan od tri najistaknutija projekta reforme javne uprave pod okriljem Western Balkans Public Administration Awards 2024 (Nagrade za javnu upravu 2024. za Zapadni Balkan) ReSPA-e i OECD-SIGMA. Cilj ovog priznanja je da se nagrade i promovišu projekti koji značajno unapređuju kvalitet javnih usluga i poboljšavaju živote građana, a projekat e-Socijala izdvaja se kao upravo takav.
- ✓ Implementacija izmjene Zakona za socijalnu i dječju zaštitu su donijele i izvjesne

promene u postupku za ostvarivanje prava na naknadu za novorođeno dijete. Izmjena Zakona prepoznaje koje je dijete po redu rođeno u porodici i u zavisnosti od toga porodici sljede i određena naknada. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti koji je stupio na snagu 3. 6. 2024. godine pravo se ostvaruje u uvećanom iznosu od 1000 odnosno od 1100 eura za korisnike materijalnog obezbjeđenja za prvorodeno dijete; za drugorođeno dijete 1500 odnosno 1600 eura; za trećerodeno dijete 2000 odnosno 2100 eura; dok je za četvrto rođeno dijete i svako sljedeće iznos 2500 odnosno 2600 eura.

- ✓ Izrada kompleksnog softverskog rješenja za postupak refundacije naknade zarade za vrijeme porodijskog odsustva kroz ISSS, što podrazumijeva: definisanje procesa, testiranje, intezivnu saradnju sa centrima za socijalni rad, firmom Axians, konsultantima UNDP. Osim toga odrađena je obuka za korisnike centara za socijalni rad, kao pružanje podrške: mejlom, preko help desk-a, telefonom radi obezbjeđivanja optimalnog funkcionisanja sistema. Takođe je bila obezbijeđena saradnja i podrška sa institucijama i firmama od kojih MSSD preuzima dio podataka o korisnicima preko interoperabilnosti i koje rade na održavanju sistema (MUP, Poreska uprava, Ministarstvo javne uprave, ZBI, Orion telekom i drugim institucijama) da bi unos podataka i obračun u ISSS protekao bez problema.
- ✓ Izrada kompleksnog softverskog rješenja za postupak refundacije naknade zarade za vrijeme roditeljskog odsustva kroz ISSS, što podrazumijeva: definisanje procesa, testiranje, intezivnu saradnju sa centrima za socijalni rad, firmom Axians, konsultantima UNDP. Osim toga odrađena je obuka za korisnike centara za socijalni rad, kao pružanje podrške: mejlom, preko help desk-a, telefonom radi obezbjeđivanja optimalnog funkcionisanja sistema. Takođe je bila obezbijeđena saradnja i podrška sa institucijama i firmama od kojih MSSD preuzima dio podataka o korisnicima preko interoperabilnosti i koje rade na održavanju sistema (MUP, Poreska uprava, Ministarstvo javne uprave, ZBI, Orion telekom i drugim institucijama) da bi unos podataka i obračun u ISSS protekao bez problema.
- ✓ Portal za refundaciju naknade zarade za porodijsko i roditeljsko odsustvo – porodiljsko.gov.me – predstavlja značajan iskorak u digitalizaciji e-usluga javne uprave, koji je pušten u rad decembra 2024. godine. Portal je razvijen u okviru projekta e-Socijala, a rezultat je saradnje Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije i UNDP u Crnoj Gori. Ova digitalna usluga ne olakšava rad samo poslodavcima, već Centrima za socijalni rad kao i drugim nadležnim institucijama (Poreska uprava, MUP).

Uvođenjem ovog portala, poslovno okruženje dobilo je moderan alat koji olakšava svakodnevne aktivnosti poslodavaca. Digitalizacija procedura ne samo da doprinosi efikasnosti, već i podiže nivo transparentnosti i dostupnosti usluga, što su korisnici tj. poslodavci odmah prepoznali kao značajnu prednost.

Portal omogućava poslodavcima i preduzetnicima da na jednostavan način podnose elektronske zahtjeve za refundaciju naknade zarade za porodijsko odnosno roditeljsko odsustvo, bez potrebe za brojnim dolascima u centre za socijalni rad i prikupljanjem obimne dokumentacije kao što je to do sada bio slučaj. Obrada zahtjeva odvija se digitalno, a poslodavcima su rješenja dostupna direktno na Portalu, kao i pregledi isplaćenih i obrađenih mjesečnih zahtjeva.

Ključne prednosti Portala uključuju:

- Pojednostavljeno podnošenje zahtjeva – proces je značajno pojednostavljen i rješava se u svega nekoliko klikova. Svi aktivni predmeti poslodavaca su već dostupni na Portalu, te mogu jednostavno samo nastaviti sa podnošenjem zahtjeva.
- Informatičko povezivanje sa drugim organima – poslodavci više ne moraju prilagati uvjerenja od Poreske uprave i izvode iz Ministarstva unutrašnjih poslova, a dok digitalizacija u zdravstvu ne bude potpuna, i dalje je potrebno dostaviti potvrdu o očekivanom terminu porođaja, ali samo za osnovno rješenje. Kod mjesečnih zahtjeva dovoljno je podnijeti samo Zahtjev.
- Smanjenje administrativnog opterećenja – informatičkim povezivanjem Centara za socijalni rad, Poreske uprave i MUP-a postupak je maksimalno pojednostavljen.

Portal je zvanično pušten u rad 4. 12. 2024. godine, a u okviru istog postoje dva postupka:

- refundacije naknade zarade za porodijsko odsustvo;
- refundacije naknade zarade za roditeljsko odsustvo.

Za dva mjeseca od početka rada portala registrovano je oko 800 poslodavaca/preduzetnika, i svakim danom je sve veći broj novih. Za to vrijeme smo primili blizu 900 upita putem kontakt forme preko koje poslodavci/preduzetnici komuniciraju sa tehničkom podrškom u MSSD (Direkcija za informatiku). Sve ovo se odvija uz podršku i saradnju sa kolegama iz centara za socijalni rad gdje se ovo pravo i ostvaruje. Ono što je važno istaći, na svakodnevne upite se odgovara pravovremeno, nema zastoja u komunikaciji sa poslodavcima/preduzetnicima, što pokazuje svakodnevno povećanje broja registrovanih firmi.

Po obračunu za januar 2025. godine, na osnovu ovog prava, poslodavcima/preduzetnicima je isplaćeno 2.725.731,93 eura.

Trenutno u ISSS imamo preko 2000 aktivnih poslodavaca koji ostvaruju pravo na refundaciju naknade zarade za oko 4000 porodijskih. Kroz ovaj postupak se na godišnjem nivou isplaćuje oko 20.000.000,00 eura.

U dijelu komunikacija, organizovana je [Prezentacija portala](https://www.gov.me/clanak/predstavljen-portal-za-refundaciju-naknada-zarada-za-porodiljsko-i-roditeljsko-odsustvo-jednostavnija-i-brza-procedura-za-poslodavce) koja je okupila veliki broj poslodavaca i bila izuzetno medijski praćena. (<https://www.gov.me/clanak/predstavljen-portal-za-refundaciju-naknada-zarada-za-porodiljsko-i-roditeljsko-odsustvo-jednostavnija-i-brza-procedura-za-poslodavce>). Pripremljeni su i distribuirani promo-informativni materijali (poster, flajeri, e-verzije istih) za promociju Portala.

- ✓ Direktorat je u saradnji sa firmom Mobes pokrenuo rad na usvajanju ISO 27001 standarda 27001 čiji je najbitniji dio informaciona bezbjednost u skladu sa Zakonom o informacionoj bezbjednosti. Standard se sastoji od više od 15 procedura i preko 100 kontrola koje definišu pojam informacione bezbjednosti. Standardizacijom prema ISO 27001 postići će se unaprijeđena bezbjednost informacija, usklađenost sa zakonskim regulativama, bolja poslovna efikasnost i smanjenje rizika od bezbjedonosnih incidenata.
- ✓ Na portalu JU Centara za socijalni rad uveden je virtuelni asistent zasnovan na vještačkoj inteligenciji za brži pristup informacijama iz oblasti socijalne i dječje zaštite. Građanima je sada na raspolaganju inovativni virtuelni asistent – Chat bot – koji pojednostavljuje i ubrzava pristup ključnim informacijama iz oblasti socijalne i dječje zaštite putem portala JU Centara za socijalni rad (www.csrcg.me).

Ova napredna platforma, koja koristi vještačku inteligenciju, pruža brze odgovore na

najčešća pitanja vezana za prava i usluge u socijalnoj i dječjoj zaštiti. Građani sada mogu dobiti lakše i brže informacije o materijalnim davanjima, uključujući uslove i procedure za ostvarivanje prava, kao i o uslugama socijalne i dječje zaštite.

Chat bot je dostupan 24 sata dnevno, omogućavajući korisnicima da u bilo kom trenutku dobiju potrebne informacije bez čekanja i potrebe za ličnim dolaskom u prostorije centara za socijalni rad. Ova usluga je posebno korisna za one koji imaju ograničen pristup centrima ili preferiraju digitalne kanale komunikacije.

- ✓ Izrada tenderske dokumentacije za tehničko unapređenje i razvoj novih funkcionalnosti u okviru sistema e-Socijala i raspisivanje tendera za reinženjering ISSS.
- ✓ Kontinuirana nabavka računarske opreme za IS (centri za socijalni rad, domovi starih, MSSD-u i drugim institucijama koje koriste ISSS u svom radu) kao i serverske i mrežne infrastrukture uključujući investiranje u sajber bezbjednost.
- ✓ Održavanje računarske opreme (u centrima za socijalni rad, domovima starih, MSSD-u i drugim institucijama koje koriste e-Socijalu u svom radu) i serverske infrastrukture.
- ✓ Izmjena web servisa zbog povećanja minimalnih penzija, saradnja sa FOND PIO, komunikacija i slanje podataka CSR zbog podizanja revizija rješenja u CSR.
- ✓ Priprema informacija za Vladu koja se odnosi za produženje uputstva za subvencije za 2025. godinu.
- ✓ Sproveden je postupak ugovaranja održavanja računarske opreme, servera i mreža za sistem socijalne zaštite – na 36 udaljenih lokacija (Centri za socijalni rad, JU SDZ za smještaj i Zavod za SDZ), kao i za centralnu lokaciju, odnosno serversku platformu hostovanu u Data centru državnih organa.
- ✓ Uloženo je u unapređenje obezbjeđenja sajber bezbjednosti na način što su za sve JU SDZ nabavljeni NAS računari kao i novi lokalni fajervoli, čija instalacija na terenu (36 lokacija) je u toku.
- ✓ Praćenje prijava problema u radu mreže državnih organa i web servisa radi što hitnijeg otklanjanja istih.
- ✓ Analiza, revizija, dorada i optimizacija postupaka za materijalna davanja.
- ✓ Analiza, revizija, dorada i optimizacija postupaka za ostala davanja.
- ✓ Analiza, korekcija postupka ishrana u vrtićima.
- ✓ Sastanci sa UNDP, Axiansom i 2BI u cilju ubrzanja rada aplikacije i stabilnosti sistema, optimizacije odziva sistema, problemima u funkcionisanju web servisa, problema sa Alfresco servisom...
- ✓ Sprovedeno je više tenderskih postupaka za nabavku hardvera za potrebe CSR.

Administracija sistema se odvija u dva pravca: softversko-aplikativni i mrežno-hardverski.

Softversko-aplikativna administracija je bazirana na konstantnoj komunikaciji i koordinaciji aktivnosti na relaciji između centara za socijalni rad i ustanova socijalne i dječje zaštite, sa jedne strane i telekomunikacionim provajderom i softverskom kompanijom koja je izradila sistem, sa druge strane.

Ipak, najznačajnije i najzahtjevnije aktivnosti vezane su za obračun materijalnih davanja, ciklično, nekoliko dana u mjesecu, gdje se sravnjavaju iznosi za isplate i u komunikaciji sa centrima za socijalni rad otklanjaju eventualne nepravilnosti, nakon čega se formira završni obračun.

Preko ISSS se obračunava 23 davanja iz oblasti socijalne i dječje zaštite, obračun i automatsko fakturisanje za Smještaj u ustanove socijalne i dječje zaštite (JU DS Grabovac Risan, JU DS Bijelo Polje, JU DS Pljevlja, JU DS Nikšić, Centar Ljubović, JU Zavod Komanski most, JU DD Mladost Bijela, JU DS Podgorica), postupak za Boračko-invalidsku zaštitu, obračun i

automatizovano fakturisanje postupka za troškove ishrane u JU predškolskim ustanovama (vrtićima) koji podrazumijevaju sljedeće postupke:

1. Dodatak za djecu do 18 godina
2. Dodatak za djecu
3. Dodatak za njegu i pomoć
4. Lična invalidnina
5. Troškovi sahrane
6. Materijalno obezbjeđenje
7. Naknada za novorođeno dijete
8. Naknada po osnovu rođenja djeteta
9. Povlastice na putovanje lica sa invaliditetom
10. Povlastice djece i mladih sa POP – troškovi prevoza
11. Naknada roditelju ili staratelju – njegovatelju lica koje je korisnik lične invalidnine
12. Pomoć za vaspitanje i obrazovanje djece i mladih sa POP – troškovi prevoza
13. Ustavni sud – naknada ženama
14. Standardni porodični smještaj – hraniteljstvo
15. Standardni porodični smještaj
16. Urgentni porodični smještaj – hraniteljstvo
17. Porodični smještaj – hraniteljstvo uz intenzivnu ili dodatnu podršku
18. Povremeni porodični smještaj – hraniteljstvo
19. Urgentni porodični smještaj
20. Porodični smještaj uz intenzivnu ili dodatnu podršku
21. Povremeni porodični smještaj
22. Naknada po osnovu rođenja troje ili više djece
23. Obeštećenje naknade majkama sa 3+ djece
24. Uplata doprinosa – naknade majkama
25. Boračka i invalidska zaštita
26. Smještaj u Ustanove
27. Ishrana u vrtićima

Kroz ISSS se dva puta godišnje vrši usklađivanje visine osnova za ostvarivanje prava iz oblasti socijalne i dječje zaštite, kao i Boračko-invalidske zaštite.

Nakon obračuna formiraju se odgovarajući fajlovi koji služe za štampu uputnica i isplatu primanja korisnicima. Ti podaci se elektronskim putem proslijeđuju Pošti Crne Gore.

Direkcija obavlja mjesečnu komunikaciju sa Hibridnom poštom gdje se vrši štampa uputnica.

Istovremeno se kroz ISSS generišu izvještaji i rekapitulari za tekući obračun (sa podacima o broju korisnika i iznosima po opštinama) i dostavljaju Direkciji za analitičko-statističke poslove koja priprema naloge za isplatu.

Kroz ISSS se svaki mjesec radi:

- import fajlova iz Ministarstva poljoprivrede – Staračke naknade, podizanje kontrolnih revizija za MO;
- import fajlova za Subvenciju električne energije;
- import reona iz Pošte Crne Gore;
- slanje izvještaja Centrima o korisnicima koji stižu uslov za penzionisanje, Ustavni sud – naknade ženama.

Podrška Centrima za socijalni rad i Ustanovama socijalne i dječje zaštite se odvija preko Help desk

tiketing alata (koji se sastoji od četiri dijela: hardverka podrška, upravljanje korisničkim nalogima i ulogama, prijava problema za materijalna davanja, prijava problema za Ustanove i usluge), kojim se upravlja problemima od njihovog nastajanja do potpunog otklanjanja uz evidenciju svih preduzetih koraka u tom smislu. Za 2024. godinu je bilo: 634 tiketa.

Osim Help deska, koordinacija i komunikacija se obavljaju mejlom i telefonom, a sve sa ciljem što bržeg otklanjanja nastalih problema. Kontinuirana pomoć i podrška zaposlenima u Centrima za socijalni rad prilikom rada u ISSS se ogledala u više hiljada mejlova i poziva u 2024. godini.

Redovne aktivnosti u tom opsegu su i administriranje korisnika ISSS, dodjeljivanje prava za korišćenje sistema, otvaranje i ažuriranje novih naloga itd.

Aktivnosti kod mrežno-hardverske administracije ogleda se kroz dva segmenta:

1. administraciju sistema u zgradi Ministarstva u saradnji sa MJU i
2. održavanje ISSS na udaljenim lokacijama na teritorije cijele Crne Gore.

Administracija sistema se radi u zgradi Ministarstva u saradnji sa MJU i održavanje ISSS na udaljenim lokacijama na teritoriji cijele Crne Gore. U administriranje u zgradi se podrazumijeva hitno reagovanje na probleme koji se javljaju na samim radnim stanicama, reinstalacije operativnih sistema, ažuriranja antivirusnog i ostalih softvera neophodnih za rad korisnika koji su obezbijeđeni od strane MJU, instaliranja nove opreme i održavanje postojeće, koordinacija i saradnja sa firmom za nabavku i servis uređaja, komunikacija sa MJU u vezi sa domenskim i mejl nalogima zaposlenih.

Na zahtjev MJU je pokrenut postupak dvostruke autentifikacije koji je sproveden.

Odrađena je i nabavka fajervola za centralnu lokaciju u data centru Vlade Crne Gore i za krajnje lokacije, kao i nabavka računarske opreme za centre za socijalni rad.

Kod problema u funkcionisanju web servisa postoji komunikacija sa MJU, Axiansom, Ministarstvima, Orionom u cilju uspostavljanja servisa.

Od aktivnosti u toku godine treba još izdvojiti:

Problemi prilikom polugodišnjeg usklađivanja osnovica; kontrola načina isplate prije obračuna; usporen rad sistema, praćenje performansi baze, servera, preopterećenost servera; usklađivanje džeparca za Ustanove; izmjena Pošta; kontrola automatskih revizija; unos novih templejta rješenja; kontrola sistema i provjera sistemskih poruka i logova; komunikacija sa OrionTelekom-om u cilju na otklanjanju problema sa MPLS linkovima; komunikacija sa 2BI u vezi sa update-ima na računarima u CSR i USDZ; komunikacija sa 2BI u vezi sa domenom; nabavka, instalacija i distribucija nove opreme za CSR; komunikacija sa 2BI oko primopredaje i instalacije na lokacijama; podešavanje sistema.

U postupku ostvarivanja prava na Subvencije za električnu energiju, u izvještajnom periodu, dostavljali smo Elektroprivredi Crne Gore svakog mjeseca izvještaj o potrošačima koji su ostvarili

pravo na subvenciju preko centara za socijalni rad, po osnovu boračko-invalidske zaštite i preko Zavoda za zapošljavanje. Konačne spiskove, nakon povratne informacije iz Elektroprivrede CG, Direktorat za informatiku i analitičko-statističke poslove dostavljalo je svim centrima za socijalni rad, uz instrukciju da se urade potrebne izmjene pojedinačnih rješenja. Kontinuirano se pružala podrška zaposlenima u radu sa subvencijama električne energije i odgovaralo se na zahtjeve za pristup informacijama. U nastavku su tabele sa brojem korisnika i iznosima za isplatu (prilog).

Uputstvom o postupku i načinu sprovođenja programa subvencioniranja računa za električnu energiju, koji se primjenjivao od 1. 1. 2024. do 31. 12. 2024. godine pravo na subvenciju računa za električnu energiju imaju:

- a) Korisnici materijalnog obezbjeđenja,
- b) Korisnici dodatka za njegu i pomoć,
- c) Korisnici lične invalidnine, i
- d) Korisnici prava na porodični smještaj ili porodični smještaj/hraniteljstvo, u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti;
- e) Korisnici novčane naknade materijalnog obezbjeđenja boraca, u skladu sa propisima iz boračko invalidske zaštite;
- f) Nezaposleno lice kojem je utvrđen status invalida rada II, odnosno III kategorije, u skladu sa propisima iz penzijskog i invalidskog osiguranja, ukoliko njegov lični prihod ne prelazi najniži iznos privremene naknade;
- g) Nezaposleno lice ometeno u razvoju koje je razvrstano u određenu kategoriju i stepen ometenosti, u skladu sa posebnim zakonom, a završilo je obrazovanje u specijalnoj školi, odnosno redovno obrazovanje.
- h) Nezaposleno lice koje je završilo obrazovanje, uz prilagođeno izvođenje obrazovnog programa i pružanje dodatne stručne pomoći ili posebnom obrazovnom, odnosno vaspitnom programu, u skladu sa posebnim zakonom.

Tabela korisnika prava na subvencije za električnu energiju, po obračunu, sa iznosima subvencija 2024. godina – Sumarno Uredba + Uputstvo:

Mjesec	Broj potrošača	Iznos subvencije
JANUAR	26251	352,546.30
FEBRUAR	26160	324,265.92
MART	26005	324,256.08
APRIL	25590	299,068.98
MAJ	25645	290,840.80
JUN	25659	285,666.04
JUL	25840	315,494.25
AVGUST	25868	312,737.82

SEPTEMBAR	25947	286,891.63
OKTOBAR	25753	299,811.73
NOVEMBAR	26343	342,806.64
DECEMBAR	26759	363,483.09
UKUPNO:		3,797,869.28

Za period primjene Uputstva o postupku i načinu sprovođenja programa subvencioniranja računa za električnu energiju, januar—decembar 2024. godine, visina subvencije iznosila je **3,797,869.28 eura**.

Tabela sa reklamacijama – sumarno Uredba + Uputstvo:

Mjesec	Broj potrošača	Iznos subvencije
JANUAR	26254	353,171.47
FEBRUAR	26162	324,516.69
MART	26007	324,500.14
APRIL	25597	299,505.90
MAJ	25652	291,006.62
JUN	25660	285,891.03
JUL	25842	315,829.66
AVGUST	25871	313,018.85
SEPTEMBAR	25949	287,403.80
OKTOBAR	25759	300,131.84
NOVEMBAR	26349	342,958.87
DECEMBAR	26761	363,884.66
UKUPNO:		3,801,819.53

Tabela korisnika prava na subvencije za električnu energiju sa iznosima subvencija 2024. godina – MINISTARSTVO SOCIJALNOG STARANJA, BRIGE O PORODICI I DEMOGRAFIJE (samo po Uputstvu):

Mjesec	Broj potrošača po	Broj potrošača po	Iznos subvencije – isplata
--------	-------------------	-------------------	----------------------------

	obračunu	rekl.	
JANUAR	25939	25942	345.484,48
FEBRUAR	25858	25860	317.709,84
MART	25705	25707	317.610,70
APRIL	25294	25301	293,425.96
MAJ	25352	25359	285,086.94
JUN	25372	25373	280,458.52
JUL	25553	25555	310,096.05
AVGUST	25581	25584	307,315.71
SEPTEMBAR	25657	25660	282,086.20
OKTOBAR	25465	25472	294,355.13
NOVEMBAR	26056	26063	336,575.96
DECEMBAR	26464	26467	357,106.06
UKUPNO:			2,746,506.53

Korisnici koji su imali pravo na subvenciju i broj korisnika koji je ostvario pravo na subvencije u 2024. godini, u skladu sa Uputstvom o postupku i načinu sprovođenja programa subvencioniranja računa za električnu energiju.

Korisnici u 2024. godini	Broj korisnika prava	Broj korisnika subvencije
Korisnici materijalnog obezbjeđenja-porodice	5150	3011
Korisnici dodatka za njegu i pomoć	34651	20231
Korisnici lične invalidnine	4104	2886
Korisnici porodičnog smještaja ili porodičnog smještaja/hraniteljstva	444	160
Korisnici novčane naknade materijalnog obezbjeđenja boraca, u skladu sa propisima iz boračko invalidske zaštite	394	148

Nezaposleno lice kojem je utvrđen status invalida rada II, odnosno III kategorije, u skladu sa propisima iz penzijskog i invalidskog osiguranja, ukoliko njegov lični prihod ne prelazi najniži iznos privremene naknade		9
Nezaposleno lice ometeno u razvoju koje je razvrstano u određenu kategoriju i stepen ometenosti, u skladu sa posebnim zakonom, a završilo je obrazovanje u specijalnoj školi, odnosno redovno obrazovanje		/
Nezaposleno lice koje je završilo obrazovanje, uz prilagođeno izvođenje obrazovnog programa i pružanje dodatne stručne pomoći ili posebnom obrazovnom, odnosno vaspitnom programu, u skladu sa posebnim zakonom		23

Direkcija za analitičko statističke poslove

Direkcije za analitičko-statističke poslove radila je na vršenju poslova koji se odnose na izradu finansijskih rješenja, kao i izvještaja i statistika iz oblasti socijalne, dječje i boračke i invalidske zaštite. Takođe, vršeni su poslovi iz oblasti analitike, pripreme informacija i izvještaja u vezi sa finansijskim tokovima koji služe kao osnova u izradi projekcije potrebnih sredstava za finansiranje godišnjih potreba i obaveza iz pomenutih oblasti.

Redovne aktivnosti ove Direkcije odvijaju se u saradnji sa centrima za socijalni rad i opštinskim sekretarijatima nadležnim za boračku i invalidsku zaštitu.

Automatizovanjem obrade podataka znatno se pojednostavio postupak isplate materijalnih davanja. Dio zahtjeva za isplatu prava iz oblasti socijalne i dječje zaštite, Direkcija i dalje dobija neposredno od centara za socijalni rad, ustanova socijalne i dječje zaštite, dnevnih centara za djecu i omladinu, licenciranih pružaoca usluga, odnosno za oblast boračke i invalidske zaštite iz nadležnih opštinskih sekretarijata, po izvršenoj mjesečnoj obradi do 05-08 u mjesecu, za prethodni mjesec.

Objedinjavanjem podataka dobijenih iz pomenutih izvora formiranju se rješenja za prenos sredstava za sva prava iz oblasti socijalne, dječje i boračke i invalidske zaštite. Na osnovu rješenja Ministarstvu finansija, Direkciji za budžet, dostavlja se mjesečni zahtjev potrebnih novčanih sredstava po budžetskim pozicijama. Rješenja se obrađuju na način da se svakom centru za socijalni rad obračuna pripadajući iznos po budžetskoj poziciji, odnosno vrsti materijalnog davanja, te se ista dostavljaju službi za računovodstvo i finansije na realizaciju.

U 2024 godine obrađeno je 379 rješenja iz oblasti socijalne i dječje zaštite kojima je obuhvaćeno 13 centara sa pripadajućim područnim jedinicama, 9 ustanova socijalne i dječje zaštite i svi dnevni centri na teritoriji države i 60 rješenja iz oblasti boračke i invalidske zaštite.

Boračko-invalidska zaštita (BIZ) obuhvata 12 vrsta prava na materijalna davanja po osnovu BIZ. Rješenja donose organi lokalne samouprave (bez upotrebe IS) dok se obračun, isplata i izvještavanje obavljaju se u Direktoratu za informatiku i analitičko-statističke poslove MSSD kroz ISSS. Unos novih ili promjene kod postojećih korisnika vrše se na osnovu dobijenih rješenja i naloga takođe kroz ISSS od strane MSSD. Tokom 2024. godine unešene su **252 promjene** koje se odnose na navedene aktivnosti.

Ukupan iznos utrošenih sredstava za isplatu prava boračke i invalidske zaštite za 2024 godinu je

5.265.889,87 € za 1776 korisnika (prosječan broj korisnika) .

REKAPITULAR ISPLATA:BORAČKA I INVALIDSKA ZAŠTITA PO VRSTAMA PRAVA ZA 2024.GODINU

2024. godina		
Vrsta prava	UKUPNO	
	Prosječan broj korisnika prava	Iznos isplate
Lična invalidnina	1.088	2.344.947,99
Dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica	67	403.380,97
Ortopedski dodatak	135	259.035,61
Porodična invalidnina i uvecana porodična invalidnina	607	1.310.839,51
Novčana naknada materijalnog obezbjeđenja	404	733.587,64
Uvećanje NN materijalnog obezbjeđenja po osnovu samohranosti	34	16.348,90
Uvećanje NN materijalnog obezbjeđenja po osnovu TBC	2	1.116,16
Porodični dodatak	30	171.600,21
Besplatna i povlašćena vožnja	2	944,05
Zdravstvena zaštita	242	0,00
Pogrebni troškovi	2	22.968,54
Provizija	0	409,43
Dodatak Nosioци Spomenice 1941 godišnje novčano primanje	0	710,86
UKUPNO :	2.614	5.265.889,87

Ukupan finansijski iznos potrebnih novčanih sredstava za isplatu svih prava iz oblasti socijalne, zaštite koji se sublimira u direkciji za analitičko-statističke poslove za isplatu davanja u 2024 godini iz redovnih budžetskih sredstava iznosio je: **207.632.529,35 € (bez jednokratnih novčanih pomoći),**

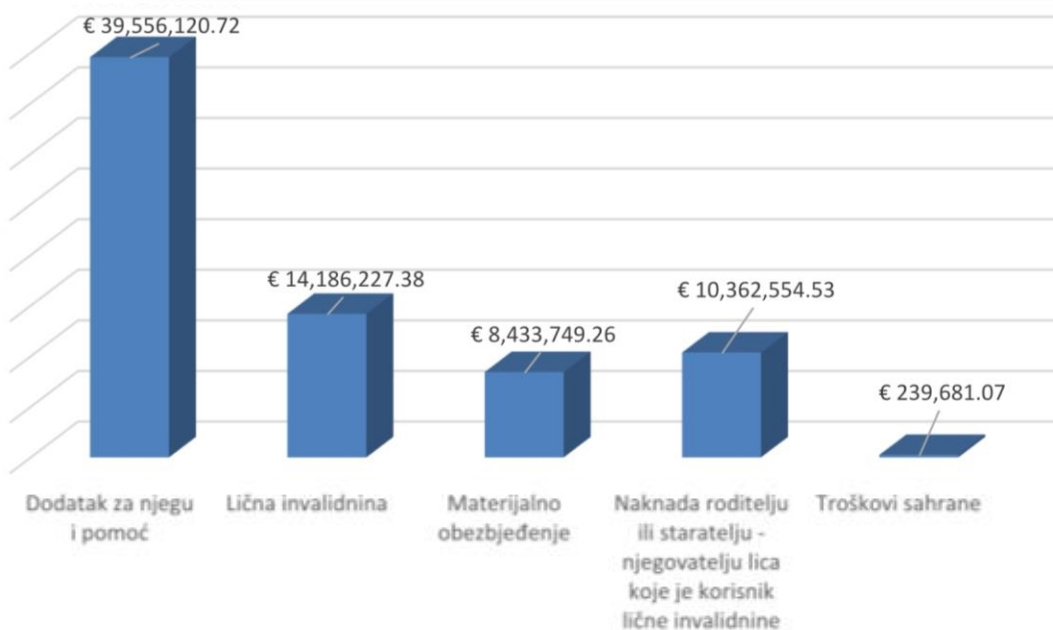
U NASTAVKU JE TABELARNI PRIKAZ UTROŠENIH SREDSTAVA PO VRSTAMA MATERIJALNIH DAVANJA I USLUGA IZ OBLASTI SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE ZA 2024.GODINU SA PROSJEČNIM BROJEM KORISNIKA:

PREGLED IZMIRENIH OBAVEZA MINISTARSTVA SOCIJALNOG STARANJA, BRIGE O PORODICI I DEMOGRAFIJE ZA PRAVA IZ OBLASTI SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE SA PROSJEČNIM BROJEM KORISNIKA ZA 2024.GODINU				
red.br	Vrsta prava	IZNOS	PROSJEČNI BROJ KORISNIKA	
			prosječni br. nosilaca prava	prosječni broj djece
1	Dodatak za djecu	8.031.756,11	5.607	11.067
2	Dodatak za djecu 0-18 godina	45.693.248,10	67.555	120.363
3	Materijalno obezbjeđenje	8.433.749,26	prosječni br. porodica	prosječni br. članova porodice
4	Troškovi sahrane korisnika MO	261.904,63	5.438	18.383
5	Putni troškovi inval.lica + troškovi prevoza djeca i mladi	9.374.635,42	501	broj korisnika (PROSJEK 42)
6	Ref. naknade zarade po osnovu porod. roditeljskog odusustva, naknada za novorođeno dijete i naknada po	33.854.863,37	3.325	prosječni broj korisnika
7	Dodatak za njegu i pomoć	39.556.293,26	5.078	prosječni broj korisnika
8	Lična invalidnina	14.186.227,38	29.968	prosječni broj korisnika
9	Naknada roditelju ili staratelju korisnika prava na ličnu invalidninu	10.362.554,53	3.784	prosječni broj korisnika
10	Izdržavanje štićenika u domovima(ustanove+dnevni centri+usluge)	3.960.738,68	3.074	prosječni broj korisnika
11	Por. smještaj, hraniteljstva, porodičnog sm. i starateljstva	2.163.141,23	2.051	prosječni broj korisnika
12	Smještaj u ustanovama soc. i dječ. zaštite van C.G	160.544,04	443	prosječni broj korisnika
13	Troškovi ishrane u predškolskim ustanovama	285.239,30	39	prosječni broj korisnika
14	Troškovi rekreacije djece u JU" Lovćen -Bečići"	333.725,00	729	prosječni broj korisnika
15	Naknade po Odluci Ustavnog sud- naknada ženama	287.780,03	1.907	broj korisnika
16	Uplata doprinosa-naknada žen.	77.766,91	93	prosječni broj korisnika
17	Obeštećenje bivših korisnica naknade po osnovu rođenja troje i više djece	30.608.362,10	94	prosječni broj korisnika
	Ukupno:	207.632.529,35		

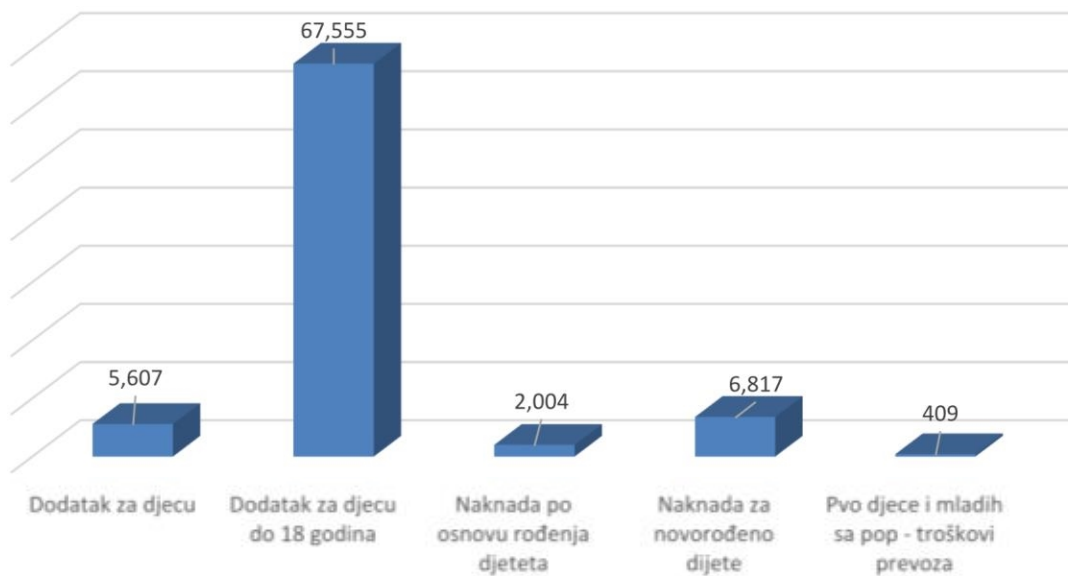
U nastavku je analiza trenda kretanja broja korisnika za osnovna materijalna davanja iz oblasti socijalne i dječje zaštite. Uporedni podaci odnose se na prosječni broj korisnika u 2023 i 2024. godini:

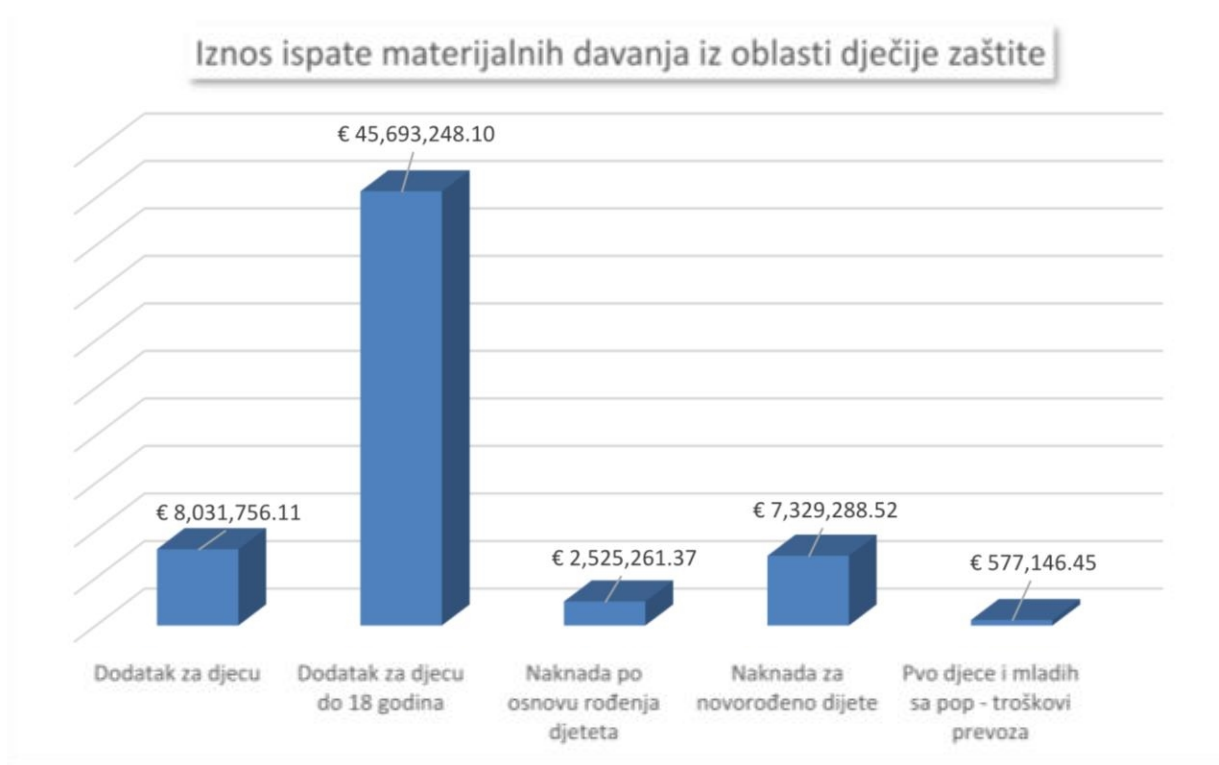

Iznos isplate osnovnih materijalnih davanja iz oblasti socijalne zaštite

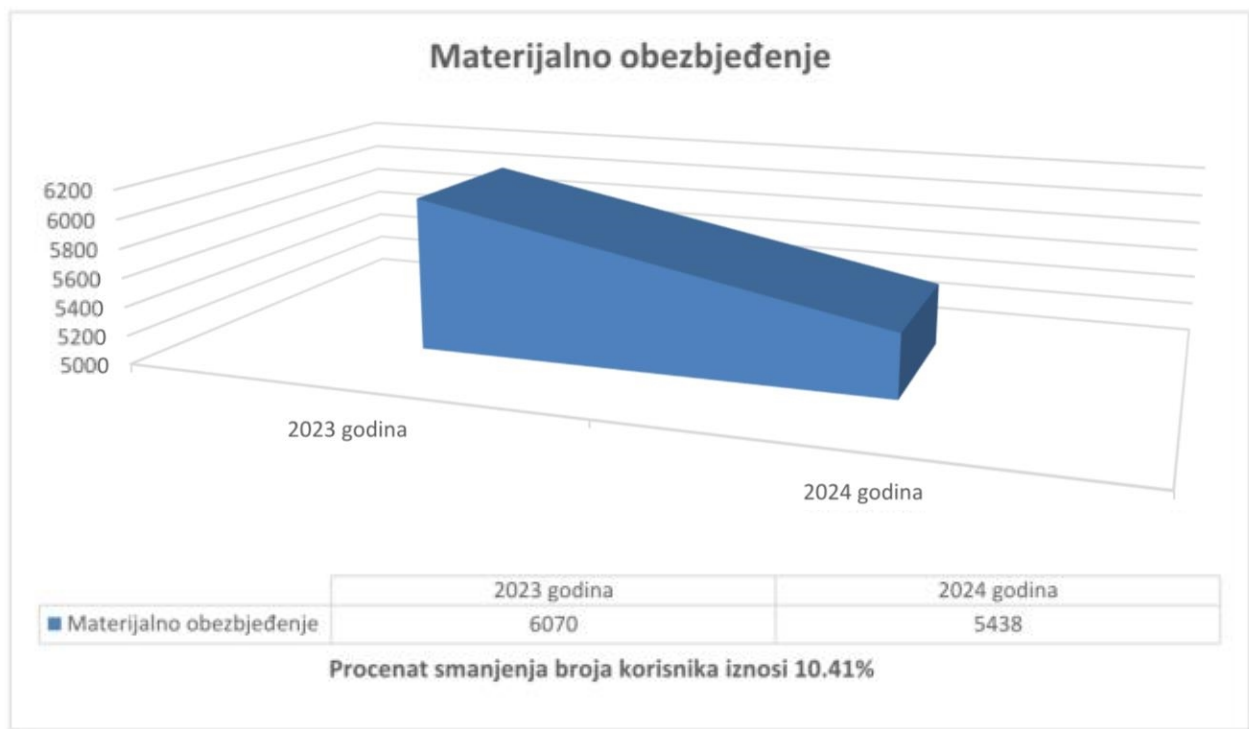
Broj nosilaca prava materijalnih davanja iz oblasti dječije zaštite

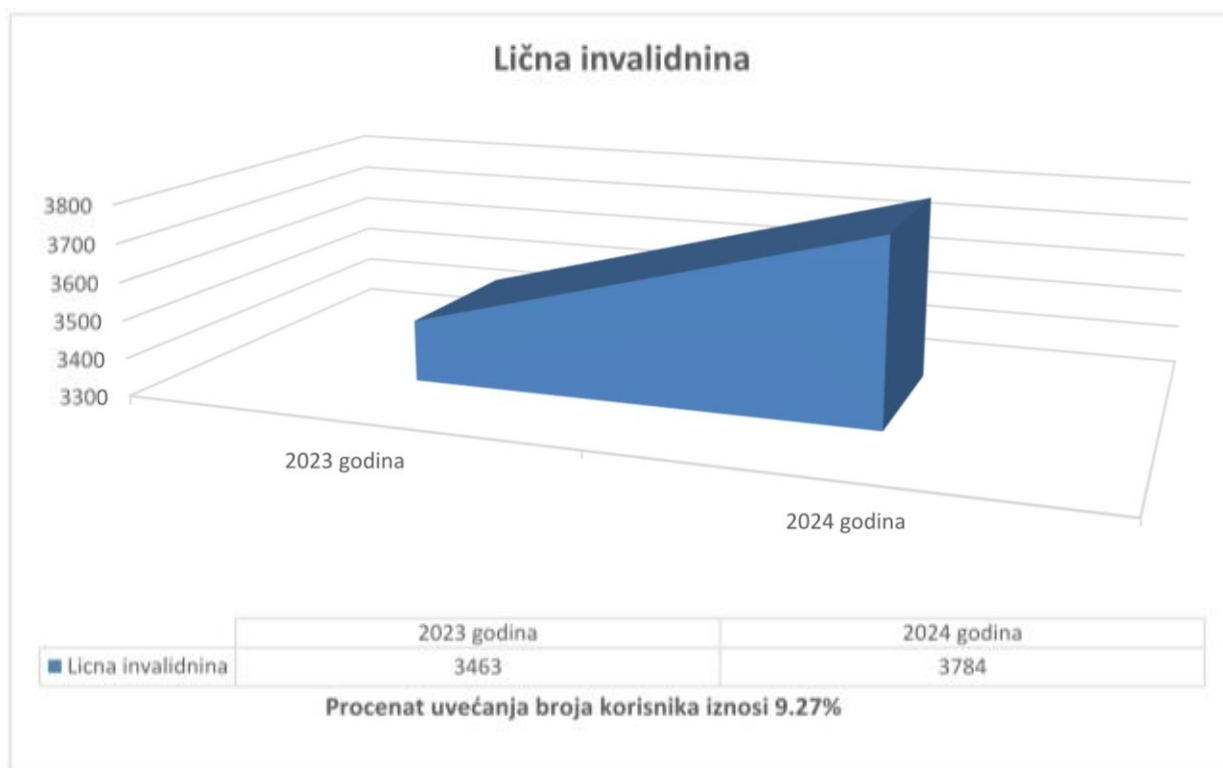

Trend kretanja osnovnih materijalnih davanja u odnosu na prethodni period

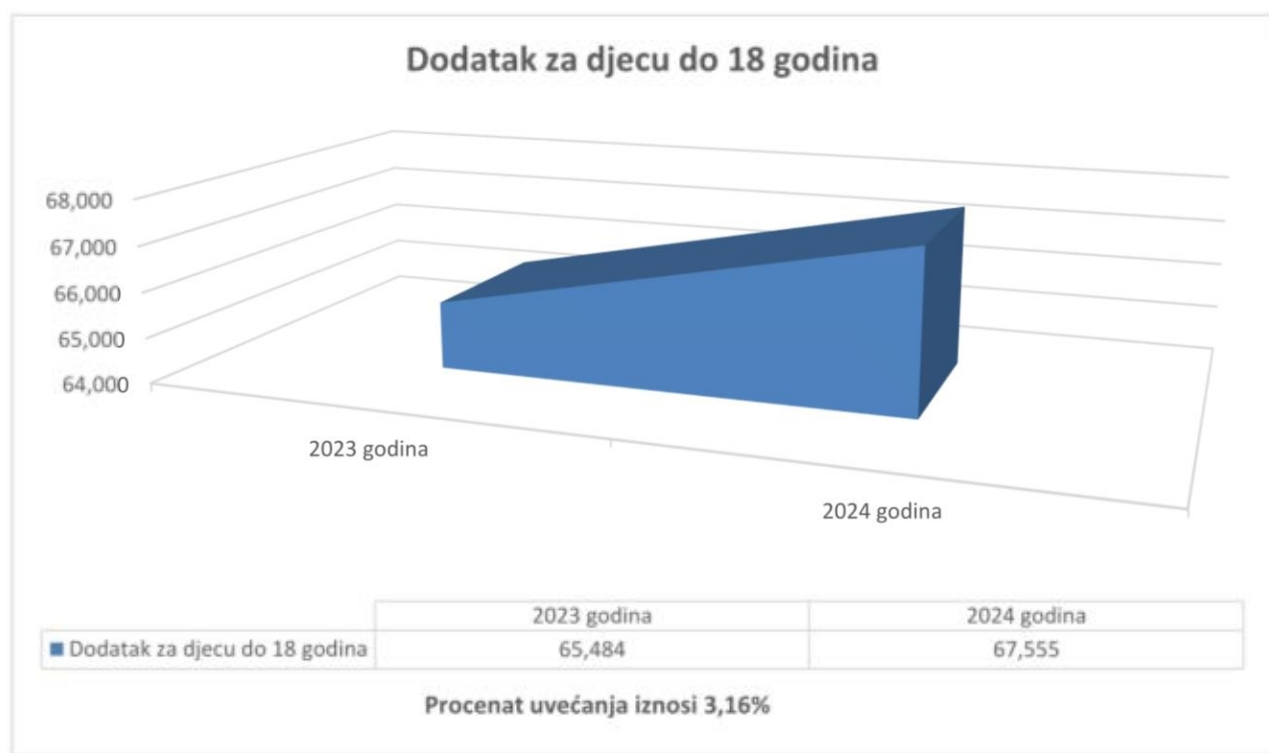
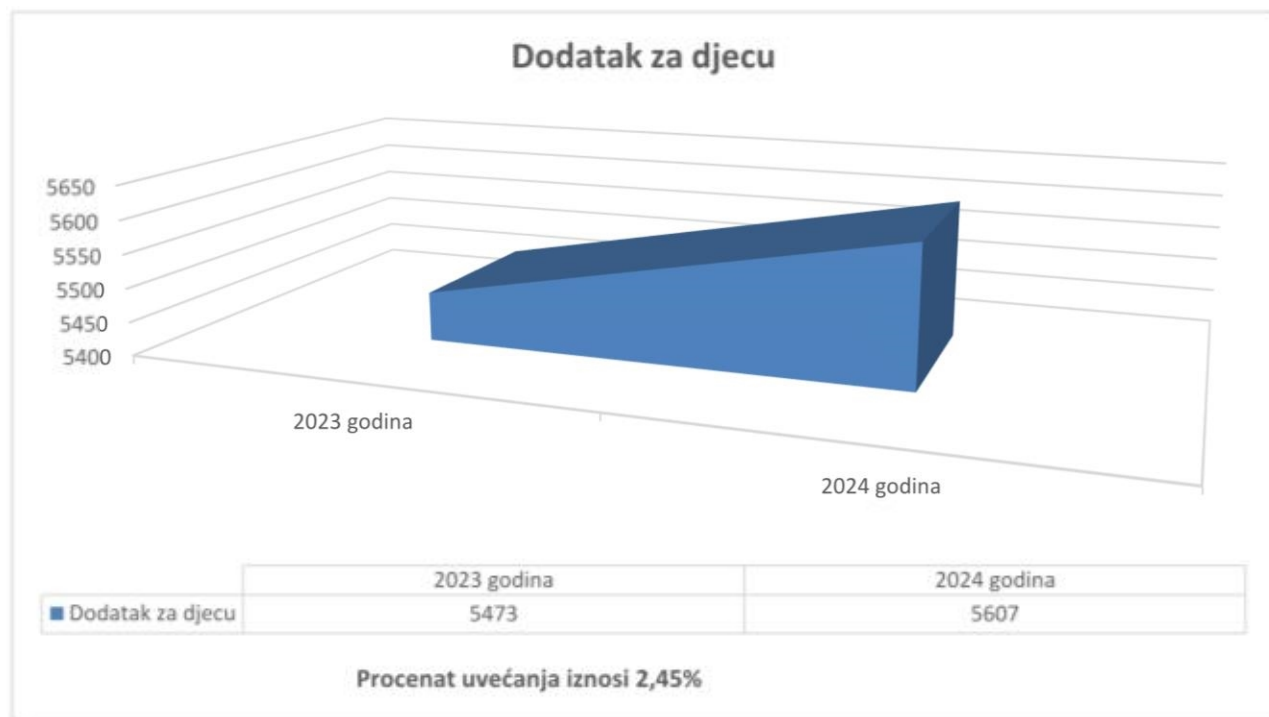
Materijalno obezbjeđenje je u konstantnom padu broja korisnika u poslednjih nekoliko godina. U odnosu na period 2023. godine kada je u prosjeku bilo 6.070 broja korisnika u 2024. godini se taj broj smanjio za 10,41%

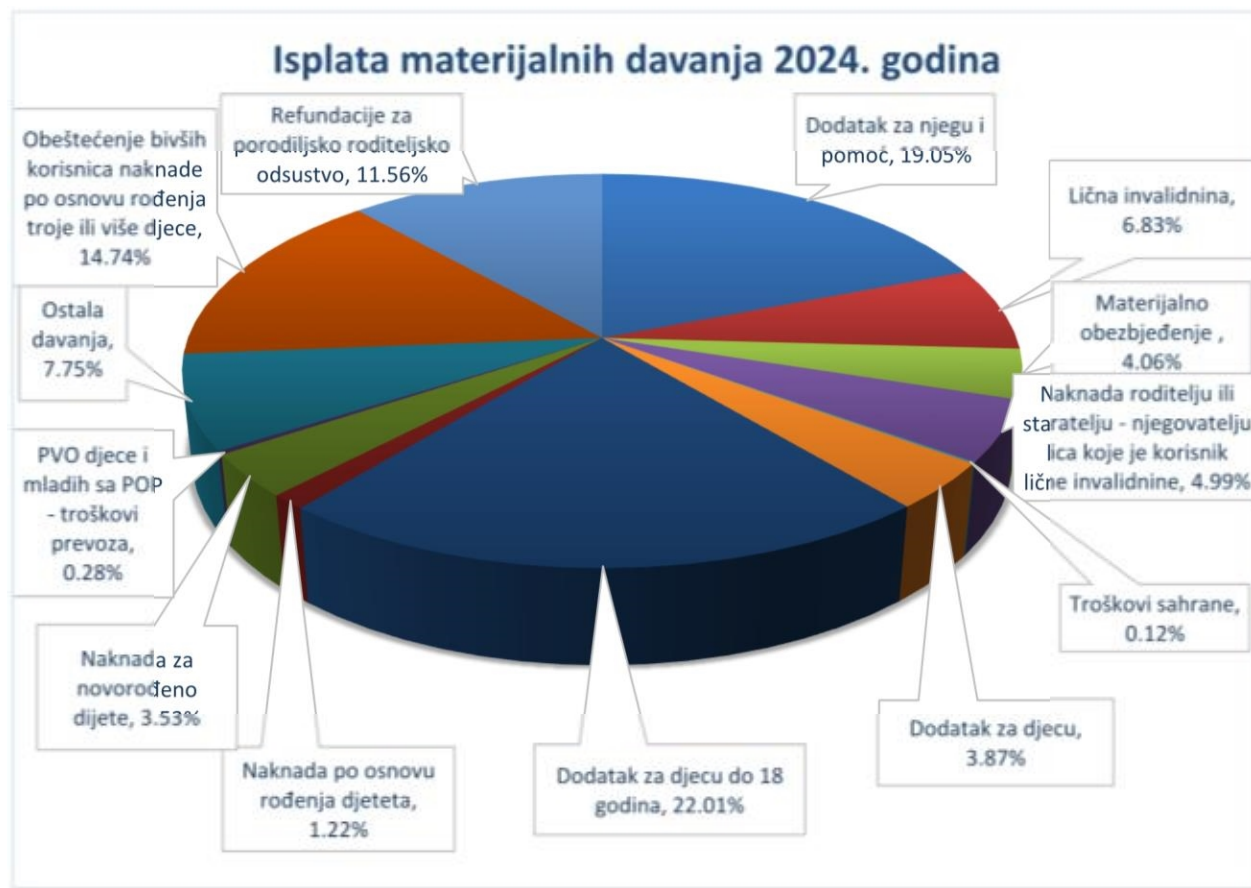
Za razliku od materijalnog obezbjeđenja, dodatak za njegu i pomoć i lična invalidnina su prava koja imaju veći broj korisnika u 2024. godini, u odnosu na prethodnu 2023. godinu. Dodatak za njegu i pomoć je u odnosu na 2023. godinu veći za 10,08 % dok je lična invalidnina uvećana za 9,27%. Graficki prikaz:

Sto se tiče osnovnih materijalnih davanja iz oblasti dječije zaštite, podaci su sledeći: broj nosilaca prava koji su u 2023. godini primali dodatak za djecu bio je 5.473, sto znači da je broj u 2024. godini uvecan za 2,45%. Broj nosilaca prava za dodatak za djecu do 18 godina u 2023. godini bio 65.484 dok je u 2024. broj nosilaca prava uvećan za 3,16%. Dijagram:

Isplata materijalnih davanja za 2024. godinu iznosila je 207.632.529,35 eura. Na grafikonu prikaz koliko su pojedina davanja učestvovala u ukupnom iznosu:

U izvještajnom periodu u okviru Direktorata pripremljeni su podaci za potrebe odgovora na novinarska pitanja, za veliki broj sastanaka, i sl. Izdvojicemo samo neke od njih:

Ministarstvo javne uprave pokrenulo je aktivnosti na izradi Vodiča administrativnih postupaka Vlade Crne Gore, koji ima za cilj da objedini sve usluge koje pruža državna uprava i predstavi građanima i privredi na jedinstven način.

Izrada **Vodiča administrativnih postupaka Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije**, je završena.

Sprovođenje potpisanog ugovora za podršku uvođenja ISO 27001 standarda

U toku je projekat standardizacije ISO 27001, koji je međunarodni standard koji pomaže organizacijama da zaštite svoje informacije. Njegov glavni cilj je da se osigura da su podaci sigurno čuvani i da ne dođe do gubitka, zloupotrebe ili neovlašćenog pristupa. Ovaj standard daje smjernice kako da organizacija organizuje svoje sisteme i procese kako bi obezbijedila sigurnost informacija. Shodno članu 18 Zakona o informacionoj bezbjednosti.

Radi sprovođenja mjera informacione bezbjednosti, organi i drugi subjekti koji su u skladu sa ovim zakonom određeni kao ključni subjekti moraju da ispunjavaju uslove u skladu sa važećim crnogorskim standardom za upravljanje informacionom bezbjednošću MEST ISO/IEC 27001.

Ispratili smo jednodnevnu radionicu **Kancelarije za održivi razvoj** u Generalnom sekretarijatu Vlade uz podršku Kancelarije rezidentnog koordinатора UN-a, o **korišćenju indikatora održivog razvoja (SDG) i SDG platforme (www.sdgmontenegro.me) u strateškom planiranju**. Tokom radionice upoznati smo sa metodologijom, izvorima podataka, te načinima na koje mogu interpretirati i integrisati podatke iz SDG platforme u svoje sisteme izvještavanja.

Ispunjavanje Ciljeva održivog razvoja iz Agende 2030 koju je Crna Gora kao članica Ujedinjenih nacija prihvatila 2016. godine zahtijeva praćenje niza indikatora koji pokazuju napredak u dostizanju postavljenih ciljeva. U prethodnom periodu dostupnost kvalitetnih, ažuriranih i detaljno razvrstanih podataka/indikatora nije bila na zadovoljavajućem nivou, što uveliko otežava ocjenu stanja i mogućnosti postizanje ciljeva.

Saradnja sa UNDP-om je bila kontinuirana i intenzivna jer se aktivno radilo na izradi tenderske dokumentacije. U cilju daljeg unapređenja kako obračuna i siplata tako i u dijelu izvještavanja dati su predlozi i sugestije koje se tiču i BI.

Osnovni cilj ovog dokumenta je da definiše koncept za tehničko unapređenje postojećeg Integrisanog Informacionog sistema socijalnog staranja (IISSS) koji će obezbijediti skladan i nesmetan prelazak sa postojećeg na unaprijeđeni sistem, poštujući sve principe elektronskog poslovanja i elektronske Uprave (eGovernment).

U tom smjeru išle su mnogobrojne aktivnosti i dati su predlozi za unapređenje izvještavanja, između ostalih:

Kontrolni izvještaji kretanja predmeta

Podaci u BI kockama su, po definiciji, agregirani na osnovu određenih kriterijuma. Tokom rada na ISSS BI podsistemu, pojavila se potreba da se agregirani podaci uporede sa podacima iz transakcionog sistema, tj. da se kreiraju pregledi (ekranski ili Izvještajni) koji će za određene agregirane podatke u ISSS BI prikazati njihovu analitiku koja se sadrži u podacima transakcionog dijela ISSS.

Analiza članova porodice koja koristi MO

U Direkciji za analitičko-statističke poslove generišu se izvještaji, statistike i rekapitulari, kao i podaci za potrebe ostalih direktorata, drugih ministarstava i institucija, po zahtjevima za slobodan pristup informacijama i za odgovore na pitanja štampanih i elektronskih medija. Takođe u ovoj Direkciji se generišu izvještaji za potrebe različitih analiza koje se bave socijalnom i dječjom zaštitom.

Trenutno se u BI može uraditi analiza nosilaca prava na MO (broj članova porodice, pol, broj godina itd...), kao i za sva ostala materijalna davanja osim za DD za koji je urađena posebna analiza. Radi sve češćih zahtjeva za analizom članova porodice koja koristi MO (pol, godine starosti, punoljetstvo itd.) potrebno je doraditi BI za MO na način da se može uraditi izvještaj za sve članove porodice, kao i za nosioca prava.

Univerzalna višedimenzionalna kocka

Iz Direkcije za analitičko-statističke poslove dat je predlog za izradu jedne "univerzalne" kocke koja bi objedinila više dimenzija. Često se dobijaju zahtjevi gdje je potrebno korisnike prikazati istovremeno i po polu i po starosti, zakonskom osnovu i sl. Ta kocka bi se odnosila na sva materijalna davanja osim za DD koji već imaju takvu kocku, a uradila bi se po analogiji doradene kocke 15 za dječje dodatke. Postojeće kocke bi ostale da funkcionišu kao i do sada.

Detaljnu analizu zahtjeva za doradama BI, Izvođač bi uradio sa radnim timom koji će se formirati za ovu oblast.

UNDP u saradnji sa konsultantima iz **UNICEF-a** obratio se zahtjevom za dostavom podatka potrebnih za izradu **Strategije o deinstitutionalizaciji za 2024-2028.godinu, sa posebnim osvrtom na lica sa invaliditetom.**

Indikatori koje smo obezbjedili da bi odgovorili ovom Zahtjevu odnosili su se na OSI starosnih raspona: 26-64 i 65+ godina, a za korisnike prava na: usluge pomoć u kući, korisnike porodičnog smještaja, korisnike dnevnih boravaka i personalne asistencije.

Višegodišnja saradnja sa UNICEF-om nastavlja se u nizu istraživanja koje su sproveli i bavili se problematikom koja je u našoj nadležnosti:

UNICEF na godišnjem nivou vrši izvještavanje o djeci korisnicima univerzalnog dodatka za djecu, broju porodica koje su obuhvaćene ovim pravom, izdacima na godišnjem nivou. Isto tako u okviru ovog seta podataka dostavljaju se i podaci o djeci koja su dodatak na djecu ostvarila na osnovu toga što su korisnici dodatka za njegu i pomoć i ličnu invalidninu.

Predstavništvo **UNICEF-a** je privelo kraju pripreme za zajedničku bihevioralnu intervenciju usmjerenu ka **adekvatnijoj potrošnji dječijih dodataka u najboljem interesu djece**.

U želji da utvrde da li dvije vrste poruka / letaka, koje bi dostavljali roditeljima uz dječiji dodatak imaju uticaja na adekvatniju potrošnju dječijih dodataka za pokrivanje troškova predškolskog obrazovanja, predviđeno je da se porede stope upisa u vrtiće djece čiji su roditelji dobili neku od dvije vrste poruka, sa roditeljima koji nisu dobili nikakvu poruku / nikakav letak u odabranim opštinama Crne Gore.

Prateći stroge metodološke preduslove koji su neophodni za validnu statističku analizu, ali i dostavljanje letaka koje je Ministarstvo ranije odobrilo, ključni element intervencije je "randomizacija" odnosno nasumična klasifikacija primalaca dječijih dodataka u neku od tri grupe:

1. Grupa koja prima letak sa bihevioralnom porukom
2. Grupa koja prima letak na kojoj nema ove poruke
3. Grupa koja ne prima letak

U cilju distribucije pomenutih letaka Naša Direkcija je uložila napor da iz baze podataka omogući pristup porodicama koje su korisnici dodatka i na taj način UNICEF sprovede svoje istraživanje u obostranom interesu.

UNICEF u skladu sa već ustaljenom višegodišnjom praksom, i u vezi sa godišnjim izvještavanjem po indikatorima po kojima se prati stanje u raznim **oblasti prava djeteta u Crnoj Gori**, od Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije potražuje podatke.

Naša je obaveza da, pored **nekoliko pojedinačnih tabela**, popunimo i excel fajl pod nazivom **2024 MSSD podaci dostavimo UNICEF-u sa ukupno 23 sheeta sa podacima s kraja 2023**. Ovaj izvještaj obuhvata ogroman set podataka o djeci po različitim vidovima usluga koje naš resor servisirao i postupke koje prati:

- vođenje slučaja
- nasilje u svim oblicima gdje su djeca žrtve ili svjedoci
- hraniteljstvo po oblicima, korisnici po polu i uzrastu, hraniteljske porodice...
- rezidencijalni smještaj i dr.

Jedan od najvećih eksternih korisnika naših podataka je svakako Uprava za statistiku Crne Gore – MONSTAT:

Dali smo doprinos u sledećim statističkim istraživanjima:

- Publikacija **"Žene i muškarci u Crnoj Gori"** daje kratak prikaz stanja žena i muškaraca u našem društvu. Nastala je kao odgovor na sve veće potrebe korisnika/ca da se stanje u društvu, između ostalog, prati i preko statističkih podataka prikazanih prema polu. Publikacija je prvi put objavljena 2006. godine i od tada se publikuje svake druge godine.

- Publikacija “Žene i muškarci” se sastoji od tabela i grafikona bez dodatnih statističkih i socioloških analiza i može poslužiti kao izvor informacija korisnicima podataka koji su zainteresovani za položaj žena i muškaraca, kao i za jednakost polova u Crnoj Gori. Rodna ravnopravnost znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svojih prava i jednaku korist od ostvarenih rezultata.
- Shodno **Godišnjem planu zvanične statistike za 2024.godinu**, Uprava za statistiku – MONSTAT, pribavljala je podatke o korisnicima materijalnih davanja, socijalne i dječje zaštite, kao i korisnicima usluga smještaja u ustanovama dječje i socijalne zaštite. Cilj istraživanja jeste prikupljanje podataka o broju korisnika materijalnog obezbjeđenja, lične invalidnine, dodatka za njegu i pomoć dodatka za djecu kao i korisnika u ustanovama socijalne i dječje zaštite za godinu 2023. Kao i svake godine obezbjedili smo podatke u vidu prosječnog broja korisnika i ukupno isplaćenih sredstava po opštinama i ukupno. Podatke o ustanovama grupisali smo na: ustanove za odrasla lica, ustanove za djecu i omladinu, ustanove lišene roditeljskog staranja, ometene u fizičkom razvoju i vaspitno popravne ustanove.
- Uprava za statistiku-Monstat u koordinaciji sa UNICEF-om, obratila se sa zahtjevom o ažuriranju tabela **TransMonEE 2023 baze podataka**, a koja se odnosi na poglavlje 4.2. Socijalna zaštita. Ova baza podataka ažurira se jednom godišnje. Poglavlje za koje je naša direkcija zadužena odnosi se na broj osoba sa invaliditetom koji primaju novčane naknade, broj djece sa smetnjama u razvoju koja primaju neki vid materijalnih davanja iz našeg resora.
- Jedan od najkompleksnijih izvještaja koji se dostavlja MONSTATU, svakako je **Upitnik ESSPROS**. Shodno Godišnjem Planu i Programu zvanične statistike u kome je naš resor jedna od izvještajnih jedinica za dostavom podataka koji se odnose na Statistiku socijalne zaštite – ESSPROS, u obavezi smo da damo veoma detaljne podatke o materijalnim davanjima i uslugama po osnovu tri programa: Socijalna zaštita, dječja zaštita i usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite, kao i posebni program : Boračka i invalidska zaštita. Podaci su i finansijske i statističke prirode.

Zahtjevima za dostavom podataka obraćala su nam se **i interni i eksterni korisnici**:

- Izvještaj o upravnom postupanju za 2023. godinu, za prava iz soc. i dječje zaštite, o kojima se vodi evidencija ili se isplaćuju sa ISSS informacionog sistema MSSD.

-Za potrebe izrade Strategije razvoja socijalne i dječje zaštite dostavljani su u kontinuitetu potrebni podaci;

-Za potrebe Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku;

-Za potrebe podnošenja Izvještaja pred Komitetom za eliminaciju i diskriminacije nad ženama dostavljeni podaci o korisnicima naknade po Odluci Ustavnog suda i obeštećenju bivših korisnika naknade po osnovu rođenja troje ili više djece za godine: 2022-2024.

-Set podataka za Evropsku povelju.

-Izrada Izvještaja o sprovođenju Nacionalnog plana za implementaciju Konvencije Savjeta Evrope o suzbijanju i sprječavanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija) za period 2023. i 2024

-Podaci potrebni za izradu Godišnjeg izvještaja po zahtjevu ombudsmana.

-Set podataka kolegama koje su radile na izradi Zakona o radu.

-ISSA- Međunarodna asocijacija za socijalno osiguranje obratila se zahtjevom za dostavom podataka o program socijalne zaštite u Crnoj Gori.

-Shodno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama obratila nam se Inicijativa mladih s invaliditetom Boke sa kompleksnim podacima o OSI za godine 2020-2023. Zahtjev se odnosio na broj korisnika u pomenutim godinama za sva prava pojedinačno kao i utrošena sredstva po svim osnovama.

-Shodno Zakonu o pristupu informacijama obratila Antena M sa zahtjevom o dostavi podataka korisnika dodatka za njegu i pomoć od 2015-2024 godine po opštinama i utrošenim sredstvima za isti period.

-Novinari Vijesti za gostovanja u njihovim informativnim emisijama, i mnogi drugi.

-Novinarima Radio slobodana Evropa.

-Dati su podaci koji su služili kao osnova na odgovore mnogobrojnim novinarskim pitanjima, gostovanjima naših kolega na medijima.

-Ažurirane su sve godišnje statistike, odrađeni godišnji rekapitulari o materijalnim davanjima i uslugama za oblast socijalne i dječje zaštite kao i za oblast boračke i invalidske zaštite.

-Kako se u toku kalendarske 2024. godine odvijalo više izbornih kampanja na opštinskom nivou, nedeljno smo izveštavali ASK, Skupštinski odbor i postavljali obavještenja o isplaćenim materijalnim davanjima iz oblasti socijalne i dječje zaštite na zvaničnom sajtu Ministarstva.

-Svako mjesечно za potrebe **sajta** Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije dostavljali smo rekapitulare koji sadrže podatke o broju korisnika sa pripadajućim finansijskim iznosom po opštinama i vrstama materijalnih davanja iz oblasti socijalne i dječje zaštite, boračke i invalidske zaštite, a uz to i sintetički prikaz svih tih podataka.

8. ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

Shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru („Službeni list Crne Gore“, br. 075/18 od 23.11.2018.) usvojena su sledeća dokumenata:

1. Povelja unutrašnje revizije,
2. Strateški plan unutrašnje revizije 2025 - 2027,
3. Godišnji plan unutrašnje revizije 2025 i
4. Godišnji izveštaj o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije za 2024. god. – Ministarstvo finansija.

Urađena je ad-hok revizija:

Revizija sistema trošenja budžetskih sredstava u JU Centru za socijalni rad u opštinama: Kotor, Tivat i Budva.

Date su 2 preporuke, čija je realizacija u toku.

9. ODJELJENJE ZA EVROPSKE INTEGRACIJE I MEĐUNARODNU SARADNJU

U cilju poboljšanja dinamike procesa evropskih integracija, kao i unaprijeđenja principa rada pregovaračke strukture, urađene su izmjene i dopune sastava pregovaračke grupe za pregovaračko poglavlje 19. S tim u vezi, Vlada je na sjednici održanoj **15. februara 2024.** donijela Odluku o obrazovanju Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji oblasti pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na **pregovaračko poglavlje 19 - Socijalna politika i zapošljavanje**. Cilj donošenja novih odluka je optimizacija i racionalizacija pregovaračke strukture u pomenutim oblastima i unapređenje rada ovih radnih tijela, kako bi njihov rad učinili još efikasnijim i bolje koordinisanim.

Odjeljenje za EI je izvršilo je potrebne administrativne i organizacione pripreme za učestvovanje predstavnika Ministarstva na **XIII sastank Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između Crne Gore i Evropske unije** koji je održan u Podgorici 21. februara o.g. Ovaj sastanak se održava u

kontekstu kontinuiranog i redovnog dijaloga sa Evropskom unijom. Predstavnicima EK i Crne Gore su na sastanku razmatrali ostvarene rezultate i dalje obaveze u oblastima Političkih kriterijuma i reforme javne uprave; Pravde, slobode i bezbjednosti; Ekonomskog upravljanja, finansijskih pitanja i statistike; Unutrašnjeg tržišta i konkurencije; Trgovine, industrije, carina i poreza; Transporta, životne sredine, energetike i regionalnog razvoja; Poljoprivrede i ribarstva; Inovacija, ljudskih resursa, informatičkog društva i socijalne politike; Finansijske podrške EU.

6. marta 2024. god. održan je radni sastanak sa predstavnicima Evropske komisije (Direktorat za susjedstvo i politiku proširenja) i Delegacije EU u vezi stanja u pregovaračkom poglavlju 19 – Socijalna politika i zapošljavanje i planova za ispunjavanje završnih mjerila u ovom poglavlju. Predstavnicima Direkcije za evropske integracije su održali prezentaciju sa fokusom na ključne aktivnosti iz zakonodavnog i strategijskog okvira koji se sprovode u cilju realizacije završnih mjerila, kao i izazove i planove za dalje napredovanje ka zatvaranju pregovaračkog poglavlja 19 - Socijalna politika i zapošljavanje.

Evropska komisija je obavijestila Crnu Goru da je pristupila izradi novog Paketa proširenja za 2024, te pozvala Crnu Goru da, u formi **Priloga Izvještaju EK o Crnoj Gori za 2024**, po ustaljenoj praksi, sveobuhvatno izvijesti o rezultatima i napretku u dijelu preuzimanja obaveza iz članstva po pojedinačnim poglavljima pravne tekovine EU. Priprema i objedinjavanje I priloga za Izvještaj EK o Crnoj Gori (15.jun 2023 – 1.april 2024) je poslat u aprilu, a II prilog za izvještaj EK o Crnoj Gori (1. april – 1. septembar) je poslat u septembru.

Tokom maja i juna, organizovani su sastanci sa koordinatorima podpoglavlja, kao i posredovanje sa ekspertima u vezi održavanja radnih i tematskih sastanaka za izradu Akcionog plana za PP 19. Prilikom izrade AP, akcentat je stavljen na završna mjerila pregovaračkog poglavlja. U izradi AP učestvovali su 9 koordinatora, 2 eksperta i zaposlene u direkciji za EU. Rok za dostavljanje AP je bio **3. jun 2024.godine**.

12. juna 2024. godine održan je Pododbor za inovacije, ljudske resurse, informaciono društvo i socijalne politike. Pododboru su prethodile tehničke i operativne pripreme kao linijski sastanci predstavnika EK sa CG institucijama. U okviru Pododbora je detaljno razmatrano stanje i napredak ostvaren u usklađivanju s pravnom tekovinom EU, kao i operativni zaključci, koji se odnose na napredak koji je Crna Gora ostvarila na planu institucionalnih, zakonodavnih, političkih i ekonomskih reformi, uz projekciju planiranih aktivnosti. Odjeljenje za EI je sačinila detaljan zapisnik sa Pododbora za inovacije informatičko društvo i socijalnu politiku za pet pregovaračkih poglavlja (2 – Sloboda kretanja radnika, 10 – Informatičko društvo i mediji, 19 – Socijalna politika i zapošljavanje, 25 – Nauka i istraživanje i 26 – Obrazovanje i kultura) koja učestvuju u radu pomenutog pododbora.

30. oktobra 2024. objavljen je Izvještaj EK o CG. Prema izvještaju Crna Gora ima određeni nivo spremnosti kada je u pitanju poglavlje 19. Postignut je **određen napredak**.

Nakon sastanka Pododbora, **26. novembra 2024.** je održan sastanak Pregovarače radne grupe za poglavlje 19 sa predstavnicima Direktorata za proširenje Evropske komisije komisije i Delegacije Evropske Unije u Crnoj Gori u cilju intenziviranja aktivnosti i obaveza u poglavlju 19 s fokusom na završna mjerila.

U **decembru 2024.** Odjeljenje za EU integracije i međunarodnu saradnju radi na drugoj fazi ocjenjivanja novog paketa pravne tekovine EU za poglavlje 19, odnosno sveobuhvatno uvezivanje akata koji su ocjenjeni kao relevantni s nacionalnim zakonodavstvom, u cilju postizanja pune usklađenosti nacionalnog pravnog okvira s pravnom tekovinom EU. Takođe, paralelno je započet i rad na izradi prvog nacrtu Programa pristupanja Crne Gore EU 2025-2027

(PPCG).

Odjeljenje za EU integracije i međunarodnu saradnju u toku 2024. godine u vezi sa sprovođenjem politike međunarodne saradnje za oblast socijalne politike na bilateralnom i multilateralnom nivou, imalo je komunikaciju kroz kanale MVP i GSV sa Republikom Češkom, Republikom Slovačkom. Sa pomenutim zemljama MSSD ostvaruje saradnju u oblasti socijalnog osiguranja.

Na temu obuka, radionica i seminara, Odjeljenje za EU integracije i međunarodnu saradnju je učestvovalo u nizu predavanja na temu "Socijalna Evropa" na Fakultetu političkih nauka u Podgorici, 10. decembar, panel diskusija - Razgovori o ljudskim pravima-UNDP, UNOPSIS obuka za pregovaračku strukturu, kao i 3 2BS konferenciji. Takođe, od oktobra 2024. predstavnice Odjeljenja za EU integracije i međunarodnu saradnju su učesnice prvog ciklusa programa obuka "Ready for EU" namijenjen je državnim službenicima koji žele da steknu znanja i vještine i postanu konkurentni i osposobljeni za preuzimanje odgovornih uloga u institucijama i tijelima EU. Uprava za ljudske resurse uz podršku Ministarstva evropskih poslova, Ministarstva javne uprave i Regionalne škole za javnu upravu (ReSPA) kreirala, šestomjesečni ciklus obuka koji se završava 9. aprila 2025.

10. ODJELJENJE ZA PROGRAMIRANJE I IMPLEMENTACIJU EU FONDOVA

IPA jedinica Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije je tokom 2024. godine realizovala aktivnosti programiranja, upravljanja, sprovođenja i praćenje programa i projekata iz oblasti socijalne i dječje zaštite koji se finansiraju iz sredstava Evropske unije, prvenstveno Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA).

Najveći dio aktivnosti odnosi na Jednogodišnji akcioni program za Crnu Goru za 2020. godinu „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu – zapošljavanje i socijalna inkluzija“ - IPA II finansijska perspektiva čija je ukupna vrijednost 7,7 miliona €. U okviru ovog programa ugovorene su i sprovode se četiri tenderske procedure, ali je resor MSSD-a odgovoran za realizaciju ugovora o uslugama Tehničke podrške i 13 ugovora iz grant šeme „Podrška zapošljavanju, sociojalnoj inkluziji i socijalnom preduzetnuštvu“.

Takođe, finalizovane su aktivnosti programiranja IPA III finansijske perspektive (2024-2027) za sektor zapošljavanja i socijalne inkluzije kojim je koordiniralo bivše MRSS, započete tokom 2022. godine. Revidirani nacrt Jednogodišnjeg Akcionog dokumenta za 2024. godinu za zapošljavanje i socijalnu politiku u Crnoj Gori kao pripremnog dokumenta za Višegodišnji operativni program za oblast zapošljavanja i socijalne inkluzije (2024-2027) usvojen je od strane EK 27. maja 2024. godine.

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije zajedno sa Ministarstvom rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga u saradnji sa relevantnim stakeholder-ima pripremilo je i zreliji revidirani nacrt Višegodišnjeg Operativnog programa za zapošljavanje i socijalnu inkluziju 2024-2027, čija unaprijeđena verzija je dostavljena kancelariji nacionalnog IPA EK u junu 2024. godine. Ovaj programski dokument od strane EK usvojen je krajem avgusta 2024. godine.

Službenici Odjeljenja su učestvovali na sastanku Sektorskog nadglednog odbora koji je organizovan od strane kancelarije nacionalnog IPA koordinatora i Delegacije EU (jun 2024) prezentujući informacije koje se odnose na Sektorski operativni program za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu zaštitu (SOPEES 2015-2017), Jednogodišnji akcioni program za Crnu Goru za 2020. godinu „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu – zapošljavanje i socijalna inkluzija“, status i realizacija akcija/aktivnosti i programska dokumenta u okviru IPA III. Kao i na sastanku IPA nadglednog odbora.

Odjeljenje je na kvartalnom nivou, a u skladu sa internim procedurama izvještavalo kancelariju nacionalnog IPA koordinatora i Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći –

CFCU u Ministarstvu finansija o sprovođenju akcija i aktivnosti iz svoje nadležnosti u okviru Sektorskog operativnog programa za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu zaštitu (SOPEES 2015-2017) i Jednogodišnjeg akcionog programa za Crnu Goru za 2020. godinu „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu – zapošljavanje i socijalna inkluzija“ tokom 2024. godine;

Imenovani predstavnici Odjeljenja učestvovali su u radu zajedničkih nadzornih odbora u svojstvu članova (ili zamjena) za programe IPA prekogranične i transnacionalne saradnje između Bosne i Hercegovine i Crne Gore, Crne Gore i Kosova, Crne Gore –Albanije, Srbije - Crne Gore, Crne Gore- BiH- Hrvatske, Crna Gore – Italije – Albanije;

31. januara 2024. godine izdata je Godišnja izjava o upravljanju za 2023. godinu prema Nacionalnom službeniku za ovjeravanje (NAO) u Ministarstvu finansija, kao potvrda djelotvornosti funkcionisanja sistema upravljanja i kontrole na nivou IPA tijela, kao Jedinice za implementaciju projekata, u okviru Sektorskog operativnog programa za zapošljavanje, obrazovanje i socijalne politike i Jednogodišnjeg akcionog programa za Crnu Goru za 2020. godinu „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu – zapošljavanje i socijalna inkluzija“ (SOPEES 2015-2017 i AD IPA 2020);

U skladu sa procedurama za indirektno upravljanje IPA sredstvima, izvršena je provjera i odobrenje „Trogodišnje liste predviđenih izdataka“ koju je dostavio CFCU, Ministarstvo finansija kao implementaciona agencija i koja sadrži plan sredstava za naredne tri godine (2025, 2026. i 2027. godinu) za akcije i aktivnosti za koje je Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije zaduženo.

Službenici Direkcije su učestvovali na onlin seminarima, obukama i radionicama iz oblasti koje se odnose na unapređenje znanja iz oblasti javnih nabavki po pravilima EU, sprovođenja i praćenja projekata i finansijskog upravljanja, sektorskih politika, politika aktiavcije, socijalnog preduzetništva, kohezije politike EU, obuke za rad u EU institucijama itd.

Tokom 2024. godine sprovode se kontrole na licu mjesta za projekat „Poboljšanje pristupačnosti javnim ustanovama i centrima za socijalni rad u CG“ koji je dio Jednogodišnjeg akcionog programa za Crnu Goru za 2018. godinu (IPA), u okviru akcije „Podrška vladavini prava i sektoru temeljnih prava“. Projektom je adaptirano 17 Centara za socijalni rad u Crnoj Gori, kao i JU Dječji dom „Mladost“ u Bijeloj koji su posjedovali tehničke mogućnosti za izvođenje intervencija adaptacije.

Tokom 2024. godine praćena je i implementacija ugovora Reforma sistema vještačenja invaliditeta koji je dio Jednogodišnjeg akcionog programa za Crnu Goru za 2018. godinu (IPA).

Uredno je izvršeno praćenje nalaza i preporuka iz Izvještaja o revizijama koji očitavaju nalaze stepena rizika za upravljanje sistemom;

Sprovođenje procedura redovnog kvartalnog izvještavanja o nepravilnostima sa nivoa IPA tijela uključenog u realizaciju Jednogodišnjeg akcionog programa za Crnu Goru za 2020. godinu „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu – zapošljavanje i socijalna inkluzija“;

Upravljanje rizicima i učešće na Panelu službenika za upravljanje rizicima;

Na dnevnoj osnovi ažurirane i objavljene sve informacije u vezi sa projektima/programima, na sajtu Ministarstva kao i na zvaničnim stranicama ministarstva na društvenim mrežama (instagram i facebook).

11. ODJELJENJE ZA INSPEKCIJSKI NADZOR SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE

Broj inspekcijskih pregleda	267
- redovni	148
- po inicijativi	64
- kontrolni	55
Broj utvrđenih nepravilnosti	66
Broj ukazivanja	45
Broj nepravilnosti otklonjenih u toku pregleda (Član 32 ZIN)	
Broj rješenja	9
Broj prekršajnih naloga	
Iznos izrečenih novčanih kazni prekršajnim nalogima-rješenjem	500 eura
Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	1
Broj rješenja o novčanom kažnjavanju	
Iznos izrečenih novčanih kazni rješenjem	
Broj krivičnih prijava	1

Poslato na prinudnu naplatu - Poreskoj upravi (član 152 ZUP)	x / (€)
--	---------

Rješenja

-Broj rješenja o otklanjanju nepravilnosti	9
-Broj rješenja o odbijanju inicijative zbog nenadležnosti	4
-Broj rješenja o pečaćenju objekata	
-Broj rješenja o odbijanju zahtjeva za ponavljanje upravnog postupka/obustavljanje izvršenja rješenja	

Obavještenja o nenadležnosti

- Broj obavještenja o prosljeđivanju inicijativa	10
--	----

Kontrole u spoljnotrgovinskom prometu (uvoz, izvoz, tranzit)		Naplaćeno za preglede (€)
Broj rješenja u spoljnotrgovinskom prometu		
Broj izdatih certifikata i uvjerenja		

Prekršajni nalozi	Broj	Iznos (€)
- Broj izdatih prekršajnih naloga /Iznos izrečenih novčanih kazni		
- Podneseni zahtjevi za sudsko odlučivanje		
- Pokrenuti postupci prinudne naplate - Centralnoj banci, privrednom društvu, preduzetniku ili fizičkom licu		

12. SLUŽBA ZA FINANSIJSKO-RAČUNOVODSTVENE POSLOVE I JAVNE NABAVKE

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne Gore za 2024. godinu, za finansiranje Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, opredjeljena su sredstva u iznosu od 88.673.057,04 €.

	PROGRAM	BUDŽET (€)
22 025	Socijalna zaštita	86.976.763,53
22 027	Upravljanje ljudskim i materijalnim resursima Ministarstva socijalnog staranja brige o porodici i demografije	1.696.293,51

U Službi za finansijske poslove, tokom 2024. godine su se obavljali poslovi koji se mogu sistematizovati na sljedeći način:

priprema i izrada Izvještaja o finansijskom poslovanju za 2024. godinu;

izrada kvartalnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja Budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave (Sl.list CG“ br 23/14 i 71/19) na propisanim obrascima;

Izvještaj o novčanim tokovima (Obrazac III);

Izvještaj o neizmirenim obavezama (Obrazac V);

Konsolidovani izvještaj potrošačke jedinice koja u svom sastavu ima javne ustanove (Obrazac 6);

Izvještaj o korišćenju donatorskih sredstava (Obrazac 7);

Izvještaj o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine (Obrazac 8);

Izvještaj o načinu utroška tekuće budžetske rezerve (Obrazac 9);

Dostavljanje istih nadležnim institucijama;

Izrada Programskog budžeta za 2024.godinu i dostavljanje izvještaja o realizaciji Programskog budžeta za 2024 godinu;

Mjesečni obračun zarada i drugih ličnih primanja

Kancelarija za javne nabavke

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, shodno odredbama Zakona o javnim nabavkama, u propisanom roku sačinilo Plan javnih nabavki za 2024. godinu. Planom javnih nabavki utvrđeni su pojedinačni predmeti javnih nabavki, opis javne nabavke, procijenjena vrijednost, vrsta postupka koji će se sprovesti, okvirno vrijeme sprovođenja postupka i izvor sredstava po pojedinim predmetima javne nabavke.

13. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE I LJUDSKE RESURSE

U Kancelariji za opšte poslove, shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, vrše se poslovi koji se odnose na:

- Raspoređivanje, evidentiranje i dostavljanje akata u rad i njihovo otpremanje, arhiviranje predmeta, fotokopiranje i umnožavanje, trebovanje kancelarijskog materijala;
- Poslove vozača-kurira, tekuće održavanje i drugi pomoćni poslovi;
- Vođenje djelovodnih i internih kancelarijskih knjiga, vođenje upisnika prvostepenih i drugostepenih predmeta i druge kancelarijske poslove u skladu sa Uredbom o kancelarijskom poslovanju, kurirsku dostavu;
- Ostvarivanje saradnje sa organima državne uprave, organima lokalne samouprave, relevantnim organizacijama i građanima i druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima;

U toku izvještajnog perioda, u arhivi Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, vršeno je: neposredno primanje podnesaka, akata i drugih pošiljki, primanje pošte preko poštanske službe, otvaranje i pregled pošiljki, razvrstavanje i raspoređivanje akata, evidentiranje istih u djelovodnik, interna dostava i otpremanje akata putem poštanske službe i putem dostavljača. U toku 2023.godine, arhiva MSSD je zaprimilapodnesaka i drugih akata.

Pored navedenog, zaposleni u Kancelariji za opšte poslove redovno su pružali tehničku podršku svim organizacionim jedinicama.

U ovom izvještajnom period vođena je evidencija o troškovima servisiranja, redovnom održavanju, tehničkom pregledu vozila ovog organa, kao i dnevna evidencija rasporeda vozača na radnim zadacima i potrošnja goriva na mjesečnom nivou.

U mjesecu januaru 2025.godine, otpočeo je sa radom Informacioni sistem za elektronsko upravljanje dokumentima i upravljanje procesom elektronskih sjednica Vlade Crne Gore.

U Kancelariji za ljudske resurse, shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, vrše se poslovi koji se odnose na:

- Izradu rasporednih rješenja, rješenja o zaradi, o korišćenju godišnjih odmora, rješenja o ocjenjivanju državnih službenika i namještenika,
- postupanje po zahtjevima zaspolenih a koji se odnose na ostavriavanje prava po osnovu Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa
- Izrada rješenja o korišćenju plaćenog i neplaćenog odsustva, o zasnivanju radnog odnosa
- Izrada materijala o imenovanju i razrješenju koji se kandiduju na sjednicama Vlade Crne Gore.
- Rješenja o dodatku na zaradu
- Izrada ovlašćenja
- Učestvovanje u izradi Pravilnika o unutraonjoj organizaciji i sistematizaciji
- Izrada rješenja o formiranju komisija i drugih radnih tijela
- Unošenje podataka u Kadrovski informacioni sistem i ažuriranje istih

- Komunikacija sa Upravom za ljudske resurse
- Prijava I odjava zaposlenih kod Poreske uprave Crne Gore
- Rješavanje radnih sporova zaposlenih kod Agencije za mirno rješavanje radnih sporova

U svom radu Kancelarija za ljudske resurse primjenjuje Zakon o državnim službenicima I namještenicima, Zakona o radu, Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave I pravosuđa.

MINISTAR

Damir Gutić

Crna Gora
ZAVOD ZA SOCIJALNU I DJEČJU ZAŠTITU
Broj 04-077/25-204
Podgorica, 18.2 2025god.

Crna Gora
Zavod za socijalnu i dječju zaštitu

IZVJEŠTAJ
O RADU ZAVODA ZA SOCIJALNU I DJEČJU ZAŠTITU ZA 2024.
GODINU

Podgorica, februar 2025. godine

Zavod za socijalnu i dječju zaštitu je organ državne uprave, čija djelatnost je utvrđena članom 121 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Sl. list Crne Gore“ br. 27/13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16, 1/17, 31/17, 42/17, 50/17, 59/21, 145/21, 3/23, 48/24 i 84/24) i članom 33 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list Crne Gore", br. 98/23, 102/23, 113/23, 71/24, 72/24, 90/24, 93/24, 104/24 i 117/24).

Zavod vrši poslove koji se odnose na: savjetodavne, istraživačke i stručne poslove u oblasti socijalne i dječje zaštite; praćenje kvaliteta stručnog rada i usluga u ustanovama socijalne i dječje zaštite; pružanje stručne supervizijske podrške radi unaprjeđenja stručnog rada i usluga socijalne i dječje zaštite; obavljanje poslova licenciranja stručnih radnika i izdavanje licence za rad u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna i dječja zaštita; obavljanje stručnih i organizacionih poslova u postupku akreditacije programa obuke, odnosno programa pružanja usluga kojim se obezbjeđuje stručno usavršavanje stručnim radnicima i stručnim saradnicima i pružaocima usluga; donošenje Etičkog kodeksa za zaposlene u oblasti socijalne i dječje zaštite; istraživanje socijalnih pojava i problema, djelatnosti i efekata socijalne i dječje zaštite, izradu analiza i izvještaja i predlaganje mjera za unaprjeđenje u oblasti socijalne i dječje zaštite; razvijanje sistema kvaliteta u socijalnoj i dječjoj zaštiti, koordiniranje razvoja standarda usluga i predlaganje organu državne uprave nadležnom za poslove socijalnog staranja unaprjeđenje postojećih i uvođenje novih standarda; učestvovanje u izradi, sprovođenju, praćenju i ocjeni efekata primjene strategija, akcionih planova, zakona i drugih propisa koji se odnose na razvoj djelatnosti socijalne i dječje zaštite; organizovanje stručnog usavršavanja stručnih radnika i stručnih saradnika; sačinjavanje i publikovanje monografije, časopisa i zbornika radova, stručnih priručnika, vodiča, informatora, studije i primjera dobre prakse; informisanje stručne i šire javnosti o sprovođenju socijalne i dječje zaštite, ukazivanje na potrebe i probleme korisnika, a posebno korisnika iz osjetljivih društvenih grupa; kao i druge poslove u skladu sa navedenim zakonom i uredbom.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji br. 01-222 od 15.03.2021. godine, utvrđena je organizacija Zavoda prema kojoj su poslovi organizovani u okviru dva odjeljenja i jedne službe: Odjeljenje za razvoj i stručnu podršku, Odjeljenje za unaprjeđenje kapaciteta stručnih radnika i Služba za opšte poslove i finansije.

Članom 74 stav 1 Zakona o državnoj upravi ("Sl.list Crne Gore", br. 78/18, 70/21 i 52/22) propisano je da organ uprave najmanje jednom godišnje podnosi ministarstvu koje vrši nadzor nad njegovim radom izvještaj o radu i stanju u oblastima za koje je osnovan.

Izvještaj sadrži podatke o realizaciji ciljeva iz programa rada organa uprave, pregled mjera i aktivnosti preduzetih za izvršavanje postavljenih ciljeva, prikaz izvršavanja zakona i drugih propisa, predlog mjera za unaprjeđenje stanja u oblasti socijalne i dječje zaštite, kao i finansijski izvještaj organa uprave.

I Odjeljenje za razvoj i stručnu podršku

Programski ciljevi za 2024. godinu:

1. Unaprijeđen sistem zaštite vulnerabilnih grupa kao rezultat istraživanja socijalnih pojava i problema;
2. Unaprijeđen stručni rad i sistem pružanja usluga kroz razvijanje sistema supervizijske podrške i promociju licenciranih pružaoca usluga u oblasti socijalne i dječje zaštite;
3. Unaprijeđen sistem socijalne i dječje zaštite kroz učešće Zavoda u izradi, sprovođenju, praćenju i ocjeni efekata primjene strategija, akcionih planova, zakona i drugih propisa;
4. Unaprijeđen sistem socijalne i dječje zaštite kroz multisektorsku saradnju sa relevantnim akterima sistema.

Programski ciljevi i zadaci koji iz njih proizilaze definisani su na osnovu analize potreba, kao i na osnovu zadataka definisanih relevantnim strateškim dokumentima, a u skladu sa nadležnostima Zavoda.

U cilju unaprjeđenja sistema zaštite vulnerabilnih grupa, tokom 2024. godine realizovane su aktivnosti praćenja kvaliteta pružanja usluga socijalne i dječje zaštite, kao i praćenja potreba stručnih radnika za dodatnom podrškom. Zavod je kontinuirano sprovodio aktivnosti usmjerene na razvoj supervizijske podrške i to kroz organizovanje supervizijskih grupa, promociju supervizije u sistemu, učešće na konferencijama slučaja i kroz pružanje individualne i grupne supervizijske podrške.

Programski cilj 1: Unaprijeđen sistem zaštite vulnerabilnih grupa kao rezultat istraživanja socijalnih pojava i problema:

- Zavod za socijalnu i dječju zaštitu je u okviru svojih redovnih aktivnosti, definisanih članom 121 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti i članom 47 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave, pratio kretanje broja korisnika koji su koristili neka od osnovnih prava iz materijalnih davanja u oblasti socijalne i dječje zaštite tokom 2023. godine. U fokusu su bili korisnici prava na ličnu invalidninu i dodatak za njegu i pomoć razvrstani po opštinama, starosnoj dobi i polu.
- Prikupljeni i integrisani podaci o organizacionoj i kadrovskoj strukturi u centrima za socijalni rad na kraju 2023. godine.
- Analiziran je registar licenciranih pružalaca usluga u oblasti socijalne i dječje zaštite i sačinjen izvještaj o kretanju broja licenciranih pružalaca u periodu od decembra 2020. godine do marta 2024. godine, sa prikazom teritorijalne distribucije pružalaca po regionima i opštinama i grupama/vrstama usluga za koje su se licencirali.
- Izvještaj o radu ustanova za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starih lica u Crnoj Gori za 2023. godinu obuhvata podatke iz sedam ustanova: JU Dom starih „Grabovac“ Risan, JU Dom starih „Bijelo Polje“ Bijelo Polje, JU Dom starih „Pljevlja“ Pljevlja, JU Dom starih „Podgorica“, Podgorica, JU Dom starih „Nikšić“, Nikšić, DOO Dom starih „Duga“ Danilovgrad i DOO Dom starih „Nana“ Danilovgrad. Cilj izvještaja je informisanje nadležnih institucija, stručne i šire javnosti o brojčanom stanju i najvažnijim kretanjima u oblastima institucionalnog smještaja odraslih i starijih na teritoriji Crne Gore, kao i informisanje o kadrovskoj strukturi zaposlenih i njihovom

stručnom usavršavanju koje u konačnom doprinosi kvalitetu pružene usluge, ali i preporukama za unapređenje postojećeg stanja. Izvještaj sadrži osnovne podatke o ustanovama koje pružaju uslugu smještaja odraslim licima sa invaliditetom i starim licima, prikaz ljudskih resursa u ustanovama, podatke o kapacitetima ustanova, podatke o strukturi korisnika kao i način stručnog rada sa korisnicima domskog smještaja.

- Izrađen izvještaj o radu dnevnih centara (boravaka) za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju u Crnoj Gori. Predmet izvještaja je prikaz rada pružaoca usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju u Crnoj Gori, konstituisanih kao javne ustanove socijalne i dječje zaštite, koju uslugu trenutno pruža sedamnaest dnevnih centara lociranih u šesnaest crnogorskih opština. U izvještaju, posebna pažnja posvećena je organizacionoj i kadrovskoj strukturi ovih ustanova, kretanju broja korisnika usluge, rodnoj i starosnoj strukturi korisnika, analizi aktivnosti koje se pružaju korisnicima u okviru usluge dnevnog boravka, te procjeni koliko su ispunjeni pojedini standardi propisani Pravilnikom o bližim uslovima i standardima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici i u kojim aspektima rada bi bila potrebna i moguća određena unaprjeđenja. Takođe, ovaj sintetizovani izvještaj o radu dnevnih centara izrađen je u cilju informisanja stručne i šire javnosti o trenutnom stanju u vezi sa pružanjem i korišćenjem usluge dnevnog boravka za djecu, mlade i odrasle sa smetnjama u razvoju, kao i osoba sa invaliditetom.
- Sačinjena je forma za izvještavanje o radu dnevnih centara za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju, koja će da unaprijedi izvještavanje te unificira način prikupljanja podataka na nivou svih dnevnih centara.
- Zavod za socijalnu i dječju zaštitu izradio je nacrt obrasca za kreiranje godišnjih izvještaja o radu centara za socijalni rad sa ciljem ujednačavanja načina na koji centri prezentuju podatke o svom radu. Zavod je u periodu od maja do jula 2024. godine realizovao tri interaktivne dvodnevne radionice namijenjene prezentovanju predložene forme za izradu godišnjih izvještaja o radu centara za socijalni rad. Na radionicama su učestvovali predstavnici centara za socijalni rad i područnih jedinica, koji su zajednički sa predstavnicama Zavoda uspostavili okvir zajedničkog razumijevanja ponuđenog dokumenta i prepoznali značaj unificiranog načina prikazivanja relevantnih podataka u godišnjim izvještajima o radu CSR.

- Zavod je nastavio sa praćenjem kvaliteta stručnog rada i usluga kod pružaoca usluga socijalne i dječje zaštite, tako da je u 2024. godini realizovano praćenje kvaliteta stručnog rada kod JU Zavod „Komanski most“. Zavod je za procjenu kvaliteta stručnog rada kreirao dva instrumenta: profil pružaoca usluge i instrument za procjenu kvaliteta standarda. Oba instrumenta predstavljaju važne alate za procjenu i preporuke pružiocima usluga u pogledu unaprijeđenja kvaliteta u pružanju usluga. Na kraju izvještaja su dati zaključci i preporuke do kojih se došlo prilikom implementacije pomenutih instrumenata za praćenje kvaliteta pružanja usluga.
- Mapirani su izazovi u radu centara za socijalni rad iz perspektive stručnih radnika za potrebe Analize radnih procesa u centrima za socijalni rad u Crnoj Gori.
- Izrađena je Analiza radnih procesa u centrima za socijalni rad u Crnoj Gori. Cilj analize je sagledavanje dosadašnje prakse rada centara za socijalni rad, načina organizacije i podjela poslova, kao i kadrovske strukture pojedinih službi radi unaprijeđenja kvaliteta rada sa korisnicima. Analiza obuhvata: 1) primjenu zakonodavnog okvira relevantnog za centre za socijalni rad; 2) uslove za obavljanje poslova u centru za socijalni rad, što uključuje: menadžment i kadrovsku strukturu; usklađenost rada zaposlenih sa sistematizovanim opisom posla; prijem, procjenu i planiranje u radu sa korisnicima; vođenje slučaja; superviziju; percepciju stručnih radnika centara za socijalni rad supervizije koju pruža Zavod; 3) prepreke s kojima se centri za socijalni rad susrijeću prilikom rada sa korisnicima; i 4) korišćenje informacionog sistema socijalnog staranja. Na osnovu rezultata analize sačinjene su preporuke za unapređenje normativnog okvira koji se odnosi na način i organizaciju rada centara za socijalni rad u Crnoj Gori.
- Zavod za socijalnu i dječju zaštitu je započeo sa izradom Analize minimalnih standarda i normativa za savjetodavno-terapijske i socio-edukativne usluge. Osnovni cilj analize je sagledavanje dosadašnje prakse, odnosno izazova na koje su pružaoci usluga nailazili tokom primjene standarda definisanih zakonskim i podzakonskim aktima, kako bi se ova oblast rada jasnije i preciznije normirala.
- Urađena je procjena funkcionalnosti tima zaposlenih u Zavodu za socijalnu i dječju zaštitu.

Programski cilj 2: Unaprijeđen stručni rad i sistem pružanja usluga kroz razvijanje sistema supervizijske podrške i promociju licenciranih pružaoca usluga u oblasti socijalne i dječje zaštite:

- Supervizori Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu su tokom 2024. godine eksternu supervizijsku podršku nastavili da realizuju po novoj metodologiji kroz rad u manjim grupama.

Supervizijska podrška namijenjena je svim stručnim radnicima centara za socijalni rad u Crnoj Gori i pružaocima usluga, bez obzira na radno iskustvo. Po standardima ANSE (Association of National Organisations for Supervision in Europe), četiri supervizora Zavoda vodilo je sedam supervizijskih grupa za ukupno 46 stručnih radnika ustanova socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori. Četiri supervizijske grupe su realizovane u Zavodu za socijalnu i dječju zaštitu, jedna u prostorijama Dječijeg doma „Mladost“ Bijela, jedna u prostorijama centra za socijalni rad Berane i dvije grupe su održane online preko zoom platforme.

Grupe su formirane po principu dobrovoljnosti. Zavod je raspisao javni poziv u kojem se navodilo da će se formirati grupe za superviziju, te da se svi zainteresovani prijave ukoliko smatraju da im je potrebna stručna podrška. Grupe su formirane po određenim kriterijumima (članovi grupe ne smiju biti ni u kakvom ličnom odnosu, što znači da se u jednoj grupi nisu mogle naći kolege iz jedne iste organizacije/ustanove, u grupi stručnih radnika nisu mogli biti i njihovi nadređeni, npr. njihovi rukovodioci, poželjno je da grupu čine profesionalci sa različitim profesionalnim i životnim iskustvom – radi transfera znanja i vještina i sl.).

Rad sa grupama se održavao jednom mjesečno u trajanju do 4 sata. U skladu sa iskazanim potrebama stručnih radnika, zaposleni u pomenutim ustanovama socijalne i dječje zaštite imali su priliku da se opredijele i za individualan rad sa supervizorom Zavoda.

- Zavod za socijalnu i dječju zaštitu je u sklopu ovog programskog cilja realizovao 10 konsultativnih supervizija sa stručnim radnicima iz centara za socijalni rad.
- Zavod je nastavio da pruža administrativnu superviziju kroz informacioni sistem za zaposlene u Centru za socijalni rad Danilovgrad.
- Supervizorima Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu tokom 2024. godine pružena je dva puta meta supervizijska podrška od strane prof.dr sc. Kristine Urbanc koja je bila vođa tima koji je sproveo edukaciju, a trenutno je na poziciji hrvatskog država za superviziju i organizacijski razvoj.

- Supervizori Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu i određeni broj stručnih radnika iz sistema socijalne i dječje zaštite tokom 2024. godine imali su drugi modul edukacije psiho-drama u superviziji koju su predstavili supervizori iz Hrvatske.
- Predstavnici Zavoda su tokom 2024. godine učestvovali na 37 konferencija slučaja.
- Predstavnici Zavoda su bili dio stručnog nadzora u 25 predmeta, u okviru Komisije koju formira Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije.
- Na platformi Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu objavljeni su stručni i naučni tekstovi, kao i primjeri iz prakse.
- Zavod je redovno oglašavao putem društvenih medija realizovane, kao i planirane aktivnosti.
- Zavod je tokom 2024. godine, a planirano je i ubuduće, organizovao Dane otvorenih vrata za licencirane pružaoce usluga u cilju promocije i predstavljanja usluga akterima u sistemu. Aktivnost je imala svoju informativnu ali i sinergijsku ulogu da poveže pružaoce sa centrima za socijalni rad, drugim pružiocima, lokalnom samoupravom, kako bi se na bolji način razumjele perspektive, odgovornosti, izazovi i mogućnosti svih u sistemu.

Programski cilj 3: Unaprijeđen sistem socijalne i dječje zaštite kroz učešće Zavoda u izradi, sprovođenju, praćenju i ocjeni efekata primjene strategija, akcionih planova, Zakona i drugih propisa:

- Učešće u radnoj grupi za izradu Strategije razvoja Sistema socijalne i dječje zaštite;
- Učešće u radnoj grupi za izradu Strategije za deinstitutionalizaciju;
- Učešće na javnoj raspravi za Strategiju razvoja sistema socijalnu i dječje zaštite;
- Učešće na javnoj raspravi za Strategiju za deinstitutionalizaciju;
- Učešće u radnoj grupi za izradu Strategije za interkulturalizam i društvenu koheziju 2025-2028;

- Učešće u radnoj grupi za izradu Strategije za prevenciju i zaštitu djece od nasilja;
- Učešće u radnoj grupi za praćenje primjene Strategije unaprjeđenja kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori;
- Učešće u radnoj grupi za izradu Pravilnika o medicinskim indikacijama za ostvarivanje prava MO, LI, DNJP;
- Učešće u radnoj grupi za izradu Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti;
- Učešće u radnoj grupi za izradu Zakona o povlasticama o putovanjima;
- Učešće u Akcionom planu za Startegiju za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti;
- Učešće u izradi Pravilnika za procjenu podobnosti za usvojenje, sadržaj stručnog mišljenja o podobnosti za usvojenje, metodama utvrđivanja podobnosti, sadržaju izvještaja o djetetu, načinu vođenja evidencija i čuvanje dokumentacije;
- Učešće u Akcionom planu za implementaciju Strategije za Rome;
- Učešće u izradi Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici;
- Učešće u izradi Pravilnika o kriterijumima i mjerilima za učeće korisnika, roditelja, odnosno srodnika u plaćanju usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskim usluga i socijalno-edukativnih usluga i usluga smjestaja;
- Izrada nacрта standarda za Videćeg pratioca;
- Priprema Predloga standarda za uslugu stanovanje uz podršku, pomoć u kući, dnevni boravak;
- Učešće u radnoj grupi za izradu smjernica za upućivanje porodica posredstvom Centra za socijalni rad na Program Brižne porodice;

- Saradnja sa organizacijama civilnog sektora, međunarodnim organizacijama kroz različite projektne aktivnosti, kroz učešće na panel diskusijama, konferencijama, okruglim stolovima.

Programski cilj 4: Unaprijeđen sistem socijalne i dječje zaštite kroz multisektorsku saradnju sa relevantnim akterima sistema

Zaposleni iz Odjeljenja za razvoj i stručnu podršku imali su aktivno učešće na sljedećim događajima kao izlagači, panelisti ili učesnici:

- Predstavljanje Smjernica za upućivanje porodica posredstvom centara za socijalni rad na korišćenje Programa Brižne porodice, Unicef;
- Međunarodna konferencija “Skrb” 2024: Transformacija skrbi o djeci u Evropi”;
- Skupštinski odbor za ljudska prava i slobode;
- Konferencija „Ima li života za odrasle osobe sa smetnjama u razvoju“;
- Radionica “Stranice kvir života” ;
- Radionica “Rad sa transrodnim, rodno-varijantnim i interpolnim žrtvama nasilja”;
- Forum za validaciju rezultata istraživanja “Analiza kapaciteta lokalnog odgovora na trgovinu ljudima”;
- Radionica “Unapređeno kreiranje politika zasnovanih na dokazima, implementacija praksi i koordinacija u sektorima zapošljavanje i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učeće u Evropskom socijalnom fondu;
- Radionica Praćenje i evaluacija u sektoru zapošljavanja i socijalne politike;
- Multisektorski sastanak u organizaciji SOS telefona za žene i djecu žrtve nasilja;
- Godišnja konferencija medijatora;
- Predstavljanje Analize o minimalnom paketu usluga za djecu sa smetnjama u razvoju i njihove porodice;
- Završna konferencija ka inkluzivnom društvu-povećanje svijesti o pravima i iskustvima LSI;

- Panel “Prava djece u središtu pristupanja EU AGENDI 20230” ;
- Prevencija rodne i seksualne eksploatacije kao oblika trgovine ljudima u Crnoj Gori;
- Simpozijum o autizmu;
- Radionica Centar za romske inicijative;
- Radionica za obračun cijena usluga socijalne i dječje zaštite;
- Završna konferencija “Inovativne usluge podrške za starije u zajednici”;
- Učešće na javnoj raspravi povodom izrade Strategije o prevenciji i zaštiti djece od nasilja;
- Učešće na ZOOM sastanku povodom pripreme za učešće u panel diskusiji u okviru paralelnog programa na konferenciji SKRB 2024 „Kontinuum usluga i brige za djecu sa kompleksnim socijalnim, emocionalnim i bihevioralnim potrebama“;
- Učešće na online sastanku povodom obilježavanja međunarodnog dana supervizije u organizaciji hrvatskog društva za superviziju i organizacioni razvoj;
- Učešće na webinaru u organizaciji AIRE centrom na temu „Rodno zasnovano nasilje u zdravstvu“ .

Zaposleni iz Odjeljenja za razvoj i stručnu podršku, koji su autori akreditovanih programa, realizovali su sljedeće obuke:

- “Unaprjeđenje znanja i vještina stručnih radnika/ca u radu sa potencijalnim korisnicima usluge podrške za život u zajednici/svratište”;
- “Standardni porodični smještaj”;
- “Vođenje slučaja u socijalnoj zaštiti”;
- “Rad i podrška osobama sa demencijom”.

Zaposleni iz Odjeljenja za razvoj i stručnu podršku su pohađali sledeće obuke:

- Vođenje slučaja;
- Psihodrama;
- Obuka Unapređenje kapaciteta socijalnih radnika /ca za rad sa LGBT osobama;
- Family lab;
- Organizacijka supervizija;

- Obuka osnove psihološkog savjetoavnja;
- Psihosocijalna podrška u zajednici;
- Obuka za primjenu konkretnih postupaka u radu sa osobama iz autističnog spektra i sa kombinovanim smetnjama;
- Prava djeteta u srcu procesa pristupanja EU;
- Radionica rad sa porodicama nakon pokušaja samoubistva adolescenata;
- Visoki konflikti roditelja-stranaka u postupku posredovanja razvodu braka;
- Obuka Savremeni pristupiu radu sa osobama koje su preživjele trauma;
- Podrška porodicama;
- Program obuke za rad sa maloljetnicima koji su sa problemima u ponašanju;
- Program obuke „Komunikacijske strategije u tretmanu maloljetnih počinitelja kaznenih djela“;
- Obuka na temu hraniteljstva;
- Pisanje izvještaja;
- Mobing;
- Upravljanje organizacionim jedinicama;
- Obuka „Rješavanje konfliktnih situacija“.

II Odjeljenje za unaprjeđenje kapaciteta stručnih radnika

Programski ciljevi za 2024. godinu:

1. Unaprijeđena znanja i vještine stručnih radnika kroz organizovanje i realizaciju programa obuke;
2. Objavljivanje javnih poziva za akreditaciju nedostajućih programa obuke;
3. Licenciranje stručnih radnika u oblasti socijalne i dječje zaštite;
4. Unaprijeđen sistem socijalne zaštite kroz organizovanje okruglih stolova, konferencija, izradu publikacija, kao i kroz kontinuirano informisanje stručne i šire javnosti o sprovođenju socijalne i dječje zaštite;
5. Jačanje primjene Etičkog kodeksa.

Programski ciljevi Odjeljenja za unapređenje kapaciteta stručnih radnika za 2024. godinu usmjereni su na profesionalno usavršavanje stručnih radnika zaposlenih u sistemu socijalne i dječje zaštite.

Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisuje obavezu usavršavanja stručnih radnika i stručnih saradnika i definiše ga kao neprekidno sticanje znanja i vještina stručnih radnika i stručnih saradnika u socijalnoj i dječjoj zaštiti. Profesionalno usavršavanje se, prije svega, omogućava kroz kontinuirano sprovođenje programa obuke koji ispunjavaju odgovarajuće standarde u postupku akreditacije. Akreditacija programa obuke je jedan od mehanizama kontrole sistema kvaliteta u socijalnoj i dječjoj zaštiti koji omogućava kontinuirani razvoj kompetencija stručnjaka za obavljanje poslova koji su često složeni i kompleksni. Ciljevi socijalne i dječje zaštite, pružanje kvalitetnih usluga i unapređenje dobrobiti korisnika i smanjenje njihove socijalne isključenosti zahtijevaju kontinuirano usavršavanje postojećih i sticanje novih znanja i vještina potrebnih za rad.

Programski cilj 1: Unaprijeđena znanja i vještine stručnih radnika iz centara za socijalni rad i ustanova socijalne zaštite kroz organizovanje i realizaciju programa obuke

Obuke za stručne radnike, stručne saradnike i saradnike u socijalnoj i dječjoj zaštiti, tokom 2024. godine, u kontinuitetu, organizovali su autori akreditovanih programa obuka i Zavod za socijalnu i dječju zaštitu, u skladu sa aktivnostima predviđenim ovim programskim ciljem. Kroz različite obuke obuhvaćen je značajan broj stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika zaposlenih u centrima za socijalni rad, ustanovama socijalne i dječje zaštite, nevladinom sektoru kao i onih koji su u periodu održavanja obuka naveli da nisu radno angažovani.

U toku 2024. godine organizovana je realizacija 42 akreditovana programa obuke, u 64 termina. 28 akreditovanih programa je realizovano po jednom, dok je njih 14 realizovano u više termina.

Najveći broj organizovanih obuka (24) su dvodnevne obuke. Jednodnevnih je bilo šest, trodnevnih osam, dok je obuka koje su trajale četiri i više dana bilo ukupno četiri.

Obuke su organizovane u skladu sa iskazanim potrebama stručnih radnika/ca i Planom i programom stručnog usavršavanja za 2024. godinu za 955 učesnika/ca. Dio obuka je realizovan po inicijativama autora, uglavnom od strane civilnog sektora u sklopu njihovih projektnih aktivnosti.

Kroz projekat koji je Zavod sproveo uz podršku predstavništva UNDP u Crnoj Gori, pod nazivom *Jačanje kapaciteta pružalaca usluga uključujući organizacije*

osoba sa invaliditetom i lokalnu samoupravu u pružanju širokog spektra usluga (socijalne i dječje zaštite, radne aktivacije, zdravstva, podrške porodici, obrazovanja itd.) u cilju unapređenja samostalnog života i života u zajednici osoba sa invaliditetom, realizovano je osam obuka za ukupno 105 učesnika. U okviru projekta koji je trajao četiri mjeseca, organizovane su sledeće obuke: Osnovna obuka za pružanje usluge pomoć u kući djeci i mladima sa smetnjama u razvoju i odraslim licima sa invaliditetom (18 učesnika), Socijalni mentor – pristup radnoj integraciji ranjivih društvenih grupa (realizovana dva puta, 39 učesnika), Osnovna znanja o procesima deinstitucionalizacije i transformacije rezidencijalnih ustanova za lica sa intelektualnim invaliditetom (realizovana dva puta, 22 učesnika), Program osnovne obuke za znakovni jezik (realizovana tri puta, 26 učesnika).

Predstavnici Zavoda su tokom 2024. godine sproveli kontrolu kvaliteta realizacije 17 akreditovanih programa obuke i sačinili izvještaje na osnovu sledećih metoda: opservacije, posmatranja sa učešćem, evaluacionih upitnika, produbljenih intervju sa učesnicima i uvida u izvještaje o realizaciji programa obuke.

U nastavku je prikazana tabela sa nazivima akreditovanih programa obuka koje su realizovane tokom 2024. godine:

Naziv akreditovanih programa obuke, realizovanih tokom 2024. godine	Autori/realizatori	Trajanje obuke (dani)	Održana u toku godine	Ukupno broj učesnika
1. Primjena savremenih principa u radu sa osobama koje su doživjele traumu	NVU „Impuls“ Nikšić	2	2	34
2. Prevazilaženje predrasuda i stereotipa u radu sa korisnicima usluga socijalne i dječje zaštite	Mirjana Pavićević, Nikoleta Dajković	2	1	18
3. Obuka pravnika u socijalnoj i dječjoj zaštiti u Crnoj Gori	Vladan Jovanović	1	1	20

4. Program pripreme za parove i pojedince u procesu usvajanja djece	Irma Dizdarević, Marica Stijepović	2	1	17
5. Osnovna obuka za rad u dnevnim boravcima za osobe sa invaliditetom starije od 27 godina	Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju i lica sa invaliditetom Pljevlja, Svetlana Dujović, Goran Rojević	2	3	46
6. Osnovi primjene Montessori pedagogije u radu sa korisnicima centara za dnevni boravak	JU Centar za dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom u Prijestonici Cetinje	1	4	37
7. Unaprjeđenje znanja i vještina stručnih radnika/ca u radu sa potencijalnim korisnicima/ama i korisnicima/ama usluge podrška za život u zajednici - svratište	NVO „Juventas“ Podgorica, Dragana Pešić, Marija Radović	2	1	20
8. Obuka za primenu konkretnih postupaka u radu sa osobama iz autističnog spektra i sa kombinovanim smetnjama	HO „Dečije srce“ Beograd, Goran Rojević, Sašenka Mirković, Ivana Rojević	2	2	36
9. Psiho-socijalna podrška (PSP) u zajednici	Crveni krst Crne Gore, Jelena Šofranac	2	1	20
10. Standardni porodični smještaj za odrasla i stara lica	Sanja Topalović	2	1	13
11. Unapređenje kapaciteta stručnih radnika/ca za rad sa LGBTI osobama	NVO „Juventas“ Podgorica, Itana Kovačević, Tea Dakić, Jelena Čolaković, Danijel Kalezić, Jovan Ulićević	3	1	15
12. Osnovna obuka za pružanje usluge pomoć u kući djeci i mladima sa smetnjama u razvoju i odraslim licima sa invaliditetom	Nacionalna asocijacija roditelja djece i omladine sa smetnjama u razvoju Crne Gore – NARDOS, Svetlana Dujović	2	5	73
13. Rad sa teško saradljivim korisnicima	Ružica Jelisavac, Vladimir Ilić	2	1	14

14. Primena stručnog postupka u domovima i kod pružalaca usluga	Ružica Jelisavac, Vladimir Ilić	2	1	17
15. Program obuke za stručne radnike centra za socijalni rad u oblasti zaštite dece od zlostavljanja, zanemarivanja i eksploatacije	Lidija Milanović, Centar za istraživanje i razvoj društva IDEAS	2	2	37
16. Participacija korisnica sa iskustvom nasilja i procjena rizika u slučajevima nasilja u porodici nad ženama i djecom	SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić, Nataša Međedović Pištalo, Nada Koprivica	2	3	35
17. Vođenje slučaja u socijalnoj zaštiti	Zavod za socijalnu i dječju zaštitu, Jasna Đuričić	4	1	14
18. Unapređenje koordinisanog pristupa centra za socijalni rad i zdravstvenih ustanova u zaštiti djece od zlostavljanja i zanemarivanja	Centar za istraživanje i razvoj društva IDEAS, Lidija Milanović	2	2	42
19. Osnovna znanja o procesima deinstytucionalizacije i transformacije rezidencijalnih ustanova za lica sa intelektualnim invaliditetom	Suzana Vujačić, Biljana Smolović, Ivana Koprivica, Neda Vukotić	2	2	22
20. Socijalni mentor – pristup radnoj integraciji ranjivih društvenih grupa	HO „Dečije srce“ Beograd, Goran Rojević, Sašenka Mirković Ivana Rojević, Ana Živković	2	2	39
21. Program obuke za sprovođenje Protokola o postupanju, prevenciji i zaštiti od nasilja nad ženama i nasilja u porodici	SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Podgorica, Biljana Zeković, Vanja Rakočević, Marijana Tajić Nikolina Boljević, Snežana Babović, Jelena Protić	3	1	21
22. Program osnovne obuke za znakovni jezik	Tijana Mijušković, Darko Mijušković	2	3	26
23. Program podrške porodici	Nada Šarac, Iva Branković, Svetlana Živanić	3	1	16

24. Program obuke za rad sa maloljetnicima koji su sa problemima u ponašanju	Marinko Vujanović	3	1	16
25. Program obuke za hraniteljstvo	NVU „Impuls“ Nikšić	8	1	15
26. Pružanje podrške u zajednici osobama i porodicama koje se suočavaju sa problemom zavisnosti od alkohola	NVO "CAZAS" Podgorica	3	1	15
27. Osnove psihološkog savjetovanja	NVU „O.L.I.C.G.“ Podgorica, dr Bojana Miletić, Sanja Topalović	4	1	11
28. Stres i očuvanje dobrobiti stručnog radnika	Ana Golubović Popović, Petar Pajković	1	1	20
29. Intervencije u krizi	NVU „Impuls“ Nikšić	2	1	17
30. Radno-okupaciona terapija – primjena u socijalnoj zaštiti, ujednačavanje prakse	Dženana Muslić	2	2	34
31. Rad i podrška osobama sa demencijom	Biljana Konjević, Sanja Topalović	2	2	33
32. Program osnovne obuke stručnih radnika/ca, stručnih saradnika/ica i članova/ica multidisciplinarnih timova za prevenciju i suzbijanje dječjih ugovorenih brakova	Centar za romske inicijative, Fana Delija, mr sci Slavko Milić	2	1	6
33. Procjena roditeljskih kapaciteta za potrebe postupka povjeravanja djece	NVU „Impuls“ Nikšić	2	1	11
34. Program obuke za rad sa žrtvama proganjanja	SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić, Nataša Međedović Pištalo, Nada Koprivica	1	1	14
35. Program obuke za pružanje podrške ženama sa iskustvom nasilja u porodici u skladu sa principima dužne pažnje	Biljana Zeković, Nikolina Boljević, Martina Vučelić, SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Podgorica	3	2	29

36. Komunikacijske strategije u tretmanu maloljetnih počinitelja kaznenih djela	prof. dr. sc Neven Ricijaš	3	1	14
37. Program obuke za vođenje edukativno-iskustvenih grupa za žene sa iskustvom nasilja - napredni nivo	Sos telefon za žene i djecu žrtve nasilja Podgorica, Biljana Zeković, Jelena Radulović, Vanja Rakočević, Vesna Minić, Nikolina Boljević	3	1	4
38. Jačanje kapaciteta i vještina stručnih radnika/ca i stručnih saradnika/ca u oblasti socijalne i dječije zaštite za rad sa roditeljima i/ili starateljima LGBTIQ osoba i rad sa roditeljima i/ili starateljima koji/e su LGBTIQ osobe	Crnogorska LGBTIQ asocijacija – Kvir Montenegro, Jelena Čolaković, Marija Radović	4	1	6
39. Osnovna obuka za pružanje usluge stanovanje uz podršku mladom, odraslom i starom licu sa invaliditetom	Nacionalna asocijacija roditelja djece i omladine sa smetnjama u razvoju Crne Gore – NARDOS, Sabra Decević, Svetlana Dujović	1	1	19
40. Mehanizmi prepoznavanja i zbrinjavanja djece zatečene u prosjačenju ili životu i radu na ulici kao obliku nasilja nad djecom	„Defendologija“ Nikšić, Slavko Milić	1	1	19
41. Jačanje kapaciteta stručnih radnika/ca i saradnika/ca za rad sa osobama u emocionalnoj krizi i sa suicidalnim rizikom sa akcentom na populaciji mladih	NVO „Centar za prevenciju suicida“ Bijelo Polje, Nebojša Žižić, Milena Bulajić	2	1	20
42. Rano otkrivanje, prepoznavanje prvih simptoma demencije, prevencija i edukacija za pravilan tretman i njegu	Alma Orahovac, NVO „FUTURA“ Podgorica	2	1	20

starijih lica i oboljelih od demencije, Alzheimerove bolesti				
Ukupno		98	64	955

Programski cilj 2: Objavljivanje javnih poziva za akreditaciju nedostajućih programa obuke

Odjeljenje za unapređenje kapaciteta stručnih radnika je u okviru programskog cilja 2 raspisalo sledeće javne pozive:

- Opšti, stalno otvoren javni poziv za akreditaciju programa obuke u oblasti socijalne i dječje zaštite;
- Tematski, vremenski ograničen javni poziv za akreditaciju programa obuke za unapređenje znanja o rizicima i posledicama od dječje pornografije i drugih vidova seksualne eksploatacije djece;
- Tematski, vremenski ograničen javni poziv za akreditaciju programa obuke za unapređenje znanja o rizicima i posledicama od zlostavljanja djece putem informacionih i komunikacionih tehnologija;
- Tematski, vremenski ograničen javni poziv za akreditaciju programa obuke za profesionalce iz sistema socijalne i dječje zaštite za podršku djeci na koju se primjenjuju posebne mjere zaštite (djeci s problemima u ponašanju- u sukobu sa zakonom, djeci žrtvama i svjedocima krivičnih djela)
- Tematski, vremenski ograničen javni poziv za akreditaciju programa obuke za stručne radnike u centrima za socijalni rad za rad sa žrtvama nasilja sa akcentom na primjenu Protokola o postupanju, prevenciji i zaštiti od nasilja nad ženama i nasilja u porodici;
- Tematski, vremenski ograničen javni poziv za akreditaciju programa obuke za stručne radnike u centrima za socijalni rad na temu seksualnog nasilja kao oblika rodno zasnovanog nasilja, s akcentom na primjenu Protokola za postupanje, prevenciju i zaštitu u slučajevima seksualnog nasilja;
- Tematski, vremenski ograničen javni poziv za akreditaciju programa obuke za profesionalce iz sistema socijalne i dječje zaštite iz oblasti; 1) terapije; 2) medijacije; 3) procjene usvojlaca i pružalaca usluge porodičnog smještaja-hraniteljstva i porodičnog smještaja, i 4) drugih poslova koji zahtjevaju

specijalizovana znanja i vještine u cilju prevazilaženja kriznih situacija i unapređivanja porodičnih odnosa.

- Tematski, vremenski ograničen javni poziv za akreditaciju programa obuke za stručne radnike, stručne saradnike i saradnike u oblasti socijalne i dječje zaštite na temu zaštita i prevencija eksploatacije i zloupotrebe i nasilja nad osobama s invaliditetom;
- Tematski, vremenski ograničen javni poziv za akreditaciju programa obuke za stručne radnike u oblasti socijalne i dječje zaštite na temu prevencija slučajeva femicida u partnerskom odnosu;
- Tematski, vremenski ograničen javni poziv za akreditaciju programa obuke za stručne radnike u oblasti socijalne i dječje zaštite na temu vođenja forenzičkog intervjua sa djecom koja su preživjela nasilje.

Opšti, stalno otvoren javni poziv za akreditaciju programa obuke u oblasti socijalne i dječje zaštite je bio konstantno otvoren tokom cijele 2024 godine. Tematski javni pozivi su bili otvoreni 60 dana.

Prema javnim pozivima, u 2024. godini akreditovana su 23 programa, nakon donošenja odluke da programi ispunjavaju standarde za akreditaciju.

	Naziv programa	Autor/i
1.	Unapređenje emocionalne rezilijencije za produktivan rad	Ana Golubović Popović, Renata Nurković
2.	Stres i očuvanje dobrobiti stručnog radnika	Ana Golubović Popović, Petar Pajković
3.	Trening program za zaposlene u oblasti socijalne i dječje zaštite na opšte teme iz oblasti ljudskih prava djece s invaliditetom i osoba s invaliditetom	Marina Vujačić, UMHCG
4.	Participacija korisnica sa iskustvom nasilja i procjena rizika u slučajevima nasilja u porodici nad ženama i djecom	SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić, Nataša Mededović Pištalo, Nada Koprivica
5.	Program obuke za rad sa žrtvama proganjanja	SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić, Nataša Mededović Pištalo, Nada Koprivica

6.	Osnovna obuka za pružanje usluge pomoć u kući djeci i mladima sa smetnjama u razvoju i odraslim licima sa invaliditetom	Nacionalna asocijacija roditelja djece i omladine sa smetnjama u razvoju Crne Gore – NARDOS, Svetlana Dujović
7.	Rad i podrška osobama sa demencijom	Biljana Konjević, Sanja Topalović
8.	Unapređenje koordinisanog pristupa centra za socijalni rad i zdravstvenih ustanova u zaštiti dece od zlostavljanja i zanemarivanja	Lidja Milanović, Centar za istraživanje i razvoj društva IDEAS
9.	Program obuke za hraniteljstvo	NVU „Impuls“ Nikšić
10.	Program osnovne obuke za znakovni jezik	Tijana Mijušković, Darko Mijušković, Savez organizacija gluhih i nagluhih Crne Gore
11.	Rano otkrivanje, prepoznavanje prvih simptoma demencije, prevencija i edukacija za pravilan tretman i njegu starijih lica i oboljelih od demencije, Alzheimerove bolesti	Alma Orahovac, NVO „FUTURA“ Podgorica
12.	Komunikacijske strategije u tretmanu maloljetnih počinitelja kaznenih djela	Prof. dr. sc. Neven Ricijaš
13.	Uticaj izmenjenih ponašanja djece sa smetnjama u razvoju i osoba sa invaliditetom na okolinu i autoritet	HO "Dečije srce" Beograd, Goran Rojević, Ivana Rojević, Sašenka Mirković, Ana Zlatković
14.	Rad sa pasivno-agresivnim roditeljima djece sa smetnjama u razvoju i osoba sa invaliditetom	HO "Dečije srce" Beograd, Goran Rojević, Ivana Rojević, Sašenka Mirković, Ana Zlatković
15.	Standardni porodični smještaj za odrasla i stara lica	Sanja Topalović
16.	Osnovna obuka za pružanje usluge stanovanje uz podršku mladom, odraslom i starom licu sa invaliditetom	Nacionalna asocijacija roditelja djece i omladine sa smetnjama u razvoju Crne Gore – NARDOS, Sabra Decević, Svetlana Dujović
17.	Psiho-socijalni pristup u radu sa starijima, postupci i reagovanja u kriznim situacijama	JU Dom starih „Grabovac“ Risan, Biljana Cimbalević
18.	Program obuke za pružanje podrške ženama sa iskustvom nasilja u porodici u skladu sa principima dužne pažnje	SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Podgorica, Biljana Zeković, Nikolina Boljević, Martina Vučelić
19.	Multisektorski odgovor na nasilje nad ženama i nasilje u porodici baziran na razumijevanju bezbjednosnih rizika i prava žrtava	NVO Centar za ženska prava Podgorica, Ana Jaredić, Maja Raičević,
20.	Obuka za pružanje usluge predaha neformalnim njegovateljima koji brinu o	Crveni krst Crne Gore, Jelena Šofranac

	starijima i odraslim osobama u potrebi za dugotrajnom njegom	
21.	Jačanje kapaciteta stručnih radnika/ca i saradnika/ca za rad sa osobama u emocionalnoj krizi i sa suicidalnim rizikom sa akcentom na populaciji mladih	NVO „Centar za prevenciju suicida“ Bijelo Polje, Nebojša Žižić, Milena Bulajić
22.	Pružanje psiho-socijalne podrške u kriznim situacijama	Jelena Šofranac
23.	Specijalizovani program za rad s djecom sa neprihvatljivim oblicima ponašanja	NVO „Roditelji“ Podgorica, Katarina Čarapić, Lepa Žunjić

Zaključno sa 2024. godinom, Zavod je akreditovao ukupno 156 programa obuke. Programi obuke se akredituju na period od pet godina. Za šest programa koji su akreditovani 2017. godine akreditacija nije obnovljena u godini isteka (2022). U 2018. godini akreditovana su 23 programa, od kojih u godini isteka (2023) nisu obnovljene akreditacije za 18 programa, dok je za pet programa akreditacija obnovljena. U 2019. godini akreditovano je 19 programa, od kojih u godini isteka (2024) nisu obnovljene akreditacije za 16 programa, dok je ista obnovljena za tri programa. U 2020. godini akreditovano je 19 programa, od čega je jedan ukinut rješenjem iz 2023. godine. U 2021. godini je akreditovano 18 programa, u 2022. i 2023. godini po 24 programa. Kako je navedeno, u 2024. godini su akreditovana 23 programa, a ukupan broj aktivnih akreditovanih programa zaključno sa 2024. godinom je 115.

Godina	Akreditovano	Neobnovljeno u godini isteka	Aktivno
2017	6	6	0
2018	23	18	5
2019	19	16	3
2020	19	1 (ukinut)	18
2021	18		18
2022	24		24
2023	24		24
2024	23		23
Ukupno	156	41	115

Programski cilj 3: Licenciranje stručnih radnika u oblasti socijalne i dječje zaštite

Zavod za socijalnu i dječju zaštitu je od 2017. godine, od kada je počeo postupak licenciranja stručnih radnika, zaključno sa 2024. godinom izdao 944 licence, od kojih je aktivno 876 (68 licenci nije obnovljeno). Rok važenja licence je šest godina.

U toku 2024. godine izdato je ukupno 369 licenci za rad stručnim radnicima, od čega 73 nove licence i 296 obnovljenih licenci. U 2024. godini stupio je na snagu novi Pravilnik o bližim uslovima za izdavanje, obnavljanje i oduzimanje licence za rad stručnim radnicima u oblasti socijalne i dječje zaštite („Službeni list Crne Gore", br. 003/24 od 17.01.2024. godine).

Navedeni broj novih licenci (73) po vrstama su: 41 licenca za rad za obavljanje osnovnih stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti, tri licence za rad za obavljanje specijalizovanih stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti, 17 licenci za rad za obavljanje pravnih poslova, jedna licenca za rad za obavljanje poslova planiranja i razvoja i 11 licenci za rad za obavljanje poslova radno-okupacionog terapeuta. U 2024. godini nije bilo izdatih licenci za rad za obavljanje poslova vaspitača.

Od navedenog broja novih licenci, u odnosu na poslodavca kod koga je zaposlen stručni radnik, struktura je sledeća: u centrima za socijalni rad i civilnom sektoru po devet licenci, u dnevnim centrima šest licenci, u JU „Kakaricka gora“ tri licence, u JU Centar „Ljubović“, MRSS, domovima za stare, obrazovnim institucijama po dvije licence, u JU Dječji dom „Mladost“ jedna licenca. Stručnim radnicima koji nisu dostavili podatak o poslodavcu izdato je 36 licenci.

Nove licence izdate u 2024. godini, po vrsti	Broj
Za obavljanje osnovnih stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti	41
Za obavljanje specijalizovanih stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti	3
Za obavljanje pravnih poslova	17
Za obavljanje poslova planiranja i razvoja	1
Za obavljanje poslova vaspitača	0
Za obavljanje poslova radno-okupacionog terapeuta	11
Ukupno	73

Od 360 licenci za rad stručnim radnicima, kojima je rok isteka bio u 2024. godini, obnovljeno je 296 i to: 216 licenci za rad za obavljanje osnovnih stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti, 12 licenci za rad za obavljanje specijalizovanih stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti, 42 licence za rad za obavljanje pravnih poslova, četiri licence za rad za obavljanje poslova planiranja i razvoja, devet licenci za rad

za obavljanje poslova vaspitača i 13 licenci za rad za obavljanje poslova radno-okupacionog terapeuta.

Obnovljene licence koje su isticale u 2024. godini, po vrsti	Broj
Za obavljanje osnovnih stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti	216
Za obavljanje specijalizovanih stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti	12
Za obavljanje pravnih poslova	42
Za obavljanje poslova planiranja i razvoja	4
Za obavljanje poslova vaspitača	9
Za obavljanje poslova radno-okupacionog terapeuta	13
Ukupno	296

Kako je u 2018. godini izdato najviše licenci (360), sa rokom važenja od šest godina, očekivano je bilo da će Zavod u toku 2024. godine obrađivati veliki broj zahtjeva za obnavljanje licence za rad. Iz navedenog razloga, broj obnovljenih licenci je izuzetno visok u odnosu na prethodnu godinu kada je obnovljeno osam licenci (od mogućih 12), a očekuje se manji broj zahtjeva za obnavljanje licence za rad u narednom periodu.

Broj aktivnih licenci za rad stručnih radnika u oblasti socijalne i dječje zaštite zaključno sa 2024. godinom je 876.

Godina	Izdato	Neobnovljeno u godini isteka	Aktivno
2017	12	4	8
2018	360	64	296
2019	111		111
2020	85		85
2021	105		105
2022	92		92
2023	106		106
2024	73		73
Ukupno	944	68	876

Programski cilj 4: Unaprijeđen sistem socijalne zaštite kroz organizovanje okruglih stolova, konferencija, izradu publikacija, kao i kroz kontinuirano informisanje stručne i šire javnosti o sprovođenju socijalne i dječje zaštite

Tokom 2024. godine sajt Zavoda je unaprijeđen sadržajno i vizuelno, čime je značajno poboljšana njegova preglednost i funkcionalnost. Redovno ažuriranje sajta sa svim relevantnim informacijama omogućava lako dostupan i pravovremen pristup podacima.

Zaposleni u Odjeljenju za unapređenje kapaciteta stručnih radnika su realizovali i sledeće aktivnosti:

- Učešće u radnim grupama za izradu: Predloga zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti; Predloga pravilnika o bližim uslovima za izdavanje, obnavljanje, suspenziju i oduzimanje licence za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti; Predloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju baze podataka i sadržaju i načinu vođenja evidencija u socijalnoj i dječjoj zaštiti; Predloga standarda usluge videći pratilac;
- Prisustvo obilježavanju dana Doma „Mladost“ Bijela, Doma starih „Nikšić“, Doma starih „Pljevlja“, noći mode Dom starih „Grabovac“, pet godina rada NVO „IMI Boke“;
- Učešće u panel diskusiji „Rodno zasnovano nasilje i pravda“ i multisektorskom sastanku u organizaciji SOS Podgorica;
- Učešće na konferenciji „Rasklopi štap i pokreni avanturu samostalnog kretanja“;
- Učešće na konferenciji „Zaštita djece od nasilja –mehanizmi prevencije i podrške“, organizovana od strane Udruženja „Roditelji“ i JU Dječji dom „Mladost“ Bijela;
- Učešće na Godišnjoj konferenciji medijatora, organizovana od strane Centra za alternativno rješavanje sporova.

Programski cilj 5: Jačanje primjene Etičkog kodeksa
--

U decembru 2023. godine donesen je novi Etički kodeks za zaposlene u sistemu socijalne i dječje zaštite.

Zavod za socijalnu i dječju zaštitu, Rješenjem br.01-012/23-667 od 06.10.2023. godine, imenovao je Etički odbor u sljedećem sastavu:

1. Blaga Jukić Djurović, predsjednica (predstavnik javne ustanove)
2. Goran Mišković, član (predstavnik resornog Ministarstva)
3. Nikoleta Lakić, član (predstavnik Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu)
4. Jasmina Petrović, član (predstavnik centra za socijalni rad)
5. Ivan Ratković, član (predstavnik Granskog sindikata socijalne i dječje zaštite)

Dragana Djurović, Sekretar Etičkog odbora (Zavod za socijalnu i dječju zaštitu)

U periodu od 06.10.2023. godine do 17.12.2024. godine realizovane su sledeće aktivnosti:

- Izrada novog Etičkog kodeksa, koji je usvojen u decembru 2023. godine;
- Izrada novog Poslovnika o radu Etičkog odbora koji je usvojen u februaru 2024. godine;
- Izrada Nacrta -Pravilnika o kodeksu odijevanja zaposlenih u oblasti socijalne i dječje zaštite i posjetilaca i to:
 - Kodeks odijevanja u ustanovama;
 - Kodeks odijevanja u centrima za socijalni rad.

Tokom 2024. godine, Etički odbor je prema svom planu rada, realizovao posjete centrima za socijalni rad i ustanovama socijalne i dječje zaštite, a tu praksu će nastaviti i u 2025. godini. Tokom posjeta, a u cilju podizanja svijesti o Etičkom kodeksu, promovisani su etički standardi i pravila ponašanja, zaposleni su upoznati sa sadržajem Etičkog kodeksa, Poslovníkom o radu Etičkog odbora, procedurama obraćanja Odboru. Prezentovan je i dodatak Etičkom kodeksu u formi teksta - *Etika kao početak i kraj profesionalnog puta u pomažućim profesijama za zaposlene u sistemu socijalne i dječje zaštite* koji, između ostalog, svojim sadržajem upućuje stručne radnike i sve zaposlene u sistemu, na razvoj etike, modele etičkih pravila, kao i na primjenu etičkih prava, načela i standarda.

Zaposleni su bili zainteresovani za temu koja predstavlja okosnicu njihovog rada sa korisnicima sistema socijalne i dječje zaštite i koja je osnov njihovog profesionalnog integriteta.

Sjednice Etičkog odbora održane su:

1. 05.10.2023.godine
2. 03.11.2023.godine
3. 20.11.2023.godine
4. 07.12.2023.godine

- 5. 06.02.2024.godine
- 6. 26.03.2024.godine
- 7. 09.07.2024.godine
- 8. 16.09.2024.godine
- 9. 27.09.2024.godine
- 10.17.12.2024.godine

Sjednice su se održavale u prostorijama Zavoda za socijalnu i dječiju zaštitu. Sa svih sjednica sačinjavan je zapisnik.

Pred Etičkim odborom, u navedenom periodu, razmatrale su se četiri pritužbe.

III Služba za opšte poslove i finansije

Sačinjavanje izvještaja za prethodnu i tekuću godinu u skladu sa zakonom

- Sačinjen Izvještaj o planu javnih nabavki za 2023. godinu u skladu sa zakonom
- Sačinjen Izvještaja o radu za 2023 godinu;
- U skladu sa zakonskim rokovima izradjen godišnji Izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2023. godinu i uz propratnu dokumentaciju dostavljen Ministarstvu finansija shodno zakonu;
- Završen Izvještaj o sprovođenju plana integriteta za prethodnu godinu kroz praćenje realizacije mjera i o sprovođenju Plana integriteta uz saradnju sa Agencijom za sprečavanje korupcije do 15. aprila 2024. godine, isti dostavljen Agenciji za sprječavanje korupcije i sproveden kroz aplikaciju za planove integriteta ASK-e;
- Sačinili Izvještaj o postupanju u upravnim stvarima za prethodnu godinu koji je dostavljen Ministarstvu rada i socijalnog staranja u drugom kvartalu;
- Dostavljali MONSTAT-u mjesečni izvještaj o zaposlenima i zaradama zaposlenih u skladu sa zakonom u okviru kojeg dostavljamo podatke o zaradama zaposlenih, ukupnom broju časova godišnjeg odmora, broju časova bolovanja, broju časova državnih praznika i neradnih dana, ostalih plaćenih a neizvršenih časova rada i broju zaposlenih;

- Tokom godine u trećem kvartalu, na nedjeljnom nivou u vrijeme i nakon izbora sprovodili aktivnosti koje se odnose na izvještavanje tokom trajanja izborne kampanje odnosno evidentiranje analitičkih kartica i putnih naloga, dostavljanje putnih naloga za upravljanje službenim vozilima Agenciji za sprečavanje korupcije, a analitičkih kartica Odboru za antikorupciju Skupštine Crne Gore i Agenciji za sprečavanje korupcije. Takođe je vršeno njihovo sedmodnevno objavljivanje na web sajtu Zavoda;
- Sačinjavali kvartalne i godišnje izvještaje i završni račun i iste uz propratnu dokumentaciju dostavili Ministarstvu finansija;
- Izradili u skladu sa zakonskim rokovima Izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare za 2023. godinu i isti uz propratnu dokumentaciju dostavili Ministarstvu finansija;
- Izradili i dostavili Ministarstvu finansija strukture neizmirenih obaveza i potvrde stanja na računima na dan 31.12.2023. godine, Izjavu o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne 2023. godine;
- Izradili i dostavili Ministarstvu finansija Izvještaj o izvršenju budžeta po izvorima finansiranja sa opisom realizovanih aktivnosti na nivou potrošačke organizacije u toku 2023. godine;
- Izradili i dostavili Ministarstvu finansija Izvještaj o korišćenju sredstava od donatora;
- Izradili i dostavili Ministarstvu finansija - Državnom trezoru Izvještaj o realizaciji programskog budžeta za 2023. godinu putem aplikacije za upravljanje budžetom (BMIS);
- Sačinjavanje Potvrde stanja na računu kod banke;
- Izradili Izvještaj o popisu i otpisu osnovnih sredstava i obrazaca PS-1 i NS-1 i dostavili Upravi za katastar i državnu imovinu kroz aplikaciju.

Izrada planova za tekucu godinu

- Izradili Kadrovski plan Zavoda za 2024. godinu kroz dobijene potrebne saglasnosti od strane Ministarstva finansija i odobrenje od Uprave za ljudske resurse. Kadrovski plan sprovedi kroz CKE u zakonskom roku do 31.01.2024. godine;
- Izradili Plan integriteta 2024- 2026. godine u III kvartalu gdje je prilikom izrade istog oformljena radna grupa za pripremu i izradu Plana integriteta, sama izrada plana integriteta kao i donošenje odluke o usvajanju plana integriteta, koji je takođe u pisanoj formi kao i kroz aplikaciju Agencije za sprečavanje korupcije unijet u sistem i dostavljen Agenciji;

- Sačinili Plan javnih nabavki za 2024. godinu uz saglasnost Ministarstva finansija i Direktorata za politike javnih nabavki;
- Sačinili Plan rada Komisije za popis za popis pokretnih i nepokretnih stvari;
- Sačinili Plan korišćenja godišnjih odmora;
- Sačinjen Program rada Službe;
- Izradili nacrt budžeta Zavoda za 2025. godinu;
- Izradili Vodič za slobodan pristup informacijama za 2024 godinu.

Vodjenje kancelarijskog poslovanja

- Upis podataka u Djelovodnik Zavoda, ovjera i arhiviranje iste;
- Upis podataka u Djelovodnik za vođenje evidencije pritužbi Etičkog odbora i ovjera i arhiviranje iste kao i otpremanje akata vezanih za Etički odbor;
- Upis podataka o sklopljenim ugovorima u Upisnik upravnih ugovora;
- Upisivanje računa u Knjigu primljenih računa;
- Upisivanje popunjenih putnih naloga u Knjigu putnih naloga;
- Vođenje Personalnih dosijea zaposlenih.

Vodjenje evidencije i redovno ažuriranje podataka o zaposlenima

- U toku godine vršili obračun zarada, naknada i drugih primanja zaposlenih;
- Redovno unosili i ažurirali podatke kroz CKE koji se odnose na prava i obaveze zaposlenih u Zavodu za socijalnu i dječju zaštitu tokom 2024. godine;
- Prijavljivali promjene o zaposlenima u Poresku upravu;
- Vršili fakturisanje, evidentiranje i arhiviranje faktura;
- Pripremali finansijske izvještaje;
- Ovjeravali tačnost i punovažnost predloga ili zahtjeva za plaćanje državnim novcem;
- Pripremali nacrt budžeta i predlog finansijskog plana za tekuću godinu;
- Pratili mjesečne varante i njihov utrošak;
- Obavljali sve aktivnosti neophodne za realizaciju tekućih nabavki za nesmetano funkcionisanje Zavoda;
- Vodili evidencije o mjesečnoj potrošnji sredstava i njeno usklađivanje sa prosječnom mjesečnom potrošnjom u prvih šest mjeseci 2023. godine, shodno odredbama Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja;
- Vršili isplate tekućih obaveza (fakture, ugovori o djelu, konsultantske usluge, ugovori o dopunskom radu);
- Vršili obradu i podnošenje IOPPD obrasca elektronskim putem preko portala Poreske uprave za 2024. godinu;

- Kontinuirano sprovođenje aktivnosti s ciljem utvrđivanja i plaćanja neizmirenih obaveza o realizovanim programima obuka;
- Praćenje, realizacija i isplata finasijskih sredstava posredstvom projekta UNDP-a i UNICEF-a;
- Izrada dnevnih i mjesečnih izvještaja i analiza o izvršenju budžeta po budžetskim pozicijama za potrebe pretpostavljenog;
- Mjesečni obračun zarada zaposlenih putem sistema "Centralizovan obračun zarada";
- Evidentiranje obračuna zarada zaposlenih i obrada naloga za isplatu zarada putem SAP sistema;
- Dostava prijava o utvrđenom stažu osiguranja i zaradi (prijava M-4 obrasci) za zaposlene.

Sprovođenje postupaka i procedura za zaposlene

- Ocjenili zaposlene za prethodnu godinu zaključno sa 31. januarom u skladu sa zakonskim rokovima, gdje je 14 službenika ocijenjeno od strane svojih načelnika, a načelnici su ocijenjeni od strane vršiteljke dužnosti direktorice, dok 3 službenika nijesu ocijenjena jer su isti tokom kalendarske godine proveli manje od 6 mjeseci na radnom mjestu;
- Radili Rješenja o ocjenjivanju, ista sprovodili kroz CKE zajedno sa obrazcima za predlog ocjene rada po kriterijumima;
- Postupano kontinuirano po zahtjevima za slobodan pristup informacijama, gdje se tokom cjelokupne 2024. godine, postupalo po zahtjevima zainteresovanih stranaka, dostavljala se informacija i rješenje. Navedenu dokumentaciju objavljivali na sajtu Zavoda radi obezbjeđivanja transparentnosti rada;
- Rješenja o slobodnom pristupu informacijama sprovodili kroz eSPI aplikaciju;
- Sproveli postupak oglašavanja za upražnjeno radno mjesto za jednog službenika na neodređeno vrijeme, u skladu sa zakonom, na osnovu kojeg je u četvrtom kvartalu završen postupak prijema u radni odnos, donijeto rješenje o zasnivanju radnog odnosa na neodređeno, rješenje o zaradi, rješenje o probnom radu i istu prijavili u Poresku upravu;
- Formirali personalni dosije za novozaposlenu, nakon čega smo dokumentaciju za personalni dosije sproveli kroz CKE;
- Za imenovanje v.d direktorice sprovedena potrebna procedura formiranja personalnog dosijea, prijave u Poresku upravu i unos kroz CKE;

- Vršili naručivanje robe, prijem iste i plaćanje faktura;
- Tokom godine, kontinuirano izradjivali ugovore, koji se odnose na obligacioni odnos između Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu i drugih lica. U okviru navedenog sačinili Ugovora o djelu 7, Ugovora o dopunskom radu 11, Ugovora o poslovnoj saradnji 4, Ugovor o pružanju usluga 7, Ugovor o konsultantskim uslugama 2, Ugovora o angažovanju predavača 29 i Ugovor o prevođenju 1. ;
- Kontinuirano pratili sve vrste ugovora koji su zaključeni u Zavodu (izvršavanje, poštovanje odredaba, rokove na koji ističu, obaveze koje proizilaze iz istih) ; Izradili Rješenja o korišćenju prvog dijela godišnjeg odmora 19, Rješenje o korišćenju drugog dijela godišnjeg odmora 17, Rješenje o novčanoj naknadi za komisiju za akreditaciju 10, Rješenje o novčanoj naknadi za Etički odbor 4, Rješenje o novčanoj naknadi za Savjet za prava djeteta 3, Rješenje o obrazovanju Komisije za javni poziv 2, Rješenje o o varijabilnom dijelu zarade 11, Rješenje o obrazovanju komisije za oduzimanje licence 2, Rješenje o obrazovanju radne grupe 2, Rješenje o probnom radu 1, Rješenje o naknadi predsjednici reprezentativne sindikalne organizacije 1, Rješenje o zasnivanju radnog odnosa 1, Rješenje o zaradi 1, Rješenje o jednokratnoj pomoći 3, Rješenja o ocjenjivanju 16, Rješenje o isplati troškova prevoza 4 i 1 Rješenje o formiranju radne grupe za izradu plana integriteta;
- Izradili odluku o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta i Odluku o izboru kandidata;
- Izradili 4 Odobrenja za obavljanje dodatnog rada 4, Ovlašćenje 7, Izjavu za mobing, Izjavu za etički, Uputstvo za popis, Potvrde, Uvjerenja;
- Uputili 77 Dopisa prema drugim institucijama i 49 Zahtjeva prema drugim institucijama;
- Popunili i zaveli 130 Naloga za službeno putovanje;
- Auto službeno prešlo 4 067 km u lokalnu, u granicama Crne Gore 9 089 km i van granica Crne Gore 559 km. Potrošeno 874, 675 litara nafte u ukupnom novčanom iznosu 1.197,99 eura;
- Poslovi vezani za održavanje službenog vozila, registraciju i službena putovanja.

Obuke, sastanci, sjednice i radionice koje su pohađali zaposleni

- Analiza potreba za obukom;

- Slobodan pristup informacijama;
- Zaštita ličnih podataka;
- MJU Open data podaci;
- Učešće na međuregionalnom forumu javnih nabavki u Republici Sloveniji;
- Učešće na sastancima mreže za Upravljanje ljudskim resursima;
- Prisustvo na konferenciji Korporativno upravljanje ljudskim resursima u javnom i privatnom sektoru u Crnoj Gori;
- Prisustvovali smo sjednicama etičkog odbora;
- Vodili zapisnike sa šest sjednica Etičkog odbora;
- Učestvovali u promociji etičkih standarda i pravila ponašanja zaposlenih u sistemu socijalne i dječje zaštite u 18 javnih ustanova socijalne i dječje zaštite;
- Učestvovali u izradi novog Poslovnika o radu Etičkog odbora, izradi nacрта Pravilnika o kodeksu odjevanja zaposlenih u oblasti socijalne i dječje zaštite i posjetilaca i to Kodeks odjevanja u ustanovama i Kodeks odjevanja u centrima za socijalni rad.

IZVJEŠTAJ O RADU

**FONDA PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA
CRNE GORE**

ZA 2024. GODINU

Podgorica, mart 2025. godine

S A D R Ź A J

I. UVODNE NAPOMENE.....	121
--------------------------------	------------

II. ORGANI I RADNA TIJELA FONDA PIO CRNE GORE	124
--	------------

1. UPRAVNI ODBOR.....	124
2. KOMISIJA ZA SISTEM PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA	126

III. STRUČNA SLUŽBA FONDA	127
--	------------

1. SEKTOR ZA SPROVOĐENJE PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA	127
---	------------

1.1. Odsjek za obradu podataka matične evidencije	127
--	------------

1.2. Prvostepeni upravni postupak	131
--	------------

<i>1.2.1. Domaće osiguranje</i>	<i>131</i>
---------------------------------------	------------

<i>1.2.2. Odsjek za sprovođenje inostranog osiguranja.....</i>	<i>141</i>
--	------------

<i>1.2.3. Odsjek za medicinsko vještačenje</i>	<i>144</i>
--	------------

2. SEKTOR ZA EKONOMSKE I FINANSIJSKE POSLOVE IZ OBLASTI PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA.....	28
---	-----------

2.1. Odsjek za obračun i isplatu prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja	148
--	------------

2.2. Odsjek za računovodstvene poslove u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja	152
---	------------

2.3. Odsjek za statistiku i analize.....	35
---	-----------

3. SEKTOR ZA PRAVNE POSLOVE, POSLOVE PRUŽANJA STRUČNE POMOĆI ORGANIZACIJAMA PENZIONERA I LJUDSKE RESURSE	156
---	------------

3.1. Odsjek za pravne poslove i poslove pružanja stručne pomoći organizacijama penzionera	156
3.2. Odsjek za ljudske resurse.....	161
4. SEKTOR ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE U OBLASTI PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA	164
4.1. Odsjek za projektovanje, razvoj i održavanje aplikativnog softvera	165
4.2. Odsjek za sistemski softver i obradu.....	166
4.3. Odsjek za vođenje elektronske evidencije	167
5. ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU	168
6. SLUŽBA ZA FINANSIJSKE POSLOVE	171
7. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE.....	174
8. SLUŽBA ZA POSLOVE ORGANA UPRAVLJANJA.....	177
PREGLED SKRAĆENICA	181
PREGLED OBRAZACA.....	182

I. UVODNE NAPOMENE

Sistem penzijskog i invalidskog osiguranja, kao integralni dio sistema socijalnog osiguranja, predstavlja važan faktor za postizanje i održavanje ekonomske i socijalne stabilnosti svakog društva. Pomenuti sistem uspostavljen je prvenstveno u javnom interesu, a ispoljava se kroz primarni interes države da se osigurancima obezbijedi socijalna i materijalna sigurnost za vrijeme i u slučaju kada svojim radom više nijesu u mogućnosti ostvarivati potreban dohodak.

Usvajanjem Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Zakon o PIO) u septembru 2003. godine i njegovom primjenom od 1. januara 2004. godine, izvršeno je restrukturiranje obaveznog osiguranja po osnovu tekućeg finansiranja (generacijske solidarnosti ili prvi stub) i stvorene normativne pretpostavke za uvođenje obaveznog osiguranja po osnovu kapitalizovane štednje osiguranika (drugi stub) i dobrovoljnog osiguranja (treći stub).

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, shodno Zakonu o PIO, ostvaruju se u Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore (Fond). Fond ima svojstvo pravnog lica sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim Zakonom o PIO i Statutom Fonda, a osnovan je sa ciljem obezbjeđenja ostvarivanja prava svih osiguranika iz obaveznog penzijskog osiguranja, koje se zasniva na generacijskoj solidarnosti.

Fondom, prema Zakonu o PIO i Statutu Fonda, upravlja Upravni odbor koji je sastavljen od predsjednika i šest članova, koje imenuje i razrješava Vlada. Članovi Upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine. Fondom rukovodi direktor, imenovan od strane Upravnog odbora, na period od pet godina. Stručne i druge poslove u cilju vršenja nesmetanog, racionalnog i uspješnog obavljanja poslova iz nadležnosti Fonda obavlja jedinstvena Stručna služba Fonda, koju čine Centralna služba sa sjedištem u Podgorici i devet područnih jedinica.

U okviru Fonda PIO Crne Gore, o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja primjenom nacionalnih propisa rješava područna jedinica na čijem području je osiguranik bio poslednji put osiguran. Područne jedinice Fonda PIO Crne Gore nalaze se u: Baru, Beranama, Bijelom Polju, Kotoru, Nikšiću, Pljevljima, Podgorici, Herceg Novom i na Cetinju.

Fond rješava i o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja primjenom međunarodnih sporazuma, vršeći poslove iz svoje nadležnosti.

Izveštaj o radu Fonda PIO Crne Gore za 2024. godinu daje pregled aktivnosti organa upravljanja i jedinstvene Stručne službe Fonda, realizovanih tokom posmatranog perioda.

Aktivnosti Fonda u izvještajnom periodu dominantno su bile posvećene efikasnom, kvalitetnom i pravovremenom rješavanju o pravima iz PIO, odnosno postupanju po zahtjevima i donošenju rješenja kojima se odlučuje o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja. Takođe, aktivnosti su se odnosile i na obezbjeđivanje redovnosti i blagovremenosti isplate prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja. Nastavljeno je i sa sprovođenjem organizacionih reformi jedinstvene Stručne službe, u cilju unapređenja efikasnosti rada institucije.

Tokom 2024. godine kontinuirano je vršeno unapređenje kvaliteta obavljanja stručnih, administrativnih, pravnih, ekonomskih i drugih poslova Fonda, što je rezultiralo podizanjem nivoa pruženih usluga osiguranicima i korisnicima prava iz PIO.

Stremeći značajnijem unapređenju organizacije i modernizaciji svih aspekata rada Fonda, ova institucija je u 2024. godini, kroz SOCIEUX+ instrument tehničke saradnje koji je kofinansiran od strane Evropske unije, uspješno okončala projekat *„Jačanje organizacionih kapaciteta Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore u svrhu postizanja ciljeva Strategije reforme javne uprave“*. Nakon sprovedenog postupka apliciranja, krajem godine odobren je i novi projekat: *„Modernizacija eksterne komunikacije Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore kroz razvoj Komunikacione strategije“*.

Takođe, tokom septembra 2024. godine u Zagrebu je organizovana TAIEX studijska posjeta u cilju unapređenja tehničkih i administrativnih kapaciteta institucija uključenih u buduću koordinaciju Sistema socijalne sigurnosti u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, gdje su učešće uzeli predstavnici Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije i Fonda PIO Crne Gore.

Izveštajni period karakterisao je nastavak aktivnosti u dijelu rješavanja o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja primjenom međunarodnih propisa i unapređenje saradnje sa penzionim fondovima.

S tim u vezi, pomoćnica direktora za Sektor za provođenje penzijskog i invalidskog osiguranja bila je član delegacije Crne Gore koja je oktobru 2024. godine sa delegacijom Kanade otpočela vođenje pregovora radi zaključivanja Sporazuma o socijalnom osiguranju između Crne Gore i Kanade, koji će omogućiti regulisanje međusobnih odnosa u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, a posebno izjednačavanje u pravima državljana po osnovu boravka i rada u državama ugovornicama.

Takođe, u Beogradu su u decembru 2024. godine održani razgovori između organa za vezu Crne Gore i Republike Srbije, u vezi sa sprovođenjem Sporazuma o socijalnom osiguranju između Republike Srbije i Republike Crne Gore u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja. Tom prilikom predstavnici Fonda PIO Crne Gore bili su dio delegacije Crne Gore.

Predstavnici Fonda učestvovali su na 14. Susretu direktora/ravnatelja fondova/zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje država nastalih na području bivše SFRJ, koji je održan u Tesliću, Republika Srpska i 13. Evropskom kolokvijumu u oblasti socijalnog osiguranja, koji se tradicionalno održava u Berlinu.

Pored navedenog, tokom godine intenzivirana je saradnja sa Zavodom za penzijsko osiguranje Austrije (Pensionsversicherungsanstalt - PVA).

Posebna pažnja posvećena je i medicinskom vještačenju kroz koje se vrši ocjena gubitka radne sposobnosti i nesposobnosti za samostalan život i rad, te su ostvareni značajni rezultati angažovanjem doktora, eminentnih stručnjaka iz Kliničkog centra Crne Gore.

Sve aktivnosti Fonda sprovedene su na principima otvorenosti i transparentnosti. Informisanje javnosti o aktivnostima Fonda vršeno je preko štampanih i elektronskih medija i internet stranice Fonda.

Izvještajnu godinu karakteriše nastavak prakse finansiranja socijalno-humanitarne potrošnje penzionera.

Isto tako, Fond je već tradicionalno povodom novogodišnjih praznika uputio čestitku najstarijim penzionerima koji su napunili 100 godina, uz novčani poklon u iznosu od 400 eura.

Tokom 2024. godine uspješno su izvršene sve planirane obaveze jedinstvene Stručne službe Fonda i organa upravljanja, u skladu sa zadatim rokovima.

II. ORGANI I RADNA TIJELA FONDA PIO CRNE GORE

1. UPRAVNI ODBOR

Upravni odbor je organ upravljanja Fondom. Rad Upravnog odbora zasnovan je na odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, Zakona o državnoj upravi, Statuta Fonda i drugih opštih akata Fonda. Upravni odbor je sastavljen od predsjednika i šest članova, koje imenuje i razrješava Vlada Crne Gore, i to: jedan član se imenuje na predlog reprezentativne sindikalne organizacije, jedan član na predlog reprezentativnog udruženja poslodavaca, jedan član na predlog Saveza udruženja penzionera Crne Gore i četiri člana na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja. Članovi Upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine. Vlada Crne Gore, na sjednici održanoj 5. juna 2024. godine, imenovala je predsjednicu i šest članova Upravnog odbora.

Upravni odbor Fonda je u izvještajnom periodu održao 11 sjednica, odnosno 7 redovnih i 4 telefonske sjednice. Razmatrano je 58 tačaka i podtačaka dnevnog reda i donesena su 64 akta.

Rbr.	Sjednica UO	Datum	R/T	Tačke i podtačke DR	Broj donesenih akata
1.	40.	05.02.2024.	T	3	3
2.	41.	27.02.2025	R	2	2
3.	42.	11.04.2024.	R	12	13
4.	43.	12.04.2024.	T	1	4
5.	1.	07.06.2024. 11.06.2024. 19.06.2024.	R	12	9
6.	2.	22.07.2024.	T	1	1
7.	3.	08.10.2024.		11	13

		05.11.2024.	R		
8.	4.	26.11.2024.	R	1	5
9.	5.	10.12.2025. 17.12.2024.	R	9	10
10.	6.	24.12.2024.	T	1	1
11.	7.	27.12.2024.	R	5	3
<i>Ukupno:</i>				58	64

R – redovna sjednica; T- telefonska sjednica; DR – dnevni red

Neke od najznačajnijih odluka koje je Upravni odbor Fonda donio u 2024. godini su:

- Odluke o usklađivanju vrijednosti penzija za jedan lični bod od 1. januara, 1. maja i 1. septembra 2024.godine;
- Odluke o usklađivanju penzija i novčanih naknada od 1. januara, 1. maja i 1. septembra 2024. godine;
- Odluke o usklađivanju osnova za određivanje novčane naknade za tjelesno oštećenje od 1. januara, 1. maja i 1. septembra 2024. godine;
- Odluke o vanrednom usklađivanju vrijednosti penzija za jedan lični bod od 1. maja i 1. septembra 2023. godine;
- Odluka o usvajanju Strateškog plana Fonda PIO Crne Gore za period od 2024. do 2027. godine;
- Odluka o usvajanju Operativno akcionog plana za implementaciju Strateškog plana Fonda PIO Crne Gore za period od 2024. do 2027. godine;
- Odluka o usvajanju Programa rada za 2024. godinu;
- Odluka o usvajanju Izvještaja o radu Fonda PIO Crne Gore za 2023. godinu;
- Odluka o usvajanju Izvještaja o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2023. godine,
- Odluka o otpisu osnovnih sredstava;
- Odluka o otpisu sitnog inventara;
- Odluka o usvajanju Izvještaja o izvršenom popisu obaveza i potraživanja, sa stanjem na dan 31.12.2023. godine;
- Odluka o usvajanju Izvještaja o finansijskom poslovanju Fonda PIO Crne Gore za 2023. godinu;
- Odluka o usvajanju Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju D.O.O. „PIO“ Ulcinj za 2023. godinu;

- Odluka o usvajanju Izvještaja o popisu D.O.O. „PIO“ Ulcinj na dan 31.12.2023. godine;
- Odluka o neimenovanju direktora/ice Fonda PIO Crne Gore u postupku po objavljenom Konkursu broj 02-100/22-1023/4;
- Odluke o imenovanju v.d. direktora Fonda PIO Crne Gore;
- Statut D.O.O. „PIO“ Ulcinj;
- Odluka o sukcesivnom prenosu sredstava D.O.O. „PIO“ Ulcinj i
- niz odluka u vezi sa pravnim statusom D.O.O „PIO“ Ulcinj.

Upravni odbor nastavio je sprovođenje poslovne politike koja podrazumijeva praćenje izvršenja budžeta, koje vodi redovnom servisiranju zakonskih obaveza iz djelokruga rada ove Institucije.

2. KOMISIJA ZA SISTEM PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

Komisija za sistem penzijskog i invalidskog osiguranja je stalno radno tijelo Fonda, koje razmatra i priprema akta iz nadležnosti Upravnog odbora, predviđena Statutom Fonda. Komisija za sistem PIO broji pet članova, koje imenuje i razrješava Upravni odbor Fonda. Članovi Komisije imenuju se na period od četiri godine.

Upravni odbor, na sjednici održanoj 10.11.2022. godine, razriješio je članove Komisije za sistem i imenovao novi saziv ovog radnog tijela.

Komisija za sistem na svojim sjednicama razmatra i daje stručna mišljenja u vezi cjelokupnog materijala koji se priprema za Upravni odbor, u cilju kvalitetnijeg donošenja odluka.

Komisija za sistem održala je 4 sjednice u izvještajnom periodu.

III. STRUČNA SLUŽBA FONDA

1. SEKTOR ZA SPROVOĐENJE PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

Tokom izvještajne 2024. godine, u Sektoru za sprovođenje penzijskog i invalidskog osiguranja obuhvaćen je rad sljedećih odsjeka i jedinica:

- Odsjek za obradu podataka matične evidencije,
- Područne jedinice,
- Odsjek za sprovođenje inostranog osiguranja i
- Odsjek za medicinsko vještačenje

1.1. Odsjek za obradu podataka matične evidencije

U ovom izvještajnom periodu, uneseno je u bazu matične evidencije aktivnih osiguranika ukupno 553.419 prijava podataka, što je u odnosu na isti period prošle godine kada je unijeto 585.495 manje za 5,48% prijava podataka za matičnu evidenciju i to:

OBRAZA C	M-1	M-2	M-3	M-4	M-6	M-7/PS	M-8	M-12	ROD-1	ROD-P	M-SI	MIN	ROD-0
BROJ	63.131	121.024	63.672	270.254	50	200	16.753	3.204	9.019	1.430	906	37	3.739

U matičnoj evidenciji aktivnih osiguranika u okviru područnih jedinica u ovom izvještajnom periodu vršeni su sljedeći poslovi:

- Provjera tačnosti podataka sa prijava podataka za matičnu evidenciju koje se odnose na period od 1970. do 31.12.2024. godine (uvid u pravnu, kao i finansijsku dokumentaciju kojom se dokazuje uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje) zbog kompletiranja penzijskih predmeta u vezi izračuna ličnog koeficijenta i iznosa penzije u postupcima po zahtjevima za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i u postupku redovne provjere tačnosti

dostavljenih prijava podataka koje obveznici podnošenja prijava dostavljaju u tekućoj za prethodnu 2023. godinu;

- Vršeno je dokompletiranje baze podataka aktivnih osiguranika nedostajućim podacima, naknadna promjena podataka unesenih u matičnu evidenciju u slučajevima propisanim Zakonom;
- U vršenju kontrole tačnosti podataka ukoliko su podaci netačni i nepotpuni odnosno nepravilno evidentirani, sačinjavaju se službene zabilješke i na zakonom propisan način preduzimane su potrebne radnje za izmjenu ili dokompletiranje istih, a za slučaj nepostojanja ili nekompletnosti dokumentacije, odnosno javnih isprava, sačinjavan je zapisnik o izvršenoj kontroli, kojim je konstatovano zatečeno stanje;
- Pružana je stručna pomoć putem neposredne komunikacije sa strankama, postupano po zamolnicama, po zahtjevima za štampanjem izvještaja sa podacima o utvrđenom stažu osiguranja i ostvarenim zaradama, kao i po zahtjevima državnih organa, institucija, pravnih lica, organa i fondova država iz okruženja, kao i drugih organizacionih jedinica Fonda. Posebno treba istaći svakodnevno pružanje stručne pomoći putem telefona i i-mejlom;
- Obraćanje Državnom arhivu u vezi pribavljanja dokumentacije, a u cilju ažuriranja podataka o stažu osiguranja i ostvarenim zaradama, ukoliko matična evidencija Fonda PIO i poslodavac ne posjeduju podatke, već istima raspolaže Državni arhiv;
- Kontrola uplate doprinosa za lica koja obavljaju samostalnu, odnosno preduzetničku djelatnost, kao i kontrola uplate doprinosa za njihove radnike (zaposlene), zaključno sa 31.12.1991. godine (paušalno oporezivanje).

PREGLED UNIJETIH OBRAZACA PO PODRUČNIM JEDINICAMA

	Fond PIO	Podgorica	Bijelo Polje	Berane	Pljevlja	Kotor	Cetinje	Nikšić	Bar	Herceg Novi	Ukupno
M-1	0	319	76	136	93	141	39	119	88	52	1063
M-2	8	2.802	675	1.061	1.046	1.316	276	1.676	1126	429	10.415
M-3	3	569	161	242	163	275	50	214	166	86	1.929
M-4	17.569	97.971	11.877	16.925	9.883	35.007	5.391	27.958	31.973	15.700	270.254
M-8	0	6.562	1.087	1.175	1.874	995	161	1451	2.513	935	16.753
M-12	0	1.189	53	83	23	253	98	152	213	440	3.204
M-SI	0	159	129	30	404	26	31	47	68	12	906
M7/PS	0	16	5	52	88	12	0	13	6	8	200
M-6	0	0	14	0	17	10	0	0	9	0	50
MIN	0	18	0	6	2	2	1	4	4	0	37
ROD-1	15	35	7	1	8	2	4	20	14	2	108
ROD-P	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	3
ROD-0	7	0	0	9	4	2	0	1	0	2	25
Ukupno	17.603	109.640	14.084	19.720	13.606	38.741	6.051	31.656	36.180	17.666	304.947

U Odsjeku za obradu podataka matične evidencije, vršeni su sljedeći poslovi:

- Kontrola dokumentacije koja se odnosi na doprinose po Rješenjima Agencije za mirno rješavanje radnih sporova;
- Kontrola dokumentacije koja se odnosi na doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, shodno Zaključku Vlade Crne Gore br.08-264 od 26.02.2015.godine i Instrukciji za postupanje, propisane od strane Ministarstva finansija i Ministarstva rada i socijalnog staranja;
- Pripremanje odgovora na pristigle zahtjeve državnih i drugih organa, kao i zainteresovanih stranaka, iz nadležnosti Sektora za sprovođenje osiguranja;
- Priprema obavještenja, koja se dostavljaju područnim jedinicama, a povodom izmjene propisa, od uticaja na rad istih, kao i priprema neophodnih uputstava za rad područnih jedinica i Odsjeka za sprovođenje inostranog osiguranja,
- U cilju okončanja postupka za ponovno određivanje penzija shodno Sporazumu o socijalnom osiguranju sa Bosnom i Hercegovinom i Republikom Srbijom, izvršena je provjera da li su isti okončani, a u saradnji sa fondovima kao nosiocima osiguranja;
- Na osnovu Zakona o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa, uspostavljen je i vodi se Centralni registar obveznika poreza na dohodak fizičkih lica, obveznika doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, osiguranika obaveznog socijalnog osiguranja, kao i sistem izvještavanja i zaštite podataka centralnog registra. Upis u ovaj registar vrši se podnošenjem jedinstvene prijave, za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika, nadležnom poreskom organu počev od 01.03.2010. godine. Na osnovu Protokola o razmjeni podataka između korisnika sistema Centralnog registra osiguranika i obveznika (CROO), za period od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine ukupno je ažurirano 248.472 prijava podataka.

TABELA SA PODACIMA KOJE AŽURIRAMO IZ PORESKE UPRAVE

M-1	M-2	M-3	M-4	M-SI	MIN	ROD-1	ROD-P	ROD-O	UK
62.068	110.609	61.743	0	0	0	8.911	1.427	3.714	248.472

- saradnja sa Sektorom za IT, u cilju prilagođavanja programa, uslijed promjena zakonske regulative, koja se odnosi na penzijsko osiguranje i obračun i naplatu doprinosa, kao i dostavljanje odgovarajućih naloga u tom smislu. Sektoru za informacione tehnologije, dostavljeni su programski zahtjevi radi dopune ili korekcije postojećeg softvera shodno:

1. Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list Crne Gore“, br. 125/23 od 31.12.2023. godine) koji

je u primjeni od 01.01.2024. godine (izuzev člana 17 stav 1 koji je u primjeni od 03.11.2023. godine);

2. Zakonu o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list Crne Gore“, br. 77/24 od 05.08.2024. godine)
3. Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima („Službeni list Crne Gore“, br. 84/24 od 06.09.2024. godine) kojim je izmijenjen član 180 i produženo njegovo trajanje do 31.12.2028. godine;
4. Zakonu o izmjenama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Službeni list Crne Gore“, br. 94/24 od 30.09.2024), koji je u primjeni od 01.10.2024. godine;

Nalozi su dostavljeni kako za ugradnju novih zakonskih rješenja u informacijski sistem Fonda PIO u postupku ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, tako i nalozi za dopunu i promjenu u postojećim šifrarnicima kancelarijskog poslovanja uvođenjem novih šifri shodno zakonskim izmjenama, kao i detaljna pojašnjenja za realizaciju istih.

Shodno Pravilniku o usklađivanju iznosa najviše godišnje osnovice za plaćanje doprinosa za 2024. godinu („Sl. list CG“, br. 114/24), dat je nalog za ažuriranje šifrnika limita iznosa sa najvišom godišnjom osnovicom za plaćanje doprinosa za PIO;

- učestvovali na sastancima sa predstavnicima Unije slobodnih sindikata Crne Gore radi rješavanja nedoumica u vezi primjene člana 114 Zakona o radu;
- učestvovanje na sastancima u Ministarstvu finansija radi razmatranje izmjena propisa koji regulišu tretman poreza, doprinosa i penzija svještenika, vjerskih službenika, monaha i monahinja;
- u cilju pripreme za realizaciju najavljenih izmjena zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, a u vezi priznavanja razlike korisnika srazmjernih penzija, održavani su sastanci u okviru Odsjeka za obradu podataka matične evidencije i Odsjeka za sprovođenje inostranog osiguranja i upućen je nacrt naloga Sektoru za informacione tehnologije radi izrade softverskog rješenja.
- dostavljeni su nalozi sa odgovarajućim uputstvima za listanje izvještaja po zahtjevima područnih jedinica Fonda PIO i drugih institucija;
- postupljeno je po zahtjevima za utvrđivanje radnih mjesta, odnosno poslova na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem i sačinjeni zapisnici za utvrđivanje radnih mjesta odnosno poslova na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem kod sledećih poslodavaca: „KNJAZ MILOŠ - MONTENEGRO“- Kotor, „NOVI BOKSITI“ DOO – Nikšić, AD „PORT OF ADRIA“ – Bar, „ZETA-MINE“ DOO – Nikšić, DOO „KOMUNALNO-LIM“ - Bijelo Polje, „RUDNUK UGLJA“ AD – Pljevlja, DOO „VODOVOD I KANALIZACIJA“ – Herceg Novi, DOO „GLOBAL MINE“ – Nikšić. Takođe smo pružili pravne savjete u vezi staža osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem;

- učestvovali na sastancima u Poreskoj upravi radi završetka projekta „Reforma poreske administracije“ sa ciljem izrade softverskog rješenja, odnosno koncept izrade novog informacionog poreskog sistema;
- dostavljanje Ministarstvu ekonomskog razvoja Crne Gore podataka o osiguranicima koji su ažurirani u bazi podataka Matične evidencije Fonda PIO radi ostvarivanja prava shodno Zakonu o ostvarivanju prava na finansijsku podršku licima koja su bila zaposlena u privrednim društvima u sektoru rudarske i metalske industrije;
- učestvovanje na sastancima sa radnom grupom za izradu Nacrta Zakona o stalnom sezonce;
- učestvovanje u rješavanju spornih predmeta Područnih jedinica i Odsjeka za sprovođenje inostranog osiguranja (radni timovi, komisije, sastanci...).

1.2. Prvostepeni upravni postupak

Prvostepeni upravni postupak koji se vodi u Fondu PIO Crne Gore obuhvata prvostepeni postupak u domaćem osiguranju i postupak primjenom međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju - inostrano osiguranje.

1.2.1. Domaće osiguranje

U izvještajnom periodu, prvostepeni upravni postupak je rješavao po zahtjevima za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u domaćem osiguranju.

U toku 2024. godine podneseno je 20.723 novih zahtjeva za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, a iz prethodne godine je preneseno 2.911 zahtjeva, tako da je u 2024. godini, ukupno za rješavanje bilo 23.634 zahtjeva. Od navedenog broja riješeno je 22.514 zahtjeva ili 95,26%, od čega 78,17% u zakonskom roku od 30 dana. Na kraju izvještajnog perioda ostalo je 1.120 ili 4,74% neriješenih zahtjeva.

Poređenja radi, u 2023. godini je bilo 26.779 zahtjeva za rješavanje u prvostepenom postupku. Po ovim zahtjevima donesena su 24.151 prvostepena rješenja od čega 82,34% u zakonskom roku od 30 dana. Na kraju izvještajnog perioda ostalo je 2628 ili 9,81% neriješenih zahtjeva.

Poređenja radi u 2022. godini je bilo 29.470 zahtjeva za rješavanje u prvostepenom postupku. Po ovim zahtjevima donesena su 28.125 prvostepena rješenja od čega 87,43% u zakonskom roku od 30 dana. Na kraju izvještajnog perioda ostalo je 3050 ili 9,78% neriješenih zahtjeva.

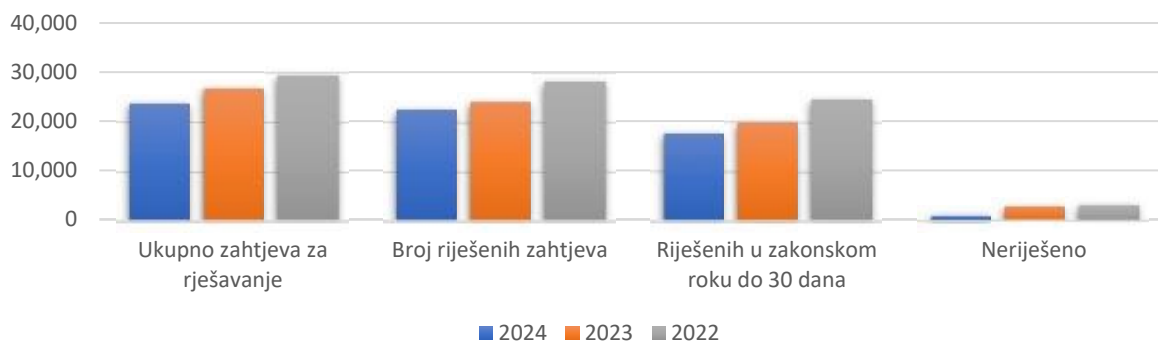
Iz prethodnog poređenja vidi se da je ukupan broj zahtjeva za rješavanje u 2024. godini manji u odnosu na 2023. i 2022. godinu. Takođe je došlo do smanjenja procenta riješenih zahtjeva u zakonskom roku od 30 dana u odnosu na 2023. godinu za 4,2%, a u odnosu na 2022. godinu za 9.26%, ali je zato došlo do smanjenja broja neriješenih zahtjeva na kraju izvještajnog perioda tako da je na kraju 2024. godine ostalo neriješenih 4,74% zahtjeva, što je za 5,07% manje u odnosu na 2023. godinu odnosno 5,04% u odnosu na 2022. godinu. Što se tiče neriješenih zahtjeva na kraju 2024. godine koji iznosi 4,74 % , u ovom procentu su uključeni i zahtjevi koji su podneseni krajem 2024. godine sa pravom na penziju od 01.01.2025. godine koji nisu mogli biti riješeni u 2024. godini.

Pored nedostatka kapaciteta koji se odnosi na popunjenost radnih mjesta u odnosu na broj predviđen aktom o sistematizaciji, dodatna otežavajuća okolnost je i činjenica da su tokom 2024. godine četiri službenika sa dugogodišnjim iskustvom na poslovima u vezi sa ostvarivanjem prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja otišla u penziju, a jednom službeniku je prestao radni odnos na lični zahtjev. Tokom 2024. godine i pored kadrovske nepopunjenosti i odliva stručnog kadra, fokus je bio na smanjenju broja zaostalih neriješenih zahtjeva iz prethodne godine kojih je bilo oko 3.000, čime je smanjen zaostatak u ukupnom broju neriješenih zahtjeva na kraju izvještavane godine. I pored pomenutih negativnih okolnosti, ovi rezultati su se postigli posvješćenim radom i angažovanjem zaposlenih u područnim jedinicama.

Tokom ovog izvještajnog perioda, dosljedna primjena odredbi ZUP-a, kako u procesnom dijelu, tako i u sprovođenju ispitnog postupka i saopštavanju rezultata ispitnog postupka, zahtjevala je niz radnji koje utiču na trajanje samog postupka odlučivanja po zahtjevima za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, što je uticalo na kvalitet prvostepenih rješenja u pozitivnom smislu sa jedne strane, a sa druge svakako utiče na vrijeme trajanja postupka, a samim tim i na ažurnost. Poštovanje pravila vođenja upravnog postupka je obaveza koja se mora ispoštovati u svim slučajevima kada priroda zahtjeva i činjenično stanje nalažu.

Godina	Ukupno zahtjeva za rješavanje	Broj riješenih zahtjeva	Riješenih u zakonskom roku do 30 dana		Neriješeno	
2024	23.634	22.514	17600	78.17%	1.120	4,74%
2023	26.779	24.151	19894	82.37%	2.628	9,81%
2022	29.470	28.125	24589	87.43%	3.050	9,78%

RIJEŠENI ZAHOTJEVI

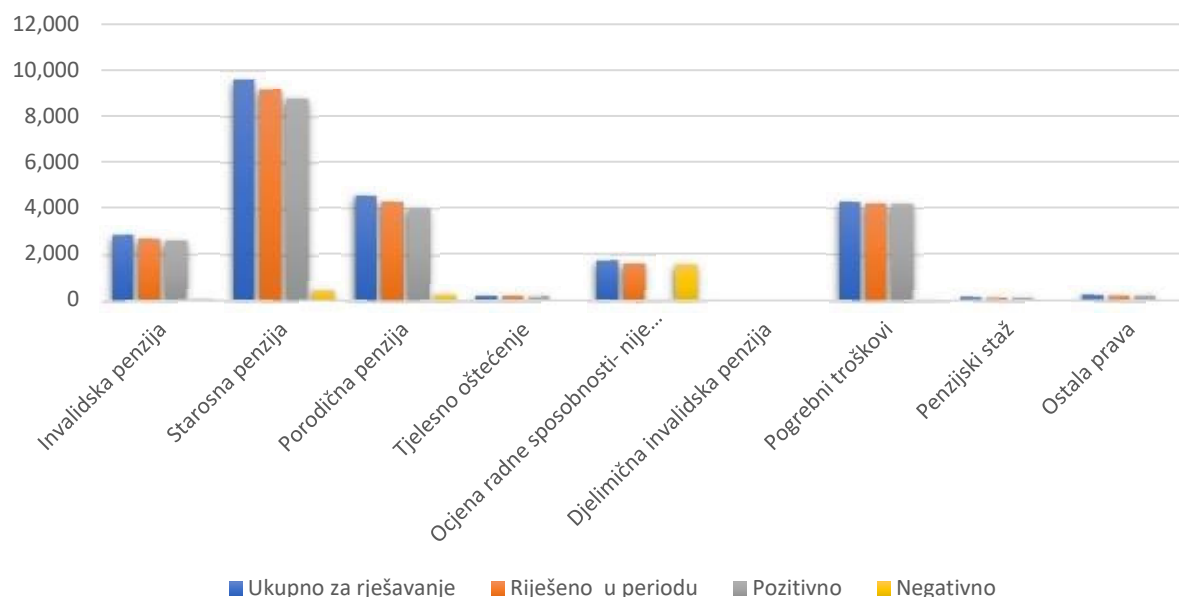
PROCENTUALNO RIJEŠENI

U narednom tabelarnom pregledu prikazani su podaci o strukturi zahtjeva za rješavanje u 2024. godini, po vrstama prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja:

Vrsta prava	Ukupno za rješavanje	Riješeno u periodu	RIJEŠENO		Procenat neriješenih u odnosu na ukupno	Procenat riješenih do prvog mjeseca
			Pozitivno	Negativno		
Invalidska penzija	2.863	2.664	2.603	61	6,95%	66,93%
Starosna penzija	9.607	9.195	8.791	404	4,29%	80,18%
Porodična penzija	4.572	4.300	4.034	266	5,95%	84,93%
Tjelesno oštećenje	206	198	186	12	3,88%	86,36%
Ocjena radne sposobnosti- nije utvrđen gubitak radne sposobnosti	1.730	1.596	0	1.596	7,75%	14,22%
Djelimična invalidska penzija	9	9	6	3	0%	66,67%
Pogrebni troškovi	4.275	4.217	4.182	35	1,36%	97,42%
Penzijski staž	142	126	116	10	11,27%	78,57%
Ostala prava	230	209	197	12	9,13%	86,60%
U K U P N O	23.634	22.514	20.152	2.362	4,74%	78,17%

PODACI O STRUKTURI ZAHTJEVA ZA RJEŠAVANJE

U narednom tabelarnom pregledu prikazani su podaci o trajanju postupka u rješavanju podnijetih zahtjeva u 2024. godini, po vrstama prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja:

Penzije	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseci	Od 3 do 6 mjeseci	Preko 6 mjeseci
Starosne	7.373	1600	168	54
Invalidske	1.783	697	166	18
Djelimične invalidske	6	2	1	0
Porodične	3.652	482	120	46
Pogrebni troškovi	4.108	91	13	5
Tjelesno oštećenje	171	16	9	2
Ocjena radne sposobnosti- nije utvrđen gubitak radne sposobnosti	227	971	355	43
Penzijski staž	99	20	3	4
Ostala prava iz PIO	181	16	6	6
Ukupno	17.600	3.895	841	178

U zakonskom roku, do 30 dana riješeno je 78,17% od ukupnog broja riješenih zahtjeva, u periodu od 1 do 3 mjeseca riješeno je 16,48%, u periodu od 3 mjeseca do 6 mjeseci 3,55%, dok je u periodu preko 6 mjeseci, riješeno je 0,75% zahtjeva.

Pored već prethodno navedenih razloga, trajanje postupka u rješavanju podnijetih zahtjeva, u velikom broju slučajeva, uslovljeno:

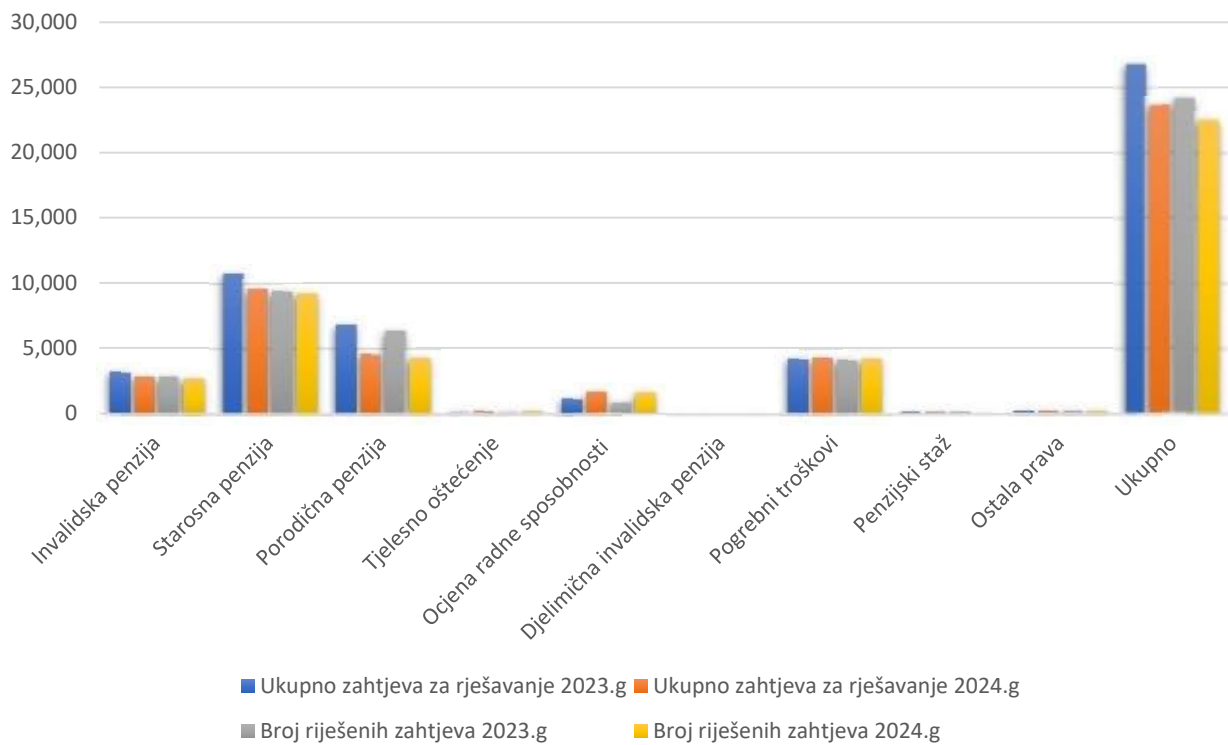
- potrebom za kompletiranjem baze podataka aktivnih osiguranika sa nedostajućim podacima,
- dodatnom provjerom tačnosti unesenih podataka u bazu podataka aktivnih osiguranika i potrebom da se sačine službene zabilješke u tim slučajevima, kako bi se na propisan način sprovele sve potrebne radnje,
- određeni broj osiguranika je ostvario staž kod poslodavaca koji su u postupku stečaja ili je postupak stečaja već okončan, likvidacije, što značajno otežava postupak utvrđivanja staža osiguranja, jer je nedostupna dokumentacija za provjeru ili poslodavac nije dostavio u zakonom propisanom roku prijave podataka na osnovu kojih se utvrđuju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i sama visina prava,
- okončanje postupaka pokrenutih pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova.

Posebno treba naglasiti da su nakon sklapanja Okvirnog sporazuma o regulisanju međusobnih odnosa po pitanju staža osiguranja sa uvećanim trajanjem koji je zaključen između Vlade Crne Gore, predstavnice bivših radnika Kombinata aluminijuma Podgorica AD i Fonda rada Crne Gore od 07.08.2024. godine i Okvirnog sporazuma o regulisanju međusobnih odnosa po pitanju staža osiguranja sa uvećanim trajanjem zaključen između Vlade Crne Gore, predstavnice bivših radnika Toščelik-a Nikšić, Ravent-a Nikšić, „Mimel Promont-a” DOO iz Nikšića, Bumech-a Crne Gore i Fonda rada Crne Gore od 16.12.2024. godine, područne jedinice izdavale uvjerenja o stažu koji nedostaje za sticanje uslova iz čl. 17 stav 4 i 197n Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju koji je bio u primjeni od 01.01. do 31.12.2024. godine, nakon čega se sprovodio postupak pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova. Trajanje postupka je bilo uslovljeno okončanjem postupka pred Agencijom i uplatom dodatnih doprinosa što je uticalo na rokove za donošenje rješenja za starosnu penziju shodno citiranim članovima zakona.

**RJEŠAVANJE U PRVOSTEPENOM POSTUPKU PO PODRUČNIM JEDINICAMA U POREĐENJU SA 2023.
GODINOM PO VRSTAMA PRAVA**

Područna jedinica	Ukupno zahtjeva za rješavanje		Broj riješenih zahtjeva		Procenat neriješenih		Procenat ažurnosti do 30 dana	
	2023.g	2024.g	2023.g	2024.g	2023.g	2024.g	2023.g	2024.g
Invalidska penzija	3.231	2.863	2.870	2.664	11,17%	6,95%	73,24%	66,93%
Starosna penzija	10.764	9.607	9.416	9.195	12,52%	4,29%	82,46%	80,18%
Porodična penzija	6.825	4.572	6.387	4.300	6,42%	5,95%	85,83%	84,93%
Tjelesno oštećenje	178	206	163	198	8,43%	3,88%	91,41%	86,36%
Ocjena radne sposobnosti	1.191	1.730	824	1.596	30,81%	7,75%	4,73%	14,73%
Djelimična invalidska penzija	9	9	8	9	11,11%	0,00%	75,00%	66,67%
Pogrebni troškovi	4.209	4.275	4.141	4.217	1,62%	1,36%	98,33%	97,42%
Penzijски staž	151	142	142	126	5,96%	11,27%	80,28%	78,57%
Ostala prava	221	230	200	209	9,50%	9,43%	83,00%	86,60%
Ukupno	26.779	23.634	24.151	22.514	9,81%	4,74%	82,37%	78,17%

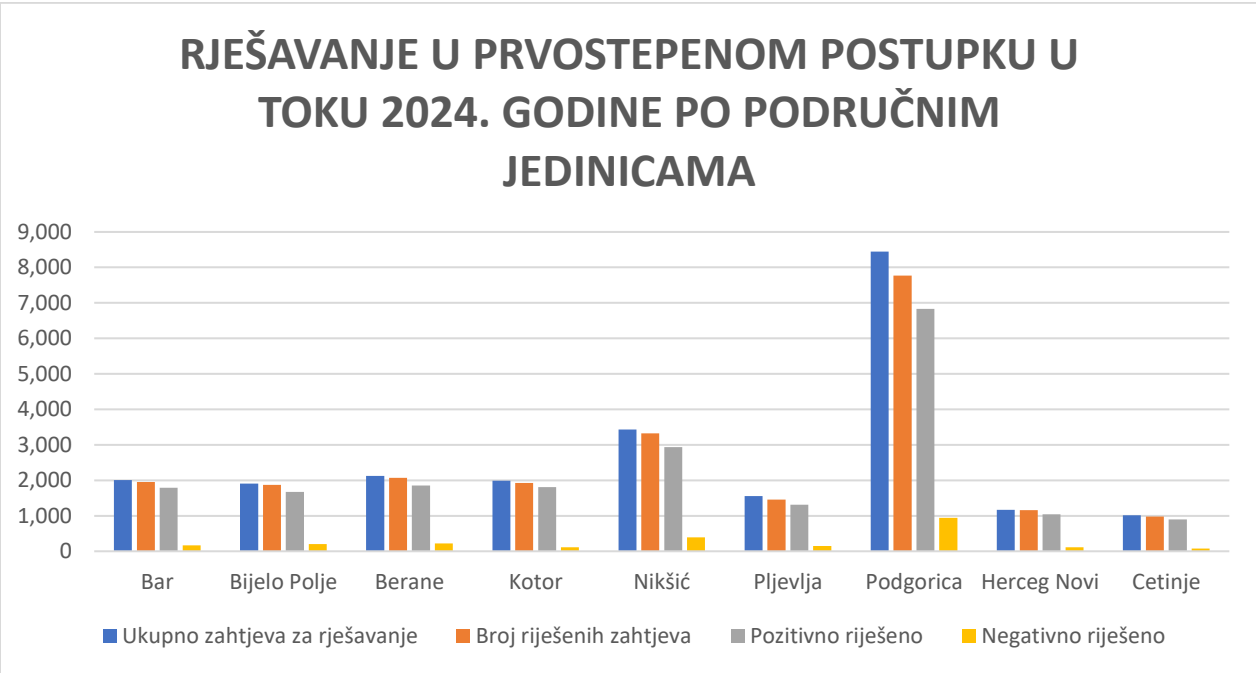
RJEŠAVANJE U PRVOSTEPENOM POSTUPKU

RJEŠAVANJE U PRVOSTEPENOM POSTUPKU U TOKU 2024. GODINE PO PODRUČNIM JEDINICAMA

Područna jedinica	Ukupno zahtjeva za rješavanje	Broj riješenih zahtjeva	Pozitivno riješeno	Negativno riješeno	Procenat neriješenih od ukupnih	Procenat ažurnosti do 30 dana
Bar	2.009	1.955	1.789	166	2,69%	81,53%
Bijelo Polje	1.909	1.873	1.674	199	1,89%	88,25%
Berane	2.124	2.070	1.852	218	2,54%	87,05%
Kotor	1.988	1.922	1.811	111	3,32%	81,43%
Nikšić	3.428	3.326	2.936	390	2,98%	84,88%
Pljevlja	1.552	1.458	1.313	145	6,06%	87,59%
Podgorica	8.442	7.774	6.835	939	7,91%	64,61%

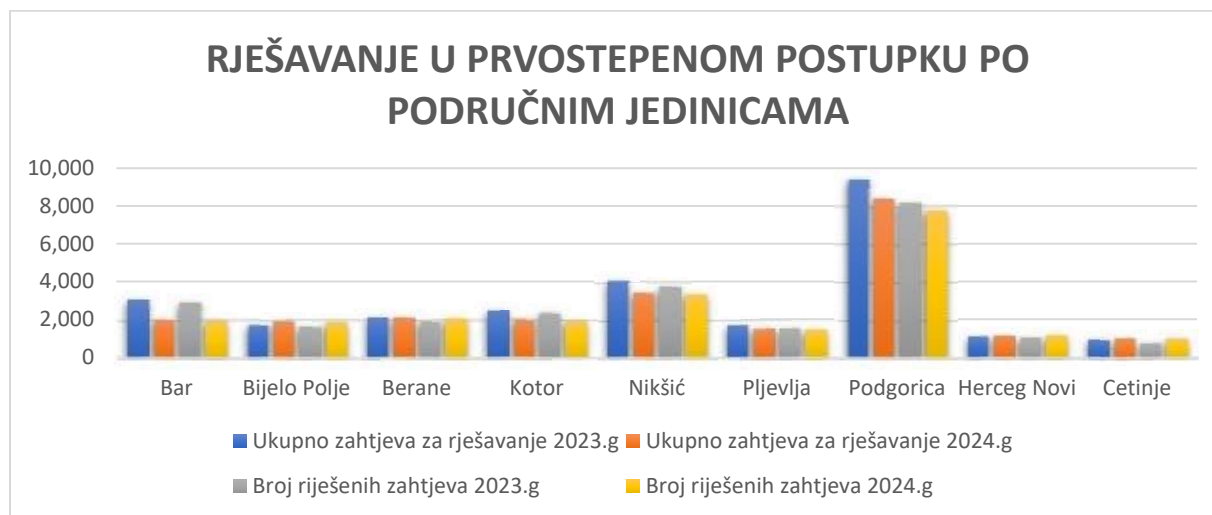
Herceg Novi	1.168	1.157	1.043	114	0,94%	87,99%
Cetinje	1.014	979	899	80	3,45%	86,31%
Ukupno	23.634	22.514	20.125	2.362	4.74%	78.17%

**RJEŠAVANJE U PRVOSTEPENOM POSTUPKU PO PODRUČNIM JEDINICAMA U POREĐENJU SA 2023.
GODINOM**

Područna jedinica	Ukupno zahtjeva za rješavanje		Broj riješenih zahtjeva		Procenat neriješenih		Procenat ažurnosti do 30 dana	
	2023.g	2024.g	2023.g	2024.g	2023.g	2024.g	2023.g	2024.g
Bar	3.089	2.009	2.918	1.955	5,54%	2,69%	89,10%	81,53%

Bijelo Polje	1.749	1.909	1.632	1.873	6,69%	1,89%	91,42%	88,25%
Berane	2.134	2.124	1.907	2.070	10,64%	2,54%	91,35%	87,05%
Kotor	2.493	1.988	2.365	1.922	5,13%	3,32%	91,63%	81,43%
Nikšić	4.091	3.428	3.768	3.326	7,90%	2,98%	92,22%	84,88%
Pljevlja	1.724	1.552	1.533	1.458	11,08%	6,06%	86,30%	87,59%
Podgorica	9.417	8.442	8.224	7.774	12,67%	7,91%	65,88%	64,61%
Herceg Novi	1.119	1.168	1.053	1.157	5,90%	0,94%	95,25%	87,99%
Cetinje	964	1.014	751	979	22,10%	3,45%	89,75%	86,31%
Ukupno	26.780	23.634	24.151	22.514	9.74%	4.74%	88.1%	78.17%

TRAJANJE POSTUPKA U RJEŠAVANJU PODNIJETIH ZAHTEVA U 2024. GODINI PO PODRUČNIM JEDINICAMA:

Područna jedinica	Do jednog mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Preko 6 mjeseci
Bar	1.594	307	45	9
Bijelo Polje	1.653	155	64	1
Berane	1.802	218	48	2
Kotor	1.565	299	52	6
Nikšić	2.823	401	98	4
Pljevlja	1.277	114	65	2
Podgorica	5.023	2.182	419	150
Herceg Novi	1.018	99	37	3
Cetinje	845	120	13	1
Ukupno	17.600	3.895	841	178

U izvještajnom periodu u područnim jedinicama obavljane su i druge aktivnosti:

- ovjereno je 33.917 rješenja o administrativnim zabranama,
- izdato je 71.383 uvjerenja po zahtjevima osiguranika i korisnika, (da su/ nijesu korisnici penzija, da nijesu korisnici tuđe njege i pomoći, uvjerenja o visini penzije, uvjerenja o unijetim podacima o stažu i zaradama u bazu podataka Fonda PIO itd.).

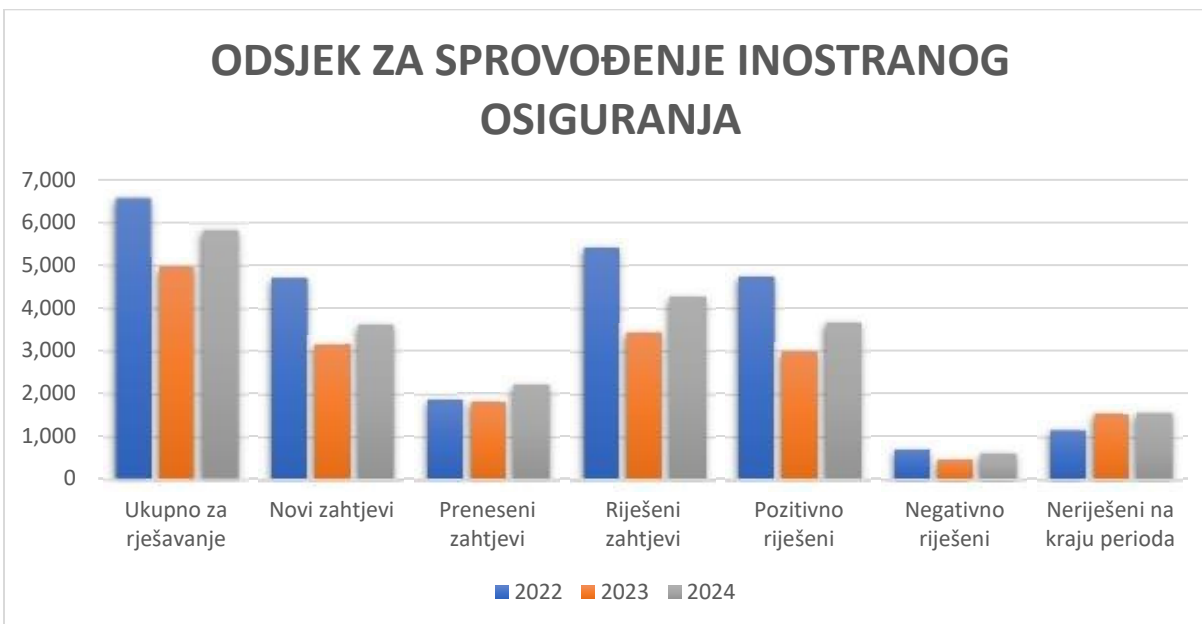
1.2.2. Odsjek za sprovođenje inostranog osiguranja

U Odsjeku za sprovođenje inostranog osiguranja, u toku 2024. godine, ukupan broj zahtjeva za rješavanje bio je 5.829, od čega 3.617 novih zahtjeva i 2.212 prenesenih zahtjeva iz prethodne godine. Od ukupnog broja zahtjeva za rješavanje, pozitivno je riješeno 3.662 zahtjeva, dok je negativno riješenih 606. Neriješenih na kraju perioda je 1.561 ili 26,78%, dok je procenat riješenih zahtjeva u zakonskom roku iznosio 71,81%.

U izvještajnom periodu obrađeno je ukupno 2.497 zamolnica u čiji broj ne ulaze zamolnice iz prethodnih godina koje su često aktivne jer inostrani nosilac osiguranja traži dodatne informacije i obavještenja u vezi istih.

Takođe, zaposleni u ovom odsjeku preduzimaju stalne urgencije prema inostranim nosiocima osiguranja, pisanim putem, elektronskim i telefonskim putem u cilju efikasnijeg okončanja postupka, obavljaju komunikaciju i pružaju administrativno pravnu pomoć nadležnim nosiocima osiguranja kao i osiguranicima.

	2022	2023	2024
Ukupno za rješavanje	6.584	4.974	5.829
Novi zahtjevi	4.713	3.164	3.617
Preneseni zahtjevi	1.871	1.810	2.212
Riješeni zahtjevi	5.426	3.447	4.268
Pozitivno riješeni	4.737	2.987	3.662
Negativno riješeni	689	460	606
Neriješeni na kraju perioda	1.158	1.527	1.561
	17,59%	30,70%	26,78%
Procenat ažurnosti do 30 dana	84,02%	73,46%	71,81%

U Odsjeku za sprovođenje inostranog osiguranja procenat riješenih zahtjeva u zakonskom roku od 30 dana u 2024. godini iznosi 71,81%, što je za 1,65% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Potrebno je napomenuti da ovaj Odsjek rješava po zahtjevima u skladu sa međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju i to sa: Austrijom, Belgijom, Bugarskom, Velikom Britanijom, Danskom, Italijom, Mađarskom, Luksemburgom, Njemačkom, Norveškom, Poljskom, Francuskom, Slovačkom, Švajcarskom, Holandijom, Libijom, Egiptom, Češkom, Turskom, Rumunijom. Takođe se obavljaju poslovi u vezi primjene Sporazuma o potvrđivanju perioda osiguranja za ostvarivanje prava na penziju sa Kosovom. Od bivših republika SFRJ, primjenjuju se sporazumi potpisani sa Makedonijom, Hrvatskom, Bosnom i Hercegovinom, Srbijom i Slovenijom, što predstavlja veliku specifičnost u radu ovog odsjeka i nemogućnost brzog završetka postupka zbog čekanja odgovara od inostranog nosioca osiguranja, a koji se odnosi na podatke koji su bitni za okončanje postupka. Stoga se ne može ispoštovati zakonski rok od 30 dana za donošenje rješenja u upravnom postupku. Sa Kosovom se obavljaju poslovi u vezi sa primjenom Sporazuma o potvrđivanju perioda osiguranja do uslova za ostvarivanje prava na penziju.

U izvještajnom periodu na nivou područnih jedinica i Odsjeka za sprovođenje inostranog osiguranja pokrenuta su 2.525 postupka po službenoj dužnosti i 110 postupaka prenijetih iz prethodne godine, tako da ih je ukupno bilo 2.635. Od ovog broja okončan je 2.531 postupak, dok je ostalo neokončanih 104 postupaka.

Postupci po službenoj dužnosti u područnim jedinicama kao i u Odsjeku za sprovođenje inostranog osiguranja pokrenuti su u slučajevima, prestanka prava na porodičnu penziju

po sili zakona, obustava isplate porodične penzije zbog nedostavljanja potvrde o školovanju, uspostavljanja prava na isplatu porodične penzije, prestanka prava na tuđu pomoć i njegu i tjelesno oštećenje uslijed smrti korisnika prava, rješenje o prestanku prava radi ostvarivanja prava na povoljniju penziju...

Posebno treba naglasiti da je broj postupaka koji je pokrenut po službenoj dužnosti u odnosu na 2023. godinu znatno manji. U 2024. godini najveći broj podnijetih postupaka po službenoj dužnosti pokrenut je shodno prestanku prava po sili zakona, obustava isplate porodične penzije zbog nedostavljanja potvrde o školovanju.

1.2.3. Odsjek za medicinsko vještačenje

U Odsjeku za medicinsko vještačenje obavljaju se poslovi vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz penzijskog invalidskog osiguranja, utvrđivanje gubitka radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja, utvrđivanje uzroka invalidnosti i tjelesnog oštećenja, vještačenje u postupku ostvarivanja prava po osnovu međunarodnih ugovora, vještačenje o promjeni u stanju invalidnosti, utvrđivanje nesposobnosti za samostalan život i rad za članove porodice osiguranika i korisnika, kontrola medicinske dokumentacije u predmetima prije ocjene radne sposobnosti, kontrola nalaza, ocjene i mišljenja o radnoj sposobnosti osiguranika i kontrolni pregledi korisnika prava. Poslove vještačenja i ocjene radne sposobnosti vrši Prvostepena invalidska komisija, koja je organizovana u okviru Sektora.

Prvostepena invalidska komisija je u toku 2024. godine, na osnovu Pravilnika o obrazovanju i načinu rada Prvostepene invalidske komisije u prvostepenom postupku za ostvarivanje prava osiguranika iz penzijskog i invalidskog osiguranja i Pravilnika o obimu i sadržini medicinske dokumentacije potrebne u postupku vještačenja radi ostvarivanja prava osiguranika iz penzijskog i invalidskog osiguranja, riješila 2.776 zahtjeva.

Od riješenih 2.776 zahtjeva, za ocjenu radne sposobnosti je bilo 696 zahtjeva, a za ostala prava 2.080 zahtjeva.

PGRS – potpuni gubitak radne sposobnosti, utvrđen je kod 694 osiguranika ili 25,00%.

DGRS – djelimični gubitak radne sposobnosti, utvrđen je kod 2 osiguranika ili 0,07%.

Na osnovu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju, invalidske inostrane penzije ostvarilo je 254 osiguranika ili 9,14%.

Kontrolni pregledi, koji su prema Pravilniku obavezni u roku od tri godine od datuma nastanka PGRS, izvršeni su kod 109 osiguranika ili 3,92 %.

Odbijenih zahtjeva bilo je 1.196 ili 43,08 %.

Vještačenje nije izvršeno za 175 osiguranika ili 6,30%, zbog neopravdanog ne odazivanja osiguranika na pregled, odustajanja osiguranika od zahtjeva ili ne posjedovanja kompletne medicinske dokumentacije.

Ponovo je pozvano 78 osiguranika ili 2,80 %.

Tjelesno oštećenje je vještačeno u 24 zahtjeva. Pozitivno je riješeno 3 zahtjeva ili 12,50 %, a odbijeno je 21 zahtjeva ili 87,50 %.

Nesposobnost za samostalan život i rad je vještačena za 225 zahtjeva. Pozitivno su riješena 114 zahtjeva ili 50,67%, a odbijeno je 111 zahtjeva ili 49,33%.

Ostala prava – 19. Svi zahtjevi pozitivno riješeni ili 100%.

U zadnjem kvartalu 2024. godine napravljen je značajan pomak u skraćanju trajanja postupka po zahtjevima za ocjenu radne sposobnosti tako da je u 2023. godini procenat ažurnosti riješenih zahtjeva za ocjenu radne sposobnosti u zakonskom roku do 30 dana bio 4,73% a na kraju 2024. godine 14,73%.

Struktura osiguranika kod kojih je utvrđen potpuni gubitak radne sposobnosti (PGRS) prema polu, životnoj dobi i godinama staža je sljedeća:

- PGRS je utvrđen kod 366 muškaraca ili 52,74%, odnosno 328 žena ili 47,26%.
- Prema životnom dobu, najviše je PGRS kod osiguranika u dobi od 60-70 godina starosti, i to: muškaraca 175 ili 52,71% i žena 157 ili 47,29%.
- Prema godinama radnog staža, najviše PGRS bilo je kod muškaraca sa stažem do 30 godina, i to 119 ili 32,51%, a najviša zastupljenost PGRS kod žena je sa radnim stažem do 20 godina, i to kod 154 osiguranice ili 46,95%.

Najčešći uzroci invalidnosti kod osiguranika kod kojih je utvrđen PGRS su, na prvom mjestu, maligna oboljenja, i to kod 271 osiguranika ili 39,05%, zatim slijede duševni poremećaji i poremećaji ponašanja kod 77 ili 11,10%, bolesti srca i krvnih sudova kod 68 ili 9,80% i neurološka oboljenja kod 45 ili 6,48% osiguranika.

OCJENA RADNE SPOSOBNOSTI

PRAVO	BROJ	PROCENAT
POTPUNI GUBITAK RADNE SPOSOBNOSTI	694	25,00
KONTROLNI PREGLED	109	3,92
INO - KORISNICI IZ DRUGIH DRŽAVA	254	9,14
DJELIMIČNI GUBITAK RADNE SPOSOBNOSTI	2	0,07
NEMA KATEGORIJE	1196	43,08
VRAĆENO	175	6,30

TJELESNO OŠTEĆENJE

POZITIVNO RIJEŠENO	%	ODBIJENO	%	UKUPNO
3	12.50	21	87.50	24

NESPOSOBNOST ZA SAMOSTALAN ŽIVOT I RAD

POZITIVNO RIJEŠENO	%	ODBIJENO	%	UKUPNO
114	50.67	111	49.33	225

POTPUNI GUBITAK RADNE SPOSOBNOSTI

POL	BROJ	%
Muški	366	52,74
Ženski	328	47,26
UKUPNO	694	100,00

PGRS PREMA UZROKU INVALIDNOSTI

Broj	Naziv	Procent
1.	Maligna oboljenja	39,05
2.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	11,10
3.	Bolest srca i krvotoka	9,80
4.	Neurološka oboljenja	6,48
5.	Ostale bolesti	33,21

2. SEKTOR ZA EKONOMSKE I FINANSIJSKE POSLOVE IZ OBLASTI PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

Poslovi iz nadležnosti Sektora za ekonomske i finansijske poslove iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja obavljaju se u tri organizacione jedinice, i to:

- Odsjeku za obračun i isplatu prava
- Odsjeku za računovodstvo
- Odsjeku za statistiku

Sektor za ekonomske i finansijske poslove iz oblasti PIO je u 2024. godini pored plaćanja i isplata penzija, izvršio i tri redovna usklađenja penzija i to 1. januara 2024. godine u procentu 2,08%, 1. maja 2024. godine u procentu 1,93% i 1. septembra 2,40%.

Takođe, Članom 29 Zakona o PIO propisan je minimalan iznos penzije 450,00 €, dok Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o PIO u Članu 193a poslije stava 13 dodaju se tri nova stava koja glase:

"Korisnicima prava na starosnu, invalidsku i porodičnu penziju kojima se penzija isplaćuje u visini najnižeg iznosa penzije na dan 1. septembar 2023. godine, penzija će se odrediti u nominalnom iznosu najniže penzije utvrđenom članom 29 stav 3 ovog zakona, po službenoj dužnosti, bez donošenja posebnog rješenja.

Izuzetno od stava 1 ovog člana i člana 58 ovog zakona, najniža penzija iz člana 29 st. 3 i 4 ovog zakona, neće se usklađivati u 2024. i 2025. godini.

Korisnicima prava na starosnu, invalidsku i porodičnu penziju kojima se penzija isplaćuje u visini između najnižeg iznosa penzije na dan 1. septembar 2023. godine i najnižeg iznosa penzije utvrđenog članom 29 stav 3 ovog zakona, pripada iznos u visini razlike do najnižeg iznosa penzije."

U decembru 2024. godine, zajedno sa novembarskom penzijom, izvršena je i isplata jednokratne novčane pomoći za penzionere koji imaju sto i preko sto godina. Tom prilikom je isplaćena jednokratna novčana pomoć od po 400 eura za 29 penzionera.

2.1. Odsjek za obračun i isplatu prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja

Odsjek za obračun i isplatu prava prati i sprovodi propise iz: oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja u dijelu obračuna i isplate prava iz PIO, oblasti upravnog postupka u dijelu obračuna i isplate prava i iz oblasti obezbjeđenja i izvršenja.

Takođe, u ovom odsjeku vrši se sprovođenje rješenja i zaključaka u dijelu obračuna i isplate prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u nacionalnom i međunarodnom osiguranju; kontrola pojedinačnih obračuna po rješenjima u nacionalnom i međunarodnom osiguranju; sprovođenje obračuna za refundaciju sredstava invalidima rada II kategorije, po zahtjevima poslodavaca; sprovođenje obračuna i obrada za isplatu odštetnih zahtjeva po preračunatim penzijama, shodno međunarodnom sporazumu o socijalnom osiguranju; vođenje evidencija o uplatama i isplatama po odštetnim zahtjevima, shodno međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju; sprovođenje administrativnih, sudskih i drugih zabrana; unos članarine; unos, promjena i brisanje tekućih računa; izdavanje potvrda, uvjerenja i izvoda iz baze podataka korisnika prava o primanjima i kreditnim zaduženjima penzionera (za sticanje državljanstva, ostvarivanje tuđe njege i pomoći kod Centra za socijalni rad, jednokratne novčane pomoći, ovjeru zdravstvene knjižice, odmor i rekreaciju preko Saveza udruženja penzionera, subvencije za plaćanje računa za utrošenu električnu energiju, itd.); izrada mjesečnih, kvartalnih i godišnjih izvještaja u vezi sa isplatom prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja; izdavanje potvrda o životu za korisnike prava koji žive na teritoriji Crne Gore, a pravo iz PIO ostvaruju u drugim državama, po međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju; sprovođenje potvrda o životu za korisnike prava iz PIO koji žive van teritorije Crne Gore, a pravo ostvaruju po međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju; vođenje službenih evidencija.

Tokom izvještajnog perioda Fond PIO Crne Gore je obezbijedio sredstva za isplatu **130.454** korisnika prava (civilni i vojni sa prebivalištem u Crnoj Gori i inostranstvu) i to:

BROJ KORISNIKA PRAVA NA DAN 31.12.2024. GODINE

R.br.	Civilni korisnici - Vrsta prava	Crna Gora	Sjeverna Makedonija	BIH	Hrvatska	Srbija	Slovenija	Uk. broj
1	Starosna penzija	70.439	17	1.289	751	4.694	204	77.394
2	Invalidske penzije	16.664	187	172	71	623	28	17.745
3	Porodične penzije	27.722	95	624	284	1.085	40	29.850
4	Djelimične penzije	20		1	1			22
5	Srazmjerna starosna				1			1
7	Porodične penzije po drugom roditelju	149				1		150
8	Tuđa njega i pomoć	489			4	14		507
8	Tjelesno oštećenje	2.884		1	10	39		2.934
9	Privremena naknada invalida III kategorije	99						99
10	Dodatak za spomenicu	5						5
11	NTS							0
	Ukupno civilni korisnici prava	118.471	299	2.087	1.122	6.456	272	128.707

R.br.	Vojni korisnici- Vrsta prava	Crna Gora	Sjeverna Makedonija	BIH	Hrvatska	Srbija	Slovenija	UK. Broj
1	Starosna penzija	695	2	3	10	31	1	742
2	Invalidske penzije	285		2	3	5		295
3	Porodične penzije	644	1	9	6	11	1	672
4	Porodične penzije po drugom roditelju	1						1
5	Tuđa njega i pomoć	10						10
6	Tjelesno oštećenje	27						27
7	NTS	161			2	1		164
	Ukupno vojni korisnici prava	1.823	3	14	21	48	2	1.911

R.br.	Ukupno civilni i vojni korisnici - Vrsta prava	Crna Gora	Makedonija	B I H	Hrvatska	Srbija	Slovenija	UK. Broj
1	Starosna penzija	71.134	19	1.292	761	4.725	205	78.136
2	Invalidske penzije	16.949	187	174	74	628	28	18.040
3	Porodične penzije	28.366	96	633	290	1.096	41	30.522
4	Djelimične penzije	20	0	1	1	0	0	22
5	Srazmjerna starosna	0	0	0	1	0	0	1
6	Porodične penzije po drugom roditelju	150	0	0	0	1	0	151

7	Tuđa njega i pomoć	499	0	0	4	14	0	517
8	Tjelesno oštećenje	2.911	0	1	10	39	0	2.961
9	Privremena naknada invalida III kategorije	99	0	0	0	0	0	99
10	Dodatak za spomenicu	5	0	0	0	0	0	5
11	NTS	161	0	0	2	1	0	164
	Ukupno civilni korisnici prava	120.133	302	2.101	1.141	6.503	274	130.454

Za izvještajni period pristiglo je i obrađeno u Odsjeku **20.467** rješenja, od područnih jedinica i Odsjeka za sprovođenje inostranog osiguranja.

U djelokrug rada Odsjeka spada i sprovođenje administrativnih zabrana, razni oblici kredita kod poslovnih banaka i mikrokreditnih institucija u svojstvu korisnika kredita ili žiranta, krediti na odloženo plaćanje (registracija automobila, kupovina paketa suhomesnatih proizvoda, svinjske polutke, jagnjad, tehnička roba, odmor i rekreacija, itd.), rješenja o izvršenju od strane sudova. U izvještajnom periodu Odsjeku su dostavljene 11.100 sudskih i administrativnih zabrana od strane poslovnih banaka i MFI, obustave po raznim osnovama i potvrde o životu i mnogo drugih potvrda, zahtjeva, promjena tekućih računa, obavještenja, molbi itd. koje nije moguće brojčano iskazati.

OBRAĐENA AKTA U ODSJEKU U 2024. GODINI

1.	Rješenja od područnih jedinica	20.467
2.	Sudske i administrativne zabrane, pristupnice i dr.	11.100
3.	Obustave po raznim osnovama i potvrde o životu	21.935

Takođe, prema bivšim državama SFRJ (Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Hrvatska, Srbija i Slovenija) blagovremeno je vršena dostava obrazaca potvrda o životu i tekućih računa u cilju zakonite isplate penzija korisnika prava Fonda PIO Crne Gore sa prebivalištem van teritorije Crne Gore.

Blagovremeno je vršena, shodno Zakonu, priprema i razmjena podataka u vezi sa odštetnim zahtjevima bivših republika SFRJ. Shodno zahtjevima korisnika, takođe je vršena ovjera potvrda o životu za lica koja su sa prebivalištem u Crnoj Gori, a primaju penziju iz Fonda druge države.

2.2. Odsjek za računovodstvene poslove u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja

U Odsjeku za računovodstvene poslove, kao i u prethodnom periodu, sve aktivnosti su obavljane u skladu sa propisima i uputstvima koji se odnose na računovodstvene politike državnih fondova. Naime, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore vodi poslovne knjige u skladu sa:

- Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list RCG“, br. 020/14, 056/14, 070/17, 04/18, 055/18, 066/19 i 070/21, 145/21, 123/23, 125/23 i 011/25);
- Zakonom o budžetu Crne Gore za 2024. godinu („Sl. list CG“, br. 124/23, i 086/24);
- Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet CG i budžete opština („Sl. list RCG“, br. 72/16, 106/20 i 080/21);
- Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta i državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“, br.023/14, 071/19 i 047/24), a u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima;
- Uputstvom o radu Državnog trezora („Sl. list CG“, br. 053/14, 072/15, 069/19, 096/21, 085/23,091/23 i 032/24);
- Uredbom o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i popis stvari u državnoj imovini („Sl. list CG“, br. 013/10);
- Zakon o državnoj imovini Crne Gore („Sl. list CG“, br. 021/09 i 040/11);
- Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari („Sl. list CG“, br. 47/11);
- Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika („Sl. list“ RCG, br. 032/03).

U skladu sa navedenim propisima postavljen je sistem budžetskog računovodstva i okvir finansijskog izvještavanja. Fond PIO Crne Gore je blagovremeno obezbijedio da se primici i izdaci, obaveze kao i potraživanja, stanje imovine i dr. u poslovnim knjigama evidentiraju po klasi, grupi i sintetici u skladu sa navedenim pravilnikom. Evidentiranje poslovnih događaja temelji se na zakonskim propisima i računovodstvenim standardima primjenom gotovinskog načela u evidentiranju primitaka i izdataka, kao i primjenom modifikovanog načela u evidentiranju imovine, obaveza i potraživanja.

Sistem vođenja budžetskog računovodstva i izvještavanja daju pouzdanu osnovu za upravljanje budžetom i postizanje finansijske odgovornosti u donošenju odluka i poslovnih politika. Stoga su u Fondu osigurane kontrole zakonite potrošenje u svakoj fazi njihovog nastanka.

U izvještajnom periodu u ovom odsjeku obavljani su poslovi koji se odnose na:

- praćenje i kontrolu finansijskih promjena Fonda uz primjenu važećih materijalno-finansijskih propisa, kontnog plana i drugih akata;
- obezbjeđivanje vođenja poslovnih knjiga – Glavne knjige Fonda i pomoćnih evidencija (osnovna sredstva, materijal i sitan inventar, analitike poslovnih partnera – kupaca i dobavljača) utvrđenih zakonom i podzakonskim aktima koji regulišu ovu oblast;
- kontrolu ispravnosti, tačnosti i zakonitosti knjigovodstvenih isprava na kojima se zasniva knjigovodstvena evidencija Fonda;
- evidentiranje prihoda po osnovu doprinosa za PIO po vrstama doprinosa na bazi izjave primaoca koje dostavlja Ministarstvo finansija - Direktorat Državnog trezora;
- evidentiranje prihoda po međunarodnim sporazumima i ostalih prihoda Fonda na osnovu izvještaja dostavljenih od strane poslovne banke i Ministarstva finansija – Direktorat Državnog trezora;
- evidentiranje obračuna prava iz PIO iz nacionalnog i međunarodnog socijalnog osiguranja, na osnovu rekapitulara o obračunatim vrstama prava iz PIO;
- evidentiranje isplaćenih prava iz PIO u nacionalnom i međunarodnom osiguranju na osnovu izvještaja dobijenih od Državnog trezora i poslovne banke za plaćanja prema inostranstvu;
- obračun i evidentiranje doprinosa na penzije po stopama propisanim Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje;
- evidentiranje promjena na osnovnim sredstvima, sitnom inventaru i potrošnom materijalu i obračun amortizacije;
- obradu i evidentiranje ostalih plaćanja koja proizilaze iz rada Fonda (zarada zaposlenih na bazi izvršenih obračuna, faktura za materijalne troškove Fonda, odluke Upravnog odbora Fonda i drugih materijalno – finansijskih dokumenata);

- kontinuirano usaglašavanje stanja sa dobavljačima Fonda i dostavljanje izvoda otvorenih stavki na godišnjem nivou;
- pripremu podataka za izradu polugodišnjih i godišnjih izvještaja o finansijskom poslovanju radi dostavljanja nadležnim organima i institucijama;
- izradu izvještaja o neizmirenim obavezama Fonda PIO na kvartalnom i godišnjem nivou, a po zahtjevu Ministarstva finansija i Ministarstva rada i socijalnog staranja, brige o porodici i demografiji u kraćim vremenskim intervalima.

Stupanjem na snagu Uredbe o načinu planiranja i sprovođenja centralizovanih javnih nabavki („Sl.list CG“ br. 029/23 od 16.03.2023.godine) propisana je objedinjena nabavka od strane Uprave za katastar i državnu imovinu za potrebe organa državne uprave i državnih fondova za nabavku roba i usluga.

Računovodstvo Fonda je tokom 2024. godine izvršilo sva potrebna knjiženja i usaglasilo stanja sa dobavljačima Fonda na osnovu dostavljenih izvoda otvorenih stavki na godišnjem nivou.

U toku 2024. godine odrađen je 961 nalog za knjiženje, što je 24.616 stavki, a po vrsti aktivnosti: 50 - glavni račun državnog trezora -155 naloga, 51 - doprinosi za PIO - 226 naloga, 52 - trezor ostali primici - 59 naloga, 65 - devizni račun kod Prve banke - 125 naloga, 25 - ostala knjiženja - 396 naloga.

Pored redovnih aktivnosti koje se odvijaju u Odsjeku za računovodstvene poslove u oblasti PIO, u toku 2024. godine službenici su bili angažovani i na stavljanju na uvid dokumentacije i podataka u vezi sa izvorima finansiranja i izdacima Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore koji su evidentirani u Glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama Fonda, po zahtjevima ovašćenih revizora Državne revizorske institucije koji su izvršili kontrolu Fonda PIO Crne Gore u sklopu kontrole Završnog računa Budžeta Crne Gore za 2023. godinu.

U okviru revizije izvora finansiranja obuhvaćena je revizija prihoda po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, po svim vrstama doprinosa, koji su evidentirani na bazi „izjave primaoca“ koju dostavlja Ministarstvo finansija - Državni trezor, ostalih izvornih prihoda koji se evidentiraju na bazi izvoda sa evidencionih računa i usaglašenost podataka sa Glavnom knjigom Trezora.

Revizijom izadataka Fonda obuhvaćeni su izdaci koji se odnose na obračun i isplatu penzija i bruto zarada zaposlenih. Državni revizori su izvršili neposredni uvid u obračun penzija, zarada i zahtjeva za plaćanje, na osnovu kojih su izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Fonda.

Pored redovne kontrole u okviru Završnog računa Budžeta Crne Gore za 2024.godinu, službenici su bili angažovani na stavljanju na uvid dokumentacije i podataka, po zahtjevima ovašćenih revizora Državne revizorske institucije koji su u skladu sa čl. 9 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji („Sl.list CG“, br.28/04, 27/06, 78/06, 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17) , a shodno članu 30 Poslovnika DRI (Sl.list CG, br. 03/15) izvršili reviziju Godišnjeg finansijskog izvještavanja i pravilnosti poslovanja Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore za 2022. i 2023. godinu.

Cjelokupna dokumentacija koja je stavljena na uvid je skenirana i dostavljena u elektronskoj i papirnoj formi.

Takođe, u okviru sektora izvršeno je usaglašavanje stanja na svim računima, dobavljačima, izvoda otvorenih stavki na godišnjem nivou, kao i izrada polugodišnjih i godišnjih izvještaja o finansijskom poslovanju radi izrade Završnog računa za 2024. godinu.

2.3. Odsjek za statistiku i analize

U Odsjeku za statistiku i analize aktivnost je usmjerena na izradu statističkih izvještaja iz oblasti obračuna i isplate prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

U ovom Odsjeku, tokom 2024. godine, obavljale su se sljedeće aktivnosti:

- vršena je obrada statističkih podataka po izvršenim isplatama prava iz penzijsko-invalidskog osiguranja, radi analiziranja podataka o kretanju broja penzionera po vrstama prava i strukturi;
- pripremani su statistički podaci, na mjesečnoj osnovi, o korisnicima prava iz penzijsko-invalidskog osiguranja po raznim kriterijumima - starosnoj i polnoj strukturi, visini penzija, opštinama, godinama korišćenja prava i dr;
- pripremani su statistički izvještaji koji su na mjesečnom i godišnjem nivou objavljivani na sajtu Fonda PIO;
- shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjoj kontroli u javnom sektoru i Smjernicama za uspostavljanje i sprovođenje procesa upravljanja rizicima u subjektima javnog sektora, održavane su radionice radi definisanja spiska rizika za Odsjek.
- Fond penzijskog i invalidskog osiguranja je proizvođač zvanične statistike u skladu sa članom 7 [Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike](#) („Sl. list Crne Gore“, br. 018/12 i 047/19), sistemom zvanične statistike Crne Gore i petogodišnjim [Programom zvanične statistike 2024. - 2028. godina](#) u oblasti statistike socijalne zaštite.

U vezi s tim, obrazovan je Stručni tim statističkog sistema Crne Gore u kome je jedan od članova predstavnik iz Odsjeka za statistiku i analize Fonda PIO. Shodno

zaključcima sa sastanaka urađene su brojne aktivnosti u cilju jačanja međuinstitucionalne saradnje, veće vidljivosti rezultata zvanične statistike, obezbjeđivanje smjernica podrške u obliku obuka u sprovođenju i praćenju kvaliteta i sl.

- kako je Fond PIO administrativni izvor podataka o broju korisnika prava i iznosu isplaćenih sredstava, shodno Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju Crne Gore, Odsjek je iz osnova svoje nadležnosti, tokom 2024. godine uspješno sarađivao na realizaciji ESSPROS statistike - Evropski sistem integrisane statistike socijalne zaštite.
- pripremani su statistički podaci za potrebe Monstata, Ministarstva finansija, Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografiji, zatim za potreb štampanih i elektronskih medija, Saveza udruženja penzionera Crne Gore, lokalnih penzionerskih udruženja i dr.

3. SEKTOR ZA PRAVNE POSLOVE, POSLOVE PRUŽANJA STRUČNE POMOĆI ORGANIZACIJAMA PENZIONERA I LJUDSKE RESURSE

Sektor za pravne poslove, poslove pružanja stručne pomoći organizacijama penzionera i ljudske resurse čine dvije organizacione jedinice:

- Odsjek za pravne poslove i poslove pružanja stručne pomoći organizacijama penzionera i
- Odsjek za ljudske resurse.

3.1. Odsjek za pravne poslove i poslove pružanja stručne pomoći organizacijama penzionera

Shodno Praviliku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u nadležnosti ovog Odsjeka nalaze se poslovi koji se odnose na:

- pripremu predloga opštih i drugih akata koje donose Upravni odbor Fonda i direktor Fonda;
- sistemsko praćenje i analizu zakonskih i drugih propisa;
- pripremu i kontrolu ugovora i sporazuma koje zaključuje Fond;
- pravno zastupanje Fonda i njegovih organa pred nadležnim sudovima i drugim organima;

- pružanje stručne pomoći, logistike i podrške u radu Savezu udruženja penzionera Crne Gore i opštinskih udruženja penzionera;
- praćenje realizacije ugovora vezanih za stambenu problematiku korisnika prava iz PIO;
- saradnja sa resornim državnim organima i Savezom udruženja penzionera Crne Gore, kao i druge poslove iz djelokruga rada ovog odsjeka.

-U periodu od 01.01. do 31.12.2024. godine u rad je primljeno 35 novih tužbi, od kojih se većina odnosi na naknadu materijalne štete zbog manje isplaćene otpremnine, shodno Sporazumu o prestanku radnog odnosa zaključenog između Fonda PIO Crne Gore, kao tuženog i bivših službenika Fonda, kao tužilaca.

Naime, u predmetima, po navedenom pravnom i činjeničnom osnovu, u toku 2017. i 2018. godine pred Osnovnim sudom u Podgorici vođeni su postupci po tužbama bivših zaposlenih Fonda PIO Crne Gore, kao tužilaca, koji postupci su pravosnažno okončani u korist Fonda, kao tuženog, na način što su tužbeni zahtjevi bili odbijeni, ili su tužioci povukli tužbe.

Nakon pravosnažne presude u predmetu bivšeg zaposlenog Lj.M. broj: P.br.1546/2020 od 24.09.2020. godine koji je nakon dvije ukidne presude Višeg suda riješen u korist tužioca, što je dovelo do promjene zauzetog pravnog stava od strane prvostepenog suda, tužioci koji su u prethodnom period povukli tužbe, ponovo su podnijeli iste, sa pozivom na navedenu presudu. S tim u vezi, pred Osnovnim sudom u Podgorici u toku su postupci u 17 predmeta po tužbama bivših zaposlenih, koji još uvijek nijesu pravosnažno okončani.

U ovom izvještajnom periodu dat je akcenat i na predmete po tužbama koji su dobijeni u rad u toku prethodnih godina, koji postupci su vođeni i okončani u ovom izvještajnom periodu, ili je dio njih još uvijek u toku pred prvostepenim i drugostepenim sudom, a riječ je o postupcima koje su, uglavnom, inicirali vojni penzioneri, kao tužioci, iz sledećih pravnih osnova:

- Isplate duga zbog manje isplaćene razlike penzije između konačnog iznosa prava i iznosa po ranijem rješenju, za period od 15.08.2007. godine do izrade nalaza i mišljenja vještaka ekonomsko-finansijske struke, zbog neusklađivanja penzija od 2×10% vojnim penzionerima, shodno Odlukama Upravnog odbora Fonda PIO Crne Gore od 01.12.2007. godine i 01.12.2008. godine;

- Naknada štete zbog manje isplaćivane penzije zbog neusklađivanja penzije vojnim penzionerima shodno Odluci Upravnog odbora Fonda PIO Crne Gore br.64/2007 od 20.07.2007. godine, koja se odnosi na usklađivanja penzija i novčanih naknada od 01.07.2007. godine za 11,89%;

- Naknada materijalne štete, koja se ogleda u razlici između isplaćenih penzija, i penzija koje su trebale biti isplaćene primjenom odredbe čl. 245 Zakona o Vojski Jugoslavije, zbog neusklađivanja penzije vojnim penzionerima za 0,5%.

Polazeći od činjenice da je shodno odredbi člana 90 i 94 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju svim korisnicima prava iz PIO, pa i vojnim penzionerima, kao tužiocima u gore navedenim postupcima, pružena mogućnost da zaštitu svojih prava ostvare u upravnom postupku i postupku pred Upravnim sudom, te činjenice da je tuženi - Fond PIO, u odnosu na vojne penzionere, posebnim rješenjima utvrđivao iznose i visinu penzije, to navedena rješenja imaju status upravnog akta, čija se pravilnost može ispitivati u upravnom postupku pred organima uprave i u upravnom sporu, u skladu sa pomenutim zakonskim određenjem, što su navedeni korisnici prava, kao tužioci, i činili, iz kojih razloga isti u postupcima pred redovnim sudom, prema mišljenju Fonda, nemaju pravo na naknadu štete u vidu manje isplaćivane penzije, a kakav pravni stav je, konačno, zauzet na sjednici Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Crne Gore br.Su.I br.26-1/20 od 25.06.2020. godine, po zahtjevu Osnovnog suda u Podgorici, radi ujednačavanja sudske prakse u pokrenutim postupcima, s obzirom na veliki broj podnesenih tužbi pred tim i drugim sudovima u Crnoj Gori, u sporovima koji se vode po istom činjeničnom stanju i jednakom pravnom osnovu.

Nakon promjene sudske prakse, koja je bila rezultat upornog insistiranja tuženog o nepostojanju pravnog osnova za usvajanje tužbenih zahtjeva, što je bio slučaj u desetinama predmeta u 2020. godini, koji su okončani donošenjem pravosnažnih presuda u korist tužioca - vojnih penzionera, nakon promjene pravnog stava od strane Višeg suda u Podgorici i Bijelom Polju, Osnovni sudovi u Crnoj Gori su počeli da odbijaju tužbene zahtjeve, kao neosnovane, što je u izvještajnom periodu učinjeno u desetinama predmeta, ili bi tužioci povlačili podnijete tužbe, sada svjesni negativnih ishoda pokrenutih postupaka koje su inicirali. Fond je stava da će i postupci koji su još uvijek u toku, a bilo ih je pokrenuto 687 samo u 2020.godini, biti okončani na identičan način, tj. odbijanjem tužbenih zahtjeva, prekidom postupaka, ili povlačenjem tužbi.

- Predmeti po tužbama korisnika prava na penziju radi naknade materijalne štete zbog postupanja Fonda suprotno odredbi člana 103 Zakona o izvršenju i obezbjeđenju.

U pitanju su postupci u kojima su petitumom tužbenog zahtjeva tužioci tražili povraćaj iznosa koji su im obustavljeni od penzija po osnovu dobrovoljnih i prinudnih izvršenja, i to na osnovu rješenja o izvršenju javnih izvršitelja, kao i administrativnih zabrana kreditora

za pružene usluge ili kupovinu roba na odloženo plaćanje od strane tužilaca, pri čemu su obustave od penzija koje su vršene iznosile više od ½ njihovog iznosa.

-Postupci u predmetima koji se vode pred Osnovnim sudom u Podgorici radi naknade materijalne štete zbog nepravilnog utvrđivanja i računanja doprinosa za penziju i njenog pogrešno utvrđenog iznosa.

U navedenim predmetima koji nisu pravosnažno okončani dio tužbenih zahtjeva je odbačen zbog nenadležnosti suda za postupanje, a u drugom dijelu su postupci prekinuti do rješavanja prethodnog pitanja.

- Postupak u predmetu po tužbi zbog manje isplaćene penzije shodno članu 100 a Zakona o PIO, za 12 mjeseci unazad.

S obzirom, da je tužiocu koji ima prebivalište u Sarajevu rješenje o priznavanju prava na penziju za dio staža koji je imao u Crnoj Gori naknadno uručeno od strane Fonda, kao tuženog, istom je po njegovom zahtjevu isplaćena penzija za period od 12 mjeseci unazad od dana podnošenja zahtjeva zbog nedostavljanja potvrda o životu, a ne za cijeli period od dana priznavanja prava na penziju, na šta tužilac smatra da ima pravo. Protiv prvostepene presude kojom je usvojen tužbeni zahtjev Fond je podnio žalbu Višem sudu koji postupak je još uvijek u toku.

-Utvrđivanje ništavosti administrativne zabrane, izjave za žiranta i ugovora o kreditu, izdavanje privremene mjera zabrane postupanja po administrativnim zabranama, i naknade materijalne štete.

Po pravilu u predmetima po ovom pravnom osnovu u toku postupka pred prvostepenim sudom na predlog tužioca izvodi se vještačenje od strane vještaka grafološke struke, od čijeg nalaza i mišljenja prevashodno zavisi osnovanost tužbenog zahtjeva i samim tim ishod spora. Vrijednost spora, ako nije precizirana, obično biva predmet novog tužbenog zahtjeva, ukoliko se pravosnažnom presudom utvrdi ništavost sporne kreditne dokumentacije.

-Postupci po tužbama za utvrđivanje prava svojine.

Osnovni sud u Podgorici donio je prvostepenu presudu u predmetu P.br.1185/2023 godine, po tužbi službenice Fonda PIO Crne Gore Ć.V., kao tužilje, radi utvrđivanja prava svojine na stanu, koji je u vlasništvu Fonda, a za čiju kupovinu je tužilja po osnovu Ugovora o kreditu sa Fondom od 25.6.1998. godine dobila sredstva. Iako je tužilja u posjed stana ušla nakon zaključenja predmetnog Ugovora, i iznos kredita u cjelosti vratila, imajući u vidu odredbe Zakona o državnoj imovini, Fond nije imao pravnog osnova da bez prethodne saglasnosti Vlade prenese vlasništvo na predmetnom stanu na tužilju, iz kojih

razloga je ista pokrenula spor pred sudom. Na prvostepenu presudu kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužilja je podnijela žalbu Višem sudu u Podgorici, koji postupak je u toku.

Pred Osnovnim sudom u Herceg Novom vođen je postupak rad utvrđivanja prava svojine i otkupa stana, po tužbi zakonske nasljednice pok.korisnice stana, kao tužilje, protiv Fonda PIO CG, kao tuženog, u kojem postupku je prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtjev, pa je tužilja podnijela žalbu Višem sudu.

-Postupci pred Upravom za nekretnine u Bijelom Polju.

I u ovom izvještajnom periodu, kao i u prethodnim godinama, pred Upravom za nekretnine u Bijelom Polju u toku je više postupaka po zahtjevima lica sa teritorije Opštine Bijelo Polje, za povraćaj poljoprivrednog zemljišta iz društvene svojine, koje je u istu prešlo na osnovu rješenja Komisije za arondaciju br.01-414/2 od 28.04.1962.godine. U ovim predmetima su ranije donesena rješenja Uprave za nekretnine za povraćaj imovine, u postupcima po žalbama pred Ministarstvom finansija, kao drugostepenim organom, ili po tužbama pred Upravnim sudom Crne Gore, već nekoliko puta poništavana i vraćana na ponovni postupak i odluku prvostepenom organu.

-Postupak po tužbi radi isplate duga.

Fond PIO Crne Gore, kao tužilac, podnio je tužbu protiv V.B. bivšeg javnog izvršitelja iz Kolašina, radi isplate duga, iz razloga što je isti u predmetima tri vojna penzionera-izvršnih povjerilaca H.H., M.D. i R.B., sa namjerom izbjegavao dostavljanje spornih rješenja Fondu, kao izvršnom dužniku, i na taj način onemogućio Fond da reaguje blagovremeno i spriječi neosnovanu naplatu sredstava sa svog računa, odnosno tuženi javni izvršitelj je donio rješenja o izvršenju o naplati već realizovanih i naplaćenih potraživanja, i to shodno fiktivnim (nepostojećim) izvršnim ispravama, a u cilju pribavljanja protivpravne imovinske koristi za sebe, pri čemu je tuženi iskazao spremnost da dugovani iznos vrati tužiocu, ali je dobrovoljno uplatio samo dio duga u iznosu od 94.431,51 €. Preostali iznos duga koji je predmet tužbenog zahtjeva preciziraće se u toku postupka pred sudom nakon izrade nalaza i mišljenja angažovanog vještaka finansijske struke.

Takođe, nakon podnesene krivične prijave od strane Fonda PIO Crne Gore, protiv ovog izvršitelja ODT Kolašin podnijelo je optužni akt zbog krivičnog dijela zloupotrebe službenog položaja iz čl.416 st 2 u vezi st.1 u vezi čl.49 KZ Crne Gore, koji postupak je u toku pred Osnovnim sudom u Kolašinu.

Pored gore navedenih predmeta, u radu ovog Odsjeka su u toku i postupci u predmetima koji su iz raznih razloga, prenijeti iz ranijih godina, i isti se zbog prekida postupka, ukidanja presuda ili postupaka po žalbama i revizijama vode i po nekoliko godina.

U Odsjeku za pravne poslove i poslove pružanja stručne pomoći organizacijama penzionera sprovodi se i postupak u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama, na osnovu podnesenih zahtjeva fizičkih i pravnih lica. Tokom izvještajnog perioda, Fondu PIO Crne Gore podneseno je 90 zahtjeva za slobodan pristup informacijama. U zavisnosti od same sadržine podnijetog zahtjeva, na neke je odgovoreno u formi dopisa, na neka su donijeta rješenja u zakonom propisanom roku.

Takođe, u okviru svojih nadležnosti u Odsjeku se obavljaju i poslovi zaštite podataka o ličnosti, koji obuhvataju:

- vođenje evidencije podataka o zbirkama ličnih podataka i sprovođenje procedura za njihovo uspostavljanje i vršenje izmjena,
- pripremu obavještenja o obradi i izmjena ličnih podataka, na lični zahtjev stranke,
- saradnju sa Agencijom za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, u domenu nadležnosti.

3.2. Odsjek za ljudske resurse

Odsjek za ljudske resurse je u izvještajnom periodu obavljao aktivnosti u okviru svojih nadležnosti, propisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta zaposlenih u Stručnoj službi Fonda PIO.

U Odsjeku za ljudske resurse vrše se poslovi koji se odnose na:

- praćenje propisa iz oblasti državnih službenika i namještenika i propisa iz oblasti rada Fonda PIO Crne Gore;
- uspostavljanje i pružanje podrške procedurama zapošljavanja novih kadrova i sprovođenje postupaka prijema novozaposlenih u saradnji sa Upravom za ljudske resurse;
- obučavanje i razvoj ljudskih resursa;
- ocjenjivanje kadra;
- koordinaciju obuke i razvoj programa stalnog profesionalnog usavršavanja kadrova;
- vođenje evidencije o realizovanim seminarima i obukama;
- izradu i praćenje realizacije Plana integriteta;
- vođenje evidencije o poklonima;
- praćenje primjene Etičkog kodeksa zaposlenih;

- saradnju sa državnim organima, organima lokalne samouprave, NVO i drugim pravnim licima i druge poslove iz djelokruga rada ovog odsjeka.

Odsjek za ljudske resurse obavljao je poslove koji se, prije svega, odnose na unapređenje ljudskih resursa, pripremu i donošenje rješenja o pravima iz radnog odnosa, pripremu i donošenje rješenja o ocjenjivanju rada službenika, pokretanje postupaka za popunu radnih mjesta, pripremu ugovora o djelu, ugovora o dopunskom radu, ugovora o privremenim i povremenim poslovima, prijavljivanje i odjavljivanje zaposlenih nadležnoj službi, odnosno Poreskoj upravi, utvrđivanje i održavanje kadrovske evidencije zaposlenih, izdavanje uvjerenja, ažuriranje personalnih dosijea, itd.

Posebno je potrebno istaći učešće ovlašćenih službenika u radu Mreže za upravljanje ljudskim resursima Crne Gore, gdje se u procesu reforme službeničkog sistema stvorila potreba za osnivanjem jedne ovakve Mreže koja će pomoći širenju informacija iz oblasti službeničkog sistema i jačanju kapaciteta službenika zaduženih za ljudske resurse da implementiraju standarde i procedure iz oblasti upravljanja ljudskim resursima. Oblasti koje su predmet interesovanja za rad Mreže su: zapošljavanje i selekcija, probni rad i mentorstvo, ocjenjivanje radnog učinka, napredovanje, nagrađivanje, obuka i razvoj, interno tržište rada i kadrovsko planiranje, centralna kadrovska evidencija, etički kodeks, integritet, konflikt interesa, disciplinska odgovornost, prestanak radnog odnosa, kao i druge oblasti.

Shodno zakonskoj obavezi, Odsjek za ljudske resurse je izradio Kadrovski plan za 2024. godinu. Kadrovski plan Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore pripremljen je u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima („Sl. list Crne Gore“, br. 02/18, 34/19, 8/21 i 37/22), Metodologijom za izradu kadrovske plana kao i Budžetom Crne Gore za 2024. godinu. Isti je donijet u cilju upravljanja kadrovima i obuhvata jedinstvene standarde za upravljanje ljudskim resursima. Kadrovski plan se sastoji od zbirnih i pojedinačnih podataka o zaposlenima u Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, kao i od podataka koji se odnose na nova zapošljavanja u godini za koju se kadrovski plan donosi. Tabelarni prikaz kadrovske plana obuhvata:

- broj državnih službenika i namještenika po svakom radnom mjestu, odnosno zvanju, koji su u radnom odnosu na neodređeno i određeno vrijeme;
- broj potrebnih državnih službenika i namještenika, po svakom radnom mjestu, odnosno zvanju, u godini za koju se donosi kadrovski plan;
- broj pripravnika, po nivou kvalifikacije obrazovanja i vrsti stručne spreme, kao i broju potrebnih pripravnika;
- broj službenika koji će ispuniti uslov za penziju;
- druge podatke od značaja za kadrovsko planiranje.
-

Broj zaposlenih u Fondu na dan 01.01.2025. godine iznosi 202 zaposlena službenika.

Broj službenika neodređeno/određeno		Broj pripravnika
197	5	0

U toku 2024. godine prestao je radni odnos za tri službenika po sili zakona, od čega u dva slučaja navršanjem 67 godina života, a u jednom slučaju usljed gubitka radne sposobnosti zaposlenog. Jedan službenik je zatražio sporazumni prestanak radnog odnosa, tri službenika su dala otkaz.

U toku 2024. godine donijeta su rješenja o zasnivanju radnog odnosa na neodređeno vrijeme, za 9 službenika, nakon pokrenutih postupaka za popunu radnih mjesta putem internog ili javnog oglasa, dok je za jednog službenika donešeno rješenje o postavljenju, nakon pokrenutog postupka za popunu radnog mjesta na određeno vrijeme putem javnog konkursa. Postupci za popunu tri radna mjesta putem javnog oglasa, pokrenuti u 2024. godini su u toku.

Takođe, ranije započeti postupak popune radnog mjesta direktora/ice Fonda PIO CG okončan je Odlukom Upravnog odbora broj: 58 od 26.11.2024. godine na osnovu koje nije imenovan direktor/ica ovog Fonda u postupku po o objavljenom javnom Konkursu broj 02-100/22-1023/4 od 30.09.2022.godine. Komisija za žalbe svojim rješenjem UPII 05-102/24-1434/6 od 06.02.2025. godine odbila je žalbu prvorangirane kandidatkinje, kao i žalbu drugorangiranog kandidata rješenjem broj: UPII 05-102/24-1452/6 od 06.02.2025. godine, pa je navedena Odluka Upravnog odbora postala izvršna.

Zakonom o državnim službenicima i namještenicima uvedena je i obaveza donošenja planova integriteta za sve državne organe, u skladu sa smjernicama organa uprave nadležnog za antikorupcijske poslove - Agencije za sprečavanje korupcije. Plan integriteta je interni antikorupcijski dokument u kome je sadržan skup mjera pravne i praktične prirode kojima se sprečavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog ponašanja u okviru organa kao cjeline, pojedinih organizacionih jedinica i pojedinačnih radnih mjesta, a koji nastaje kao rezultat samoprocjene izloženosti organa rizicima za nastanak i razvoj korupcije, nezakonitog lobiranja i sukoba interesa kao i izloženosti etički i profesionalno neprihvatljivim postupcima.

Pored navedenog, Odsjek vrši blagovremeno ažuriranje svih podataka koji se unose u Centralnu kadrovsku evidenciju kroz program HRMIS-a. Centralna kadrovska evidencija obuhvata podatke o državnim službenicima i namještenicima, i to: ime, prezime, jedinstveni matični broj kao i druge podatke od značaja za upravljanje kadrovima.

Službenice Odsjeka za ljudske resurse su tokom godine učestvovali na seminarima i obukama organizovanim od strane Uprave za ljudske resurse, a koji se prije svega tiču jačanja vještina zaposlenih u oblasti upravljanja ljudskim resursima, strateškog planiranja, upravljanja ljudskim resursima, liderstva, vođenja intervjua, kao i jačanja kapaciteta za kadrovske planiranje zaposlenih. U izvještajnom periodu zaposleni su učestvovali na seminarima i obukama tokom godine, prijavljivanjem koje se vrši posredstvom Odsjeka za ljudske resurse, koje ima za cilj unapređenje znanja i vještina zaposlenih neophodnih za rad u državnim organima.

Odsjek je uporedo sa aktivnostima koje su naprijed navedene obavio i ostale radne zadatke, koji između ostalog, podrazumijevaju svakodnevnu komunikaciju sa drugim organima državne uprave, prije svega sa Upravom za ljudske resurse, Komisijom za žalbe i Državnom revizorskom institucijom, i učestvovao u izradi Strateškog plana Fonda PIO Crne Gore za period 2024-2025. godine.

4. SEKTOR ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE U OBLASTI PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

U sektoru za Informacione tehnologije obavljaju se poslovi eksploatacije aplikativnog softvera upravljanje i održavanje mrežno-komunikacione, serverske infrastrukture, obezbjeđenja podataka, sistemskog softvera, upravljanje elektronskom arhivom, održavanje periferne računarske opreme itd. IT sistem je baziran na Oracle platformi.

Organizaciono sektor je podijeljen na tri odsjeka:

- Odsjek za projektovanje, razvoj i održavanje aplikativnog softvera
- Odsjek za sistemski softver i obradu
- Odsjek za vođenje elektronske evidencije

4.1. Odsjek za projektovanje, razvoj i održavanje aplikativnog softvera

U odsjeku su se vršile redovne aktivnosti koje se odnose na održavanje i doradu softverskog rješenja koje se koristi u Fondu PIO. IT sistem u Fondu PIO u potpunosti je prilagođen i pruža potpunu podršku svim poslovnim procesima u Fondu PIO. Tokom 2024 godine radile se se aktivnosti na održavanju softvera za podsisteme:

- Poslovno aplikativnog softvera i
- Tzv „core” aplikacija sa modulima:
 - Aktivni osiguranici
 - Matična evidencija penzionera (novi i stari zakoni)
 - Kancelarijsko poslovanje
 - Isplata prava
 - Razmjena xml poruka sa sistemom u Poreskoj upravi
 - Razmjena xml poruka sa Centralnim registrom stanovnika

Od aktivnosti koje se odnose na održavanje i prilagođavanje navedenih modula izdvajamo:

- Analiza i prečišćavanje podataka o penzionerima kod kojih je upit iz CRS-a vratio upunjen datum smrti.
- Redovno slanje elektronske prijave novih korisnika prava iz PIO ka registru obveznika i osiguranika u Poreskoj upravi; Komunikacija sa Poreskom upravom, Zavodom za zapošljavanje Crne Gore i Fondom za zdravstvo po pitanju razmjene podataka iz Centralnog registra osiguranika i obveznika i rješavanja spornih slučajeva; Postupanje po svakodnevnom zahtjevima Poreske uprave koji se odnose na promjene matičnih brojeva građana kao i rješavanje spornih situacija do kojih dolazi prilikom razmjene podataka.
- Elektronska razmjena podataka sa Ministarstvom socijalnog staranja, brige o porodici i demografije.
- Elektronska obrada M-4 obrazaca koja obuhvata kontrolu podataka dobijenih od obveznika uplate doprinosa, davanje instrukcija u cilju otklanjanja postojećih grešaka, štampanje kolektivnih prijava i ažuriranje baze podacima sa ovjerenih i potpisanih kolektivnih M-4 prijava. Broj elektronski obrađenih M-4 obrazaca u 2024. godini je 18.652.
- Učešće u radnoj grupi vezano za funkcionisanje Fonda PIO u sklopu Sistema objedinjene registracije u kontekstu aktuelnog projekta uvođenja novog informacionog sistema u Upravi prihoda Crne Gore.
- Kreiranje i gašenje korisničkih naloga po zahtjevu.

- Automatizacija izračuna visine prava po Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o PIO („Službeni list Crne Gore“, br. 125/23 od 31.12.2023.)

Odnosi se na ostvarivanje prava na penziju ostvarivanje prava na minimalni iznos od 450 eura ili razlike od ostvarenog iznosa penzije do 450 eura, ostvarivanje prava na starosnu penziju kad osiguranik navrši 40 godina staža osiguranja koji se računa u efektivnom trajanju bez obzira na godine života i na ostvarivanje prava na penziju osiguranika iz sektora metaloprerađivačke i rudarske industrije.

- Testiranje rada aplikacije nakon upgrade-a Oracle Sistema Fonda PIO.
- Automatizacija izračuna visine prava po Zakonu o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list Crne Gore“, br. 077/24 od 05.08.2024). Odnosi se na ostvarivanje prava na penziju lučko-transportnih radnika. Automatizacija izračuna penzija obuhvata analizu zakona, ažuriranje parametarskih tabela (pravni osnovi, uslovi...), izradu specifikacije za izračun, testiranje, izradu uputstva za korisnike i i obuku korisnika.
- Automatski izračun za razlika za korisnike penzija kojima treba doplatiti iznos do 450 eura – ukupno obrađeno 311.416 korisnika sa isplaćenim iznosom od 22.696.472,25 eura
- Izrada izvještaja po zahtjevima.
- Testiranje sistema na novoj opremi.
- Izrada specifikacija za nove izvještaje, testiranje izvještaja i izrada uputstva za korisnike.
- Obrade redovnih i vanrednih obračuna penzija.
- Automatsko formiranje obustava.
- Slanje elektronskih fajlova za isplatu bankama.
- Podrška u radu krajnjim korisnicima.

4.2. Odsjek za sistemski softver i obradu

U odsjeku su se vršile redovne aktivnosti koje se odnose na održavanje i nesmetano funkcionisanje hardverskih komponenti sistema i sistemskog softvera, uključujući i održavanje mrežnih uređaja, računarske mreže i serverske infrastrukture. Standardne aktivnosti koje su realizovane tokom 2024. godine u odsjeku su:

- Održavanje mrežno-komunikacione infrastrukture (mrežni uređaji i protokoli).
- Održavanje serverske infrastrukture (bazni, aplikativni, mail serveri...).
- Održavanje radnih stanica i perifernih uređaja.
- Podrška korisnicima sistema;
- Instalacija novonabavljene računarske opreme (štampači, kompjuteri, skeneri);
- Održavanje sistemskog softvera na serverima i radnim stanicama (linux, windows).

- Briga o sigurnosti sistema.
- Održavanje antivirus zaštite.
- Sprovođenje backup procedura uz redovno pohranjivanje sigurnosne kopije na udaljenoj lokaciji.
- Održavanje baze podataka.
- Održavanje IP telefonije.
- Održavanje LAN konekcija ka mreži državnih organa i Poreskoj upravi.
- Održavanje WAN konekcija ka Područnim jedinicama.
- Uspostavljena WAN konekcija ka kancelariji u Kolašinu.
- Uspostavljanje sigurnog načina razmjene podataka (kriptovanjem) prema ino bankama u Sloveniji i Hrvatskoj i prema Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.
- Razmjena kriptovanih podataka sa fondovima PIO iz regiona.
- Uspostavljena konekcija za razmjenu kriptovanih podataka sa Federalnim zavodom MIO/PIO.
- Razmjena podataka (kriptovanjem) prema ino bankama u Sloveniji i Hrvatskoj i prema Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.
- Razmjena podatka ka Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije za potrebe projekta Socijalni karton (web servis sa digitalnim certifikatima).
- Migracija na novu serversku infrastrukturu i sistemski softver.

Kao rezultat rada navodimo da su sve mjesečne obrade penzija su izvršene u predviđenim rokovima, te nije bilo kašnjenja po pitanju mjesečnih isplata penzija.

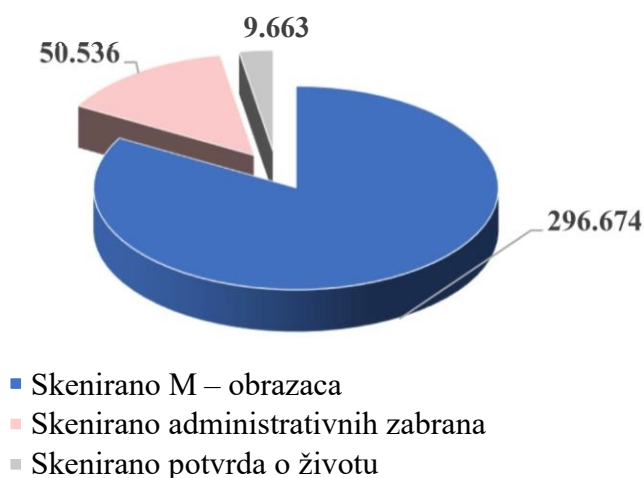
4.3. Odsjek za vođenje elektronske evidencije

U odsjeku za vođenje elektronske evidencije obavljali su se poslovi koji se odnose na digitalno arhiviranje (skeniranje) dokumenata za potrebe Odsjeka za obradu podataka matične evidencije, Odsjeka za obračun i isplatu iz PIO i rekonstrukcije mikrofilmovanih penzionih predmeta na zahtijev područnih jedinica.

Odrađeni su sljedeći poslovi:

Skenirano M – obrazaca	296. 674
Skenirano administrativnih zabrana	50. 536
Skenirano potvrda o životu	9. 663

Prema zahtjevima područnih odjeljenja odrađene su rekonstrukcije 15 penzionih predmeta koji su mikrofilmovani ili skenirani.

Za potrebe Odsjeka za obradu podataka matične evidencije skenirano je 296.674 M - obrazaca (prijava podataka o stažu osiguranja i zaradi M-4, prijava promjena podataka M-8, prijava i odjave osiguranja M-1, M-2).

Za potrebe Odsjeka za obračun i isplatu iz PIO odrađeno je skeniranje 60.199 dokumenata. Vodilo se računa o ažurnosti, da mjesečno skeniranje bude završeno do isplate penzija i na taj način obezbijedi brz pristup i pregled potrebnih dokumenata.

5. ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

U skladu sa članom 35. stav 4 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru („Sl. list Crne Gore“ br.75/18”), Rukovodilac Odjeljenja za unutrašnju reviziju Fonda PIO Crne Gore (u daljem tekstu: Fond) dužan je da dostavi Godišnji izvještaj o radu Odjeljenja za unutrašnju reviziju Rukovodiocu subjekta.

Unutrašnja revizija je nezavisna objektivna aktivnost koja ima za cilj dodavanje vrijednosti Fondu kroz unapređenje njenog rada i efikasnije ostvarivanje postavljenih ciljeva, primjenom sistematičnog i disciplinovanog pristupa ocjeni i davanju preporuka za poboljšanje upravljanja, upravljanja rizicima i internih kontrola u Fondu.

Misija unutrašnje revizije je da unapređuje i štiti organizacione vrijednosti Fonda kroz pružanje usluga uvjeravanja, savjeta i uvida, a svojim aktivnostima unutrašnja revizija treba da doprinese sprovođenju politika, programa i aktivnosti kao i efektivnom, efikasnom i ekonomičnom upravljanju resursima.

Okvir za obavljanje poslova unutrašnje revizije čine zakonska i podzakonska regulativa, akta Fonda i Međunarodni okvir profesionalne prakse (MOOP)

Djelokrug rada

Odjeljenje za unutrašnju reviziju u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list CG" br. 075/18 od 23.11.2018.godine) obavlja poslove unutrašnje revizije u Fondu (Centralna služba) i područnim jedinicama Fonda.

Djelokrug i način rada Odjeljenja za unutrašnju reviziju, uloga i zadaci unutrašnje revizije, prava i odgovornosti rukovodioca jedinice za unutrašnju reviziju i revizora definisani su Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i Pravilnikom o načinu i postupku rada unutrašnje revizije („Sl. list Crne Gore“ br. 32/09), Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Stručne službe Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja i Pravilnikom o internoj reviziji Fonda.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe Fonda za unutrašnju reviziju sistematizovana su četiri radna mjesta.

Kadrovska popunjenost Odjeljenja za unutrašnju reviziju:

- Sistematizovan broj: 4
- Popunjeni broj: 2 (Rukovodilac Odjeljenja za unutrašnju reviziju i Viši unutrašnji revizor (koji je posle dužeg bolovanja, od oktobra mjeseca 2024. godine na neplaćenom odsustvu).

Revizije izvršene tokom 2024. godine

Aktivnosti unutrašnje revizije za 2024. godinu obavljene su u skladu sa Godišnjim planom Odjeljenja za unutrašnju reviziju br. 06-3690/2 od 25.12.2023. godine.

Naime, Godišnjim planom Odjeljenja za unutrašnju reviziju br 06-3690/2 od 25.12.2023. godine, a u skladu sa raspoloživim kadrovskim kapacitetima i na osnovu predviđenog broja produktivnih dana planirane su tri revizije:

- Revizija sistema planiranja i izvršenja programskog budžeta Fonda PIO
- Revizija zarada zaposlenih u Fondu PIO
- Ad-hoc revizija po nalogu rukovodioca subjekta

Tokom 2024. godine Odjeljenje za unutrašnju reviziju sprovelo je:

- Reviziju:
 - „Planiranje i izvršenje programskog budžeta Fonda PIO“
- Reviziju:
 - „Zarada zaposlenih u Fondu PIO“ i
- Dvije Ad-hoc revizije po nalogu Rukovodioca subjekta:
 - „Evidencija i plaćanje faktura po osnovu usluga medicinskog vještačenja država ugovornica“ i
 - „Postupak ostvarivanja prava u predmetu porodične penzije (dosije br. 01-03-34512)

Na ime sprovedenih revizorskih angažmana date su preporuke čija se realizacija prati.

Ostale aktivnosti tokom 2024. godine

Kroz osnovu elemenata definisanih kroz Strateški plan br. 06-3091 od 27.11.2024. godine, uz uključivanje rezultata dobijenih procjenom rizika pripremljen je Godišnji plan rada unutrašnje revizije za 2025. godinu.

Odjeljenje za unutrašnju reviziju je tokom 2024. godine kroz registar preporuka, kontinuirano pratilo sprovođenje preporuka datih u izvještajima.

Sačinjen je Plan kontinuiranog profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora za 2025. godinu, br. 06-3532/2 od 30.12.2024. godine

Unutrašnji revizor se tokom 2024. godine edukovao kroz obuke u organizaciji Ministarstva finansija, Uprave za ljudske resurse i drugih profesionalnih udruženja u kom smislu je sačinjena "Evidencija o profesionalnom usavršavanju za 2024. godinu".

Sprovođenje aktivnosti u skladu sa Rješenjem Fonda PIO br.01-30/2 od 11.01.2019. godine kao član Komisije za upravljanje rizikom informacione bezbjednosti.

Sprovođenje aktivnosti po nalogu Rukovodioca subjekta , prisustvovanje kolegijumima i sjednicama Upravnog odbora, učestvovanje u izradi internih procedura.

6. SLUŽBA ZA FINANSIJSKE POSLOVE

U Službi za finansijske poslove, tokom 2024. godine obavljali su se poslovi koji se mogu sistematizovati na sljedeći način:

- Na osnovu Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Službeni list CG“ br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18, 66/19, 70/21, 145/21, 27/23 i 125/23) i Smjernica makroekonomske i fiskalne politike za period od 2023. do 2026. godine, kao i na osnovu egzaktnih podataka o kretanju primitaka i izdataka, i kretanja broja korisnika prava, u Fondu sačinjen je Nacrt programskog Budžeta Fonda PIO za 2024. godinu, koji dostavljen Ministarstvu finansija na dalju zakonsku proceduru putem aplikacije za upravljanje budžetom (BMIS);
- Priprema i izrada Izvještaja o finansijskom poslovanju Fonda za 2023. godinu;
- Izrada kvartalnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja Budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Službeni list CG“ br. 23/14 i 71/19) na propisanim obrascima:
 - Izvještaj o novčanim tokovima (Obrazac 3),
 - Izvještaj o neizmirenim obavezama (Obrazac 5);
- Izrada Izvještaja o finansijskom poslovanju za period januar – jun 2024. godine i dostavljanje istog organima upravljanja Fonda na razmatranje i usvajanje;
- Izrada Izvještaja o uspostavljanju i razvoju sistema finansijskih kontrola Fonda PIO i dostavljanje godišnjeg (za 2023. god.) i polugodišnjeg (za I-VI 2024. god.) Ministarstvu finansija u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru (Službeni list CG“ br. 75/18);
- Izrada dnevnih i mjesečnih izvještaja i analiza o izvršenju budžeta po budžetskim pozicijama za potrebe menadžmenta;
- Izrada Izvještaja o radu Službe za finansijske poslove, koji je sastavni dio Izvještaja o radu Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja za 2023 godinu;

- Procjena fer vrijednosti akcija iz portfelja Fonda u skladu sa Uputstvom o načinu i postupku naknadne procjene vrijednosti hartija od vrijednosti (akcija) („Službeni list CG“ br. 34/11) i sačinjavanje Izvještaja o naknadnom vrednovanju finansijskih sredstava – hartija od vrijednosti (akcija) u portfelju Fonda PIO, za 2023. god.
- Dostavljanje Izvještaja o realizaciji programskog budžeta za 2023. godinu Ministarstvu finansija – Državnom trezoru putem aplikacije za upravljanje budžetom (BMIS);
- Kontinuirano praćenje naplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i sastavljanje mjesečnih i kvartalnih izvještaja o naplaćenim doprinosima iz penzijskog i invalidskog osiguranja po vrstama doprinosa;
- Na osnovu internih procedura u nadležnosti ove Službe je obrada finansijske dokumentacije za isplatu penzija i drugih prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i dostavljanje zahtjeva za odobravanje potrošnje prema ekonomskoj klasifikaciji, od strane Ministarstva finansija, na mjesečnom nivou radi isplate penzija u predviđenim terminima;
- Uputstvom o načinu evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura (broj: 01-1181/3 od 07.06.2012. god.) utvrđen je postupak evidentiranja ulaznih faktura u Knjigu ulaznih faktura, koje obrađuju načelnik i službenici ove službe. Tokom 2024. godine obrađeno je i unijeto u Knjigu ulaznih faktura 993 fakture, koje su zaprimljene u Centralnoj arhivi Fonda.
- Sa ciljem kompletiranja podataka a radi unosa naloga za plaćanje u SAP sistem, službenici ove službe vrše pisanu i telefonsku korespondenciju sa kreditorima korisnika prava iz PIO i dobavljačima Fonda radi pribavljanja potrebne dokumentaciju, koju službeno proslijeđuju Državnom trezoru radi unosa u SAP sistem.
- U skladu sa Uputstvom o radu državnog trezora („Službeni list CG“ br. 53/14, 72/15, 69/ i 96/21) pripremaju se i dostavljaju zahtjevi za plaćanje izdataka Fonda PIO Ministarstvu finansija - Državnom trezoru razvrstani po ekonomskoj klasifikaciji:
 - prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja i pomoći korisnicima prava iz PIO,
 - zarade i ostala ličnih primanja,
 - materijalni izdaci i druge vrste izdataka (tekući izdaci, kapitalni izdaci i ostali transferi).
- U skladu sa procedurama i stavovima Ministarstva finansija, u cilju obezbjeđenja novčanih sredstava za plaćanja prava iz PIO, zarada, obaveza za tekuće poslovanje na osnovu ugovora i faktura i isplate pomoći, izrađen je i dostavljen veliku broj akata u traženoj formi, koja se upućuju Ministarstvu finansija (Državnom budžetu) radi otpuštanja sredstava, promjene dinamike ili preusmjeravanja novčanih sredstava.
- U toku 2024. godine Državnom trezoru je dostavljeno 5.602 zahtjeva za plaćanje na propisanim obrascima sa ukupno 11.274 stavki – promjena po vrstama troškova. Zahtjevi su dostavljani na bazi vjerodostojne finansijske dokumentacije (računi, odluke, rješenja, obračuni zarada i ostalih ličnih primanja i obračun prava iz

penzijskog i invalidskog osiguranja) u skladu sa mjesečnom dinamikom potrošnje budžetskih sredstava;

- Priprema i dostavljanje naloga poslovnoj banci, na propisanom obrascu, za plaćanje penzija u inostranstvu. Isplata se vrši prema instrukcijama za plaćanje dostavljenim od strane korisnika prava ili korespodenskih banaka u državama u kojima se vrši isplata. Tokom godine isplate su vršene po uspostavljenoj dinamici mjesečno i kvartalno. Tokom 2024. godine pripremljen je za isplatu 661 obrazac za isplatu penzija u inostranstvu;
- Mjesečni obračuni zarada i drugih ličnih primanja: zarade zaposlenih, naknade zarada zaposlenih, naknada po osnovu ugovora o djelu, naknade članovima Upravnog odbora i Komisije za sistem, novčane pomoći zaposlenim u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom, otpremnine za penziju, jubilarnih nagrada i unos administrativnih zabrana dostavljenih od strane poslovnih banaka i drugih obustava po osnovu robnih kredita i rješenja o izvršenju. Tokom 2024. godine broj kreditora na mjesečnom nivou je 60-65. Svakom kreditoru se mjesečno dostavljaju spiskovi korisnika kredita sa iznosom obustavljene rate, tako da je u toku izvještajnog perioda dostavljeno 770 spiskova. Na osnovu mjesečnih obračuna zarada i drugih ličnih primanja dostavljaju se podaci o obračunatim i isplaćenim zaradama i drugim ličnim primanjima na propisanim obrascima Monstatu, obrazac RAD1 (ukupno 120 izvještaja) i dr.; Izrada obrazaca za utvrđivanje staža osiguranja – M-4; Mjesečne prijave OPP-ND za obračun prireza opštinama; Obrada putnih naloga i priprema istih za plaćanje i izrada naloga za plaćanja u SAP sistem za državna plaćanja.
- Službenici Službe za finansijske poslove su u 2024. godini, a na osnovu Plana za unapređenje upravljanja i kontrola od 20.11.2024. god. sproveli aktivnosti na realizaciji planiranih obaveza.
- U organizaciji predstavnika Službe, održana je radionica 06.12.2024. godine za predstavnike ostalih sektora i službi u Fondu, sa ciljem realizacije Plana za unapređenje upravljanja i kontrola.
- Službenici Službe za finansijske poslove održali su jednu radionicu u procesu ažuriranja ciljeva i rizika koji se odnose na Službu.
- Službenici Službe za finansijske poslove su bili angažovani tokom dvije revizije poslovanja Fonda koje su sproveli revizori DRI, i to Revizija godišnjeg finansijskog izvještaja i revizija pravilnosti Fonda za 2023. godinu i Revizija finansijskih izvještaja Fonda koja je izvršena u sklopu revizije Završnog računa Budžeta Crne Gore za 2023. godinu. Revizijama je obuhvaćeno više aktivnosti koje se sprovode u Službi, te su u rukovodilac i službenici Službe bili dostupni revizorima radi intervjua ili za pripremanje i dostavljanje zahtjevane dokumentacije.
- Tokom 2024. godine, Fond PIO je u saradnji sa ostalim državnim subjektima koji imaju akciju transformisanih privrednih društava u portfoliju (državnim fondovima i drugim vlasnicima državnog kapitala) permanentno razmatrao pitanja iz oblasti poslovanja privrednih društava i privatizacije i to:

- Učešće u radu i zastupanje Fonda PIO u skupštinama akcionara akcionarskih društava iz portfolija Fonda PIO (učestvovali ili organizovali učešće

predstavnik Fonda PIO na 19 redovnih ili vanrednih skupština akcionara akcionarskih društava);

- Analiza statusa akcionarskih društava radi formiranja stavova i priprema nacrtu predloga za Plan privatizacije; i
- Praćenje kretanja tražnje za akcijama akcionarskih društava iz portfolija Fonda, prodaja imovine društava u stečaju, analiza sudskih sporova iz privatizacije ili transformacije, saradnja i aktivnosti po pitanju slobodnog pristupa informacijama, analiza izvještaja angažovanih revizora u vezi realizacije ugovora o kupoprodaji akcija, praćenje i kontrola ispunjenja obaveza kupaca iz privatizacionih ugovora, aktivnosti u vezi zaključivanja aneksa ugovora o kupoprodaji akcija, status raspisanih tendera za društva u kojima participiraju vlasnici državnog kapitala, i dr.

7. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE

U Službi za opšte poslove, shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Fondu, vrše se poslovi koji se odnose na:

- vođenje opštih, administrativnih i tehničkih poslova;
- pripremu i dostavljanje izvještaja o prisutnosti na radu, za obračun zarada i naknada i drugih primanja zaposlenih;
- primjenu propisa iz oblasti zaštite na radu;
- pravilno čuvanje i upotrebu pečata; primanje, klasifikaciju, raspoređivanje i otpremanje pošte; štampanje i fotokopiranje;
- umnožavanje materijala, arhiviranje i čuvanje dokumentacije; obezbjeđenje čuvanja i tekućeg održavanja na objektima Fonda;
- obavljanje portirskih poslova, poslova telefonske centrale, prevoza i s tim u vezi pružanja usluga za potrebe organizacionih jedinica Fonda;
- čišćenje i obezbjeđivanje održavanja higijene u poslovnim prostorijama Fonda i druge poslove za potrebe Fonda.

U toku izvještajnog perioda, u arhivi Fonda, vršeno je: neposredno primanje podnesaka, akta i drugih pošiljki, primanje pošte preko poštanske službe, otvaranje i pregled pošiljki, razvrstavanje i raspoređivanje akta, evidentiranje istih u djelovodnik, interna dostava i otpremanje akta putem poštanske službe kao i putem dostavljača.

U toku 2024. godine, Centralna arhiva Fonda zaprimila je ukupno 38.209 podneska i drugih akta. Od toga 11.100 administrativnih zabrana, sudskih rješenja o izvršenju, odnosno rješenja o izvršenju dostavljenih od strane javnih izvršitelja i 21.935 dopisa (potvrde o životu, obustave izvršenja, promjene adrese, žiro računa i sl.).

Kroz „Opšti djelovodnik“ zavedeno je ukupno 3.565 akta, a koji se prije svega odnose kako na saradnju Fonda sa drugim državnim organima, tako i na komunikaciju sa raznim pravnim i fizičkim licima. Ukupan broj zavedenih sudskih predmeta, odnosno tužbi i opomena pred utuženje iznosi 135. U 2024. godini zavedeno je ukupno 1.474 računa i putnih naloga, od čega 479 putnih naloga i 995 računa.

Opšti djelovodnik	Obračun i isplata prava	Administrativne i sudske zabrane	Sudski djelovodnik	Računi i putni nalozi
3.565	21.935	11.100	135	1.474

Za otpremanje pošte u 2024. godini utrošeno je ukupno 49.647,00 eura sa frankerice, za potrebe Centralne službe, Odsjeka za medicinsko vještačenje, Odsjeka za sprovođenje inostranog osiguranja i Područne jedinice Podgorica. Takođe, treba napomenuti da se u okviru segmenta djelovanja Službe za opšte poslove saglasno sprovedenom projektu elektronske arhive i integracije sa UCM-om Fonda, svi poslovi iz navedenog opsega funkcionisanja, uprkos smanjenom kadrovskom kapacitetu, blagovremeno i ažurno izvršavaju.

Vođenje evidencija iz oblasti ekonomata je u potpunosti usaglašeno sa stanjem u materijalnom knjigovodstvu. Područne jedinice i drugi organizacioni djelovi Fonda redovno i blagovremeno su po specifikacijama snadbjevani kancelarijskim i drugim sitnim inventarom. Pored navedenog, zaposleni u Službi za opšte poslove redovno su pružali tehničku podršku svim organizacionim jedinicama.

Poslovi portirske službe (prema mjesečnom, utvrđenom rasporedu rada), kao i rad višeg namještenika-ugostitelja obavljani su ustaljenom dinamikom i obimom, o čemu je vođena propisana evidencija.

U ovom izvještajnom periodu vođena je i evidencija o troškovima servisiranja, redovnom održavanju, tehničkom pregledu i pranju vozila Fonda, kao i dnevna evidencija rasporeda vozača na radnim zadacima.

Takođe, u skladu sa zakonskim propisima iz oblasti zaštite na radu, redovno je vršena kontrola PP-aparata u svim područnim jedinicama Fonda, sistema javljača požara i hidrantske mreže u Centralnoj zgradi Fonda.

U izvještajnom periodu, Služba za opšte poslove, kada je to iziskivala potreba, starala se i o servisiranju i redovnom funkcionisanju sistema protivprovalne alarmne signalizacije u Centralnoj zgradi Fonda, sistemu video nadzora, pokretnoj rampi na ulazu, fotokopir aparatu i dr.

Za potrebe rada područnih jedinica i Centralne službe, vršene su sitnije nabavke i intervencije u cilju omogućavanja optimalnih uslova za rad (servisiranje i nabavka klima-uređaja, popravke osvetljenja, bravarski radovi i dr.).

U saradnji sa JU „Službeni list CG“ vršena je redovna isporuka utvrđenog broja primjeraka i s tim u vezi korišćenje istih. Tokom izvještajnog perioda, Služba za opšte poslove starala se o održavanju arhivskog depoa Fonda, sarađivala sa predstavnicima Državnog arhiva Crne Gore o izlučivanju bezvrijednog registraturskog materijala i učestovala u izradi nove Liste kategorija registraturske građe Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore.

Tokom 2024. godine, u okviru redovnih aktivnosti Službe za opšte poslove vršena je korespondencija i saradnja sa: d.o.o. „Pravni ekspert“ o korišćenju programa, tj. aplikacije kataloga propisa; d.o.o. „S press“ o dostavi dnevne štampe; d.o.o. „Parking servis“ o korišćenju parking propusnica; AD „Pošta Crne Gore“ o punjenju frankerice, dostavi posebnih markica Crvenog krsta i dr.; d.o.o. „Agencija za stanovanje“ o sitnijim popravkama; d.o.o. „Deponija“; d.o.o. „Komunalne usluge“ o odvoženju elektronskog i drugog otpada i dr.

Saglasno Upustvu o evidenciji prisutnosti na radu zaposlenih u Fondu, kojim se uređuju procedure vođenja evidencije prisutnosti na radu, sistem izvještavanja, preciziraju ovlašćeni službenici u sistemu razmjene podataka, rokovi za izradu izvještaja, kao i druge aktivnosti koje se odnose na izvještavanje i vođenje evidencija prisutnosti na radu zaposlenih u Stručnoj službi Fonda PIO Crne Gore, i u skladu sa uvedenim video nadzorom i sistemom upotrebe elektronske kartice zaposlenih prilikom svakog ulaska i izlaska iz objekta Fonda, tokom ovog perioda vršena je redovna kontrola prisutnosti na radu zaposlenih. Izvještaji se rade na sedmičnom nivou, po zbrajanju podataka unose se zbirni pokazatelji u konačne izvještaje, koji se rade svakog 15. u tekućem mjesecu za period od 15. prethodnog mjeseca. Posebna softverska aplikacija generiše statističke izvještaje o prisutnosti na dnevnom, sedmičnom i mjesečnom nivou: po organizacionim cjelinama, zaposlenima i tipovima prolaska (službeno/privatno) i izvještaje o radnom vremenu: dolascima i odlascima zaposlenog sa brojem sati. Načelnik Službe za opšte poslove, sačinjava dnevni, sedmični i mjesečni izvještaj o prisutnosti na radu zaposlenih, saglasno Upustvu za izvještavanje i vođenje evidencija prisutnosti na radu zaposlenih u Stručnoj službi Fonda. Dnevni i sedmični izvještaji se dostavljaju direktoru Fonda na uvid, dok se

mjesečni izvještaji dostavljaju pomoćnicima direktora na paraf, prije njegovog upoznavanja sa istim, najkasnije do 15. u tekućem mjesecu.

8. SLUŽBA ZA POSLOVE ORGANA UPRAVLJANJA

Poslovi iz nadležnosti Službe za poslove organa upravljanja, izvršavani tokom izvještajnog perioda, obuhvataju:

- stručnu, administrativnu, organizacionu i tehničku podršku radu organa Fonda - Upravnom odboru i direktoru,
- pripremu predloga akata koje donose organi Fonda, iz nadležnosti Službe,
- pripremu i analizu materijala za rad organa Fonda, iz nadležnosti Službe,
- organizaciju sjednica organa Fonda;
- evidentiranje i čuvanje izvornih akata donesenih od strane Upravnog odbora;
- izradu i čuvanje zapisnika sa sjednica organa Fonda;
- protokolarne poslove za potrebe organa Fonda;
- pripremu odgovora na predstavke;
- odnose s javnošću;
- uređivanje i ažuriranje sadržaja sajta Fonda;
- pripremu biltena, letaka i drugih informativnih i promotivnih materijala i publikacija.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Stručne službe Fonda PIO Crne Gore sistematizovana su četiri radna mjesta u Službi za poslove organa upravljanja: dva sa VII-1 stepenom stručne spreme (načelnik/ica i samostalni/a savjetnik/ca I) i dva sa IV stepenom stručne spreme (samostalni referenti). Tokom dugog niza godina, bila su popunjena dva mjesta: mjesto načelnika/ice i samostalnog referenta (tehnički sekretar/ica direktora), a u maju 2024. godine popunjeno je i mjesto samostalnog/e savjetnika/ice I, koje je u statusu probnog rada do maja 2025. godine.

U okviru redovnih poslova, tokom izvještajne godine organizovan je niz sastanaka sa predstavnicima ministarstava i drugih državnih institucija, lokalnih samouprava, udruženja penzionera, akademske zajednice i pravnih lica čija djelatnost ima direktni značaj za rad Fonda. Organizaciju sastanaka po potrebi je pratila priprema materijala i izrada akata iz nadležnosti rada Službe.

Takođe, u Službi su vršeni poslovi korespondencije i pripreme brojnih materijala za potrebe direktora i organa upravljanja.

Služba je organizovala 11 sjednica Upravnog odbora i četiri sjednice Komisije za sistem penzijskog i invalidskog osiguranja, te pripremila zapisnike, izvještaje o realizaciji odluka i zaključaka, objedinila Program rada za 2024. godinu i Izvještaj o radu za 2023. godinu i pripremila niz informacija i izvještaja za potrebe rada organa upravljanja.

Poslovi iz domena odnosa s javnošću, realizovani u izvještajnom periodu, obuhvataju poslove odnosa sa štampanim i elektronskim medijima, press-clipping, pripremu konferencija za štampu, informacija i saopštenja, te komunikaciju sa osiguranicima i korisnicima prava preko internet stranice i opšte kontakt i-mejl adrese Fonda: info@fondpio.me. Tokom izvještajne godine uvedena je i nova i-mejl adresa za komunikaciju sa predstavnicima medija: press@fondpio.me.

Interno informisanje vršeno je preko oglasnih tabli u poslovnim prostorijama Fonda, direktnom dostavom akata i putem i-mejla.

Saradnja sa medijima održavana je na profesionalnom nivou, te je na obraćanja novinara odgovarano u najkraćem mogućem roku, odnosno prema zahtjevu, uz obezbjeđivanje kvalitetnih informacija, što je svakako doprinijelo ugledu i rejtingu ove institucije.

Sajt Fonda redovno je ažuriran i usklađivan sa promjenama u poslovanju. Posjećenost internet prezentacije ogleda se i u broju pitanja posjetilaca sajta: tokom 2024. godine upućeno je 804 pitanja i zahtjeva za obradu dokumentacije (potvrde o životu, zahtjevi za sprovođenje obustava na isplatu penzija, dopuna predmeta i dr.). Služba je odgovorila na 307 pitanja, što je 38,18 odsto od ukupnog broja.

U cilju uspostavljanja procedure ažuriranja sadržaja internet stranice Fonda i uređivanja upravljanja komunikacijom preko zvaničnih i-mejl adresa info@fondpio.me i press@fondpio.me, Služba je pripremila *Pravilnik za upravljanje informacijama na internet prezentaciji Fonda PIO Crne Gore*, koji je stupio na snagu u decembru 2024. godine.

Takođe, u izvještajnoj godini su u saradnji sa Sektorom za sprovođenje penzijskog i invalidskog osiguranja i Komisijom za odmor i oporavak penzionera pripremljena saopštenja i uputstva za prijavu za odmor i oporavak penzionera, koja su objavljena na internet prezentaciji Fonda i u sredstvima javnog informisanja.

Pored navedenih poslova, Služba je organizovala učešće i bila dio delegacije Fonda na 14. Susretu direktora/ravnatelja fondova/zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje država nastalih na području bivše SFRJ, koji je održan u Tesliću, Republika Srpska. Centralna tema Susreta bila je „Izazovi elektronske razmjene dokumentacije

između nosilaca osiguranja - potrebe i mogućnosti bespapirne komunikacije i poslovanja u savremenom svijetu“.

Isto tako, Služba je organizovala učešće i bila dio delegacije Fonda na 13. Evropskom kolokvijumu u oblasti socijalnog osiguranja, koji se tradicionalno održava u Berlinu, a Fond je u 2024. godini prvi put učestvovao na ovom prestižnom događaju iz oblasti penzijskog osiguranja. Kolokvijum je organizovalo Njemačko savezno penziono osiguranje (Deutsche Rentenversicherung Bund), a učestvovalo je 135 predstavnika iz 29 zemalja.

Tokom kolokvijuma organizovane su tri sesije sa ukupno 15 predavanja i 6 diskusija na temu vještačke inteligencije u socijalnom osiguranju, EU digitalnih inicijativa, digitalizacije i socijalne zaštite, elektronskih usluga i pozitivnih primjera iz prakse.

Takođe, tokom godine intenzivirana je saradnja sa Zavodom za penzijsko osiguranje Austrije (Pensionsversicherungsanstalt - PVA), te je organizovano nekoliko sastanaka.

Pored poslova iz nadležnosti Službe, ova organizaciona jedinica je u izvještajnoj godini nastavila sa aktivnostima u oblasti SOCIEUX+ instrumenta tehničke saradnje, koji je kofinansiran od strane Evropske unije sa ciljem podržavanja jačanja inkluzivnih sistema socijalne zaštite, politike rada i zapošljavanja i podsticanja međusobne razmjene znanja i iskustava između država članica EU i partnerskih zemalja.

S tim u vezi, početkom godine nastavljena je realizacija projekta „*Jačanje organizacionih kapaciteta Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore u svrhu postizanja ciljeva Strategije reforme javne uprave*“, kroz sprovođenje aktivnosti planiranih za 2024. godinu. Aktivnosti su realizovane u koordinaciji nadležnog Radnog tijela Fonda sa drugim učesnicima projekta u ovoj instituciji. Radno tijelo su sačinjavali projekt menadžerka i koordinatorke delegirane ispred svakog sektora Fonda. Komunikaciju sa stranama van Fonda, organizaciju i kontrolu rada, pripremu dokumenata za rad i učešće u planiranju aktivnosti koje je vršeno u saradnji sa predstavnicima SOCIEUX+ programa i angažovanim ekspertima, vršila je projekt menadžerka.

Nakon ranije završene aktivnosti *Procjena organizacionih i funkcionalnih kapaciteta Fonda: ljudski resursi, procesi i realizacija planova*, prva aktivnost u 2024. godini bila je *Analiza usluga i komunikacije sa osiguranicima i korisnicima prava* i realizovana je u februaru sa ciljem vršenja procjene usluga i komunikacije sa osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja. Sastavni dio navedene aktivnosti bila je i organizacija posjete SOCIEUX+ eksperata, koji su tokom dvonedjeljnog boravka u Fondu održali niz radnih sastanaka sa zaposlenima u navedenoj instituciji, kao i predstavnicima korisnika prava na penziju, osiguranika i nevladinih organizacija koje okupljaju penzionere, detaljno se upoznajući sa uslugama i komunikacijom koje pruža Fond.

Druga aktivnost u 2024. godini, ujedno i posljednja aktivnost projekta, odnosila se na izradu nacrtu strateškog plana, u saradnji sa angažovanim ekspertima. Strateški plan je zasnovan na rezultatima analize sprovedene tokom prethodne dvije misije SOCIEUX+ eksperata, a na snagu je stupio nakon što je Upravni odbor Fonda, na sjednici održanoj 19.06.2024. godine, usvojio *Strateški plan Fonda PIO Crne Gore za period 2024-2027. godina* i *Operativni akcioni plan za implementaciju Strateškog plana Fonda PIO Crne Gore za period 2024-2025. godina*. Usvajanjem navedenih dokumenata uspješno je završena i posljednja aktivnost u vezi sa realizacijom SOCIEUX+ projekta „*Jačanje organizacionih kapaciteta Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore u svrhu postizanja ciljeva Strategije reforme javne uprave*“.

Imajući u vidu uspješno apliciranje, organizaciju i realizaciju navedenog projekta, SOCIEUX+ je u oktobru 2024. godine pozvao načelnicu Službe, projekt menadžerku projekta, da na sastanku koji je Generalni direktorat Evropske unije za susjedstvo i pregovore o proširenju (DG NEAR) organizovao na temu prezentacije SOCIEUX+ aktivnosti na Zapadnom Balkanu, predstavi svoje iskustvo u okviru SOCIEUX+ projekta.

Sastanku su prisustvovali predstavnici DG NEAR, kao i predstavnici SOCIEUX+ programa i Delegacija Evropske unije u zemljama Zapadnog Balkana.

Tom prilikom, načelnica Službe je upoznala učesnike sastanka sa iskustvom stečenim tokom upoznavanja sa SOCIEUX+ programom, kao i tokom cjelokupnog procesa apliciranja, evaluacije, organizacije i realizacije aktivnosti. Takođe, istakla je direktne i indirektne benefite učešća u ovom instrumentu tehničke saradnje i planove za njen nastavak.

Nastavljajući aktivnosti u SOCIEUX+ programu, Služba je u septembru 2024. godine napisala aplikaciju, a u oktobru sprovedla kompletan postupak apliciranja za finansiranje projekta „*Modernizacija eksterne komunikacije Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore kroz razvoj Komunikacione strategije*“. Nakon uspješno sprovedenog postupka i evaluacije, SOCIEUX+ je već u novembru 2024. godine odobrio ovaj projekat. Realizacija projekta sprovešće se u 2025. godini.

Tokom 2024. godine, službenice ove organizacione jedinice učestvovala su u obukama iz oblasti IPA projekata, sistema menadžmenta kvalitetom, komunikacije, liderstva, timskog rada i upravljanja stresom.

Isto tako, u okviru Službe vršeni su i poslovi koordinatora za rodnu ravnopravnost, nadležnog za saradnju sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava u ovoj oblasti.

PREGLED SKRAĆENICA

PIO	Penzijsko i invalidsko osiguranje
ZUP	Zakon o upravnom postupku
TO	Tjelesno oštećenje
TNjIP	Tuđa njega i pomoć
PGRS	Potpuni gubitak radne sposobnosti
DGRS	Djelimičan gubitak radne sposobnosti
JMB	Jedinstveni matični broj
UTS-NTS	Uvećani troškovi stanovanja - Naknada za troškove stanovanja
MFI	Mikrofinansijske institucije
NVO	Nevladina organizacija
CRS	Centralni registar stanovništva
NTS	Naknada troškova stanovanja

PREGLED OBRAZACA

M-1	Prijava na osiguranje
M-2	Odjava osiguranja
M-3	Prijava promjena u toku osiguranja
M-4	Prijava podataka za utvrđivanje staža osiguranja, zarade, naknade zarade, odnosno osnovice osiguranja i visine uplaćenog doprinosa
M-5	Podaci o ličnom dohotku ostvarenom primanjem naknade i ličnom dohotku po osnovu zdravstvene zaštite
M-6	Podaci o stažu osiguranja i zarade ostvarene primanjem novčane naknade po osnovu invalidnosti
M7/PS	Prijava podataka o utvrđenom penzijskom stažu
M-8	Prijava promjene podataka za utvrđivanje staža osiguranja, zarade, naknade zarade, odnosno osnovice osiguranja i visine uplaćenog doprinosa
M-12	Prijava podataka o zaradi, naknadi, odnosno osnovici osiguranja i visini uplaćenog doprinosa
M-SI	Prijava za utvrđivanje staža osiguranja za korisnike djelimične invalidske penzije iz čl. 194, stav 1, tačka 1 i 2 Zakona o PIO
MIN	Prijava podataka o osiguranicima sa preostalom radnom sposobnošću i opasnošću od nastanka invalidnosti
ROD-1	Prijava podataka o obvezniku plaćanja doprinosa
ROD-P	Prijava početka poslovanja obveznika plaćanja doprinosa
ROD-O	Odjava obveznika plaćanja doprinosa